

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
1996**

SCHULTZ GRAFISK A/S
KØBENHAVN

ISSN 1396-6782

IMAI

	Qupp
Siulequt	5
1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut:	7
1. Ombudsmandimik nutaamik qinersineq.....	7
2. Sulisut.....	7
3. Atorfeqarfiup pilersinneqarnera.....	8
4. Angalanerit tikeraarnerillu nunanik assigiinngitsunik suleqate- qarneq illanngullugu.....	11
5. Ombudsmandip pisinnaatitaanera.....	14
6. Missingersuusiat, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu.....	16
2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat	18
Suliat amerlassusii, Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsi- mannngitsut, Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut, Suliat allatigut agguataagaanerat, Piffissaq suliassanik sulia- rinninnermut atorneqartoq, Suliat titartaganngorlugit takussu- tissianut inissitsitigaanerat.....	25
3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsisinut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatit	25
4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat	25
1. Nunap immikkoortuini mittarfittaassanik suliarinnittussarsi- uussinerit pillugit nalunaarummik Naalakkersuisut tamanut nalunaarutiginninngitsoorsimanerat	25
2. Kalaallit napparsimasut pineqaatissinnearnermikkut pinn- gitsaalisaaikkullu Vordingborgimi napparsimmavimmi Amtshospitalimi uninngasut Kalaallit Nunaannut angerlarsin- naanissaminnik kissaateqarnerannik kalaallit oqartussaasuisa suliaqarnerat	25
3. Inuusutissarsiutiginagu aallaaniartartunut tuttuttassiinerit pil- lugit maleruagassanik misissuineq	25

4. Akileraarutit sippuutaannit ilanngaassisimaneq pillugu suliaq.	Qupp 00
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsiseqartitsifiusunut agguataakkat.....	25
<i>04 - Ingerlatsineq pillugu inatsisit</i>	
1. Suliani ilitsersuisussaatitaaneq, taakkunani aalajangiineq oqaasiinnartigit nalunaarutigineqarluni	00
2. Akileraartarnermi Aalajangiisartut suliamik suliarinninnerminni siivisunaarsinerat. Suliami paasissutissiisarneq, suliami peqataasup isumaanik tusarniaanermik tunngavilersuuteqarnermillu apeqqut ilanngullugu.....	00
3. Qinnuteqaammik kukkusum87ik adresselikkamik oqartussaasoqarfiup taannaasup iluani ingerlatsinermut immikkoortortamit immikkoortortamut allamut nassiunngitsoorsimaneq	00
4. Ernialiinerit akiliutissiinerillu pillugit aalajangiinermik pisoqartillugutamatuma oqartusaaffimmit qaammammoortumik naatsorsuiffinniassiigiissakkani nalunaarutigineqarnerani tunngavilersuuteqartussaanerup annertussusia	00
5. Allattuisussaatitaanermik suliamilu illuatungeriinnik ilisimatitsisussaatitaanermik piumasaqarneq. Aammattaaq mittarfittaassanik pilersaarusiornermut atasumik namminersuutiginnilluni suliarisassanik suliarinninnerittussarsiorneq pillugu suliami pisortat suliarininnerannut kiap akisussaaneranik apeqqut.....	00
<i>32 - Suliffissaqartitsineq</i>	
1. Suliffimmi pisortat imigassartoqqusinnginerannik unioqqutisinermi tjenestemanditut atorfillip qinnuteqaatiginngisamik soraarsinneqarnera.....	00
2. Naammagittaallioortup isumaqatigiissuteqarneq malillugu tunuarsimaneranik imaluunniit qinnuteqaatiginagu soraarsinneqarsimaneranik apeqqut. Sulisitsisup suliffiup avataani naammagittaallioortumut saaffiginnissimanagera pillugu apeqqut ilanngullugu.....	00
3. Akiliunneqarluni sulinngiffeqarnermi angalanermut atasumik sulisitsisup akiligaanik qaannanik timersuutininik marlunnik sulinngiffeqarnermi nassatatut nassaqqusaannginneq pillugu naammagittaalliuutip malittarisassat kukkusut malillugit aalajangiivigineqarsimanagera	00

	Qupp
4. Meeqqat atuarianni ilinniartitsisut atorfineqqaarlaat akissarsiaqarlutik sulinnigiffeqarsinnaatitaanerminnik katersisimanatik sulinnigiffeqartussaataitanerat pillugu apeqqut	00
<i>36 - Aalisarnej, piniarnej nunalerinerlu</i>	
1. Tuttut piniagaanneranni killiliinernik aqutsineq pillugu apeqqut	00
<i>56 - Kisitsisit atorlugit nassuiaasiornej nalunaarsuinerlu</i>	
1. Namminersornerullutik Oqartussat suliffiutaanit aalajangersimasu-mik tapiiffigineqartarluni imminut aquttumit paasissutissanik akiit-sullit pillugit paasissutissiissarfimmut tunniussineq aammalu sulif-fiup nukingisaarutinik allagaqarneranut atasumik “akiliineq ajuler-tartutut” nalunaarsorneqarsinnaaneq pillugu innuttaasunut paasissutissiineq	00
6. Ukiunut siusinnerusunut nalunaarutini eqqartorneqartunik nangitsineq	00
7. Ujarliutit	00

Inatsisartunut

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 10, imm. 2, naapertorlugu Ombudsmandi sulinini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassaaq. Nalunaarut taanna naqinneqartassaaq tamanullu nalunaarutigineqarluni, Ombudsmandillu sulinera pillugu Aalajangersakkat Nalinginnaasut, Inatsisartunit 14. juni 1995-imi aalajangersarneqarsimasut, malillugit Inatsisartut aappasaanik ileqquusumik ataatsimiinneranni tunniunneqartussaalluni. Nalunaarusiaq qaammatsiutit ukiuanni qaangiuttumi Ombudsmandip suliarisimasaanik ilaqartinneqassaaq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 3, naapertorlugu suliat ukiumoortumik nalunaarummi saqqummiunneqartut oqartussaasoqarfiit pissutsinut isornartorsiorneqartunut nassuiaataanik ingiaqateqartinneqassapput. Taanna tunngavigalugu ukiup Ombudsmandeqarfiup nalunaarusiorfigisaata aappaanut nalunaarusiaq imaattunik imaqqarpoq:

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut:
Ombudsmandimik nutaamik qinersineq
Sulisut
Atorfeqarfiup pilersinneqarnera
Angalanerit tikeraarnerillu nunanillu assigiinngitsunik suleqateqarneq
Ombudsmandip pisinnaatitaanera
Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiunerlu
2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat
3. Apeqqutit ingerlatsinermut inatsisinut tunngassuteqartut nalinginnaasut pillugit oqaaseqaatit
4. Suliassat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsisinik atuutsitsiffiusunut agguataakkat
6. Siornatigut nalunaarutini eqqartorneqartunik malinnaaffigininneq
7. Ujarliutit.

Suliat nalunaarummi eqqartorneqartut pillugit oqaatigineqassaaq, taakua tamarmik Inatsisartut Ombudsmandiat atorfimmi 1997-imi februarip aallaqqaataani sulilerner sioqqullugu inaarneqarsimmata.

Nuuk, august 1997

Vera Leth

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut

1. Ombudsmandimik nataamik qinersineq

Ombudsmand Emil Abelsen 9. august 1996-imi Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut nalunaarpoq allatut ajornartumik napparsimanini nalunaarutigisariaqarini, sulininilu kingusinnerusukkut nangeqqissinnaasorinn-gikkini.

Matuma kingunerisaatut Siulittaasoqarfiup Inatsisartut sinnerlugit inatsi-silerinermi pisortaq Michael Mikkelsen'i qinnuigaa Emil Abelsenip pe-qannginnerani Ombudsmandip suliassai isumageqqullugit.

23. oktober 1996-imi Emil Abelsenip Inatsisartut qinnuigai Ombuds-manditut suliassinneqarsimanermit 1997-imi januarip naanerani tunuaru-malluni, tamannalu Inatsisartut 31. oktober 1996-imi akueraat.

Tamanna peqatigalugu 1997-imi februarip aallaqqaataanit Ombudsmand-itaassatut qinerneqarpunga.

Matumani periarfissaq iluatsillugu Emil Abelsen qamannga pisumik qut-savigissavara Atorfeqarfiullu pilersinneqarnerani sulinermigut naammassi-simasaanik nersorlugu, Atorfeqarfimmi ataqqisaasumi ingerllauartumilu sulilersinnaasimagama, tamannalu tunuliaqutaralugu Atorfeqarfiup ineri-ar-tonera tunngavissaqarneralu ingerlateqqissinnaallugit.

2. Sulisut

1996-imut ilassutitut aningaasaliissutinut Inatsisartut inatsisaannut I-imut ilaatillugu Inatsisartut akuersissutigaa inatsisilerituutut sulisorineqar-tut fuldmægtigimik ataatsimik amerlineqarsinnaasut katillutik fuldmægti-git pingasunngortillugit.

Tamanna, soorlu aamma taanna nalunaarutip kisitsisit atorlugit nassui-aasiartaanit erserumaartoq, naammagittaalliutit Atorfeqarfiup 1996-imi ti-gusimasaasa amerleriangaatsiarsimanerannik pissuteqarpoq, tamatumun-galu minnerunngitsumik paasisitsiniaaneq, 1995-imut nalunaarummi eq-qartorneqarsimasoq, pisuutinneqar tariaqarpoq.

Matuma kingorna Malene Kleist Atorfeqarfimmi inatsisilerituutut sullis-sinermik suliaqartussatut 15. oktober 1996-imi atorfinitsinneqarpoq.

Malene Kleist, kalaallinik nagguilik, Århusip Universitetiani inatsisiler-i-tuutut 1996-imi soraarummeernermini angusinikuuvoq.

Atorfeqarfimmili suliassat amerlassuseqarnerisa nassatarisaannik 1996-ip ingerlanerani sulisussamik tikisitseqqinnissaq pisariaqarsimavoq. Inatsi-sartut Allattoqarfiannik oqaloqateqareernerit kingorna Folketingip Om-budsmandia isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq inatsisilerituutut suleqataa-sussaq Folketingip Ombudsmandianeersaq Atorfeqarfimmut "atukkiunne-qarsinnaasoq".

Taava Pia Kirstine Thomsen Folketingip Ombudsmandianeersoq maani Atorfeqarfimmi siunnersortitut atorfinitsinneqarpoq 1996-imi septembarip 16-ianit decembarip 13-ianut.

Kiisalu Atorfeqarfimmi suliassat amerlassusiat Atorfeqarfimmi oqalut-sip suliassaqaleraluttuinnarneranik nassataqarsimavoq ima kingunilimmik, nutsigassat aalajangersimasut arlaqaqisut Atorfeqarfiup avataanut imissuti-ginissaat pisariaqarsimalluni.

Taamatuttaaq Inatsisartut Allattoqarfiannik siumut oqaloqatigiissuteqa-reernikkut aalajangertoqarpoq 1996-imi augustimit decembarip naaneranut nutserisunnorniamik Atorfeqarfimmi atorfinitsitsisoqassasoq.

Suliamik sungiusartut atorfinitsinneqarpoq Otto Tittussen, nutseris-unnorniatut Niuernermik Ilinniarfimmi ilinniartoq.

3. Atorfeqarfiup pilersinneqarnera

Atorfeqarfimmik pilersitsineq, matumunnga ilanngullugit suliassaqar-finni qassiini suleriaasissanik arlalinnik aalajangersaanerit, 1996-imi na-ngilluni ingerlanne qarmat 1996-imut nalunaarummissaaq tamatuma tungaatigut killiffiusoq pillugu immikkoortortamik ilanngussinissara nale-quttuusorisimavara.

Atorfeqarfiup allaffeqartitaanera

Siuliini taaneqartutut sulisut amerlinerisa nassatarisaannik Atorfeqarfik init allaffittut atukkat, aammattaaq piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu, sulisorisanut amerlisitanut naleqqussarnissaannut periarfissat illua-tungiliussassat assigiinnngitsut pillugit Inatsisartut Allattoqarfiannik oqa-loqateqarsimavoq.

Isumaqatigiissutigineqarpoq maannamut ininik atukkanik amerlisititsi-neq, imaluunniit tamatumunnga illuatungiliullugu ininut anginerusunut nuunnissaq, piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu Atorfeqarfiup su-lisunik pisariaqartitsinerata sukumiinerusumik paasinarsisinnissaanut utaqqinneqartariaqartoq. Aalajangertoqarlunili taaneqartunik isumaliuti-ginnereernikkut ininik pioreersunik allanngortiterinissaq aallartitinneqas-sasoq, allaffinnik suli marlunnik aaqjissuussinnaanissaq siunertaralugu. Taamatut allanngortiterilluni sananeq INI A/S-imit ingerlanneqarpoq, 1996-imilu oktobarip qaammataani naammassineqarluni.

Atorfeqarfiup qarasaasianik atuinerata ineriartornera

Soorlu Atorfeqarfiup 1995-imut nalunaarutaani naatsorsuutigineqarsi-masoq 1996-ip ingerlanerani edb-lerisut suliffiutaat namminersortoq sule-qatigalugu suliassanik aqutseriaatsimik ineriartortitsisoqarsimavoq, Ator-feqarfiup sulisuisa sulinerannut annertuumik oqilisaataasumik.

Naammagittaalliutitini allakkat tiguneqartut nassinneqartullu qarasaas-iaq atorlugu nalunaarsorneqartarput, taamatuttaarlu qarasaasiaq atorlugu allakkat aallartitassat normulersorneqartarput, suliallu suliassaanerini eq-

qaasitsissuteqarnis sat qaqugu pinissaannik ingerlatitsissummik atortoqarluni. Matuma saniatigut moduli tassunga assingusoq allaffissornermi sulianut atorneqartarpoq, aammalu kukkunernik nalunaarutiginninnermut moduli taamatullu Atorfeqarfiup suliassaataanik suliarinninnermi kisitsisit atorlugit nassuiaasiormut moduli.

Qarasaasiaq atorlugu suliat isumannaatsuutikkumallugit Atorfeqarfiup suliaasa assilinerinik ingerlaannartumik immiussuisoqartarpoq.

Kiisalu Atorfeqarfik Internettimut atassusigaavoq tamatumuunakkullu Folketingip Inatsisunik Paasissutissiisarfianut, tassaasumut maleruaqqusat qitiusumik katersuussimaffigisaat, inatsisunik inatsisissatullu siunnersuutiniq nutaanerusunik, nassuiaatinik ilalinnik, tamanik taamatullu nalunaarutiniq arlalissuarnik qallunaat qitiusumik allaffissorneranneersunik ilalik.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq

1995-imut nalunaarummi eqqartorneqartutut Inatsisartut 1996-imi aalajangerput Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat Ombudsmandip sulinerani oqartussaasoqarfimmuut ataatsimiititaliaassasoq.

Kisiannili Ombudsmandip Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamik tusarliisarnissaanut periaasissamik sukumiinerusumik, takuuk ombudsmandi pillugu inatsimmi tamanna pillugu malittarisassat, 1996-ip naalernerani inaarsilluni sulisuliarinnittoqarsimanngilaq.

Kisiannili siumut takorloorpara Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamik suleqateqarninni periaasissamik aalajangersimasumik 1997-ip ingerlanerani pilersitsisoqarumaartoq.

Atorfeqarfimmi sulisunut akissarsiaqartinneqarnikkut atorfinitsitaanermilu atugassarititat nalinginnaasut

Atorfeqarfik 1996-ip ingerlanerani Inatsisartut Allattoqarfianik taamatullu Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmik arlaleriarluni oqaloqatiginnittarsimavoq isumaqatigiissut naapertorlugu Ombudsmandip suleqatissaanik atorfinitsitsinnermut aaqqiissutissap aalajangersimasumik iluseqalersinnissaa pillugu aammalu tjenestemandinik atorfinitsitsisalivinnissat naammassineqarnissaat pillugit.

Ajornartorsiut kingusinnerpaamik Inatsisartut Ukiakkut ataatsimiinnerannut atsumikoqaloqatigiissutigineqarsimavoq, Inatsisartullu Siulittaasoqarfiat matuma kingorna 1997-imi upernaakkut ataatsimiinnermi Inatsisartut Suleriaasianni pisariaqartunik allannguuteqartitsiniassaaq, tassalu Inatsisartut, aammattaaq Ombudsmandeqarfik sinnerlugu, tjenestemandit isumaqatigiissuteqarfiusullu tungaatigut namminerisaminnik isumaqatigiissuteqarsinnaallutillu isumaqatigiissutissiorsinnaasut.

Inatsisartut pisariaqartunik taakkuninnga isumaqatigiissuteqareerserlugit isumaqatigiissutissioreerserlugillu sulisukka Ombudsmandi pillugu inatsisip §-iisa 15-iat kisiat tunngavigalugu atorfeqartinneqaannassapput, ki-

siannili atorfinitsitsinermi atugassarititaasut Naalakkersuisut atorfinitsitsiffigisaannut atuuttunut assingusut malillugit.

4. Angalanerit tikeraarnerillu

Piffissami 1996-imi januarip 31-anit februarip 7-nut Ombudsmandi sulisuni marluk ilagalugit atorfimmini suliassaqarluni Københavnimut angalavoq, tamatumani Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermi Ataatsimiititaliarsuaq, Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi Allaffiat, Folketingip Ombudsmandia aamma Folketingip Allattoqarfia ataatsimeeqatigineqarlutik.

Eqqartuussiveqarnermi Ataatsimiititaliarsuarmik ataatsimeeqateqarnermi Ataatsimiititaliarsuup suliai Ombudsmandeqarfimmut immikkut soqutiginaatillit oqaloqatigiissutigineqarput, pingaartumik sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik suliarinnittarneq aammalu tarnimikkut napparsimasut pineqaatissiinikkut pinngitsaa liissutaasumillu Danmarkimi inissinneqarsimasut aalajangiiffiginissaat pillugu apeqqummik Ataatsimiititaliarsuup suliaqarnera.

Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi Allaffianni oqaloqatigiissutigineqarpoq tarnimikkut nappaatillit Danmarkimit, annermik Vordingborgimi Amtshospitalimit, angerlartinneqarnissaannut atassuteqartumik Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi Allaffiata inissisimanagera, taamatuttaarlu kalaallit ingerlatsinermit inatsiseqartitsinerata Namminersornerullutik Oqartussat Danmarkimi Allaffianni atorsinnaanera oqaloqatigiissutigineqarluni.

Folketingip Ombudsmandianik taassumalu sulisuinik pingaartumik eqqartugassat imaattut oqaloqatigiissutigineqarput: Suliffinnik takusaalluni misissuinerne periaatsit, Atorfeqarfimmut namminneq aggersunik saaffiginnittoqarnerani ulluinnarni suleriaatsit aalajangersimasut, sulisunik akissaasersuinerne najoqqutassat tunngaviusut, sulisunik nutaanik sulisussariorneq, internet aamma atuakkianik pisiortorneq, matumunnga ilanngullugit atuakkiat qarasaasiamut ilisat, ukiumoortumik nalunaarummik suliarinninnermut atassuteqartumik apeqqutit aalajangersimasut, maleruaqqusani atuuttuni kukkunernik amigaatinillu nalunaaruteqartarnissaq pillugu Ombudsmandi pillugu inatsisip § 11-a, suliassanik tuaviuussassanik tulleriissarineq, nunani avannarlerni tjenestemandinik taarsigeeqatigiinneq, sammisat nunanut allanut tunngasut, taamatuttaarlu soorlu aamma Amtshospitalimi Vordingborgimiittumi tarnimikkut nappaatillit pineqaatissinneqarnikkut pinngitsaaliinikkullu inissitat pillugit kalaallit Ombudsmandiata misissuiffiginnaannaneranik apeqqut oqaloqatigiissutigineqartoq.

Folketingip Allattoqarfianik oqaloqatigiissutigisat pingaartumik tassaapput Folketingip Landstingillu akissarsianik aalajangersaanerannut tunngasumik apeqqutit arlallit sulisullu immikkut ilinniakkatigut kattuffeqarfianik isumaqatigiissuteqarnermik isumaqatigiissutissiornernillu Folketingip sulinerani killiffik. Aammattaaq ataatsimiititalianik allaffeqarfikkut kiffar-

tuussineq kommissioninullu il.il. ilaasortassanik toqqaasarneq taamatullu sulianik ataatsimiititani suliaqartarneq pillugu Ombudsmandimik paasisstissiisarneq oqaloqatigiissutigineqarput. Kiisalu Folketingip Inatsisinut tunngasunik paasisstissiisarnera pillugu Folketingip aaqqissuineranut pi-sortaa paasisstissutaasumik ataatsimeeqatigineqarpoq.

Ombudsmandi Atorfeqarfimmilu sulisut ilaat marluk Europamiut Ombudsmandiisa 1996-imi majip 3-anit 13-ianut Limassol-imi Cypernimitumi aamma Ombudsmandit ataatsimiinnerannut atasumik Europamiut Inuttut piginnaatitaaffinnut kommissioniata europamiut ombudsmandiinik ataatsimeeqateqarnerani peqataasimapput.

Nunat allat ombudsmandiinut atassuteqarfeqalernissamut misilittakkanillu taarsigeeqatigiinnissamut periarfissaqarneq Atorfeqarfimmut assorsuaq iluaqutaasimallunilu qiimmannartumik isumassarsisitaaffiusarsimavoq.

Ataatsimiittarnerni taakkunani pingaartumik ombudsmandit sulimerminni inuttut piginnaatitaaffiit inuiannut tamanut atuuttussatut inatsisitigut aalajangersagaasut ulluinnarni atornissaannik periarfissaqarnerat aammalu nakkutilleeriaatsimut, Inuttut piginnaatitaaffiit pillugit Europami naalagaaffiit akornanni isumaqatigiissummit tunngaveqartumut, tunngasunik ombudsmandit inissisimanerat oqaloqatigiissutigine qarpoq.

Ataatsimiinnermit misilittagarisat aalajangersimasumik imaattumik iluaqutissaqartitsigallarsimapput, Atorfeqarfimma Europamiut Inuttut piginnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaata, tapiutaasunik allattuiffittallip, Nunatsinni inissisimaneranik sukumiinerusumik misissuineq aallartissimagaa, taamatullu soorlu suliani aalajangersimasuni, matumunnga pissutissaqartitsisuni, isumaliutigineqarumaartoq inuttut piginnaatitaaffinnut atuumassuteqarfiusut sukumiinerusumik misissuiffigineqassanersut.

Fuldmægtig Inge Dam 1996-imi augustip 16-ianit 21-anut Danmarkimiissimavoq fuldmægtigitut atorfiup, Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnerminni akuersissutigisaata, inuttassarsiorneranut atasumik qinnuteqartunik oqaloqatiginnikkiartorluni.

Aammattaq IOI'p Silarsuaq tamakkerlugu arfinilissaanik ataatsimiinnerat Buenos Aires-imi, Argentinamiittumi, 1996-imi oktobarip 20-anit 24-anut pisoq Inge Dam'ip Atorfeqarfik sinnerlugu peqataaffigaa.

Ataatsimiinnermi, silarsuaq tamakkerlugu aggersunik peqataaffigineqartumi, oqaluuserineqartoq tassaavoq inuttut piginnaatitaaffiit ukiut untritillit 21-ssaannut isilernermi nukittorsarnissaannut Ombudsmandip qanoq iliuseqarnissaa.

Cypernimiti ataatsimiinneq assigalugu Atorfeqarfik isumaqarpoq Argentinami ataatsimeersuarnermi peqataaneq nunat allat Ombudsmandiinik oqaloqateqartarnernut iluaqutaasimasooq, taamatullu ataatsimeersuarneq ombudsmandit nunani arlalissuarni, taakkua inatsisitigut tunngaviusutigut aaqqissugaanerat Europami Kalaallit Nunaannilu inatsisartut periaaseqarneratigut naalagaaffiit naalakkersugaanerannut kikkulluunniit oqaasis-

saqaqataanerannit assigiinnngissuteqaqaluni, sulinerannik paasisitsissuta-asunik paasisaqarfiusimasoq,

Kiisalu Atorfeqarfik 1996-imi decembarip 2-anit 5-anut Folketingip Ombudsmandiata allaffeqarfianut pisortamik Lennart Frandsenimik, atuar-titsiartorluni Nuummiittumik, tikeraarteqarsimavoq. Lennart Frandsen ti-keraarsimatillugu ombudsmandip sulinera pillugu apeqqutit arlallit oqa-loqatigiissutigineqarput.

Kommuninut 1996-imi paasisutissiartorluni angalanissat aallartinnis-saat Atorfeqarfimmi pilersaarusioneqarsimapput. Kisiannili taamaalior-nissaq Ombudsmandip napparsimanini pissutigalugu peqannginnerata nas-satarisaanik 1997-imut kinguartinneqarsimavoq. Angalanissat taakkua ilaasa 1997-ip 1998-illu ingerlaneran ni naammassineqarumaarnissaat neriuutiga-ara.

5. Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Paasisimavara Naalakkersuisut 1997-imi januarip aallaqqaataanit atuuti-lersumik Inissiaatileqatigiiffik INI A/S pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu aamma pisortat ingerlatsineranni paasitinne-qarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaasa ataannut tamatumuunak-kullu aammattaaq pisinnaatitaanerma ataanut ilanngunniarlugu aalajanger-simasut, takuuk ombudsmandi pillugu inatsimmi § 4, imm. 2.

Aammattaaq paasisimavara Inatsisartut, 1995-imut nalunaarummi Ator-feqarfup tamanna pillugu oqaaseqarnerata malitsigisaannik, kissaatigisi-magaat allaffissornikkut ingerlanneqartumik ingerlatsivinnik, parlamenta-riskiusumik sinniisuutitaqarfiusunik, misissuisoqassasoq, assersuutigalugu Inuussutissarsiutinut Tapersiisarnermut Ataatsimiititaliamik.

Naammagittaalliummi aalajangersimasumik suliarisimasanni aamat-taaq qanoq pisinnaatitaatiginera pillugu apeqqut isummerfigisimavara:

Taamaalillunga Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit pillugit pisinnaatitaasutut imminut nalilersimavunga, imaattunimmi oqaaseqarsi-magama:

“Inatsisartut inatsisaata nr. 10-p, 13. november 1986-imeersup §-iisa 27-at, imm. 1, naapertorlugu Atuisartunut pisisartunullu maalaarute-qartarfittut ataatsimiititaliaq qulingiluanik ilaasortaqqarpoq, imatut toqqarneqartussat:

“§ 27. ... Ilaasortat sisamat atuisartunut pisisartunullu siunnersuisoqati-giit ilaasortamik sinniisussamilluunniit akornannit toqqassavaat. Tulliini taaneqartut tamarmik immikkut ilaasortamik ataatsimik toqqaassapput:

Kalaallit Nunaanni inuutissarsiummik ingerlataqartut Kattuffiat, Ka-laallit Nunaanni Brugsenit, Kalaallit Niuerfiat kiisalu Kalaallit Nunaanni sulisitsisut Peqatigiiffiat. Ilaasortaqq ataseq inatsisilerituujuusussaq naa-lakkersuisoqarfimmit akisussaasumit toqqarneqassaaq.

Imm. 2. Naalakkersuisoqarfimmit toqqagaalluni ilaasortaqq Atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliami siulittaasuusaaq,

peqatigitillugulu isumagisarissallugu Atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliap allattoqarfikkut suliassai.

Imm. 3. Ilaasortanut tamanut immikkut sinniisussaq toqqarneqartassaaq. Ilaasortat sinniisussallu ukiunut sisamanut atuuttussanngorlugit toqqarneqartassapput.

Imm. 4.

...

Imm. 8. ...”.

Inatsisartut inatsisaata taannaasup § 3-ani, Kalaallit Nunaanni Atuisartunut pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit imatut katitigaapput:

§ 3. Kalaallit Nunaanni Atuisartunut pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit arfineq-marlunnik ilaasortaqrput. Ilaasortat pingasut Inatsisartunit toqqarneqassapput. Kattuffiit uku tamarmik immikkut ilaasortamik ataatsimiktoqqaassapput: Kalaallit Nunaanni Kommuneqarfiit Kattuffiat, KNAPK, SIK aamma Kalaallit Nunaanni arnat peqatigiiffii assigiinngitsut ataatsimut.

Imm. 2. Ilaasortanut tamanut immikkut sinniisussaq toqqarneqartassaaq.

Imm. 3. Ilaasortat sinniisussallu ukiut sisamat atasussanngorlugit toqqarneqartassapput.

Imm. 4. Siunnersuisoqatigiit ilaasortamik akornannit siulittaasooq taasumalu tullissaa toqqassavaat. Toqqaaneq atuuttussaavoq siunnersuisoqatigiit piffissaq atuuffigisaat tamakkerlugu”.

Atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq ingerlatsinermi oqartussaasoqarfinnut ileqqutoqaasoq malillugu ingerlasunut Naalackersuisut kommunillu ataanniittunut naleqqiussilluni pissusisamisuumngitsumik katitigaagaluarpalluunniit Atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliap suliamik suliarinninnerata tungaanut pisinnaatitaasutut isiginissara toqqarsimavara, Ataatsimiititarmi pisortat nakkutilliisitsinerannik, pisortat inatsisit najoqqutaralugit tunngavissaannik, Atuisartunut pisisartunullu siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaannik nr. 10, 13. november 1986-imeersumik, tunngaveqartumik suliaqartuummat”.

6. Missingersuusiat, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu

1995-imut naatsorsuutit aningaasanut akuersissutigineqarsimasunut 2.681.000 kruuninut naleqqiussilluni atuinermik tamakkiisumik 2.807.000 kruuniusu mik takutitsipput.

Atorfeqarfiup 1996-imut aningaasaliissutinitatugassaatur killigitat aallaqqaammut 2.700.000 kruuniusimapput.

Atorfeqarfiup immikkut aningaasartuutissatut pisariaqartissangatitaasa, pingaartumik nunani allani ataatsimiititsinerne pingaananerut aamma na-

joqqutassanngorlugu aalajangersagaalluni fuldmægtigit pingasunngortillugit amerlinissaasa, akuersaarnissaannut 1996-ip ingerlanerani aningaasanik akuersissutissat katillutik 3.265.000 kruunit akuersissutigineqarput.

Kisiannili siunnersortimik avataaneersumik ikiorteqarnermut, Atorfeqarfiup allanngortiterneqarluni sananeqarneranut aammalu Atorfeqarfiup qarasaasialerinermi periaatsimik atuligaanik piviusunngortitsinermut aningaasartuutit tamakkiisumik naatsorsornissaat 1996-imut ilassutitut aningaasaliissutininut inatsisip 2-p akuersissutigineqalinnginnerani ajornarsimavoq. Taamaattumik 1996-imut aningaasaliissutissatut akuersissutinik qaangiineq, annertunerusumik taaneqartunik pissuteqartumik, ajuusaar-naraluartumik pisimavoq.

Aammattaaq 1996-imi aningaasaliissutissatut akuersissutissanik aalajangersaaneq 1997-imilu pisariaqartitsinermik naliliineq assorsuaq ajornakusoortuusimavoq, Atorfeqarfimmi ukiumik ingerlatsiviusumik ilivitsumik misillitagaqarnermik tunngavissaqaangimmat. Taamatuttaaq missingersuutininik sunniuteqarluartumik nakkutilliiniarneq naatsorsuuserinermik suliaqarnerup Ombudsmandeqarfimmit isumagineqaanginneranik pissuteqartumik ajornarsarneqarsimavoq. Matuma saniatigut aningaasaliissutissatut akuersissutinik 1996-imi atuneq Atorfeqarfiup nangilluni ineriartortitaaneranik pilersinneqarneranillu annertuumik sunnersimaneqarsimavoq.

Naatsorsuuserisinaatitaaneq pillugu pissusiusut Atorfeqarfisama aamma Inatsisartut Allattoqarfiata akornanni oqaloqatigiissutaasarsimapput, isumaqatigiittoqarsimavorlu Atorfeqarfiup kingusinnerusukkut naatsorsuuserinerup akisussaaffiginneranik tiguisinnaanissaanut periarfissat 1997-imi sukumiinerusumik misissorneqassasut.

1997-imut aningaasaliissutissatut akuersissutinut killiliussat 3.091.000 kruuniusut immikkoortinneqarsimapput.

Inatsisartut Siulittaasoqarfiat suleqatigalugu Atorfeqarfiup 1996-imut tunngasumik ukiunilu aggersuni naatsorsuutaanik kukkuneruueriaasissaq pillugu apeqqummik isummerfiginnikkumaarpunga.

2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat

Suliat amerlassusii

Ukiumi nalunaarusiorfiusumi 1996-imi (januarip aallaqqaataanit decembarip 31-anut 1996) naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tunuliaqutarlugit suliassanik ataasiakkaanik nutaanik 188-inik pilersitsisoqarpoq. Matuma saniatigut suliassanik nammineeirluni misissugassanngortitanik 4-nik pilersitsisoqarsimavoq.

Naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut ukioq kaajallallugu assigiiaartuunngit sumik agguataarput. Taamaalilluni ukiup qaammataani siullerni 3-ni naammagittaalliuutit katillutik 99-it tiguneqarsimapput, naammagittaalliuutilli ukiup qaammataasa sinnerini tiguneqarsimasut amerlassutsimikkut qaammammut 6-init 13-inut allanngorarlutik.

1996-imi 43-riarluni ilitsersuisoqarsimavoq. Ilitsersuinerit katillutik 28-t qaammataani januarimit martsimut pisimapput.

Ukiup aallartinnerani naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut ilitsersuisi-manerillu amerlassutsimikkut qaffasingaatsiarerat paasisitsiniaanerup qaammarsaanerullu, 1995-ip naanerani radiomi TV-milu aallarnerneqarsimasup, kingunerivaat.

Suliat, 1996-imi inaarneqarsimasut, ataani immikkoortunut pingaarner-nut marlunnut agguataagaapput:

- Suliat aalajangessimasumik suliarineqarsimannngitsut. Suliassat immikkoortiteriffimmut tassunga ilanngunneqassapput, ataani taaneqartunik pissuteqarlunga suliarisinnaasimannngikkaangakkitt. Pisoqarnerni oqartussaasoqarfiup, suliassap uannit suliarineqartussatut tiguneqarnerata kingorna, suliamik nangitseqqiffigisaani tamatumalu kingorna tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit naammagittaalliortumik tapersiineranik pisoqarfiusuni taamatuttaaq suliassat, suliassiissutigineri naammagittaalliortumit tunuartinneqarsimasut, naammagittaalliuutit aalajangessimasumik suliarineqarsimannngitsut ataanniittutut naatsorsuutigineqassapput.
- Suliat aalajangessimasumik suliarisat. Suliat immikkoortiteriffimmut tassunga ilanngunneqassapput naammagittaalliuut pillugu suliamik suliarinninnissaq imaluunniit suliap aalangiivigineqarnissaa isummerfigineqarsimagaangat. Suliat nammineq piumasutsimik suliarisat taamatuttaaq suliat aalajangessimasumik suliarisat ataannut ilagittinneqassapput.

Kisitsisit ataaniittut, suliat itigartitsissutigineqarsimasut inaarneqarsimannngitsullu amerlassusaannik ersersitsisut, qassiit nalunaarneqarput. Taamatuttaaq ataasiakkaani kisitsisinut 1995-imeersunut unnersuussisoqarpoq. Sulianut 1995-imi saqqummiunneqartunut kisitsiseqarsinnaavoq kisit-

sisinut, 1995-imut nalunaarummi taaneqartunut naleqqutinngitsunik. Tamanna pissuteqarsinnaavoq suliat 1995-imeersut ilaat 1996-imi nangineqarsimanerannik imaluunniit suliat 1995-imeersut qassiit naammagittaallioortumit, akissuteqarsimannngitsumilli, paasissutissanik amerlanerusunik tigusaqarnissap utaqqineqarneranik. Pisoqarnerni taamaattuni suliaq naammagittaallioortumit tunuartinneqartutut itigartitsissutigisarpara. Itigartitsissuteqarnermut ulluliusaq matumani ullusarpoq paasissutissanik amerlanerusunik nassinneqarnissaq qinnutigalugu naammagittaallioortumut allakkanni ulluliusara.

Suliassat aalajangessimasumik suliarineqarsimannngitsut

Ukiumi nalunaarusiorfiusumi 1996-imi naammagittaalliuutit katillutik 105-it itigartitsissutigineqarput. Taakkunannga 86-it naammagittaalliuutinit 1996-imi tiguneqarsimasunit pisuupput (takuuk assiliartaq 7), sinnerilu 19-it naammagittaalliuutinit 1995-imi tiguneqarsimasunit pisuullutik. Itigartitsinermut pissutaasut amerlassutsinut imaattunut agguataagaapput (takuuk assiliartaq 2):

Naammagittaalliuut kingusippallaamik tunniunneqarsimavoq	8
Naammagittaalliuut eqqartuussutinut eqqartuussisulluunniit atorfimmimi sulineranut tunngavoq.....	5
Naammagittaalliuut Naalagaaffiup pisorta qarfiinut tunngavoq.....	6
Naammagittaalliuut namminersortunut/inuinnarnut tunngavoq.....	6
Naammagittaalliuut oqartussaasunut qulliunerusunut aalajangigassannngortinneqarsinnaavoq	27
Naammagittaalliuut namminersornerullutik oqartussat suliffiutaannut tunngavoq	8
Naammagittaalliuut tunuartinneqarpoq	19
Apeqqutilliissutit	4
Allat	22
	<hr/>
	105

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut

Ukiumi nalunaarusiorfiusumi 1996-imi naammagittaalliuutit katillutik 25-t aalajangessimasumik suliarineqareernermik kingorna inaarneqarsimapput. Taakkunannga 14-it naammagittaalliuutinit 1996-imi tiguneqarsimasunit pisuupput, sinneri naammagittaalliuutinit 1995-imi tiguneqarsimasunit pisuullutik, (takuuk assiliartaq 7 aamma 8).

Suliassat inaarneqarsimannngitsut 102-t ukiup naanerani uninngagallarput. Taakkunannga naammagittaalliuutit 12-t 1995-imi tiguneqarsimallutik.

Sulianit aalajangessimasumik suliarisanit inaarneqarsimasunit 25-nit taakkunannga, 1996-imi inaarneqarsimasunit, suliani 8-ni isornartorsiullunga oqaaseqaateqarpunga, sulianilu 6-nni isornartorsiullunga peqqusuteqarfiginnillungalu oqaaseqaateqarsimallunga, suliat 2 peqqussuteqarfiginninnermut pissutissaqartitsippat, suliat 4 peqqussuteqarfiginninnermik

malinninnissaq utaqqimaarpaat, sulianili 5-ni oqaaseqateqanngivissimal-lunga.

Innuttaasunik oqaluussilluni ilitsersuisarsimanerit tunuliaqutaralugit 1996-imi 43-riarluni imaqarnilianik allattuisoqarsimavoq. Ilitsersuinerit taakkua immikkoortunut marluinnut avinneqarsinnaasimapput, tassalu saaffiginnissutitut, tamatumani uannut naammagittaalliuuteqarneq itigartitsi-nermik kinguneqartussaasimagaluarluni - ilitsersuinerit taamaattut nagga-serneqarajuttarsimapput innuttaasut oqartussaasoqarfinnut allanut saaffi-ginninnissaannik unnersuussivigineqarnerannik - kiisalu saaffiginnissute-qartarpoq suliassaanermikkut imatut pissusilinnik, innuttaasoq uannut al-lakkatigut naammagittaalliuutissavimmik nassiussinissaanik siunnersone-qarsinnaasarluni (takuuk assiliartaq 1).

Suliat allatigut agguataagaanerit

1996-imi suliat 25-t, taakkua aalajangessimasumik suliarineqareernerisa kingorna, inaarlugit suliarisimavakka. Isumaqarpunga suliat taakkua ag-guataagaaneri naammattumik erseqqissaatitut tunngavigissallugit ikippal-laarput. Taamaattumik naatsorsuinerit naammagittaalliuutinik tiguneqarsi-masunik tamavinnik aallaaveqartinnissaat toqqarsimavara, aammattaaq su-liassat itigartitsissutigineqarsimasut taassuma ataanut ilaallutik. Ataani taagorneqartut assiliartalersuutinik ilallit matumangga tunuliaqutaqarluni isigineqassapput.

Naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut oqartussaasoqarfimmik sorler-mik naammagittaalliuutigisaqarneq malillugu agguataagaasut imatut amer-lassuseqartillugit agguataagaapput (takuuk assiliartaq 3):

Namminersorerullutik Oqartussat oqartussaasoqarfiat	64
Kommune	97
Pisortat suliffeqarfiutaat (ingerlatseqatigiiffik, peqatigiiffik/ aningaasaateqarfik, allat).....	11
Namminersortut (ingerlatseqatigiiffik, peqatigiiffik/ aningaasaateqarfik, allat)	7
Naalagaaffiup pisortaqarfiutaa.....	5
Eqqartuussisut.....	1
Allat	3
	<hr/>
	188

Naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut inatsisinik atuutsitsiffiusup sor-liup naammagittaalliuutigineqarnera malillugu agguataagaasut imatut amerlassusilinngorlugit agguataagaapput (takuuk assiliartaq 4):

Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu.....	14
Akilerarutit.....	13
Aqqusernit, assartuineq, atassuteqarneq ikuallattoornerillu	2
Avatangiisinik isumannaallisaaneq.....	6
Eqqartuussisaaseq pinerluttuliornermullu inatsiseqartitsineq.....	9

Ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu	8
Ingerlatsineq pillugu inatsisit	8
Inuinnaat, ilaquariit kingornussassallu pillugit inatsisit	4
Inunnik isumaginnineq pillugu inatsisit	37
Inuussutissarsiorneq atuissuunerlu	11
Kultureqarneq ilageeqarnerlu	2
Naalagaaffiup naalakkersugaanera pillugu inatsisit	1
Peqqinnissaq	9
Pigisat pillugit inatsisit	12
Pissutsit nunanut allanut tunngasut	0
Sanaartorneq ineqarnerlu	8
Suliffissaqartitsiffiit	43
Allat	1
	<hr/>
	188

Naammagitaalliuutit tiguneqarsimasut naammagittaalliuutigalugu allaatigisamat (naammagittaalliuutigineqartumut) agguataagaasut imatut amerlassusilinnngorlugit agguataagaapput (takuuk assiliartaq 5, tassani *-mik nalunaaqutsikkat suliamik suliarinninnermik taaguuteqartitsinerup ataani katersugaallutik):

Aalajangiinerit	108
Allaatigisat ingerlatsinermi inatsisinut tunngassuteqartut allat*	15
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	10
Nipangersimasussaaneq*	2
Piffissaq suliasamik suliarinninnermut atorneqartoq*	20
Paasitinneqarsinnaatitaaneq*	1
Tunngavigisassat*	1
Allat	31
	<hr/>
	188

Naammagittaalliuutit 1996-imi inarneqarsimasut misissuinermaineraneranut agguataakkat, (takuuk assiliartaq 6):

Isornartorsiuneq	8
Peqqusineq	2
Isornartorsiuneq Peqqusinerlu	6
Peqqusinermik malinnaaffiginninneq	4
Oqaaseqarfigineqanngitsut	5
	<hr/>
	25

Naammagittaalliuutit 1996-imi tiguneqarsimasut 1996-ip naanerani suliat killiffiinut agguataakkat (takuuk assiliartaq 7):

Piviusumik suliarineqareermik kingorna inaakkat	12
Itigartitsissutigisat	86

Inaarneqarsimannngitsut.....	90
	<u>188</u>
Naammagittaalliutit 1995-imi tiguneqarsimasut 1996-ip naanerani suliat killiffiinit agguataakkat, (takuuk assiliartaq 8):	
Piviusumik suliarineqareernermit kingorna inaakkat	21
Itigartitsissutigisat.....	49
Inaarneqarsimannngitsut.....	12
	<u>82</u>

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq

Kisitsisit piffissamik suliamik suliarinninnermut atorsimasannik erseqqissisitsisut qassiit ataani allassimapput. Kisitsisit atuarnerisigut eqqarsaatigisariaqarpoq allakkat assigiinngitsut nutseneqarnerinut piffissangaatsiaq ingerlasarmat, tassalu allakkat namminersornerullutik oqartussanit, kommuninit naammagittaalliortunillu tigusimasakka taamatullu allakkat kommuninut naammagittaalliortunullu nassiuttakkakka. Matumunnga ilanngullugu eqqarsaatigisariaqarpoq Kalaallit Nunatta ilaannut taakkunangaanniillu allakkanik nassiussinermit piffissangaatsiaq ingerlasarmattaq. Matuma saniatigut paasissutissat pingaaruteqartut suliamilu allagaatit uannut nassititinniarnerat piffisaajaataannaagaatsiartaqaaq.

Naammagittaalliutinit 1996-imi tiguneqartunit taakkunanga taaneqa-reersutut 86-it itigartitsissutigineqarput. Taanna itigartitsinermit procentimut 45,75-iusumut naleqquppoq. Naammagittaalliutinit 1995-imi tiguneqarsimasunit 49-t itigartitsissutigineqarsimapput, tamannalu itigartitsinermit procentimut 59,76-iusumut naleqquppoq. Naammagittaalliutinit tamakkiisumik 1995-imi 1996-imilu tiguneqarsimasunit katillugit 135-t itigartitsissutigineqarput. Taanna itigartitsinermit tamakkiisumik procentimut 50-iusumut naleqquppoq.

1996-imi sulianut aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarneqarsimasunut piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq agguaqatigiimmik ullunik 243-nik sivisussuseqarpoq.

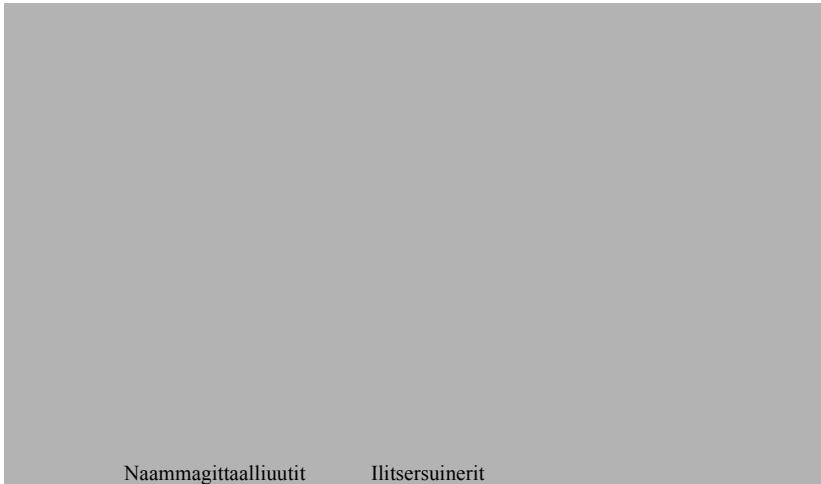
1996-imi sulianut itigartitsissutigineqartunut piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq agguaqatigiimmik ullunik 124-nik sivisussuseqarpoq. Itigartitsissummut ullut suliamik suliarinninnermut atorneqartut amerlassusaasigut qaffasinner paaqullunik 455-nik sivisussuseqarpoq appasin-nerpaamullu ullut 2 suliamik suliarinninnermut atorneqarsimallutik.

Egikkaallunga tunngaveqartumik paasivara piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq, tassalu naammagittaalliutinit itigartitsissutigineqartunut tunngasumik piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq pil-lugu, qaffasippallaartoq. Neriutigaarali pissutsit taamaattut ukiuni aggersuni aqqissinnaajumaarlugit, Atorfeqarffimmi fuldmægtigimik suliatataatsi-mik atorfinitsisisimammatt, taamaalillunga maanna fuldmægtigit 3 inatsisilerinermullu pisortaq ataaseq sulianik suliarinninnermik suliaqartussatut atorfeqartitarilerlugit.

Suliat titartaganngorlugit takussutissianut inissitsitigaanerat:

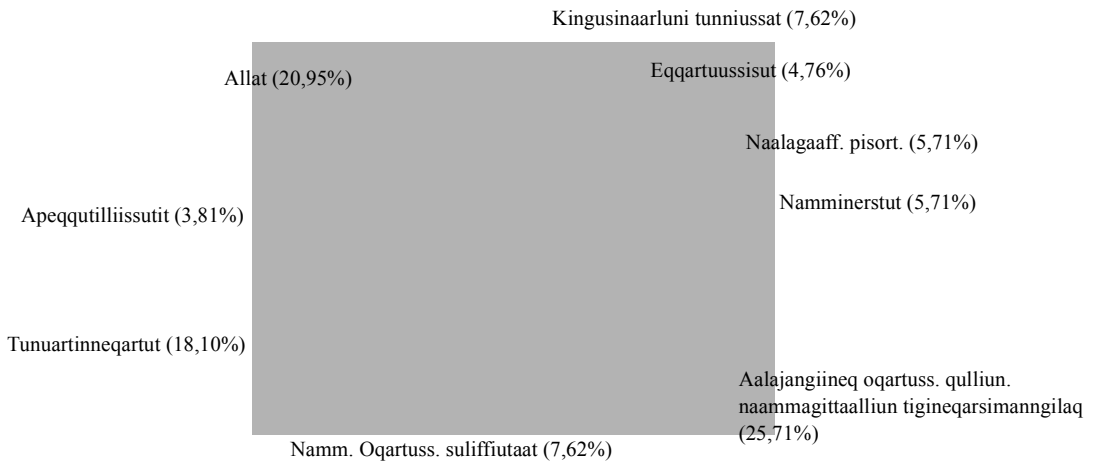
Assiliartaq 1

Suliassat 1996-imi tiguneqarsimasut

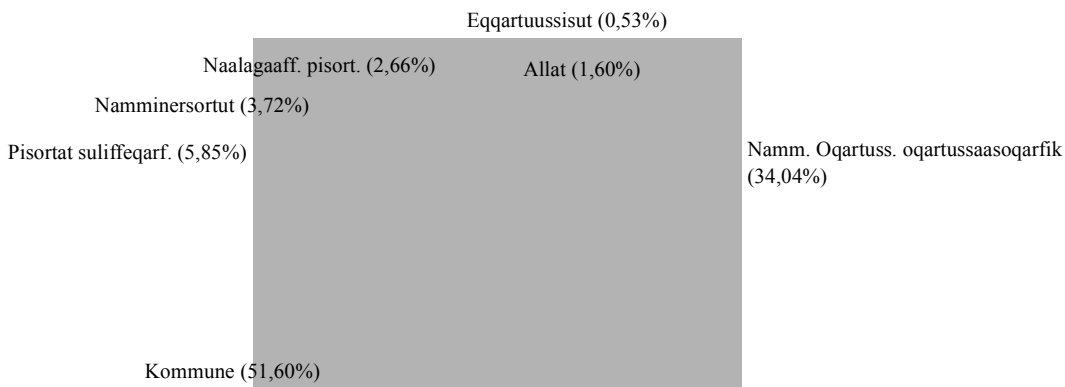
Assiliartaq 2

Naammagittaalliuit 1996-imi itigartitsissutigisat – Itigartitsinermut pissutaasoq

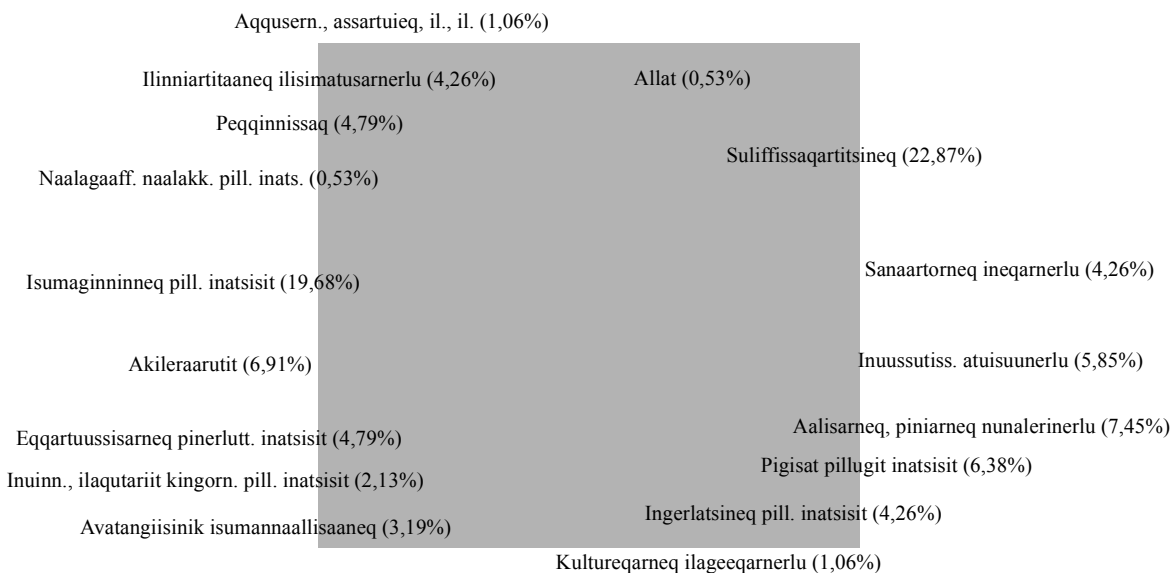
Assiliartaq 3

Naammagittalliuutit 1996-imi tiguneqarsimasut – Oqartussaasorqarfik

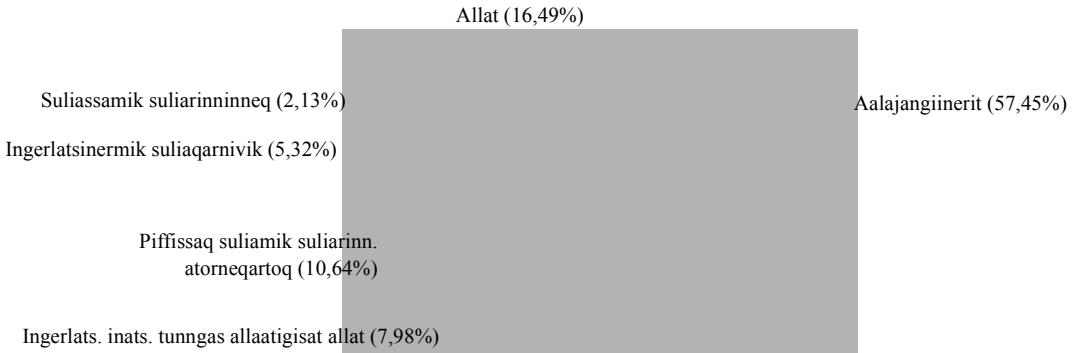
Assiliartaq 4

Naammagittalliuutit 1996-imi tiguneqarsimasut – Inatsisinik atuutsitsiffiusoq

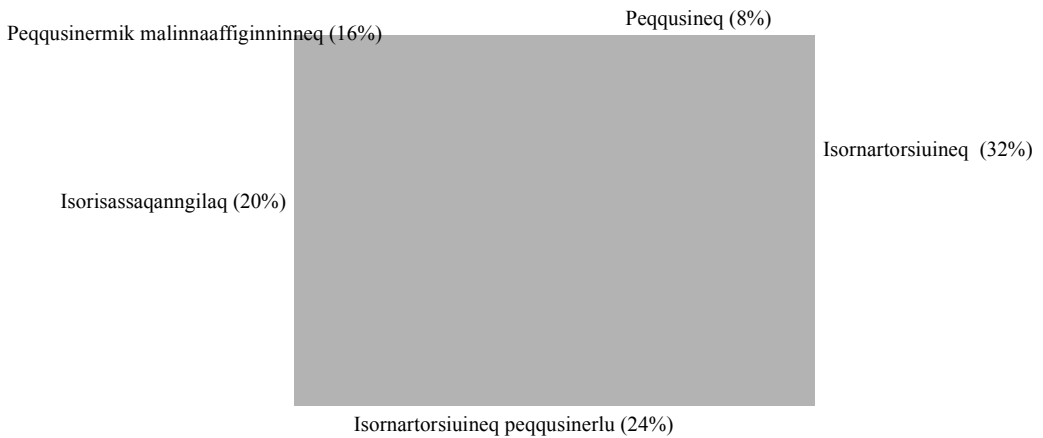
Assiliartaq 5

Suliassat 1996-imi tiguneqarsimasut – Naammagittaalliuutigineqartoq

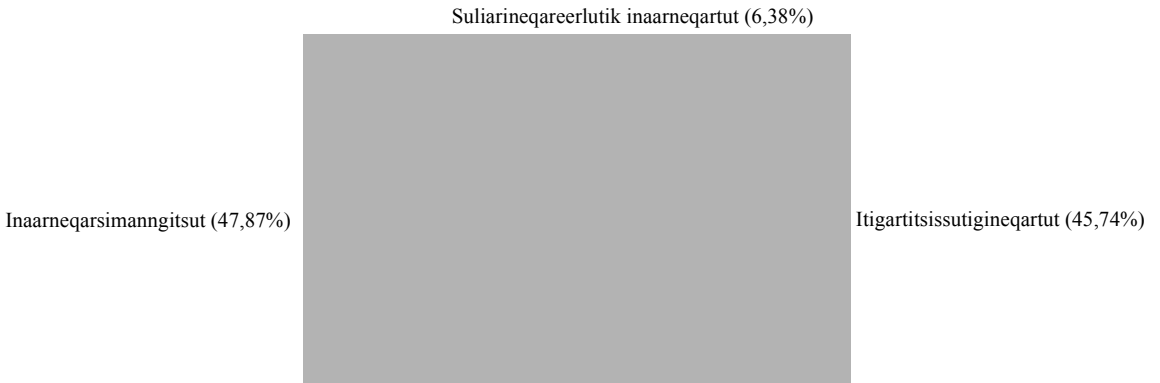
Assiliartaq 6

Inernerit – Naammagittaalliuutit 1996-imi tiguneqartut

Assiliartaq 7

Suliami killiffiusoq – Naammagittaalliuutit 1996-imi tiguneqartut

Assiliartaq 8

Suliami killiffiusoq – Naammagittaalliuutit 1996-imi tiguneqartu

3. Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsisinut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Ombudsmandeqarfiup ukiuni nalunaarusiorfiusuni marlunni sulereersimalernerata tamatumuunakkullu mikigisassaangitsumik misilittagaqalersimanera tungavigalugu, ingerlatsinermut inatsiseqartitsinerup tunngaatigut ajornartorsiuteqarfiusut nalinginnaasut qassiit ukiumoortumik nalunaarummi matumani saqqummiunnissaat uannut ajornarunnaarsimavoq.

Tassani, 1995-imut nalunaarut assigalugu, pineqarput ajornartorsiuteqarfiusut suliani suliarisimasanni, aammalu suliat pineqartut taakkua ataasiakkaarlugit kapitalini tulliusuni eqqartornissaannut tunngavissaqarsorinngisanni, malunnaataa nerusartutut taasariaqakkakka.

Suliassanik kukkusumik nassiunneqarsimasunik isumaginnittarneq

Suliani arlalinni ajornartorsiut immikkut ittoq ajornartorsiutigineqartarsimavoq, tassami suliassat ingerlatsinermi oqartussaasoqarfimmuk kukkusumut imaluunniit suliffimmuk ingerlatsiviup avataaniittumut ingerlatinneqartarsimammata.

Suliani taakkunanani Atorfeqarfik oqaaseqarsimavoq tamanna pisussaaffinnik sunik ingerlatsivimmuk, kukkuluttortoqarneratigut suliassamik tigusaqarsimasumut, nassataqarnersoq, kukkusumillu nassiussisoqarsimaneramik paasisaqaruni pisussaaffiit suut oqartussaasoqarfimmuk eqqortumik tigusisussamut pisussaaffiginerai.

Taaneqartumi siullermi ingerlatsivimmuk imaluunniit ingerlatsiviup immikkoortortaanut, kukkusoqarneratigut suliassamik suliamiluunniit allaganngorlugu saaffiginnisummik tigusaqarfiusimasumut, tunngaviulluni pisussaaffiivoq saaffiginnisummik ingerlatsiviup immikkoortortaanut oqartussaasoqarfimmulluunniit eqqortumut ingerlatitseqqiinissaq, takuuk suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2.

Taamaattorli immikkut illuinnartunik pisoqarneratigut oqartussaasoqarfik, saaffiginnisummik ingerlatitseqqiinissamut taarsiullugu, nassiussisumut utertitsisariaqarpoq:

Tamanna pingaartumik atuuttassaaq oqartussaaffik suliassami paasisutissanik, inummuk nammineruinnat tunngasunik oqartussaaffiullu suliarinnaanngisaanik, tigusaqarpat.

Taamatut pisoqaraangat allakkat utertinneqarnissaat oqaluserineqalersinnaavoq, tassalu allakkat oqartussaasumut kukkusumik nassiunneqarsimanerat erseqqissumik takuneqarsinnaanngippat.

Tamanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 28-anni inuit ataasiakkaat inuunerat pillugu paasisutissanik oqartussaasunit oqartussaasunit allanut ingerlatitseqqiinnermut malittarisassat killeqartitsilluinnartut tunuliaqutaralugit isigineqassaaq.

Qulaani allaatigineqartumik pisoqarpat oqartussaasunut eqqortunut nasuissinerup tunngavigissavaa kukkusumik adresseliinerup tamanut ersarisuunissaa oqartussaasoqarfyllu tamatuminnga suliarinnittussap ilisarisi-maneqarnissaa.

Suliami aalajangersimasumi oqaaseqarsimavunga suliassat suliarineqartarnerat pillugu §-iisa 7-ni, imm. 2-mi tunngaviusoq aammattaaq “killing tungaanut” atuuttoq. Taamaamat oqartussaaffik suliap imminermini suliarineqartussaananerani paasisaqartoq kukkusoqarneratigullu allamut ingerlatitseqqiisoqarsimappat suliamik kukkusumik tiguisumut saaffigin-nittariaqartoq, taamaaliornikkut pissutsit aaqinneqarsinnaaqullugit saaffiginnissullu oqartussaaffimmit eqqortumit akineqarsinnaaqullugu.

Naammagittaalliummik kukkusoqarneratigut oqartussaaffimmut allamut tunniussisoqarsimatillugu Ombudsmandi pillugu inatsisip pisoqalisoornermut piffissarititaa.

Atorfeqarfik pisuniataasiakkaani naammagittaalliuutinik oqartussaaffimmit allamit tigusaqartarsimavoq, kukkusoqarneratigut oqartussaaffiup allap tiguisimasaanik.

Suliassami ataatsimi taamatut kinguaattoorneq ombudsmandi pillugu inatsisip §-iisa 6-ni, imm. 2-mi pisoqalisoornermut piffissarititap ukiumik ataatsimik sivisussusillip qaangerneqarsimaneraniq nassataqarpoq.

Matumani apeqqummik pissusissamisoortumik imaattumik saqqummer-soqarpoq, tassalu taamatut pisoqartillugu pisoqalisoornermut piffissarititaa-soq atorunnaarsinneqassanersoq.

Atorfeqarfik isumaqarpoq piffissarititatu killiliussaqaq allanngortinneqarani killiussasoq. Tamanna minnerunngitsumik, naak pisoqalisoornermut piffissarititaa qaangerneqarsimagaluartoq, suliamik nammineerlunga mis-sisugassanngortitsisinaanera tunuliaqutaralugu isigineqassaaq.

Suliamik suliarinnineq sivisunaalerpat nalunaaruteqartussaaitaaneq.

Suliap suliarinera oqartussaaffiup piffissamik suliamik suliarinninnermut atugaanit sivisunerulluni sivisunaalerpat ingerlatsinermi ileqqussaq kusanartoq malillugu suliami illuatungiusoq suliap ingerlanneqarneraniq nalunaarfigissavaa, takuuk Namminersornerullutik Oqartussat, Inatsisileriffiup suliassat suliarineqartarnerat pillugu ilitersuutaa, immikkoortut 205-206:

“205. Ingerlatsinermut oqartussaasup suliassap suussusia pissutigalugu imaluunniit oqartussaaffimmi tassani suliassat nalinginnaasumik suliarineqartarnerat pissutigalugu suliassaq tiguineraniit piffissap sivikinnerusup iluani aalajangiivigisinnaannikkuniuk oqartussaaffiup suliassamut tunngasuteqartoq nalunaarfigisariaqarpaa suliassap qanoq inassisimaneraniq aam-malu ajornanngippat paasisutissillugu suliassap qaqugu aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffimmit naatsorsuutigineqarnerasoq.

206. Oqartussaaffiup aammattaaq suliassamut tunngassuteqartoq ilisimatittariaqarpaa suliassaq sivikinnerusumik suliarineqartussaagaluq immikkut pissuteqartumik pisarnermit sivisunerusumik suliarineqartariaqalerpat.”

Ingerlatsinermut oqartussaasut suliassanik Ombudsmandimut nassiussisarnerat.

Suliani arlaqartuni ingerlatsinermut oqartussaasut naammagittaalliuutini, atorfilittat atorfikinnerusut sulianik suliarinninnerat aalajangiineriluunniit pillugit oqartussaaffimmi akisussaalluni pisortamut naammagittaalliuutit iluseqartunik imaluunniit naammagittaalliuutini ilutsimikkut allaffissornikkut oqartussaasup aalajangigaanik oqartussaasumut qulliunerusumut naansmagittaalliueteqarsinnaanerup atorluarnissaanut ersiutasunik tigusaqartarput.

Ilaatigut imaattumik pisoqartarpoq, oqartussaaffiup naammagittaalliuummik suliarinnissinnaannginnerminik naliliinerata kingorna, suliassaq Ombudsmandimut suliarineqartussanngorlugu “nassiunneqartoq”.

Atorfeqarfik oqaaseqarsimavoq ingerlatsinermi pisortat naammagittaalliuutini uannut unnersuussisinnaanngitsut. Tamanna Ombudsmandip qulliunerusut akimassutsimikkut tulleriinnerini oqartussaasunut qulliunerusunut ilaannginnera tunuliaqutaralugu isigineqassaaq.

Tamanna ilutigalugu ombudsmandi pillugu inatsimmi tunngavigisasaalluni atuuppoq naammagittaaliortup suliassaq naammagittaalliuutit suliarineqaqqullugu Ombudsmandi erseqqissumik qinnuigisimassaagaa.

Oqartussaaffiit oqartussaaffiit allat pillugit naammagittaalliuutaat.

Suliami aalajangersimasumi oqaaseqarsimavunga uanga aallaaviusutut pisortat oqartussaasut pisortat oqartussaasut allat pillugit naammagittaalliuutaannik suliaqarneq ajortunga.

Suliamik suliarinninneq eqaatsoq.

Suliaq aalajangersimasumik suliarineqarsimasoq “sukkasuumik eqaatsumillu suliamik suliarinnineq”-mut tunngaviusup imai pillugit Atorfeqarfiup nalinginnaanerusumik oqaaseqarnissaanut pissutaalersimavoq.

Ilaatigut oqaaseqarsimavunga suliamik suliarinninnermut tunngatillugu piumasarisat saniatigut tunngavioq oqartussaaffiit suliaminnik aqqisusussinissaannik iluarsartuussinissaannillu piumasaqaammik imaqartoq, taamaaliornikkut nukissat pitsaanerpaamik atorluarneqaqqullugit.

Pisortat allattuisussaatitaanerat pillugu nalinginnaasut.

Isumaqarpunga oqartussaaffiit ilaasa oqaasiinnartigut sulianik, soorlu oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik, ataatsimiinnernik nammineerlunilu

saaffiginninnerit pillugit allattuinnerik, suliaqarneq ingerlatsinnermi pisarisersuutaaginnartutut isigisaraat.

Tamatumani oqaatigissavara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip atortussanngortinneratigut allattuisussaataaneq annertuumik inatsisitigut aalajangersarneqarsimasoq.

Taamaammatt paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-imi ima allassimasoqarpoq:

“Suliassani ingerlatsinnermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani oqartussaq paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartunik suliassap aalajangiiffigineqarmissaanut pingaaruteqartunik allatut iliorluni paasisaqartoq paasissutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli paasissutissat taakku suliassap allakkiartaasa ilaanni takuneqarsinnaappata tamanna atuutinngilaq”.

Kisiannili inatsisini maleruaqqusaq taanna kalaallit inatsisaanni male-ruagassamik nutaarluinnarmik atortuulersitsinnermut ersiutaanngilaq, tassami ingerlatsinnermi ileqqussamut kusanartumut tunngavissaalluni tamatigut najoqqutassaasarsimammatt suliami suliarisimasat *pingaaruteqartut* tamarmik allattorneqartassasut, taakkua suliap allakkiartaanit takuneqarsinnaanngikkaangata.

Kisiannili ornigullutik saaffiginnittorpassuarnik sullissisartut, pingaartumik ingerlatsivinni toqqartumik saaffiginnittunut sullissiffiusuni, suut ingerlaannartumik allattornissaasa nalilernissaannik ajornartorsiuteqarsinnaasarnerat paasilluapara.

Taamaattorli ersarissumik isumaqarpunga ajornartorsiut ingerlatsivinnut minnerulerumaartoq suliap suliarinerani allattuiffissanut, taamaaliornissamut atugassanut, imaluunniit qarasaasiaq atorlugu allattuisarnerit aalajangersimasumik suleriaasinnngortinneqariartuaarnerat ilutigalugu.

Ingerlatsiviit nalinginnaasumik taamatut aallaaveqarluni oqaasiinnartigut sullissinnermi tamatigut naatsunik allattuisarunik, pissusissamik eqquiluni allattuisus saatitaasoqarnera suliassami tassani nalilernagu, allattuisarnermi suleriaatsit eqaannerusut atortuulersinnissaat ajornannginnerulissaput.

Periarfissatut allatut eqqarsaatigalugu pisariaqassaaq isumaliutigissalugu paasissutissaq imaluunniit suliamik suliaqarneq qanoq pingaaruteqartiginersoq imaluunniit taanna suliami allatigut ersersinneqartariaqarnerasoq.

Matumunnga uiggiullugu oqaatigissavara allattuisussaataaneq ingerlatsiviup allaffissornikkut aqutsinnermik malinniinnaasinniarneqarneranik tungaveqanngim mat, Inatsisartulli nunallu inuisa ingerlatsiviup sulineranik nakkutilliinissaannik pingaaruteqartumik tungaveqarluni. Allattuisussaataaneq, itinerusumik isigalugu, inatsisunik atortitsinnermi innuttaasunut isumannaallisaatitut inuiaqatigiinnilu inatsisit tunngavigalugit oqartussaaqatigiinnermik ingerlatsiffiusuni periaatsit pingaarutilittut isigineqassaaq.

Pisortat paasissutissanik Ombudsmandimut nalunaaruteqartarnerat.

Naammagittaalliuutinik, ingerlaannaq itigartitsissutiginnisannik, tigu-saqaraangama aalajangersimasumik periaaseraara oqartussaaffik, naammagittaalliuutigineqartoq, qinnuigissallugu naammagittaalliummut oqaaseqaateqaqqullugu suliamilu allagaatinik misissugassanngortitseqqullugu.

Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1, naapertorlugu sulininni sakkussaritinneqartut kinguneraat:

“§ 4-mi ingerlatsiviit taaneqartut pisussaapput ombudsmandi paasissutissanik nalunaarfigissallugu aammalu uppernarsaatissanik allattaavinnillu atorfini naapertorlugu piumasarisaaq saqqummiussiffigissallugu”.

Maleruaqqusaq allassimanagera eqqorluarlugu paasineqassaaq, aammalu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanit oqartussaaffiit paasissutissanik oqartussaaffimmut allamut ingerlatitseqqiisarnerannik killilersimaneqarnani.

Pingaartumik Atorfeqarfiup sulianut mappinik misissorumallugit piumasaqartarnera nalornisoortitsisarsimavoq, oqartussaaffiimmi ilaasa suliami allagaatit assilinerinik nassiussisarsimmata imaluunniit “suliami allagaatinik takussutissanik suliassamut attuumassuteqartunik” nassiussisarsimallutik, naak Atorfeqarfiup suliap suliamiluunniit allagaatit misissugassanngortinnissaat qinnutigisimagaluaraa.

Imaattumik erseqqissaaviginninnissannut pissutissaqarsoraanga, tassa oqartussaasut suliami allagaatinik nassiusseqqusakka suliami allagaatit sorliit suliamut attuumassuteqarnerisa nalilernissaannut pisinnaatitaanngimata. Ingerlatsivimmik nakkutilliininnut aalajangiisuulluni tunngavissavaoq suliami paasissutissat tamarnik uannit ilisimaneqalernissaat.

Taamaattumik suliami allagaatinik misissugassanngorlugit nassiusseqqussutikka, qinnutigisanni allamik erseqqissumik allassimasoqanngippat, suliami mappimiittut allaqqaaganerininik imaluunniit suliami mappit imaat tamaasa ilanngullugit oqartussaaffimmit nassiusseqqussutitut paasineqasapput.

Pisoqarnerni, tamatumani piffissaq allakkanik nassiussinermut allamuluunniit atorneqarluni ingerlasoq pissutaalluni, oqartussaaffiup suliami naammassisassaanik ajornakusoortitsiffiusuni, suliap uannut nassiutinnginnerani oqartussaaffiup qulakkeertariaqarpaa suliami allagaatit assilissallugit.

Aammattaaq inassutigisinnaavara oqartussaaffiit suliati puuisa ungaluinnut imaluunniit suliarisimasanut immikkut allaffissianut suliamut mappip imaanik ingerlaannartumik allattuisassasut, oqartussaaffik nammineq suliap imarisai pillugit paasinnissinnaaginnarani, aammattaarli oqartussaaffiup sulinerinik nakkutilliineq oqilisaanneqaqqullugu.

Kiisalu eqqaasitissutigissavara paasissutissanik tamanik saqqummiussivigineqarnissamik piumasaqarnera, Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 4, ilisimannittunik nassuiaatitsisinnaanermik tapertaqartinneqarmat, taamatullu soorlu kukkuluttornerit sumiginnaanerillu annertunerusumik

pingaarutillit Inatsisartunut, Naalakkersuisunut kommunalbestyrelsimullu pineqartumut nalunaarutigineqartussaasut.

4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassannngortitat

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5, naapertorlugu suliassat nammineerlunga misissugassannngortinnissaannut pisinnaatitaavunga.

Taamatut pisinnaatitaaneq 1996-imi suliassanik misissuiffigisassanik-arlalinnik aallartitsinermut atorsimavara. Taakkua arlaannaalluunnit ukiup naanerani inaarneqarsimangillat.

Nunat immikkoortuini mittarfittaassanik suliarinnittussarsiuussinerit pillugit nalunaarummik Naalakkersuisut tamanut nalunaarutiginninngitsoorsi-manerat pillugu suliaq.

Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinernullu Pisortaqarfiup nunap immikkoortuini mittarfinnik arfineq-marlunnik sananissamut pilersaarummik suliarinninnerani pissutsit arllallit pillugit naammagittaalli-uummik 1995-imi tigusaqarsimavunga.

Naammagittaalliuut ilaatigut aamma pissutsinut Pisortaqarfiup mittarfi-liortiternermut atatillugu suliariumannittussarsiuussinerit aamma atortussa-nik tunniussuinerit pillugit Naalakkersuisut nalunaarutaata nr. 25-p, 18. august 1995-imeersup tamanut nalunaarutigineqanngitsoornissaanik aala-jangiisimasorineqarneranut tunngasunut tunngavoq.

Naammagittaalliorloq 11. oktober 1995-imi nalunaaruteqarpoq naam-magittaalliuut tunuartinneqartoq, Peqatigiiffiummi naatsorsuutigimmagu suliassaq Inatsisartuni oqaluuserineqarumaartoq.

Taava suliaq unitsikkallarpara Inatsisartut 1995-imi ukiakkut ataatsi-miinnissaat utaqqimaarlugu.

Ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisartut nalunaarutip atortuulersimanera-nik tamanullu nalunaarutigineqarnissaanik apeqqut isummerfiginngilaat.

Kisiannili inatsisinik atortuulersitsinissamik allagaatip, nalunaarummi taamaattuummat, innuttaasunut pisussaaffiliisup atorsinnaanera qularutigi-neqalersimammat inatsisigut illersugaaneq tunngaviatigut pingaaruteqartuu-sorisimavara.

Taamaattumik naammagittaalliorloq, Naalakkersuisut Allattoqarfiat aa-mma Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinernullu Naalak-kersuisoqarfik allakkatigut 14. februar 1996-imeersutigut nalunaarfigaak-ka, naammagittaalliuut suliassatut itigartitsissutigisimagiga, kisiannili aala-jangersimasunga, takuuk Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5, imaattut nammineerlunga misissuiffiginiarlugit:

- Naalakkersuisut nalunaarummik pineqartumik akuersissuteqarner-minni suna tunngavigisimaneraat, matumunnga ilanngullugit inatsisinut tunngasumik periaatsitigut nalilersuinerit suut Naalakkersuisut suliamik suliarinninneranni atugassatut suliarineqarsimanersut,

- Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuiner Mullu Naalakkersuisoqarfiup nalunaarummik akuersissutigineqarsimasumik nalunaarummik tamanut nalunaarutiginninnermut atasumik naammassisaasimanagera
- Nalunaarutip tamanut nalunaarutiginninnerani Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuiner Mullu Naalakkersuisoqarfiup nalunaarut atorsimanagera, matumunnga ilanngullugit Ataatsimortumik Piumasaqaatit ilanngussatut taaneqarsimasut namminersorlutik inuussutissarsiutilinnik isumaqatigiinniuteqarnernut tunngaviusutut.

Suliami oqaaseqaatiga 31. januar 1997-imi saqqummiuppara, suliarlu 1997-imut ukiumoortumik nalunaarummi eqqartorneqarumaarpoq.

Kalaallit napparsimasut pineqaatissinneqarnermikkut pinngitsaalisaanik-kullu Vordingborgimi napparsimmavimmi Amtshospitalimi uninngasut Kalaallit Nunaannut angerlarsinnaanissaminnik kissaateqarnerannik kalaallit oqartussaasuisa suliaqarnerat pillugu suliaasaq.

Folketingip Ombudsmandiata Vordingborgimi Amtshospitalimut pularsimanageranit nassuiaat 27. februar 1996-imi tigusimavara. Nassuiaat napparsimmaviup immikkoortortaqaarfiisa 17 aamma 18-ip, kalaallit napparsimasut uninngavigisaasa, allaatiginerinik imaqarpoq.

Naalunaarusiaq tunuliaqutaralugu nalilersimavara kalaallit napparsimmavimmi Amtshospitalimi pineqaatissiinnikkut inissitaallutik uninngasut angerlarsinnaalernissamat ammaanqarnissaannik apeqqutip misissuiffiginissaanik aallartitsisoqassasoq.

Isumaliutikka kinguneqarsimapput Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5, naapertorlugu kalaallit napparsimasut Amtshospitalimi Vordingborgimiittumi uninngasut misissuiffiginissaannik aallartitsilersaarninnik. Misissuinissamat aallaaviullutik ilaatinneqassapput napparsimasut napparsimmavimmi katsorsagassanngorlugit eqqartuunneqarsimasut taamatullu aamma napparsimmasut ataatsimoortut atorfilitsigoortumik qanoq iliorsinnaajunnaarsitaaneq pillugu aalajangersakkat malillugit pinngitsaaliilluni inissitat. Misissuinerup imarissa vaakalaallit oqartussaasoqarfiisa (namminersorerullutik oqartussat kommunillu) napparsimasut, napparsimmavimmit Amtshospitalimit katsorsarneqarnermikkut naammassisimasutut nalilernerqartut angerlartinneqarsinnaanngitsunulli pissaaffeqarnerat, kalaallimmi oqartusaasoqarfii eqqartorneqartunik tigusinnaasorinngimmata.

Misissuineq 1997-ip ingerlanerani inaarneqassangatinneqarpoq.

Inuussutissarsiutiginagu aallaaniartartunut tuttuttassiisarnerit pillugit maleruagassanik misissuineq.

Naammagittaalliutinik tuttuttassiisarnerup tungaatigut maleruagassanut ataqatigiissunut tunngasunik arlalinnik 1996-ip aasaata ingerlanerani tigusaqartarsimavunga.

Maleruagassanik taakkuninnga misissuereernerma kingorna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik nalunaarfigisimavara paasisimasat pigineqartut tunngavigalugit aalajangertoqarsimasoq sunngiffiminni aallaarniartartunut tuttuttassiisarneq pillugu maleruagassat misissorumallugit.

Misissuina matuma kingorna tuttu eqqissisimatitaanerat piniagaanerallu pillugu nalunaarummi nr. 15-imi, 27. juni 1996-imeersumi § 4, imm. 4, uniffiit 3-anni, matuma ataani pingaartumik Kalaallit Nunaanni ukiuni 3-ni najugaqarsimanissamik piunasaqarnermut tunngasoq, inatsisitigut tunngavisoq pillugu apeqqummut tunnganerusimavoq.

Misissuineq matuma allaatigenerata nalaani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfimmut tusarniaassutigineqarpoq. Naatsorsuutigaara misissuina 1997-ip ingerlanerani inaarsinnaajumaarlugu.

Akilaraarutit sippuutaannit ilanngaassisimaneq pillugu suliaq.

A-p naamagittaalliuutaanik 18. januar 1996-imi tigusaqarsimavunga, tassuuna A-p K kommunip ilanngaassisimanagera naamagittaalliuutigalugu. Tassani pineqartoq tassaavoq aningaasanit K2 kommunimit K kommunimut akiliutigineqartussanngorlugit nassiunneqarsimasunit aningaasarianik akilaraarusiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 50 naapertorlugu ilanngaassisimaneq.

A-p naamagittaalliuutigisani oqarasuaatikkut 11. december 1996-imi tuuartippaa.

Isumaqarpungali K kommunip ilanngaassisimanagerata sukumiinerusumik misissuiffiginissaanut tunngavissaqartoq, tamannalu K kommunimut allakkiakkut 27. december 1996-imeersukkut nalunaarutigaa.

Misissuini K kommunip ilanngaassisimanagerata inatsisinut naapertuuttuuneranik apeqqut qitiutinneqarpoq.

Tusarniaaninni akissuteqaat suliap suliarinerani atugassara tigoqqammerpara, naatsorsuutigaaralu suliaq ukiup 1997-ip affaata siulliup ingerlanerani naam massisinnaajumaarlugu.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Suliat inatsiseqartitsiffiusunut, tassani kisitsisit atorfeqarfimmi suliassat naammagittaalliuutinut tunngasut pillugit journaleqarnermut periutsimi kisitsimmut ilisarnaammut allamut unnersuussillutik, imaattunut agguataagaapput: 01-Naalagaaffiup naalakkersugaanera pillugu inatsiseqartisineq, 04-Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartisineq, 08-Pissutsit nunanut allanut tunngasut, 12-Eqqartuussisaaseq pinerluttuliornerlu, 16-Ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu, 20-Kultureqarneq ilageeqarnerlu, 24-Inunnik isumaginnineq pillugu inatsiseqartisineq, 28-Akileraarutit, 32-Suliffissaqartitsiffiit, 36-Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu, 40-Sanaartorneq ineqarnerlu, 44-Avangiisinik isumannaallisaaneq, 48-Aqqusernit, assartuineq, atassuteqarneq ikualattoornerillu, 52-Peqqinnissaq, 56-Kisitsisit atorlugit nassuiaasiorneq nalunaarsuinerlu, 60-Inuussutissarsiorneq atuisuunerlu, 64-Pigisat pillugit inatsisit, 68-Inuinnaat, ilaqutariit kingornussassallu pillugit inatsisit, 69-Allat.

04 - Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartisineq

04-1 Suliani ilitersuisussaataaneq, taakkunani aalajangiineq oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarsimatillugu.

Oqaaseqaatigineqarput, suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1, pisortat oqartussaaffiisa ilitersuinissaminnut pisussaanagerat aammattaaq nassataqartoq, aalajangiineranut oqaasiinnartigut nalunaarutigineqartunut atasumik pisariqartitsinertut annertutigisumik naammagitaaliornissaannut ilitersuinissaq pisussaaffiusoq. (J.nr. 11.24.20.0/78-95)

A-p naammagittaalliuutigaa meeqqamut akilersuutininik siumoortumik tunniussiviineqarnissaminik qinnuteqarnermi akuerinissaa X kommunip itigartitsissutigisimagaa.

Naammagittaalliuutigineqartoq pillugu kommunip uannut oqaaseqaatanit ilaatigut erserpoq piffissami 1. august 1993-imit 20. oktober 1994-imit siumoortumik tunniussivigineqarnissamik qinnuteqaammut itigartitsissut naammagittaalliortup tigusimasaa meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu me-eravissiaartarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 3. marts 1994-imeersumi § 2, imm. 2, naapertorlugu pisimasoq, taanna malillugu qinnuteqaatit ulloq tunniussivissaq ukiumik ataatsimik qaangerneqareersoq tunniunneqartut isumaginninnermi ataatsi-miititaliap itigartitsissutigisinnaallugit.

Tamanna pillugu maanngaanniit 20. marts 1996-imi oqarasuaatikkut kommunimit itigartitsissut taanna pillugu fuldmægtig F-imik oqaluussinik-kut ilassutaasunik oqaaseqartitsissoqarsimavoq, aammattaarlumi pappiarap nalunaarsuutunik, itigartitsineramik eqqartuisunik, allattuiffiusup assilineranik Atorfeqarfik nassinneqarsimavoq.

F ilisimatitsissuteqarsimavoq qinnuteqarnermik itigartitsineq oqaasiinnak-kut nalunaarutigineqarsimasoq, tamatumunngalu atasumik A naammagitaalliornissamut ilitsersorneqarsimanngitsoq.

Matuma kingorna naammagittaalliummut Ombudsmandi imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

“Meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaata § 29-anit erserpoq kommunip aalajangiineri isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuunneqarnerallu pillugit inatsisartut peqqussutaanni tamanna pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit naammagittaalliutitigineqarsinnaasut.

Tamanna isumaqarpoq kommunip isumaginninnermut tunngasut pillugit ataatsimiititaliaata aalajangiinera piffissarititap sapaatip-akunnerinik 4-nik sivisussusillip iluani kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqarsinnaasoq.

Taamatut piffissaliineq piffissamit, aalajangiineq pillugu nalunaarum-mik naammagittaalliortup tigusiffigisaaniit, ingerlagajuttarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 1, malillugu ingerlatsineranut oqartussaaffiup inuit oqartussaaffigisamini suliassat pillugit apeqquteqarlutik saaffiginnittut pisariaqarneratut annertutigisumik ilitsersorlugillu ikiortassavai.

Taamatut ilitsersuinissamut pisussaaneq aammattaq aalajangikkannut, oqaatigalugit nalunaarutigineqartunut, atasumik naammagittaalliorfiusinnaasut pillugit ilitsersuinnermut atuuppoq.

Naammagittaalliornissamut illitsersuisimannginnerup inatsisitigut kingunerisaa tassaavoq inatsimmi aalajangersagaalluni naammagittaalliornissamut piffissarititaq aatsaat piffissamit, naammagittaalliornissamut ilitsersuinnermik pisariaqartumik illua tungerisamut tunniussiffiusumit, naatsorsuunneqalissasoq.

Kommuni suliami naammagittaalliorfiusinnaasunik ilitsersuuteqarsimanngimmat immikkut allagaqarnikkut itigartitsissutip oqartussaasumut qulliunerusumut saqqummiunneqarsinnaanera pillugu naammagittaalliortoq paasisuttississimavara, tamannalu peqatigalugu uannut naammagittaalliuut meeqqanut akilersuutunik siumoortumik akiliuteqarfigineqarnissamik qinnuteqaammik itigartitsinerpiaq pillugu naammagittaalli-uutitit paasisariaqaraku, naammagittaalliuut takussutissanik ilalik matumuuna kommunimut nassiuppara kommunalbestyrelsimi imaluunniit

kommunip isumaginninnermut tunngasut pillugit ataatsimiititaliaani oqaluuserisassatut.

Kisiannili tamanna peqatigalugu imaattup oqaatiginissaanut pissutis-saqarsoraara, tassalu kommunip itigartitsinnermut atasumik naammagittaalliorfiusinnaasut pillugit A-mik ilitersuisimanginnera ajuusaarnartuusorigiga.

Allakkat ukua assilinerannik naammagittaalliortumut nassiussisimavunga, matumali saniatigut naammagittaalliuut pillugu annertunerusumik qanoq iliuseqassananga.”

04-2 Akileraartarnermi Aalajangiisartut suliamik suliarinninnerminni sivisunaarsinerat. Suliami paasissutissiisarneq, suliami peqataasup isumaanik tusarniaanermik tunngavilersuuteqarnermillu apeqqut ilanngullugu.

Akileraartarnermi sinnerisa isumakkeerneqarnissaat pillugu qinnuteqarnermut atasumik piffissap Akileraartarnermi Aalajangiisartut suliamik suliarinninnerminnut atorsimasaata sivisunaarnera A-p naammagittaalliuutigaa.

Oqaaseqarsimavunga kissaatiginarsimagaluartoq Akileraartarnermi Pisortaqarfiup suliap Akileraartarnermi Aalajangiisartunut pisoqarsimaneraninngarnit siusinnerusukkut ataatsimiinnermi saqqummiunnissaa ilungersuutigisariaqarsimagaluaraa imatut, piffissaq suliamik suliarinninnermi atorreqartoq qaammatit 11 missaannit taakkunannga sivikinnerulerluni.

Matuma saniatigut Akileraartarnermi Aalajangiisartut suliami amigartumik paasissutissiisimanerarlugit, suliami peqataasup isumanik tusarniaasimanninnerarlugit amigartumillu tunngavilersuuteqarsimanerarlugit isornartorsiorneqarput.

(J.nr. 11.28.20.1./78-96)

Pissutsit Pinerluttuliorfigineqartut taarsiivigineqarnissaat pillugu Kalaallit Nunaanni Ataatsimiititap taarsiisummik naammagittaalliortumut pisassarititaanik akiliuteqarnermut akileraarusiinnermullu tunngasut assigiingitsut A-p naammagittaalliuutigisimavai.

Aammattaq A-p taarsiisummik akiliutigineqartumik akileraarusiinnerup isumakkeerneqarnissaa pillugu A-p qinnuteqarsimaneranut atasumik piffissaq Akileraartarnermi Aalajangiisartut suliamik suliarinninnerminni atorsimasaat qaammatit 11 missaanni sivisussusilik naammagittaalliuutigaa.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik piffissaq suliamik suliarinninnermut atorreqarsimasoq pillugu imaattumik oqaaseqarpoq:

“Suliami 11.28.10./29-96-imi Akileraartarnermi Pisortaqarfiup Inatsisartut Om-budsmandiannut allagaani taaneqartutut aningaasarsianik akileraarusiinnermut inatsimmi Akileraartarnermi Aalajangiisartut suliamik suliarinninnerannut, matumunnga ilanngullugu isumakkeerinissamik qinnuteqaatit pillugit, piffissarititaallutik killiliussanik immikkut ittunik aalajangersagaqanngilaq.

Maannakkorpiaq Akileraartarnermi Aalajangiisartut, tassaasoq suleqatit oqartussaaffiat nunarpullu tamakkerlugu najugaqartunik Inatsisartunit toqqakkanik inuttalersugaasoq, ukiumut pingasoriarlutik ataatsimiittarput. Akileraartarnermut Pisortaqarfik A-p isumakkeerinissamik qinnuteqaataanik 18. oktoberimili tigusaqarmat, Akileraartarnermi Aalajangiisartut 15. december 1994-imi aamma 3. maj 1995-imi ataatsimiittarsimapput, Akileraartarnermilu Aalajangiisartut 13. september 1995-imi ataatsimiinneranni aalajangiisoqarsimalluni.

Piffissami suliap 18. oktober 1994-imi nassiunneqarneraniit imaqarniliamik 23. september 1995-imi akuerineqarsimasumik inaarsinnermut A pillugu suliaq taamaattikkallarneqarsimavoq.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup Akileraartarnermi Aalajangiisartunut immikkoortortaqarfia inatsiseqartitsineq isumaqatigiissutillu naapertorlugit arlalinnik suliassaqtitaavoq soorlu Akileraartarnermi Aalajangiisartunut allaffeqarfittut, kommuninik nakkutilliisutut il.il. atorluni. Immikkoortortaqarfik, naaksuliassaqarnerungaatsialersimagaluarluni, isumalluutissanik amerlanerusunik pissarsisinnaasimannngimmat tulleriinnilersuinissaq, ilaatigut piffissaq sivisunerusoq atorlugu suliassanik suliarinninnermik kinguneqarsimasoq, pisariaqarsimavoq. Pissusiusut taamaattut sivisunerusumik sivisussuseqarumaarnissaat tamatumalu kingunerisaanik naammaginaruunnginnerat paasilluarlugu, immikkoortortaqarfik inatsisartut kater-suunneranni matumani isumalluutissanik suli amerlanerusunik pilersortinniarneqassaaq ilaatigut piffissap suliassanik suliarinninnermut atorneqartartup nalinginnaasumik sivikillisinneqarmissaa siunertarlugu.”

Aammattaaq Akileraartarnermi Pisortaqarfik sulianik suliarinninneq pillugu imaattunik oqaaseqarsimavoq:

“Suliap sukumiinerusumik misissorneqarneranut atasumik Akileraartarnermi Aalajangiisartut qularnaatsumik paasisimavaat suliamik suliarinninnermi ilaatigut kukkuluttortoqarsimasoq. Taamaalluni qularnaatsumik paasineqarsimavoq suliaq 1995-imi aalajangiinerup nalaani A-p aningaasaqarnikkut pissuserisaasa pingaartinartut tungaatigut amigartunik paasisutissartaqartoq, ilaatigut aalajangiinerup 1993-imi aningaasarsiaqarnermigut pigisamigullu pissuserisaanik tunngaveqarnerata tungaatigut. Aammattaaq qularnaatsumik paasineqarsimavoq akileraarutissanik naatsorsuisartut siunnersuutigisaat pillugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 19 naapertorlugu suliami illua'tungiulluni peqataasup isumaanik tusarniaasoqarsimannngitsoq, matumalu kingorna taamaallaat ilaannaasumik isumakkeerinissamik taamatullu nakkutilliinnermut toqqaanermullu allaffissiaq R 75 malillugu A-p aningaaserivimmittuutaasa annertussusaannik qinnuteqaateqarnej pillugu siunnersuuteqartoqarsimasoq. Kiisalu qularnaatsumik paasineqarsimavoq aalajangiineq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi §§ 22 aamma 24 naapertorlugit tungavilersuuteqartinneqanngitsoq, tunngavilersuuteqartitsinermi pissutsit piviusut sorliit aalajangiinnermut atasumik pingaartinneqarsimanerat pillugu paasisutissanik naammattunik imaqqanngimmat.

Tamanna tunuliaqutaralugu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup A piaarnerpaamik nalunaarfigilersaarpaa isumakkeerinermik suliassaq suliareqqinneqalersimasoq Akileraartarnermi Aalajangiisartut ingerlatsinermut inatsiseqarnermi maleruagassa-

nik qimerluuinikkut nutaamik aalajangiisinnaaqqullugit. Taamaalilluni ilimagineqarpoq Akileraartarnermi Aalajangiisartut ataatsimiinnissaanni siullermi 14. maj 1996-imi pisussami suliami nutaamik aalajangiisoqarumaartoq.

Aammattaaq Akileraartarnermi Pisorta qarfiup erniinnarluinnaq atulersumik suliasanik suliarinninnermi periaasiusup allanngortinnissaanut pissutissaqarsorisimavaa, taamaaliornikkut qulakkeerneqaaqqullugu ingerlatsinermit inatsiseqarnermi maleruagassat isumakkeerinermik suliasani aggersuni malinneqartaqqullugit. Taamaalilluni skemamik qinnuteqarfissamik suliarinnittoqarumaarpoq, tassuuna qinnuteqartoq ilaatigut pissutsit aningaasaqarnerminut tunngasut pissutsillu pingaaruteqartut allat pillugit paasisutissanik pingaartinnartunik paasisutissiisalluni, taamatullu Akileraartarnermi Pisorta qarfimmu nalunaaruteqarluni pissutsit taakkua anertuumik allannguuteqaraangata. Aammattaaq akileraartarnermi aalajangiisartunut immikkoortorta qarfiup tungaanut eqqaasitsissutigineqarsimavoq akileraarutissanik naatsorsuisartut siunnersuutigisaat suliamilu paasisutissat pingaaruteqartut allat pillugit pisariaqartinneqartut anertutigisumik suliami peqataasup isumaanik tusarniaasoqartassasoq, taamatuttaarlu Akileraartarnermi Aalajangiisartut aalajangiineri tunngavilersuuteqarnermik pisariaqartumik ingiaqateqartinneqassasut”.

Ombudsmandi oqaaseqarpoq:

“Qularnaatsumik paasisinnaavara naammagittaalliortup isumakkeerinissamik qinnuteqaataa Akileraartarnermi Aalajangiisartut allaffeqarfianni, Akileraartarnermi Pisorta qarfimmil Akileraartarnermilu Aalajangiisartuni tigummineqarsimasoq 18. oktober 1994-imit 9. oktober 1995-imit.

Aammattaaq qularnaatsumik paasisinnaavara aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisartut inatsisaanni § 115, imm. 3, malillugu Akileraartarnermi Aalajangiisartut aalajangiineri ataatsimiinnerni aalajangerneqartassasut.

13. september 1995-imi ataatsimiinneq, naammagittaalliortup qinnuteqaataanik aalajangiiffiusoq, sioqqullugu qinnuteqaatip Akileraartarnermi Pisorta qarfimmil tiguneqarsimanerata kingorna Akileraartarnermi Aalajangiisartut marloriarlutikataatsimiittarsimapput, tassalu 15. december 1994-imi aamma 3. maj 1995-imi.

Piffissaq suliamik suliarinninnermut il.il. ator neqarsimasoq pillugu imaattunik oqaaseqassaanga:

Ingerlatsinermi ileqqussaq kusanartoq malillugu pisortat oqartussasoqarfisa qulakkeertussaavaat suliami aalajangiisoqannginnerani suliasat piffissami sivilisunerusumi uninngannginnissaat.

Piffissamut suliamik suliarinninnermut ator neqartumut naleqqiussilluni ingerlatsinermi kusanartumik ileqqoqarnissaq pillugu maleruagassat suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu inatsisileriffiup ilitsersuutaani decembari 1994-imeersumi, aammattaaq Namminersornerullutik Oqartussat pisorta qarfiinut nassiunneqarsimasumi, allaatigi saapput.

Akissuteqarnissanut piffissarititanik killiliinernut il.il. naleqqiussilluni ingerlatsinermi ileqqussamut kusanartumut maleruagassat pingaartin-

nartut ilitsersuutip imm. 199-iani nassaassaapput, immikkoortortami siullermi aamma immikk. 204 - 206-imi:

“199. Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviiniit suliarineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsumik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartarnissaannik piumasaaqat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfii, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqarfigisaanni.

204. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassat qanoq siviisutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik aalajangersagartaqanngilaq. Tamatumunnga ilaatigut tunuliaqutaavoq suliassat pisortat ingerlatsiviiniit suliarineqartut assigiinneqimmata assigiinneqisunillu annertussuseqarlutik, taamaattumik inatsisikkut pisortat ingerlatsiviini qanoq siviisutigisumik suliarineqartarnissaasa aalajangersimasunik maleruagassaliornissaat ajornarluinnartussaalluni, tassa eqqartuussivinni ajornarpallaanngitsumik atortinniarneqarsinnaasunik.

Kisiannili Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalinginnaasumik ingerlatsinermut ileqqut kusanartut malinniarneqarnissaanni suliassat qanoq siviisutigisumik sulariniarneqartarnissaat pillugu tunngavigineqarnissaasunik suliassat suliarineqartarnissaasa aqqissugaasarnissaat pillugu maleruagassaqartitsineqarpoq, matuma ataani suliamut tunngassuteqartup suliap qanoq siviisutigisumik suliarineqassanganineqarneranik ilisimatinneqartarnissaa pillugu.

Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuaavigisarsimavaa suliat siviisuumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu kiisalu puigortoorneqarlutik aalajangiivigineqanngitsoortarnissaat pinaveersaarniarlugu oqartussaasut naammattunik atorsinnaalluartunik suliat uterfigineqatqattarnissaannut allattuiffiliortarnissaat.

205. Ingerlatsinermut oqartussaasup suliassap suussusia pissutigalugu imaluunniit oqartussaaffimmi tassani suliassat nalinginnaasumik suliarineqartarnerat pissutigalugu suliassaq tighuneraniit piffissap sivikinnerusup iluani aalajangiivigisinaanngikkuniuk oqartussaaffiup suliassamut tunngassuteqartoq nalunaarfisari-aqarpaa suliassap qanoq inissisimaneranik aammalu ajornanngippat paasissutisillugu suliassap qaqugu aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffimmit naatsorsuutigineqarnersoq.

206. Oqartussaaffiup aammattaaq suliassamut tunngassuteqartoq ilisimatittariaqarpaa suliassaq sivikinnerusumik suliarineqartussaagaluaq immikkut pissuteqartumik pisarnermit siviisunerusumik suliarineqartariaqalernat.”

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorineqarsimasoq nalinginnaasoq matumunngalu pissutaasut pillugit Akileraartarnermi Pisortaqaarfik paasissutissiisimagaluarpalluunniit isumaqarpunga kissaatiginarsimasagaluartoq Akileraartarnermi Pisortaqaarfiup suliassap siusinnerusukkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqarsinnaasimanissaa Akileraartarnermi Aalajangiisartunut noqqaassutigisimasariaqaraluaaraa, taamaaliornikkut piffissaq suliamik suliarinninnermut atorineqarsimasoq qaammatinit 11-nit miss. taakkupanngarnit, suliamik suliarinninnerup katilluni siviisussuserisimasaanit, sivikinnerusimassagaluarluni. Naliler-suininni pingaartumik suliamik suliarinninnerup immikkut annertusimanagerata ilisimatitsissutigineqarsimannginnera pingaartissimavara.

Matuma saniatigut oqaatigissavara isornartuusorigakku Akileraartarnermi Pisortaqaarfiup suliap sumik pissuteqarnera pillugu naammagittaalliortullu qinnuteqaamminut akissummik qaqugu tigusaqarnissaminik

naatsorsuutiginnissinnaanerani *Akilerartarnermi Pisortaqarfiup ilimaginninnera pillugu naammagittaalliortoq tusarlarsimannngimmagu.*

Akilerartarnermi Pisortaqarfiup allatigut suliamik suliarininnera pillugu imaattut oqaatigissavakka:

Maluginiarsimavara Akilerartarnermi Pisortaqarfiup suliamik suliarinninnermi kukkussuteqarnerit, tassaasut suliami amigartumik paasisutissiinermik, suliami peqataasup isumaanik tusarniaasimannnginnermik naammannngitsunillu tunngavilersuuteqartitsinermik qularnaatsumik paasisat, pissutigalugit naammagittaalliortup qinnuteqaataa pillugu suliasaq suliareqqilersaaraa.

Suliami paasisutissiineq pillugu erserpoq X Kommuni suliap Akilerartarnermi Pisortaqarfiup 11. oktober 1994-imi nassiunneratigut pissutsit naammagittaalliortup 1993-imi aningaasarsiaanut pigisaanullu tunngassuteqartut pillugit paasisutissanik nassiussisimasoq.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisartut inatsisaanni taasumaluunniit piareersarneqarluni suliarinerani taaneqarsimannngilaq piumasagaatit suut tunngavigalugit akileraarutissanik sinneruttunik isumakkeerinissaq aalajangiiffigineqarsinnaanersoq, taamaallaalli taaneqarsimalluni isumakkeerinissaq aalajangiiffigineqarsinnaasoq "pissutsit tamatumunnga ilaliilluinnarpata", inatsisip § 115-iat, imm. 7.

Pisortat suliap paasinarsisinniarnissaanut pisussaanerat allaatigisaavoq siuliini issuarneqarluni suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuutip immikk. 198-iani:

"198. Qallunaat kalaallillu ingerlatsinermut inatsisitigut maleruagassaanni tunngaviulluinnarpoq oqartussaaffiit ataasiakkaat nammineerlutik immaqalu oqartussaasunik allanik suleqateqarlutik suliasani ingerlanneqartuni paasisutissanik pisariaqartunik pissarsiniarnissamut pisussaaffeqarnissaat imaluunniit namminer-sortut, pingaartumik suliamut tunngassuteqartut, suliamut paasisutissarsinissamut ikiuumnissaasa isumaginissaannut pisussaatinneqarnissaat. ...

Aammattaaq ingerlatsinermut oqartussaasut pisussaaffigaat isumagissallugu paasisutissat pisariaqartut sukkanerpaamik naleqqunnerpaamillu pissarsiarineqarnissaat. Tassalu suliasaq oqartussaasumit pisariaqarnera tamakkerlugu misissuiffigineqassaaq taamaallilluni suliasat ataasiakkaat isumannaatsumik aalajangiivigineqartarsinnaaqqullugit. Misissuinerit qanoq annertutigisumik ingerlanneqarnissaasa naliliiviginiarnerini qassiinik eqqarsaatigisassaqarpoq. Suliap nammineq eqqortumik aalajangiivigineqarnissaata eqqarsaatigineqarnissaata saniatigut pingaaruteqartumik eqqarsaatigisassaavoq aalajangiinissap pisariaqanngitsumik kinguarsarneqannginnissaa".

Taamaattumik eqqortuusoraara pisortaqarfiup isumakkeerinittussap pissutsit qinnuteqaateqartup aningaasarsiaanut pigisaanullu tunngassuteqartut sulianik akileraarutinit akiligassanik isumakkerissamut tunngassuteqartunik suliarinninnermi piumasarisatut qitiusutut ilanngummagit.

Kisiannili naammagittaalliortup qinnuteqaataanik aalajangiinermut tunngaviusariaqassaaq paasisutissat, oqartussaasoqarfiup atugassai,

piffissamut aalajangiiffiusumut naleqqiussilluni sapinngisamik nutaaju-sussaanerat.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik ilisimatitsisimavoq Akileraartarnermi Aalajangiisartut suliaq pissutsit naammagittaalliortup 1993-imi aningaasarsiaanut pigisaanullu tunngasut pillugit paasissutissat tunngavigalugit aalajangiivigisimagaat.

Akileraartarnermi Aalajangiisartut piffissami, naammagittaalliortup aningaasaqarnikkut pissuserisai pillugit ukiut 1994/1995 nikinnerannit paasissutissat tunngavigalugit qanorluunniit pisoqassagaluarpas nalilersorneqarsinnaanerisa nalaanni suliami aalajangiiviginnissimanerat pillugu isornartuusoraara, suliamut paasissutissiisutigisat aalajangiinerup nalaani amigarsimmata.

Suliami peqataasup isumaanik tusarniaasimanginnermik paasissutissiisutaasoq pillugu oqaatigissavara suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1, Akileraartarnermi Aalajangiisartut unnersuussutigisaat, taamaallaat suliami pissutaaqataasuvinnik, suliami illua tungerisamit ilisimaneqarsinnaasorinangitsunik, aammalu suliami illua tungerisamut nakerinarsorinangitsunik suliamilu aalajangiinissamut pingaaruteqarlunnartunik suliami peqataasup isumaanik tusarniaa-sussaaneramik imaqarmat.

Akileraartarnermi Naatsorsuisartut naammagittaalliortup akileraartissaanik sinneruttunik ilaannaasumik isumakkeerinnissamik siunnersuuteqarsimapput "ilaatigut akileraartartup taartisiassaq, akileraartissat ilanngaatiginagit ukiorpassuit qaangiuttut akiliutigineqar simasoq pillugu allagai tunuliaqutaralugit aammalu akileraartartup pisimasut "pissusissamisoorillugit" akileraartut tapissanik 1.863 koruuniusunik pisimassagaluarnera pissutigalugu".

Taamaallilunga isumaqarpunga suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit malillugu akileraartissaanik naatsorsuisartut siunnersuutigisaat, oqartussaasoqarfup taassuma inatsisit najoqqutaralugit suliamik nalilersuineranut tunngassuteqartoq, pillugu naammagittaalliortup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffeqartoqarsimangitsoq.

Akileraartarnermi Aalajangiisartut aalajangiineranni, Pisortaqarfup maanga oqaaseqaataa malillugu, taamaallaat pissutsit naammagittaalliortup aningaasarsiaanut pigisaanullu tunngassuteqartut pingaartinneqarput, akileraartissaanilli naatsorsuisartut siunnersuutaat pissutsinik allanik tunngaveqarluni, tamatumuunakkullu aalajangiisimaneranut pingaaruteqarani.

Taamaattumittaaq ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviit inatsisitigallu aalajangigaanngitsut nalinginnaasut malillugit Akileraartarnermi Pisortaqarfimmu pisussaaffimmik peqarsorinangilaq akileraartissaanik naatsorsuisartut siunnersuutigisaat pillugu suliami peqataasut isumaanik tusarniaanissamut. Kisiannili pissutsit inatsisinut tunngasut pillugit suliami peqataasup isumaanik tusarniaaneq, oqartussaasut aalajangiinerannut pingaaruteqanngitsoq, suliamik suliarinninnermi allori-

arnernik pisariaqanngitsutut, suliamik suliarinninnermi kinguartoorute-garnernik nassataqarsinnaasutut, isikkulinnik nassataqarsinnaavoq.

Kisiannili isumaqarpunga naammagittaalliortup, taassuma pigisaqarnikkut nalinginnaasumik pissuserisai pillugit, illuatungerisatut isumaanik tusarniaaneq eqqortu mik iliornerusimassagaluarpoq, matumanimi pissutsit piviusut, oqartussaasoqarfimmit aalajangiinermut pingaaruteqartuusorineqartut, pineqarmata. Pissutsit pigisaqarnermut tunngasut pillugit suliami peqataasup isumaanik tusarniaasimannginneq ajuusaar-nartuusoraara.

Naammattumik tunngavilersuuteqannginneq pillugu Pisortaqarfiup oqaatigisai pillugit taassavara Akileraartarnermi Aalajangiisartut aalajangiinertik taamaallaat imaattumik tunngavilersuuteqartissimagaat, tas-salu "pisimasuni immikkut pissutaaqataasoqanngitsaq akileraarutissa-mik isumakkeerinermit tunngavilersuutaasinnaasunik".

Tunngavilersuuteqartitsinissaq pillugu maleruagassat pingaartinnar-tut nassaassaapput suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §§ 22-anni aamma 24-anni, imm. 1 aamma imm. 2:

"§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluin-nanngikkuni.

§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassap-put inatsisini maleruagqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruagqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaanik tunngave-qarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingarne-rusut isummat tamakku atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatumik erseqqissarne-qassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi an-neruumik pingaartinneqartut".

Suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmut ilitsersuut immikk. 130 - 132-mut tunngaviliinermut maleruagassanut sukumiinerusumik nassuiaammik imaqarpoq:

"130. Tunngavilersuummi takuneqarsinnaassaaq nassuiaat aalajangiineq suna pillugu taanna imaqarnerisooq paasissutissiisooq.

...
131. Pisuni amerlasuuni inatsimmi malittarisassamut atorneqarsimasumut imaluunniit allaffissornikkut aalajangersagaasimasumut innersuussineq - immaqa aalajangersakkap oqaasertai ilanngullugit allallugit imaluunniit assilineri ilanngullugit nassiullugit - aalajangiinerup suut tunngavigalugit aalajangerneqarsima-neranik nalunaartussaataitanerup naammassineqarnissaanut naammassissutaas-apput. Nalinginnaasumik naammassanngilaq inatsit pineqartoq imaluunniit allaf-fissornikkut maleruagassaq tamakkerlugu innersuussutigissallugu, pisariaqarlu-nili erseqqissassallugu malittarisassat sorlerpiaat tunngavigineqarsimanersut.

Aalajangiineq aalajangersakkap atorneqartup qanoq paasineqarnissaanik tunngaveqarsimappat, taava aamma qanoq paasineqarsimanera aamma nassuiaatigi-sariaqassaaq, kisiannili sooq taamatut paasineqarsimanera nassuiarpiassallugu nalinginnaasumik pisariaqassanngilaq.

Aalajangiineq malittarisassat atuuttut naapertorlugit naliliinermik tunngave-qarsimappat tunngavilersuummi aamma ilannguttariaqarput nalilersuinermit na-torsuutitigisariaqartut suut pingarnerutillugit salliutinneqarsimanersut. Pis-

*sutsini pineqartuni marluusuni pisut immikkut itsillugit naammattaassaaq ullu-
inarni suleriaaseq innersuutissallugu tamatuma nassuiarneqarneri tamanut ta-
kusassiarineqareersimappata, imaluunniit imaassimappat ulluinnarni suleriaaseq
pineqartoq tamanit ilisimaneqareersutut isigineqarsinnaasoq. Assersuutigalugu ta-
amaassinnaavoq imaassimappat pisortaqarfiup ulluinnarni suleriaasia kaajallaasi-
takkut ilitsersuutikkulluunniit sukumiinerusumik nassuiarneqareersimasoq.*

132. *Pisariaqarpat aamma tunngavilersuummi ilaasariaqarput suliassamut
tunngalluinnartumik paasissutissat aalajangiinermi annertuumik pingaaruteqartil-
lugit sunniuteqaqataasimasut. Pisortaqarfiup suliassap aalajangersimasup
ilumoortortaanik qanoq paasinnissimanerata nassuiarneqartariaqassusianik nalili-
iniarnermi ilaatigut tunngavigisariaqarput ilumoortoq assortuussutaanersoq, aam-
malu ilimagineqarsinnaanersoq illuatungerisap tamanna nalunngereeraa, assersu-
utigalugu siusinnerusukkut imaluunniit tunngavilersuinerup nalunaarutigineqarne-
rata peqatigisaanik pineqartup suliap pappiarartaanik takusaqarumalluni qinnute-
qarnera akuerineqarsimanersoq”.*

*Tamanna tunuliaqutaralugu isumaqarpunga Akileraartarnermi Aala-
jangiisartut aalajangiinerat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inat-
simmi tunngavilersuuteqartitsinissamik piumasarisaasumik naammas-
sinninngitsoq, allaffissornikkut naliliinermut nassuiaatip tungaa pineqa-
raluarpat (§ 24, imm. 1, immikk. 2) imaluunniit pissusiviusunut tunnga-
sut, Akileraartarnermi Aalajangiisartut tunngavigititaat pillugit paa-
sissutissat pineqaraluarpata (§ 24, imm. 2), tamannami taamaallaat Aki-
leraartarnermi Pisortaqarfiup uannut oqaaseqaatigisaani ilisimatitsis-
sutigineqarsimammat.*

*Akileraartarnermi Aalajangiisartut tunngavilersuutigisaata amigaate-
qarnera ajuusaarnarluinnartuusoraara.*

*Akileraartarnermi Pisortaqarfiup aammalu Akileraartarnermi Aala-
jangiisartut suliamik suliarinninneranni kukkussuteqarnerit pillugit ilisi-
matitsissutigineqartunut atassuteqartumik Akileraartarnermi Aalajangi-
sartut naammagittaalliortup qinnuteqaa taanik suliarinneqqinnerisa
inerneranik paasissutissinneqarnissara qinnutigissavara.*

*Aammattaq malugisimavara Pisortaqarfiup tamanut tunngasumik
akileraarutitigut piumasarisanik isumakkeerinissaq pillugu suliassani
suliassanik suliarinninnermi periaasiusoq allannqortilersaaraa ima ilillugu,
ingerlatsinermut inatsiseqarnermi maleruagassat malinneqassallutik.*

*Akileraartarnermi Pisortaqarfiup isumaliutigisaasa kingunerinik paa-
sissutissinneqarnissara qinnutigissavara.*

*Ullumi ulloq immikkut allagaqarnikkut naammagitaalliortoq suliamik
paasinninninnik paasissutississimavaraallakkallu matuma assilineranik
nassiussivigalugu.*

*Akileraartarnermi Pisortaqarfiup tamatuma kingorna Atorfeqarfik i-
maattunikallaffigaa:*

“ ...

*Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akileraarutissat sinnerinik isumakkeerineq pil-
lugu suliassani suliamik suliarinneriaasia imatut allannqortinneqarsimavoq:*

*1. Qinnuteqartoq allaffissiamik qinnuteqarfissamik nassinneqassaaq qinnute-
qaammut tiguneqarsimasumut uppersaat ilanngullugu.*

2. Qinnuteqartup qinnuteqaatini Akileraartarnermut Pisortaqarfimmut nassiuutis-savaa, qinnuteqartup tassuuna pissutsit aningaasaqarnerminut tunngasut pissutsillu allat, isumakkeerinermut tunngavilersuutaasinnaasut, nassuiaateqarfugalugit up- pernarsaatissatut takussutissaasinnaasunik ilanngussivigisamik. Aammattaaq qin- nuteqartoq akuersisussaavoq Pisortaqarfik sulisitsisumut, aningaaserivimmut il.il. nakkutilliinermi paasissutissanik paasiniaasinnaasoq qinnuteqartorlu pisussaa- lisasoq qinnuteqaatip inaarneqalinnginnerani pissutsit pineqartup aningaasaqarnera- nut tunngasut annertuumik allannguuteqassagaluarpata nalunaaruteqassalluni.

3. Matuma kingorna Akileraartarnermut Pisortaqarfik qinnuteqaatip assilineranik kommissionimut akileraarusiisartumut nassiuussissaaq oqaaseqaateqarnissaaq siun- nersuuteqarnissarlu qinnutugalugit.

4. Kommissionip akileraarusiisartup siunnersuutigisaa paasissutissavinnik, qin- nuteqartumit ilisimasaqarfineqarsorinanngitsunik, imaqarpat imaluunniit Akileraar- tarnermut Pisortaqarfik paasissutissanik pingaaruteqartunik allanik, qinnuteqartu- mut akaarinaallisaataasunik, pigisaqalerpat paasissutissat taakkua qinnuteqartumut tusarniaassutitut nassiuuneqassapput

5. Akileraartarnermi Aalajangiisartut piffissap tusarniaanermut killigititaasup qaa- ngiunnerata kingorna ataatsimiinnerminni siullermi aalajangiinermik tunngavilersu- utilimmik aalajangiissapput.

Qinnuteqarnermut allaffissiap akuersinermillu nalunaarutip assilineri ilanngun- neqarput.”

04-3 Qinnuteqaammik kukkusumik adresselikkamik oqartussaa- soqarfiup taannaasup iluani ingerlatsineranut immikkoortor- tamit immikkoortortamut allamut nassiuunngitsoorsimaneq.

Kommunit ingerlatsineranut immikkoortua inuussutissarsiutinut tapersiisarnermut akiitsut isumakkeerneqarnissaannik qinnute- qaammik, ingerlatsineranut immikkoortumit allamit eqqortuus- mit suliarineqartussaagaluamik, tigusaqarsimavoq.

Taamaattumik ingerlatsineranut immikkoortup qinnuteqaammik tassannga tigusaqarsimasup taassuma suliassaq nassiuutinngit- soorpaa, qinnuteqartullu oqaasiinnakkut nukingisaarineratigut pineqartoq suliassamik nammineerluni kommunimi immikkoor- tortaqarfimmut eqqortumut aggiusseqqullugu unnersuuneqar- luni.

Oqaaseqaatigineqarpoq ingerlatsineranut immikkoortoq, qin- nuteqaammik tigusaqarsimasoq, taanna suliassat suliarine- qartarnerat pillugu inatsimmi § 7, im. 2 malillugu pisussaasoq nammineerluni suliassamik oqartussaasumut eqqortumut inger- lateqqiinnaminut, assorsuarlu isornarpoq naammagittaallior- tup qinnuteqaataata taamaalilluni qinnuteqaatip kommunimi tig- uneqarsimanerata kingorna ukioq ilivitsungajak suliarineqarsi- manngimmat. Tamatumunnga atasumik peqqusutigineqarpoq kommunip qinnuteqaat piaarnerpaamik suliarissagaa. (11.60.20.1/081-96)

A-p naammagittaalliuutigaa kommunip, naak arlaleriarluni oqarfiginnilluni nukingisaarisarsimagaluarluni, inuussutissarsiutinut tapersiisarnermut akiitsumi isumakkeerneqarnissaat pillugit 14. maj 1995-imi allaganngorlugu qinnuteqaatini suli akissuteqarfigisimangikkaa.

Tamanna pillugu kommuni imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

“Allakkiat tunngavigalugu ... ingerlatsiviup ajuusaarutigalugu nalunaarutigissavaa, A-mut allaganngorlugu akissut, taassuma qinnuteqaataa aqutigalugu, nassiuneqarsimangitsoq.

Kisiannili pissusiusut atugarisai pillugit A oqaloqatigineqartarsimavoq, qinnuteqaataalu suliarineqalersinnaaqullugu allaffissornikkut suleriaasissap sorliup pisari-aqartinneqarneranik paasitinneqarsimalluni.

Kingusinnerpaamik 29. august 1995-imi A oqarasuaatikkut ingerlatsivimmit atassuteqarfigineqarsimavoq siunnersorneqarsimallunilu kommunimi pensiuunisia-lerinermut allaffimmut saaffiginnissasoq, taamaaliornikkut ingerlatsivik suliassamik nangilluni suliarinnissinnaaqullugu. Matuma kingorna suliassami taamanili qanoq pisoqarsimangilaq”.

Naammagittaalliortoq oqaaseqaatigiumasaminik ersseqqinnerusunik saqqummiussaqaarsimangilaq.

Tamanna tunuliaqutaralugu Ombudsmandi imaattunik oqaaseqarsimavoq:

“Kommunip oqaaseqaataa imatut paasivara, kommunip suliffissaqartitsinermut inuussutissarsiornermullu ingerlatsivia naammagittaallior-
tup qinnuteqaataanik isummerfiginninnissaminut pisinnaatitaasorinngit-
soq, taarsiullugumi taanna kommunip pensiuunisiaqarnermut ingerlatsi-
viani aalajangerneqartussaammat.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 7-annit, imm. 2-mit, ersepoq ingerlatsinermut oqartussaaffik allaganngorlugu saaffiginnis-
summik, suliassaqarfigisaminut tunnganngitsumik, tigusaqaraangat, saaf-
figinnissut sapinngisamik oqartussaaffimmut eqqortumut ingerlateqqin-
neqartassasoq.

Aalajangersagaq oqartussaaffimmit oqartussaaffimmut allamut nassi-
ussinermut taamatullu oqartussaaffiup taannaasup iluani ingerlatsiviup
immikkoortuanit ingerlatsiviup immikkoortuanut allamut nassiussiner-
mut atuuppoq.

Kommunip maanga oqaaseqaatigisamini naammagittaalliortup oqar-
figinnilluni arlaleriarluni nukingisaaruteqarnerminut akissuteqarfigine-
qarsimanginnerminik oqaaserisai toqqartumik oqaaseqarfigisimangil-
lai.

Taarsiullugu kommunip ilisimatitsissutigaa “pissusiusut atugarisai
pillugit A oqaloqatigineqartarsimasoq”, tamatumunngalu atassuteqartu-
mik “allaffissornikkut suleriaasissap sorliup pisariaqartuuneranik” paa-
sitinneqarsimasoq, aammattaarlu kommunip naammagittaalliortoq tam-
anna pillugu oqarasuaatikkut atassuteqarfigisimagaa.

Taamaattumik tunngavilersuutigittariaqarpara kommunip, oqarfin-
innilluni nukingisaarutinut akissutitut, naammagittaalliortoq inuussutis-
sarsiutinut tapersiisarnermut akiitsumi isumakkeerneqarnissaat pillugu

pensiuunisialerinermut allaffimmut qinnuteqaqqullugu unnersuussimagaa.

Ingerlatsinermut oqartussaaffiit nukingisaarutininik akissuteqarfiginnit-tussaanerat pillugu oqaatigissavara ingerlatsinermi ileqqussamik kusanartumik malinninnerusoq, suliami peqataalluni illuatungiusumit nukingisaarutaallutik allakkiat, suliassamillu suliarinninnerup sivisunaalerneranik tunngaveqartitat, nalinginnaasumik erniinnarluinnaq akineqartariaqartut. Aammattaaq ingerlatsinermi ileqqussaq kusanartooq malillugu ingerlatsinermut oqartussaaffiup, suliassamik tigusaqarnermi kingunit-sianngua aalajangiiviginnissinnaangikkuni, suliami illuatungiulluni peqataasoq suliassap sumik pissuteqarneranik tusarlissavaa, ajornanngippallu ilisimatitsisutugalugu qaqugu aalajangiisoqarsinnaanissaa oqartussaaffiup naatsorsuutigineraa.

Aammattaaq suliassamik aalajangersimasumik tassannga suliarinnineq pisimasut immikkut itut pissutigalugit pisarnermit sivisunerussagaangat, oqartussaaffiup suliami illuatungiulluni peqataasoq tusarlertariaqarpaa. (Ingerlatsinermi ileqqussaq kusanartooq pillugu maleruagassanik ataatsimut nassuiaatigisat "Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi", Namminersornerullutik Oqartussanit, Inatsisileriffimmit, decembari 1994-imi saqqummersinneqartumi allassimapput.

Tamanna tunuliaqutaralugu oqaatigisariaqarpara isornarluinnartuusorigiga naammagittaalliortup qinnuteqaataata ingerlatsiviup immikkoortuanit eqqortumit suliarineqarnissaa kommunip nammineerluni isumagisimangimmagu, kommunillu suliassap isumannaarlugu suliarinissaanut pissutissaqarsorisimangimmagu, naak naamagittaalliortoq arlaleriarluni kommunip akissuteqarnissaanik nukingisaaruteqartarsimagaluartoq.

Kiisalu, kommunimmi tusarniaassummut akissummini taammagu 1995-imi aggustusip 29-ata kingorna suliami qanoq iliuuseqartoqarsimangitsoq, kommuni peqqussuteqarfigissavara naammagittaalliortup qinnuteqaataa piaarnerpaamik isumannaarlugu suliarissagaa.

04-4 Ernialiinerit akiliutissiinerillu pillugit aalajangiinermik pisoqartillugu tamatuma oqartussaaffimmit qaammammoortumik naatsorsuiffimmi assigiissakkami nalunaarutigineqarnerani tunngavilersuuteqartussaanerup annertussusia.

Oqaaseqarsimavunga suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aammattaaq akileraarutigut inatsiseqartitsineq naapertorlugu akiliutissiinermik ernialiinermillu aalajangiinernut atuutissasoq. Tamatuma nassataraa suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuuteqarnissamut maleruagassat pisoqarnerni taamaattunissaaq atuutissasut.

Ombudsmandip isornartorsiorpaa akiliutissiinermik ernialiiner-millu nalunaarut kisimiitillugu qaammammoortumik naatsorsuiffimmi oqartussaaffimmeersumi nalunaarutigineqarsimasoq agguaqatigiissaarinermut inatsisitigut tunngaviusoq pillugu paasissutissiinani, qaammammoortumillu naatsorsuiffimmi akiliutit kinguarsaanermullu erniarititat pillugit paasissutissaviusunik allaatiginnineq eqqoqqissaartuungitsoq. Peqqussutigineqarpoq kommuni pineqartoq periaatsiminik allannguissasoq, akiliutissii-nerit ernialiinerillu siunissami qaammammoortumik naatsorsuif-finnit ersissagaangata. (J.nr. 11.28.20.7./55-95)

A-p naammagitaalliuutigaa,

- K kommuni kalerreeqqaarnani 1995-imi junip qaammataanut akileraa-
rutissanik A-nik kingusinaarluni akiliinermut akiliummik 1.000 kr.-mik
akiliisitsisimasoq, aamma
- kommuni kalerreeqqaarnani 1995-imi junip qaammataanut akileraaru-
tissanik A-nik kingusinaarluni akiliinermut qaammatit aallartinneri ta-
maasa 4%-imik ernialiilluni akiliisitsissummik akiliisitsisimasoq.

Kommuni naammagittaalliummut imaattunik oqaaseqarsimavoq:

“Akiliummik akiliisitsineq:

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 42, imm. 3 naapertorlugu suli-
sitsisut unerartitsisussaaitat unerartitat (akileraarutissanit a-nit) pillugit nassuiaa-
teqartassapput, maleruagassiat Naalakkersuisut aalajangersarsimasaat malillugit.

Maleruagassiat taakkua Naalakkersuisut nalunaarutaanni nr. 5-imi, 26. juni 1979-
imeersumi aalajangersagaapput. Nalunaarutip § 1-a, imm. 6 malillugu unerartitat,
qaammatisiutit ukiuat malillugu qaammammi ataatsimi unerartitat, pillugit nassuiaat
sulisitsisutut kommunerisamut nassiunneqarsimasussaapput, kingusinnerpaamik qa-
ammatisiutit malillugit qaammatip tulliani ulluinnarmi kingullermi.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 42, imm. 4 malillugu unerartit-
sisussaaitap nassuiaatinik kingusippallaamik nassiussisimasup qaammammut akile-
raarutissat 2 procentiannik akiliuteqartussaavoq, taamaattorli minnerpaamik 500
kruuninik annerpaamillu 1.000 kruuninik.

Ernianik akiliisitsineq:

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 42, imm. 1 naapertorlugu suli-
sitsisut unerartitsisussaaitat maleruagassiat Naalakkersuisunit aalajangersakkat ma-
lillugit qaammatip unerartitsiffiusup kingorna qaammammi akileraarutissat a-t suli-
sitsisutut kommunimut akiliutigissavai/tunniutissavai.

Maleruagassiat taakkua Naalakkersuisut nalunaarutaanni nr. 5-imi, 26. juni 1979-
imeersumi aalajangersagaapput. Nalunaarummi § 4 malillugu akileraarutit qaam-
matip tulliusup ulluisa aallaqqaataanni akiligassanngussapput, kingusinnerpaamik
akiliiffissaq tassaassaaq qaammami akiliiffissami ulluinnag kingulleq.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 68, imm. 2 malillugu unerartit-
sisussaaitaq kingusinaarluni akiliinermini erniat ullormit akiliiffissanngorfimmit
naatsorsukkat qaammatit aallartittut tamaasa 2 procentiusut akilissavai.

Matuma nassatarivaa kingusinaartumik akiliinermut erniat 4 procentinik ikinne-
rusinnaannginnerat.

K kommunip tassangga aqutsinera:

Taamaallilluni inatsisitigut tunngaviusussaq malinneqarpoq unerartitsisussaatitaq, 1995-imi januarip qaammataani akissarsiassanik akiliuteqarsimasoq, kingusinnerpaamik 1995-imi februarip 28-ni januarip qaammataanut nassuiaammik nassiuussussaa-soq. Taanna ullormi tassani tiguneqarsimanngippat, taava A 1995-imi martsip allaqqaataalinnartoq akiliummik akiligassinneqarsinnaavoq.

1995-imi junip qaammataani A-mut tunngasumik pissusiviusut:

A-p 1995-imi junip qaammataani a-mik akileraarutissat 61.880 kruuniusut unerartissimavai.

Unerartitsineq taanna aatsaat 26.08.1995-imi nassuiaateqarfigineqarpoq, tamatum kingorna akiliummik 2 procentiusumik taamaattorli annerpaamik 1.000 kruuninik akiligassisoqarpoq. Akiliut siumut ilisimatinneqanngilaq, kisiannili K kommunimit tullianik akilee-qusissummit (qaammammoortumik naatsorsuiffik) erserumaarluni.

Akileraarutit unerartitat aatsaat 26.08.95-imi akilernerqassapput, tamatum kingorna akiliut 4 procentiusoq akiliutissiissutigineqarpoq, erniat katillutik 2.475 kruuniullutik. Ernianut inatsit, tak. inatsimmi tassani § 11, Kalaallit Nunaannut atuuttuunngilaq. Atuuttuugaluaruni, taava taamaattoq aamma taamaallaat, tak. inatsisip § 1-a, imm. 2, atorneqassaaq inatsiseqartitsinik allakkut allamik sumilluunniit aalajangigaqanngippat.

Naggataarutaasumik oqaatigisassat:

K kommununi nalilersuivoq maleruagassiat atuuttut tamarmik suliami matumani malinneqarsimasut”.

Kommunip, oqarasuaatikku tapertamik apeqqutilliissuteqarneratigut, Ombudsmandimut ilisimatitsissutigisimavaa sulisitsisut kisimik kommunimut malittuinnarmik akiligassaqarnerit nalinginnaasut, matumunnga ilann-gullugit aammattaq akileraarutinit allaasunut tunngasunik, pillugit kommunimit qaammammoortumik naatsorsukkat aqutugalugit akiliutit erni-allu pillugit nalunaarutisisartut.

“Sulisitsisup allagartaataa” taanna naammagitaallioq naamagittaalliu-utiminut ilann-gullugu maanga nassiuussimasaa kommunimiittut suliffiup iluani sulinerminni pappiaraatigaa naamagittaallioq nammineerluni kommunimit piniarsimasaa.

Ernianik akiliutinillu akileraarutissiineq pillugu sulisitsisumut nalunaarummik immikkut ittumik nassiuussisoqanngilaq, taamatuttaarlu akileraarutissiinermut inatsisitigut tunngaviusoq qaammammoortumik naatsorsukkanit ersernani, allatulluunniit iliorluni sulisitsisumut nalunaarutigineqarani.

Ernianik akiliutinillu akileraarutissiissut 1.000 kr.-usoq qaammammoortumik naatsorsukkanit 25. august 1995-imeersunit erserpoq ima oqaasertaqarluni:

“Erniat akiliutillu A-skat, saldo nutaaq”.

Akileraarutissiissutaalluni kingusinaarluni akiliinermut ernialiusaq 2.475 kr.-usoq qaammammoortumik naatsorsukkanit 22. september 1995-imeersunit erserpoq ima oqaasertaqarluni:

Erniat akiliutillu A-skat, 15-SEP-95, erniat redg. arb. 0000007, Saldo nutaaq”.

Tunngavigisassat pigineqartut tunngavigalugit Ombudsmandi imaat-tunik oqaase qarsimavoq:

“Akiliummik akiliisitsinermut apeqqut pillugu:

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 5, 19. maj 1979-imeersoq inatsisartut inatsisaatigut nr. 3, 5. juni 1986-imeersukkut allanngortinneqarsimasumi ima allassimasoqarpoq:

“§ 42. Aningaasat unerartisisussaatitap qaammatsiutit malillugit qaammammi unerartissimasani qaammatip taassuma tulliani kommunimut (sulisitsisutut kommunimut) sulliviup angerlarsimaffianut maleruagassat landsstyrep aalajangersimasai malillugit tunniutissavai. ...

Imm. 2. ...

Imm. 3. Maleruagassiat landsstyrep aalajangersarsimasai malillugit unerartitit pillugit unerartisisussaatitap nassuiaateqartassapput (nalunaaruteqartassapput).

Imm. 4. Maleruagassiani stk. 3-mi pineqartuni aalajangerneqarsinnaavoq piffissaatitaq eqqorlugu nassuiaateqanngitsoortoq piffissami pineqartumi akiligassat 2 procentiannik tapiissutaasumik akiliuteqartassasoq. Akiliutissaq minnerpaamik 500 kruuniussaaq annerpaamillu 1.000 kruuniussalluni. ...

Imm. 5...

Imm. 6...”.

§ 42-mi, imm. 3 aamma 4-mi oqartussaasutigut aalajangersakkanik aalajangersaasinnaatitaaneq Landsstyrip nalunaarutaani nr. 5, 26. juni 1979-imeersumi, Landsstyrip nalunaarutaani nr. 33, 19. november 1986-imeersumi allanngortinneqartumi atornerqarpoq, tassani § 2-mi ima allassimasoqarluni:

“§2. Nassuiaat piffissareqqusaq eqqorlugu nassiunneqanngippat unerartisisussaatitap sulisitsisutut kommuneminut imaluunniit Akileraartarnermi Pisortaarfimmut akilissavaa piffissami pineqartumi akiligassaagaluit 2 procentiat. Akiliutissaq minnerpaamik 500 kruuniussaaq annerpaamillu 1.000 kruuniussalluni. Akiliutissap naatsorsornerani ooriinnaat ilanngunneqassanngillat.

Imm. 2. ...”.

Akiliummik kalerriusseqqaarnissamik apeqqut pillugu qularnaallil-lugu paasisimavara akileraartarnermut inatsisinik atuuttitsineq matu-minnga piumasaqarnermik immikkut ittumik imaqanngitsoq, tassami aki-liutip akileraarutissinnissaanut pissutaasutuaq tassaammat sulisitsisup nassuiaataata piffissaq eqqorlugu tunniunneqarsimannginnera.

Suliami pineqartumi 1995-imi junip qaammataanut nassuiaat 1995-imi julip qaammataata naannginnerani tunniunneqartussaasimagaluar-poq. Kisiannili naammagittaalliortup nassuiaat aatsaat 26. august 1995-imi tunniussimavaa.

Akiliutip kalerriunneqarsimasariaqaraluarneranik apeqqummutatatil-lugu aammattaaq ilisimatitsissutigissallugu pissutissaqarsoraara pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit), § 19, tassani ima allassimasoqarluni:

“§ 19. Suliame illuatungiulluni peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisima-saqarsorinangippat aalajangiiso qassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissa-nik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartin nagu oqaaseqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutis-sat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaassangippata suliallu aalajangiiffiginis-saanut annertuumik pingaaruteqarpata. ...

Imm. 2. Imm. 2-mi aalajangersagaq atortuussanngilaq,

1) paasissutissat pissuserisaat suliassallu suussusia naapertorlugit tigumiariikkat tunngavigalugit suliame aalajangiinissaq nangaanartutut isumaqarfiginangippat,
2)...

...

6) ...”.

Paasinninnerivara akiliummik akileraarutissiineq suliassaasoq aala-jangiiffigine qartussa q suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip malittarisassartaanut ilaasoq.

Kisiannili pissutsimi pisimasumi tassani peqataasup isumaanik tusar-niaaneq pinngitsoorsinnaasoraara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 19-iani, imm. 2, nr. 1)-imut unnersuussuteqarluni, peqataa-summi isumaanik tusarniaanissa mut pisussaanermut nalinginnaasumut pinngitsoortitsinermut maleruagassaq taanna annermik atorineqartarmat suliassami paasissutissat piviusutut nipeqaraangata, soorlu assers. pa-asissutissat pisortat oqartussaasoqarfianit pisuugaangata. Suliassami tassani taamatorpiaq pisoqarpoq, tassa suliassami ilumut pisimasoq kisi-miilluni nassuiaateqarnissamut piffissarititamik qaangiisimanertut alla-atigineqarlu ni, tamannalu kommunimit, nassuiaammik tigusaqartumit, paasineqarpoq.

Matuma kingorna akiliummik maalaarutigineqartumik akileraarutis-siisimanermik imaluunniit akiliummik kalerriussisimanninnermik isorn-artorsiuinissamut tunngavis saqarsorinngilara.

Ernialiinermik apeqqut pillugu:

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 19. maj 1979-imeersumi inatsisartut inatsisaanni nr. 3-mi, 5. juni 1986-imeersumi allanngor tinneqarsimasumi ima allassimasoqarpoq:

“§ 68. ...

Imm. 2. Akileraarutit unerartitsisussaaitap akiligassai piffissaatillugu akilerner-qanngippata unerartitsi sussaaitap erniat ullormit akiliffissanngorfimmit naatsor-sukkat qaammatit aallartittut tamaasa 2 procentiusut akilissavai. § 42, imm. 1-imi aningaasat pineqartut akilernerqarfissaat tassaavoq unerartit sinermit qaammatip tulliusup ulluisa siulliat, ...”.

Erniat pillugit aalajangersagaq taanna Inatsisartut nalunaarutaanni nr. 5-imi 26. juni 1979-imeersumi, Inatsisartut nalunaarutaanni nr. 33-mi, 19. november 1986-imeersumi allannngortitami, § 4 imm. 3-mi utertagaavoq.

...

Suliame matumani pissutsit maalaarutigineqartut junip qaammataanut aki lera-arutitut A-nut unerartitanut, kingusinnerpaamik 1995-imi julip qaammataata na-

anerani akilereerreqarsimasussaagaluanut katillutik 61.800 kr.-nik amerlassusilin nut tunngapput.

Akilaraartarnermut inatsisip § 68-iani, imm. 2-mi, ulloq akiliiffissatut kingullertut nassuiarreqartuq suliassami matumani tassaavoq 1. juli 1995, taamaalillunilu 1995-imi julip qaammataata naanerata kingorna akiliinikkut julimut taamatullu ag-gustimut ernianik 2 procentiusunik imaluunniit katillugit 4 procentiusunik naatsor-suisoqarsin naassalluni, qaammammoortumik naatsorsukkani ilisimatitsissutigine-qartunut 2.475 kr.-nut taakkununga naleqquttut.

Naammagittaalliortoq erniat pillugit apeqqummut atassuteqartumik aperisima voq ernialersuineq kingusinaarluni akiliinermi il.il. ernialiisarnermik inatsimmut naapertuunnersoq.

Matumunnga oqaatigissavara kingusinaarluni akiliinermi il.il. ernialiisarnermik inatsit Peqqusummi nr. 548-mi 21. august 1986-imi, § 1, imm. 2 malillugu Kalalalit Nunaannut atulersinneqarsimasoq ernianut inatsisikkut imaluunniit inatsit naaper-torlu gu ernialiissutigineqarsimasunut atunngimmat.

Matuma kingorna ernianik akilaraarutissiisimanerup taassuma isornartorsiornis saanut tunngavissaqarsorinngilara.

Tunngavissaqartitsisussaaneq pillugu tamanut tunngasut:

Akiliiummik akilaraarutissiineq pillugu siuliini taaneqartutut paasinninneraara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip isumaani aalajangiineq pineqartoq. Taamatuttaaq ippoq kingusinaarluni akiliinermi ernialiisarnerup tungaa.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 22-ani ima allassi-masoqarpoq:

“§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliameq peqataasumut tassunga taperisiisulluin-nanngikkuni”.

Suliameq matumani tunngaviutissinnaavara sulisitsisoq nassuiaateqar-tussaatitaa soq kisimi nalunaarfigineqarsimasoq akiliutit erniallu akile-raarutissiissutit pillugitqaammammoortumik naatsorsukkat pineqartu-mut nassiinneqartartut aqutigalugit.

Pisumi pineqartumi tassani, tamatumani suliassaq oqartussaasoqar-fiup sulissutiginninneratigut saqqummiunneqarlunilu aalajangiivigine-qarluni, tamatumani lu illua tungerisaq qaammammoortumik naatsor-sukkanik nassiussinissaq sioqqullugu suliassamik suliarinninnermut aku-liutitinnerarani, sulisitsisup “isumaqatigineqarnera nik” oqalunneq si-unertarisaganngilaq.

Taamaattumik suliassami pigineqartumi kommuni akiliutinik ernia-nillu aki leraarutissiinermut atasumik tunngavilersuuteqartussaasorisi-magaluarpara.

Tamatumunnga atasumik imaassimassangatippara pingaartumik erni-anik akiliutinillu akilaraarutissiinermut inatsisitigut tunngaviusut pillu-git paasissutissiisi mannginneq uannut naammagittaalliuuteqarnermut annermik pissutaasimasoq.

Oqartussaasoqarfiup tunngavilersuuteqartitsinissamut pisussaanera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 24-anit erserpoq:

“§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussuutigineqas-sapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqu-

sat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapput taaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakku atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi anertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. ... “.

Suliassami matumani maluginiarsimavara kommunip naammagittaalliortoq akiliutinik ernianillu akileraarutissiineq pillugu aalajangiinernut inatsisitigit tunngaviu sut pillugit pissutaasumik sumilluunniit nalunaarfigisimanngivikkaa.

Akiliutinut ernianullu inatsisini tunngavisusut inatsisillu malitsigisaasa assigiin nerat pillugu aalajangiinerillu pisortaqartitsinermi missiliuussinermik pissuteqanngim mata, kommunip tunngavilersuutigisaa inatsisini maleruaqqusat pillugit naammagit taallioortumut nalunaarutitut isikkoqaannarsimassagaluarpoq amerlasuunngorlugu nassiussuunneqartartutut isikkulik, taavalu akiliutinik ernianillu akileraarutissiilluni.

Tamatuma pisimannginera ajuusaarnartuusoraara.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 24-ani, imm. 2-mi, suliassami pisimasuinnut nassuiaateqarnissamik piunasaqarnermut atattillugu aammattaaq paasinninnerivara, aalajangersagaq taannattaaq qaammammoortumik naatsorsuk kani pigineqartuni maleruarneqarsimangitsoq:

Taamaalluni pineqarpoq qaammammoortumik naatsorsukkat 25. august 1995-imeersut akiliullu 1.000 kr.-usoq taakkunannga erserpoq oqaasertaannarmigut “erniat akiliutillu akileraarutit A-t”. Assigiissumik takuneqarsinnaasimasariaqaraluar poq tassani akiliut pineqartoq, tamattutaaarluni takuneqarsinnaasimasariaqaraluarluni qaammammut unerartitsiffiusumut sorlermut akiliut akileraarutissiissutaanersoq.

Qaammammoortumik naatsorsukkat 22. september 1995-imeersut, ernialiineq taakkunannga erserluni, eqqortuusorinangillattaaq, oqaasertaami unnersuussimmat uunga “Erniaq redg. arb. 0000007”, tamannalu imaannaq atuarneqarsinnaavoq soorlu qaammattit 7-annut unnersuussinertut, nassuiaammulli nalunaarsuummi, assilinera naammagittaallioortumit maanga nassiuunneqarsimasumi, oqaatigineqarpoq junimut, tassalu qaammattit 6-annut, nassuiaat pineqartoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu siunnersuutigissavara tunngavilersuuteqartitsinis samut pisussaaneq suliassat suliarineqaratarnerat pillugu inatsisip § 24-ani, imm. 2-mi allassimasoq kommunip siunissami malissagaa akileraartarneq pillugu inatsise qartitsineq malillugu akiliutinik kingusinaarlunilu akiliinermi ernialiussanik akileraaru tissiinermi.

Kommuni qinnuigissavara maleruagassat taakkua siunissami qanoq iliorluni malinneqarniarnerannik paasissutisseqqullunga”.

04-5 Allattuisussaatitaanermik suliamilu illuatungeriinnik ilisimatitsisussaatitaanermik piumasaqarnek. Aammattaq mittarfittaassanik pilesaarusionermut atasumik namminersuutiginniluni suliarisassanik suliarinnittussarsiornek pillugu suliami pisortat suliarinninnerannut kiap akisussaananik apeqqut.

Namminersortut suliffiata, namminersornerusut mittarfittaassanik piler-saarusionerannut atasumik suliassamut namminersuutigalugu ingerlassassamut neqerooruteqarfiginnissimasup suliassamilli tunineqangitsoorsimasup suliarinnittussarsiorluni suliamik namminersornerusut ingerlassinerannut atasumik pissutsit suliamik suliarinninnermut tunngasut arlallit naammagittaalliuutigai. Taamatuttaaq suliffiup naammagittaalliuutigaa suliaritinniaanermut inatsisini maleruaqqusat eqquutitinneqarsimangitsut. Suliami inuinnarnut namminersortunut inatsiseqartitsinermut tunngasu mik illuatungerisat misissuiffiginissaat Ombudsmandip itigartitsissutigaa.

Ombudsmandilli imaattut tungaatigut namminersornerusut isornartorsiornissaat pissutissaqarsorisimavaa: naammagittaliortumik paasisutissiisimaneq naammanngitsoq, suliami amigartunik uppersaatissaqarnek, suliami illuatungeriinnik tungavissaqanngitsumik assigiinngisitsineq pisortallu akisussasut akornanni suliassanik agguataarineq paasisaallu-anngitsoq.

Ombudsmandi peqqussuteqarpoq pisortaqaarfik akisussaasoq oqartussaasoqarfiillu taassuma ataaniittut siunissami maannamut annertunerujussuarmik allattuisassasut oqasiinnartigullu oqaloqatigiinnernik imaqarneruisassasut, aammattaq suliani ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermik aqunneqanngitsuni.

(J. nr. 11.48.10.0/6-95)

A-p naammagittaalliuutigaa Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinernullu Naalakkersuisoqarfik siornatigullu Pisortat Suliassaqaarfiutaannut Angallannernullu Naalakkersuisoqarfik oqartussaasoqarfiillu taassuma ataaniittut mittarfittaassanik pilersaarusionermi teknikkikkut siunnersuisartunik sulisussarsiner mut atasumik suliassamik suliarinninnerminni “ingerlatsinermi ileqqumik kusanangit sumik takutitaqarsimasut s.i. suliamik suliarinninnermi tamanut tunngasunik kukkulut tuuteqartarner-tigut” aammalu “pisortat atorfeqarfii teknikkikkut siunnersorneqarnissa mik toqqaanermut maleruagassanik aalajangersaqqissaakkanik atorunnaarsitsisima sut”.

Naammagittaalliortup pissusiviusunik isumaqarfiginninneri immik-koortunut pingaarnernut “suliami peqataasinnaannginneq toqqartuunngitsoq il.il.” aamma ”paasissutissinneqartannginneq il.il. “ agguataagaapput.

Naammagittaalliut tunniunneqarpoq Maniitsup illoqarfiani mittarfissap tassungaluni atalluni aqqusinniassap pilersarusiorinnissaanik isumaqatigiis-suteqarnis saq pillugu Pisortaqarfiup 1995-imi martsip qaammataani naammagittaalliortumik isumaqatiginninniuteqarnerminik unitsitsinerata kingorna, tamatumalu kingornaaalajangersimalluni mittarfittaassanut tamavinnut pilersarusiornermik suliaasaq Inatsisartut tunngaviusumik aalajangiinerat naapertorlugu ingerlasseqatigiinnut Namminersornerullutik Oqartussat siornatigut teknikkikkut siunnersortigisarsima saannut, s.i. naammagittaalliortoq peqatigalugu isumaqatigiinniarnermik ingerlassi nerup maannakkut unitsineqarsimasup nalaani tunniunneqassasoq.

Naammagittaalliummik tunniussinerup kingorna naammagittaalliortup Pisortaqarfiullu kiisalu Mittarfefarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata (GLV/Anlæg) akornanni allaffigeqatigiinnermik imaattumik pisoqarsimavoq:

26. maj 1995-imi Pisortaqarfik pappiaqqanik takussutissanik arlalinnik majip 4-ni qinnutigineqarsimasunik nassiussivoq, tamannalu peqatigalugu imaattunik oqaaseqarluni:

“Atortussanut qulaani taaneqartunut immikk. 1 pillugu oqaatigineqassaaq Hotel Hans Egedemi ataatsimiinnermit imaqarnerisuisoqarsimanngitsoq. Qaaqquissummit takuneqarsinnaasutut “angerlari artuutigaluni” ataatsimiinneruvoq pissusissamik eqqueqqissaarisuunngitsoq, tamatumani naalakkersui sunut ilaasortaq mittarfittaassanut pilersaarut pillugu isummanik sanaartornermik suliaqartut sinnisuu titaanik oqaloqatiginmissinaalluni.

Naammagittaalliummi note 13-imi, qupperneq 6-imi taaneqarluni ataatsimiinnermit imaqarner siuisoqarsimasorinannigilaq, tassami mittarfefarfinnit pisortaqarfimmut allakkani 0056-imi normulinni 22.martsimeersuni immikkoortoq 6 unnersuutissagatsigu, aammattaarlu ilisimatitsissutigineqarsinnaal luni ataatsimiinnermi siunertarisammaat eqqartuusissuserisup taamatullu inatsisartunut ilaasortap kissaatigimmassuk soorlu ilaatigut pisortaqarfiup katitigaanera, mittarfissanik pilersarusiorneq nalinginnaasumik il.il. pillugit pissutsit tamanut tunngasut arlallit pillugit tunuliaqutaasunik paasissutissin neqarmissaq.”

5. oktober 1995-imi Pisortaqarfiup tapertaasumik nassuiaat taanna pappiaranik takussutissanik ilalik nassiuppa. Tassani ima allassimasoqarpoq:

“...
...-mut oqaaseqarnissat kissaatigineqartut pillugit ...mittarfefarfinnit allakkat ilanngunneqartut unnersuussutigissavagut..

Aammattaq Ombudsmandip ulloq naammagittaalliorfiusoq angullugu aningaasanik akuersissu teqarnerup tungaatigut pilersaarummut tunngaviusoq pillugu nassuiaateqarmissaq qinnutigisimavaa ... taamatullu suliami aningaasanik akuersissutiniq qanoq aqutsisoqarsimaneranut nassuiaammik.

Aallarniutaasumik Inatsisartut 1995-imi aningaasanut inatsisaannut unnersuussisoqassaaq, konto pingaarneq 70.11.20.-mut oqaasertamut, mittarfefarfinnik anner-tusaaneq, imatut oqaasertalim mut:

“Nr. 1.

Akuersissutininik aalajangiiviginninnissaq Naalakkersuisunut aamma Inatsisatut Aningaasanut Ataatsimiititaliaanut akuerisassanngorlugu saqqummiunneqassaaq”.

Siunnersuisuninik isumaqatigiissutit pillugit taakkua Naalakkersuisuni oqaluuserineqareernermik kingorna marloriarlugit Inatsisartut Aningaasanut Ataatsimiititalianni oqaluuserineqarsimapput. Pappiarat atortussat ilanngunneqarput ...

Siunnersuisuninik isumaqatigiissuteqarnernik toqqaaneq pillugu pisorta qarfiup siunnersuutaani pissutsit imaattut pingaartinneqarsimapput:

1. aki.

Mittarfeqarfinit nassuiaatitit allagaq 4. maj 1995-imeersoq ilanngunneqartoq unnersuunneqar poq, tassuuna uppersarneqarluni siunnersuisussanik pingaarnernik isumaqatigiissutit toqqaarneqar tup isumaqatigiissutissatut siusinnerusukkut misingersuummut sanilliussilluni 30,7 procentimik sipaaruteqarnissaq nassatarissagaa.

2. kalaallinik sulisoqarneq.

Mittarfeqarfinit nassuiaatitit allakkanut 3.maj 1995-imeersunut unnersuussisoqarpoq, tassuuna uppersarneqarluni siunnersuisussanik pingaarnernik isumaqatigiissutit toqqaarneqartoq agguataari nermik imaattumik, tassalu kalaallit sulinerannik ingerlanneqarsimasumik 70 procentiusumik aammalu qallunaat sulinerannik ingerlanneqarsimasumik 30 procentiusumik nassataqassasoq, isumaqatigiissutit nik immikkoortunik 4-nik toqqaanermi paarlattuanik pissusiusunut akerliussumik. Kingorna paasinarsisi mavoq siunnersuisartunik pingaarnernik ataqatigiissunik toqqaanikkut sulineq kalaallinit ingerlanneqar toq 80 procentit sinnerlugit annertussusilimmik pissarsiffiusoq.

3. pitsaassuseqartitsineq.

Mittarfeqarfiit akissutitit allakkiaannut, allakkat nr. 0322 1995-imi oktobarip 2-aneersut, allakkat ilanngunneqartut unnersuussutigineqarput.

Taakkua saniatigut kalaallit sulisorineqarnerat siunnersuisartunillu kalaallinik eqqartugarlu taanna pillugu naammagittaalliutit imarisai pillugit oqaaserisat tamanut tunngasut imaattut ilanngun neqassapput.

Naammagittaalliutit quppernerisa 9-nni naalakkersuisunut ilaasortaq Kuupik Kleist'i issuearne qarpoq nunap immikkoortuini mittarfiliortiternissaq pillugu nassuiaammik 1994-imi ukiakkut ataatsimiin nermi saqqummiussaanut, tassunga atatilugu Kuupik Kleist'ip imaattut oqaatigalugit:

“.....”

Politikkikkut kissaatigisat ersersinneqartut taakkua pisorta qarfiup siunnersuisartunik toqqaanis saq pillugu apeqqummik suliarinninneranut ilaatinneqarsimapput.

Suliffiit siunnersuisartut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasut sorliuneri pillugit naammagittaal liuummi paasinerluisoqarsimagunarpoq, naammagittaalliortormi tunngavigisani naapertorlugu eqqortumik qallunaat suliffiit taakkununga marlunnut unnersuussimmat ... Soorlu teknikkikkut siunnersorneqarnissamik ikiorserneqarnissamillu isumaqatigiissummit tigulaakkamit ilanngunneqartu mit ersersoq taanna Mittarfeqarfiit kalaallillu suliffiisa siunnersuisartut taakkua 2 akornanni isumaqatigiissutit pillugit taakkua 2 akornanni isumaqatigiissutit pillugit ingerlatseqatigiiffiit pillugit paasissutissat ilanngunneqarput, taakkunanga erserluni aktianit aningaasaatit 65 procentii aktiaatilinnit Kalaallit Nunaanni najugalinnit pigineqartut aktiaatilinnullu Kallaalit Nunaanni najugalinnutnangilluni tunniussinissaq isumaqatigiissummi aalajangersagaasoq.”

Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinnermullu Pisorta qarfik nassuiaammik erseqqinnerusumik 16. november 1995-imi nassiussivoq:

“...
 Siunnersuisartunik assigiinngitsunik isumaqatiginninniarnertit Mittarfeqarfiit sanaartornermut aaqqissuisoqarfianit naammassineqarsimapput.

...
 Siunnersuisartunik isumaqatigiissutissat pillugit Mittarfeqarfiit pisortaqarfimut siunnersuutaat ... 23. februar 1995-imi pineqarpoq. Pisortaqarfiup sanaartornermillu aaqqissuisoqarfiup akornanni 23. februar 1995-imi ataatsimiinnermi pisortaqarfik nalunaarpoq siunersuisartunut akiliutinut aningaasar tuutit tamarmiusut qaffasip-pallaarsorineqartut, taamaattumik Pisortaqarfiup Sanaartornermik aaqqis suisoqarfiup siunersuutigisai malissinnaanngilai.

...
 Pisortaqarfiup allagaani nr. 170-imi 15. marts 1995-imeersumi Sanaartornermut aaqqissuisoqarfik nalunaarfingeqarpoq, pisortaqarfiup siunnersuisartunik isumaqatigiissutissanit aallarniut, nunnittar fissanik 4-nik tamanik ilaqartoq, ilimagigaa/neriuutigigaa. Kingorna Sanaartornermik aaqqissuisoqarfik siunnersuisartorpaallunniq ataatsimeeqateqarpoq, tassanngalu A 30. marts 1995-imi ataatsimiinnermit imaqarnerisuisimalluni. Ataatsimiinnermut 30. marts 1995-imi pisumut malinnaasitsissutitut Sanaartornermik aaqqissuisoqarfiup allagaq nr. 0068, 31. marts 1995-imeersoq A-mut nassiuppaa sanaartugas sanut pilersaarusiataq misissueqqaarnernillu nalunaarusiataq ilanngullugit, Sanaartornermimmi aaqqissui soqarfiup A kajumissaarmagu mitarfissanut taakkununga 4-nut pilersaarusiortormik suliaqarnissa mut tamarmiusumut neqeroorummik saqqummiusseqqullugu.

...
 Naammagittaalliuutip quppernerisa 10-ni, 11-ani aamma 17-iani sanatitsisup siunnersuisuanit akigiumasap angissusianik taasineq eqqunngitsoq pillugu ilisimatissutitigineqassaaq Sanaartornermik aaqqissuisoqarfik siunnersuisartussanik toqqaaneq siunnersorneqarnissamillu isumaqatigiissuteqar nerit pillugit apeqqummi siunnersuisumi immikkut ittumik siunnersuisoqarlersimasoq.

...
 Sanatitsisumut siunnersuisartumik, ingeniørinik pilersaarusiortormi siunnersuisussanik nalilersuinermit toqqaanermilu ikiuisussamik, atasoqalernissaanik pisari-aqartitsinerup tungaatigut naammagittaalliuortup tunngaviusutigit isumaliutiginninneranut Pisortaqarfik isumaqataavoq, isumaliuti ginninnerillu naammagittaalliuummi isumaliutersuutigineqartut assingi taakkua tunngavigerpiarlugit Mittarfeqarfiit ingeniørinik pilersaarusiortussanik toqqaanermi siunnersorneqarnissamik ...-mik isumaqatigiissuteqarsimavoq”.

Pisortaqarfik 26. januar 1996-imi oqaaserisanik erseqqinnerusunik GLV/Anlæg-imit oqaaseqaatitut ilusilimmik saqqummiussivoq:

“Matumuuna Ombudsmandip allagaanut oqaaserisat akissullu

...
 1. 1995-imi aningaasanut inatsimmi, ilanngullugit mittarfissamik pilersaarusiortormut immikkor tinneqarput 75.369.000 kr.

Uanga taanna qularnaatsumik paasinninnertut paasivara ??

2. Aningaasaqarnermut ataatsimiittitaliap katillugit 14.200.000 kruuninik aalajangiivigininnissaq 11. februar 1995-imi akueraat 1995-imi julip aallaqqaataa angullugu pilersaarusiortormut aningaasar tuutissatut ilimagineqartunut anleqquttut.

Taanna eqqoqqissaavinnngilaq.

Oqallisissianit marlunnit taakkunanga ... erserpoq aningaasat qinnutigineqartut atornerqarssa sut:

- a) Pilersaarutissatut siunnersuummik mittarfinnillu pilersaarusionermik suli-aqarnermik suliassat siullianni piffissami 1995-imi julip aallaqqaataa angulugu atuinnissat ilimagineqartut katillutik 13.500.000 krunnit missaanniipput.
- b) 700.000 krunnit piareersaataasumik sulinernut atorneqartussaapput soorlu 1) timmisartortit sinermi teknikkiniq naliliinernut, 2) siunnersuisartussanik isumaqatigiissutinik inaarsaanernut, 3) avatangiisinik akornutaanngitsuutitsinernut atortussat, 4) suliarinnittussarsionermi atortussanik suliarinninneq, 5) siumut pitsaassuteqartitsereerluni atortussanik suliarinninneq aamma 6) suliassat annikinnerusut tamalaat, avataanit ikiorserneqarmissamik pisariaqartitsisut.

3. *GLV/Anlæg-ip pisorta qarfimmu allagaani 23. februar 1995-imeersumi pilersaarusionermut, suliarinnittussarsionermut aammalu mittarfissamik aqquinniasamillu isumaqatigiissutissionermut aningaasartuutit tamarmiullutik 20.438.000 kruuniusut eqqartorneqarput.*

Aningaasat eqqartorneqartut Ombudsmandip skemamit, GLV/Anlæg-ip qinnuteqaammik katillugit 31 mio. kruuninik aningaasaqartillugu saqqummiussaanit, tigusi-mavai. Taanna sulinermi pappiaraatit isigineqassaaq, taannami aalajangiiviginis-sinnaaneq pillugu qinnuteqaammik immikkut ittumik malitseqartinneqarsutussaag-aluarmat.

Aningaasat eqqartorneqartut aningaasartuutitut siumut ilisimareerseq ajornartu-nut immikkut tapiissutaapput akissarsiasatullu neqeroorutinik imaqarluni pisoqar-nerni ataasiakkaani akissarsiaqa vinnissamik isumaqatigiissummut GLV/Anlæg-ip missiliuussineranik naqqitaq. Aningaasat annertu nerusutigut pilersaarutissatut siun-nersuummik suliarinninenrmu, pingaarnermik pilersaarusionermut, isumaqatigiis-sutissionermut, suliarinnittussarsionermut suliassamilu siullermi mittarfiliornernut aqquinniornernullu aningaasartuutitut imaqarput.

4. *GLV/Anlæg-ip Pisorta qarfimmu allagaa 2. marts 1995-imeersoq siunnersu-isunik akiliinermut aningaasartuutit tamarmiusut inassutigineqartut 5.348.000 kruu-nit naapertorlugit qaangiinerup qanoq annertutigineranik eqqartuivoq.*

Eqqorpoq qaangiineq eqqartorneqartoq 5.348.000 kruuninik annertussuseqarmat.

Aningaasat eqqartorneqartut pisorta qarfimmu allakkanit 0030-mik normulinnit 23. februar 1995-imeersunit erserpoq. Assigiinngissut suliassat siulliannut aappaan-nullu tunngavoq. Missingersuutit suliarineqarsimapput sanaartugassanut pilersa-arutip missingersuutitaa neqerooruteqartitsinerillu tunngavigalugit suliassat aappa-asa tungaatigut GLV/Anlæg-ip neqerooruteqartitsisimaneri aallaavigalugit missin-gersuutinik kukkunerisukkanik naammaqqusikkat.

Aammattaq missingersuutit akiliutinik pilersaarusionermut akissarsianit alla-asunik imaqarput, soorlu suliarinnittussarsionermut, isumaqatigiissutissionermut, nakkutilliinermut, sanaartornermik siulersuinerum, misissueqqaarnernut aningaas-artuutit sanatitsisumullu atortussanik tunniussuinerum aningaasartuutit.

5. *Naalackersuisumut oqallisissiamit 11. april 1995-imeersumit erserpoq siunner-suisartoqatigiin nit 4-nit isumaqatigiissuteqarnernut immikkoortunut aningaasartu-utit tamarmiusut 17,7 mio. kruuninik nalleqqatigiiffeqartussasut.*

Aningaasat annertunerusutigut siunnersuisartut pilersaarutissatut siunnersuum-mik pilersaarum millu pingaarnermik suliassamut siullermut aqquinniornermut mittarfiliornermullu akiliussigallarneq ilanngullugu suliarinninnermut siunnersuis-artunit neqeroorutinut tiguneqarsimasunut naleqqupput.

6. *Naggasiineq.*

Isumaqarpunga apeqqut siullermik pingaarnepaamillu aningaasat immikk. 3-mi aamma immikk. 5-imi eqqartorneqartut akornanni assigiinngissummi qiteqartoq.

Assigiinngissut 2,7 mio. kr. miss. annertussusilik isumaqatigiissutissionermik suliarinnittussarsionermilu suliaqarnermut, aningaasartuutinik taakkuninnga akili-

ussigallernerit ilanngullugit, siunner suisartunit neqerooruteqartitsisimanernut naleqqulluuartuupput”.

Pisortaqarfik 5. februar 1996-imi oqaaseqarpoq:

“Ombudsmandip ... amerlanerusunik ilisimatitsissuteqarmissaq qinnutigisimavaa

...

Tamanna pissutigalugu nassuiaammik ataaniittumik saqqummiussissaagut, aal-larniutaasumim mi erseqqissarneqassamat pisortaqarfik siunnersuisoqatigiinnik taakkuninnga marlunnik ... A-lu pillugit ... suleqatigalugu isumaqatigiinniuteqarsi-manngimmat. Pisortaqarfiup Mittarfeqarfiillu Sanaartor nermut aaqqissuisoqarfiata akornanni suliassanik agguataarineq aalajangersagaq naapertorlugu siunnersuisartu-nut atassuteqarneq taamaallaat Sanaartornermut aaqqissuisoqarfimmit isumagineqar simavoq, tassannga imaattut ilisimatitsissutigineqarlutik:

“... oqarasuaatikkut 28. marts 1995-imi atassuteqarfigneqarpoq nutaamillu neqeroortitsinissaq pillugu 29. marts 1995-imi ataatsimiigiarnissamut aggersarneqarluni. Ataatsimiinneq martsip 29-ni pivoq. Ataatsimiinnermit imaqarnerisuisoqarsi-manngilaq, taamtuma nalaani ingerlatseqatigiiffiit qinnuigineqarsimallutik apriliip 5-at tikitsinnagu aaqqissutissamut tamarmiusumut nutaamik neqerooru teqaqqullu-git.

A aamma ... ataatsikkoortumik oqarasuaatikkut atassuteqarfigneqarput nutaamik neqeroortitsi nissaq apriliip 5-nnik neqeroornissamut piffissaliiffigisaq taannaasoq pillugu martsip 30-ni ataatsimiitit sinissaq siunertaralugu. Ataatsimiinnermit imaqarnerisugaq ilanngunneqartoq A-mit suliarineqarsima soq pigineqarpoq”.

Sunnersuisartoqatiguit marluk taakkua taamaalillutik aatsaat ataatsimiinerni mart-sip 29-ni aamma marstip 30-ni pisuni pissusiusut nutaat pillugit tamakkiisumik pa-asissutissinneqarput matuma nilu neqerooruteqarnissaminnik kajumissaarneqarlutik. Piffissaq taanna sioqqullugu taamaalilluni ... gruppimmit neqeroorummik pigi-saqartoqanngiulaq.

Neqerooruteqarnissamik piffissaliineq sivikitsuaranngorlugu aalajangersarneqar-simasorinarpoq, kisiannili eqqarsaatigineqassaaq siunnersuisartoqatiguit taakkau marluk mittarfinnik pilersarusiornissa mut neqeroorusiorsimmata suliassanillu ilisimannillutik imatut assinganik pisoqarnerup sunniutis saata ataatsimoortumik akikinnerusmik neqeroorusiornissap pisariillisingaatsiarnissaa ajornarunnaar sissal-lugu.

...

Taamaalilluni ataatsimut kattussilluni ilisimatitsissutigineqassaaq ... pilersaar-u-siornermik suliassanik ataatsimoortumik aaqqissutissamik neqeroorutininik 27. marts 1995-imi peqartoqanngitsoq, siunnersuisartoqatigiimmi aatsaat marstip 29-ni aamma 30-ani ataatsimiinerni pissusiusut nutaat pillugit tamakkiisumik paasissu-tissinneqarsimmata matumunngalu ilanngullugu kajumissaarneqar lutik pilersa-arusiornermik suliassanut aaqqiissutissamut tamarmiusumut neqeroorummik saqqummius seqqullugit.”

(Suliamik allaatiginninnerup sinnera ilanngutinngitsoorneqarpoq)

Ombudsmandi imaattumik oqaaseqaateqarpoq:

“Misissuisimanagera, matumunnga ilanngullugu pisinnaatitaanera, pillugu tamanut tunngasut:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2, unnersuussutigalugu misissuisimanagera taamaallaat naammagit-taalliuutigisap tunniunneqarneraniit, tassa imaappoq 12. april 1994-

imiit kingusinnerusukkullu, ukiup ataatsip iluani suliamik suliarinninnermi iliuserisanik ilaqarsimavoq.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 4, imm. 1, malillugu sulinerma ingerlatsiviit Namminersornerullutik Oqartussanut kommuninullu atasut tamaasa susassarai. Taamaattumik suliamik misissuina aammattaaq pisortat aalajangiiviginninnerinik, namminersortut inatsisitigut malittarisassaannit naleqqussakkanik ilaqarsinnaaju maarpoq, soorlulu taamatuttaaq ingerlatsiviup namminersortunut inatsisit malillugit aalajangiiviginninnerinik, aalajangiiviginninnerit taakkua taamatuttaaq ingerlatsiviup inatsisitigut maleruagassaanik imaqarnerattut annertutigisumik, misissuiffiginninnis sannut soorunalimi pisinnaatitaasunga.

Pisortat pilersarusiornissanik isumaqatigiissuteqarnerat, soorlumi suliami matumani tamanna pineqartoq, pisortat ingerlatsineranni suliasamik suliarinninneq pillugu inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqanngilaq, inuinnaalli namminersortut inatsisitigut malittarisassaanni. Tamatumunnga atasumik imaattup oqaatiginissaanut pissutissaqarsoraara, tassalu suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsisartutinatsisaat pilersarusiornissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnernut atorsinnaangim mat, tamannalu inatsisartut inatsisaannut oqaaseqaatinit erserpoq.

Taamaakkaluartoq pisortat aammattaaq pissutsini suliami matumanisut inuinnaat namminersortut inatsisitigut maleruagassaanit aquneqartuni qanoq ilioriaasiannut piumasaqarnernik tunngaviusussanik arlalinnik piumasaqartoqartaria qarpoq.

Piumasarisat taamaattut kinguliini allaatigineqartutut suliami matumani misissor nissaat pingaaruteqartuusorisimavara naammagittaalliuutit tunniunneqarsimasup malitsigisaatut:

Inatsisinut naapertuuttunngortitsinermut tunngaviusoq:

Inatsisartunut naleqqiussilluni Naalakkersuisut naalakkersuinnermi inatsisitigut inissisimanerata, Namminersornerulernissaq pillugu inatsimmi allaatigineqartup tunngavissaasutigullu Inatsisinit-tunngaviusunit ersersup, malitsigaa Naalakkersuisut aalajangiiviginninnissaat inatsiseqartitsineq, Inatsisartunit akuersissutigineqartoq, naapertorlugu pissasut, tamannalu suliami pineqartumi annermik tassaavoq aningaa sanik akuersissuteqartarnermut inatsiseqartitsineq.

Assigiissuseqartitsinermut tunngaviusoq:

Inuiaqatigiinni inatsiseqartitsiffiusuni tunngaviulluni pingaaruteqartuuvoq pisortat illuinnarsiortumik assigiinngisitsinnginnissaat pisortat ingerlatsinermi inatsisit ima luunniit namminersortunut inatsisit tunngavialugit qanoq iliuseqaraluarpataluunniit.

Pisortat suliaasaataanni qinnuteqartut illuatungerisallu allat taamaallitut tunngaviusutigut assigiimmik pineqartussaapput, assigiinn-

gisitsinerlu taamaallaat pisinnaavoq tamanna inatsisitigut tunngavis-saqaraangat imaluunniit aamma tunnga veqarluartumik pissuteqartinne-qaruni.

Allattuisussaatitaaneq:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip allattuisussaatitsine-rata saniatigut pisortat oqartussaasoqarfinut nalinginnaasumik pisussa-affittut atuuppoq suliame nammassisaanerit pingaarutillit tamaasa pil-lugit allattuisarnissaq, matumunnga ilanngullugu ataatsimiitarnissaq.

Pisussaaneq taanna minnerunngitsumik pisortat, matumunnga ilan-gullugu Inatsisartut, oqartussaatat aalajangiiviginninneri pillugit nak-kutiginnissinnaasussaa titaanerannik piumasarisap kingunerivaa.

Allattuisussaatitaaneq pillugu nassuiaatigisama naggataatigut oqaaseqaatinni immikkoortumut immikkut ittumut katersornissaat toqqarsimavara, nassuiaatimmi taakkua annertunerusutigut naamagit-taalliummi allaatigisat ataasiakkaat "paarlat torimmatigik".

Ilisimatitsisussaatitaaneq:

Malittarisassanik iluarsineq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitin-neqarsinnaa titaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inat-sisaanni nassaassaasoq annermik allattuisussaatitaaneq, paasitinneqar-sinnaatitaaneq, peqataasup isumaanik tusarni aaneq tunngaveqartitsi-nerlu pillugit pisortanut tunngavissaasutigut pisussaanermik aallaave-qarpoq nalinginnaasumik apeqqutilliissuteqarnertigut saaffiginnissute-qar nertigullu allatigut sapinngisamik inatsisit naapertorlugit eqqoqqis-saartumik toraarsi sumillu paasissutissiinissaq angujumallugu, taama-tuttaarlu soorlu pisortat suliame illuatungeriinnik suliassami pissusivi-usut pingaaruteqarnerusut pillugit nammineerlu tik ilisimatitsinissamin-nut ilaatigoortumik pisussaassuseqartut.

Oqartussaatat akornanni suliassanik agguataarineq:

Sanaartortitsisut (namminersornerullutik oqartussat) suliame pineqar-tumi suliassaataasa Pisorta qarfiup Mittarfeqarfiumi Sanaartornermut aqqqissuisoqarfiata (GLV/Anlæg) akornanni avinneqarsimanerat pillugu - taaneqartoq kingulleq mittarfis sanik pilersaarusiormi suliassanik isumaginnittussatut immikkut pilersinneqarsi mavog - nalilersuinissamut pissutissaqarsorisimavara pisinnaatitaanermik aggua taarineq Naalak-kersuisunit aalajangersarneqarsimasoq taanna tunngaviusunik siuliini pingaarnersiorlugit taasimasannik malinninnermut naleqqiussilluni si-unertari samut naleqquttuusimansoq.

Suliap namminersortunut tunngasumik inatsisit pillugit isummanut tunnga-sortaa pillugu imaattunik oqaaseqassaanga:

Naammagittaalliortoq uannut ilisimatitsissuteqarsimavoq qularnann-gitsumik taarsiivigineqarnissamik suliassiinikkut naammagittaalliuutigineqartup tungaanut piumasaqartoqarumaartoq, tamatumani isumaqati-giisummik unioqqutitsineqpatsisigitinneqarumaarluni, kisiannili uanga tamanna pissutigereerlugu, tak. Ombuds mandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 4, suliami namminersortunut tunngasumik inatsisit pillugit isum-mat misissornissaannut tunngavissaqarsorisimangilara.

Taamatutaaq matuma kingunerisaatut isummerfigisimangilara Ma-niitsumi sanaartugassat pillugit immikkut ittumik pilersarusiornissamik isumaqatigiisut pillugu naammagittaalliortumik isumaqatigiinninniute-qarnerit unitsinnissaat pillugu pisortat aalajangernerat eqqortuusima-nersoq imaluunniit pingaartitsinerni, Pisorta qarfiup GLV/Anlæg-illu ili-simatitsissutigisimasaanni, naleqquttumik tunngavilersuute qartinneqar-nersut. Oqaaseqaatigisanni ataaniittumi unaannaq nalilersorsimavara, pisortat qanoq ilioriaasiat pisortat oqartussaasoqarfuisa periaaseqarnis-saannut tunngavissaasumik pisussaaffinnik siuliini allaatigineqartunik naammassinnissima nersut.

Taamaattumik tulliusuni oqaaseqaatigisassara naammagittaalliummi im-mik-koortunut ataasiakkaanut nassuiaataassaaq tunngaviusunit, pisortat qilersorneqarfi gisaannit, tak. qulaaniittut, aallaaveqartoq.

Naammagittaalliuutip immikkoortui ataasiakkaat:

Inatsisitigut tunngaviusoq:

Naammagittaalliortup taasimavaa ingerlatsiviup suliami aalajangiivi-ginninnerinut inatsisitigut tunngaviusup Inatsisartuni tunngaviusutigut aalajangiinerunerinnaasima nera pissutigalugu, sanaartornissamik inat-sisip naammagittaalliuutip tunniunneqar nerata kingorna aatsaat akuer-sissutigineqarsimasup akerlerisaanik, ingerlatsivimmi ingerlatsinermut piumasarianik sukanganerusunik piumasaqartoqartariaqartoq.

Isumaqarpunga Inatsisartut pilersarusiornermik aqqusinniornermillu aallartitsi nissaq pillugu Naalakkersuisunik piginnaaneqartitsinermikkut piginnaaneqartinneqar neq taanna naapertorlugu Naalakkersuis-unut pisortaqarfinnillu ataaniittunut inatsisi tigut tunngaviusumut isum-merfiginnivissimasut, Inatsisartullu tamanna peqatigalugu naatsorsuuti-gisimagaat sanaartornissaq pillugu inatsit kingusinerusukkut akuersissu-tigineqassasoq.

Taamaattumik maannangaaq namminersornerullutik oqartussat Inat-sisartut pisinnaatitsineranni killissarititaasut iluanni suliassamik suliar-rinninnerannik immikkut ittumik iliorlunga nalilersuisinnaanngilanga.

Suliami peqataasinnaaneq il.il.

Naammagittaalliortup naammagittaalliuutip immikkoortuani matu-mani pingaartil lugu ersersinniarpaa ingeniorinik siunnersuisartunik toqqaaneq suliami peqataasin naanermut piumasarianut nalinginaasu-

nut akerliusumik pisimasoq, namminersor nerullutimmi oqartussat oqartussaasoqarfiisa ilisimasimammasuk sanaartortitsisu mut siunnersuisoq siunnersuinermini pingaartitassanik piviusorsiuungitsunik isumagi saqarsimasoq.

Aammattaaq naammagittaalliuutip immikkoortuanit 2.3-mit “ Sanaartornermi pissutsit inatsisinut tunngasut ” erserpoq naammagittaalliorup pingaartillugu ersersin niaraa sanaartortitsisumik siunnersuisoq pilersaarusiormermik suliasamik neqerooru teqartitsisussaataasimanngitsoq.

Naammagittaalliuutigineqarportaaq namminersornerullutik oqartussat ingeniørit suliffiutaannik pilersaarusiortartunik toqqaanermi piumasaqaatinik soorlu piffissalii nernik annertuunillu ingerlatsineritigut ajunnequtinik ilanngussinissaminnut pisinu saatitaasimannigitsut.

Pisortat ingerlatsineranni suliami peqataasinnaannigineq pillugu maleruagas sat nalinginnaasut pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni, kapitali 2-mi, nassaassaapput.

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip suliami peqataasinnaannigineq pillugu maleruagassartai aammattaaq pissutsinut isumaqatigiissuteqarnernut tunngasuni assigisaannilu namminersortut inatsisitigut aalajangiiviginninnerannut tunngasunut atorineqartarput, taamaallaalli pisortat ingerlatsiviini ingerlatsinermi sulisunut, tak. § 1.

Ingeniørit suliffiutaat namminersortoq inatsisit malillugit isumaqatigiissuteqar nermik tunngaveqartumik pisortat oqartussaataaqarfiannut siunnersuinermik ingerla talik inatsisit malillugit ingerlatsinermi maleruagassanut, matumunnga ilanngullugu suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmut, ilaatinneqartutut isigineqarsinnaann gilaq, aammattaaq tak. siuliini nalinginnaasumik nassuiaatigisama ataaniittut.

Taamaattumik sanaartortitsisumik siunnersuisup pingaartitassanik piviusor siunngitsumik qanoq isumaginnitsigisimanerata aammalu suliasamik namminersuu tiginnilluni ingerlassaqarsinnaataaernerup maleruagassartai malillugit sanaartortitsisu mik siunnersuisup pilersaarusiormermik suliasamik neqerooruteqartitsinissamut pisussaatinneqarsimanniginnerata misissuiffiginissaat itigartitsissutigisariaqarpara.

Itigartitsissutigisariaqarparattaaq sanaartortitsisumik siunnersuisup pingaartitas sanik piviusorsiuungitsunik qanoq isumaginnitsigisimatiginneranik ingerlatsiviup ilisimasaqarsimanerata misissuiffiginissaa, tamannami misissuinissamik qulaani taaneqartutut tunngaveqartussaammat.

Pisummik taannaasumik pissuteqarlunga oqaaseqarfigisinnaannigilarattaaq namminersornerullutik oqartussat sanaartortitsisup siunnersuisuanit neqeroorummik akuersinissamut pisussaataasimanniginner-sut.

Taamaallaat tamatumunnga atasumik oqaatigisinnaavara pissutsini siunnersor neqarnermut tunngasuni siunnersuisup nakerisarsiunngin-nera imaluunniit siunner suisup illuinnarsiunnginnera pillugu nalorni-nermik pilersoqassagaluarpat ingerlatsivik qisuariarnissaminut pisussa-asoq, pisortammi oqartussaataaasut soorunalimi aalajan giinerit na-apertuilluartumik tunngaveqarluni aalajangerneqarnissaannut akissu-
saas suseqarmata, aalajangiinermut tunngaviusup ilangaatsiaa siunner-
sortinit avataaneer sunit ikiorteqarnikkut pilersinneqarsimagaluarpallu-
unniit.

Maanngaaniit allakkatigut 8. september 1995-imeersutigut Pisortaqar-
fik ilaatigut imaattunik qinnuigineqarsimavoq: "Pisortaqarfiup allagaani (nr.
196, 27. marts 1995-imeersumi) nangilluni ima allassimasoqarpoq:

"Aaqqiissutaasinnaasunut ilaatinneqassapput siunnersuutit, pilersaarusiorn-
ermik suliassiissutini annertuunik ingerlassaqarnerup ajunnequtaanik angusaqar-
sinnaanermut annertunerusumik isumagin nissinnaasut".

Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq ilisimatitsissutigeqqullugu, allagaq Pisortaqar-
fimmit nassiuinne qarmat, pilersaarusiornissamik suliassiissutinut aqqu-sinniornis-
sanullu tamavinnut imaluunniit taakkununnga arlalinnut piviusunik neqeroorute-
qartoqarsimanersoq.

Tamanna Pisortaqarfiup apeqqutit qulaani taaneqartut ilaannut akissutaanit er-
sinnigppat Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq ilisimatitsissutigeqqullugu qanga Pisor-
taqarfiup GLV-llu ilisimalersima neraat ... pilersaarusiornissamik suliassiissutinut
neqerooruteqarfignikkumasimanagerat. Ilisimatitsissut taanna allaganngorlugu tig-
uineqarsimappat, Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq suliffinnit pineqartunit saaffigin-
nissutit assilinerinik nassiusseqqullugu".

Apeqqut taanna Pisortaqarfiup akissutaani 5. oktober 1995-imeersumi
akine qarsimanngilaq.

Maanngaaniit tapertamik tusarniaassummi 1. november 1995-imeer-
sumi immikk. 3-ata ataani ilaatigut allassimasoqarpoq:

"Taamaattumik maanngaaniit taamatuttaaq qimutigineqassaaq siunnersuisartut
qassiikkuutaar tut taakkuua ataasiakkaat qanoq ilisukkuut paasissutissinneqarsimane-
rat sukumersumik nassuiaateqarfigeqqullugu Namminersornerullutik Oqartussat
mittarfissat 4 taakkuua pilersaarusiornissaanniksuliassat aaqqiissutissaannik ata-
atsimoortumik kissaatigisaqarnerat sulissutiginninneralluunniit pillugu.

Nassuiaammut imaattut ilanngunneqarnissaat kissaatigineqarpoq

- Pisortaqarfiup imlt. GLV'p ataatsimiissutinik imaqarniliaat,
- tunngaviusut nutaat (ataatsimut aaqqiissutissaq) pillugit allakkat siunnersui-
sartunut qassiikkuutaartunut ilanngunneqarsimasinnaasut, kiisalu
- illua tungeriinnik oqaatsitigut paasissutissiisarsimanagerup pisimanageratut an-
nertutigisumik, oqaatsitigut paasissutissiisimanagerup taassuma imaanik qan-
galu pisimanagera pillugu allattukkat".

Pisortaqarfiup allagaani 16. november 1995-imeersumi matumunnga
akissum mik pingaarnersiunnakkamik pappiaranik takussutissanik
ilaganngitsumik taamaal laat pigisaqartoqarpoq.

24. januar 1996-imi Pisortaqarfik apeqqutilliissutinut taakkununnga
naammallu artumik akissuteqarnissaanut nukingisaaqqinneqarpoq.

Pisortaqarfiup tusarniaassummut akissutaa kingullerppaaq 5. februar
1996-imeersooq siuliini qupperneq 14-imi Issuarneqarpoq.

Atortussat uannut saqqummiunneqarsimasut ima naammassuseqarti-gisumik matussutissiillutik Pisortaqarfiup imaluunniit GLV/Anlæg'ip ingeniørinik siunnersuisar tunik allaffigeqateqartarnerannik oqaluttuarinnissorinngilakka pissutsinik oqaatsimut ingeniørinik taakkua tungaannit "piviusorsiuunngitsumik siunnersorneqarnermut" tunngatinneqarsinna-asunik pisortat sianiginnittariaqarsimagaluarnerannik isummer figinnissinnaaninnut tungavissiillutik.

Naammagittaalliutit immikkoortuata ilaanut, annertuunik ingerlas-saqarnermi ajunnequtinik akuliussineq piffissaliinernillu soorlu ingeni-ørinik suliffiutaannik piler saarusiortartunik sulisoqarnissamik aalajangi-nermut piumasarisat pillugit apeqqum mut tunngasumut, imaattunik oqaaseqassanga:

Annertuunik ingerlassaqarnermi ajunnequtit pillugit:

Piumasarisaq taanna siullerpaamik taaneqarnera GLV/Anlæg-ip Pi-sortaqarfim mut allagaani 2. marts 1995-imeersuni, siuliini issuaga-asuni, takuneqarpoq.

Mittarfinnik arlalinnik imaluunniit pilersaarutinik ilaannaasunik ata-atsimoortumik neqerooruteqarfiginninnissamat periarfissaqarnek taane-qarsimavoq GLV/Anlæg'ip allakkamini 23. februar 1995-imeersuni, si-uliini quppernermi 9-mi issuarneqartuni, aningaasanik katillugit 31.100.000 kr.-nik amerlassusilinnik pilersaarusiornissamat, neqerooru-teqarfiginninnissamat isumaqatigiissutissiornissamullu atugassani-kaalajangiiviginninnissamik qinnuteqaateqarsimanagera iluaqutigalugu.

Tamatuma nalaani Aningaasanut Ataatsimiititaliap, naalakkersuisut oqallisissiaat qupperneq 10f-imi eqqartorneqartoq Pisortaqarfimmit 8. februar 1995-imi suliarine qarsimasoq tunuliaqutaralugu, 13,5 mio. kr.-nik taakkuninnga aalajangiiviginninnis saq akuerisimavaa 0,7 mio. kr.-t Uummannami, Aasianni, Sisimiuni Maniitsumilu mittarfissanik pilersa-arusiornermut atugassat ilanngullugit.

Inatsisartut taakkualu ataatsimiititaliaata namminneerlutik aalajan-gissavaat paasissutissanik naammattunik imaluunniit aqutissaq eqqor-lugu toraarsisunik tigusaqarsimanagerlutik. Taamaattumik uanga pisinna-atitaanerma avataaniippoq isummerfigissallugu Naalakkersuisut GLV/Anlæg-ip naammagittaalliortullu akornanni isumaqatigiinniarnit na-ammassineqarsimasut tungaannit isigalugu Aningaasaqar nermtu Ataatsimiititaliaq eqqortumik ilisimatissimanagera.

Mittarfissat aaqqissugaanerannik pitsanngorsaanermtu aningaasati-gut akuer sissutit tamarmiusut 1995-imi 74.369.000 kr.-usimapput, taak-kua aggorneri immikkut ittut pilersaarusiornermut il.il. atugassat sumut atornerqarnissat aningaasanut inatsimmi taaneqarsimanagerat.

Matuma saniatigut qularnaallillugu paasisimavara pilersaarusiorn-er-mik aallartit sinissaq, quppernermi 11 aamma 12-imi allaatigineqartoq, pillugu GLV/Anlæg-ip Pisortaqarfimmut siunnersuutaani 23. februar 1995-imeersumi kisitsisit tungaatigut inissitsitikkat siunnersuisartunik

*qassiikkuutaanik aggeqqusilluni isumaqatigiinniute qarfiginnissimane-
rit tunuliaqutaralugit missingerrsuutinut kukkunersiukkanut naleq qius-
silluni sanaartugassanik pilersaarut tunngavigalugu aningaasartuutit
kattussat pillugit missingersuutinik aallaaveqartut.*

*Taakkunanga erserpoq missingersuut kukkunersiugaq taanna sana-
artornissa mik pilersaarummut missingersuummik 5.348.000 kr.-nik qa-
angiisimasoq.*

*Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata Pisortaqarfim-
mut allagaani 2. marts 1995-imeersumi ima allassimasoqarpoq, soorlu
siuliini issuarneqarsimasu tut, qaangiineq taanna kisimiilluni “nalornis-
suteqarnermut tapiut”, aningaasanut inatsisip mittarfissanik pilersaar-
siornermi aningaasartuutit pillugit missingersuummut tamarmiusumut
imarisaaniittoq tamarmiusoq 5 procentimit minnerusumik angissuse qar-
toq.*

*Aammattaaq atortussani, oqartussaasoqarfiit paasissutissat ilaat pil-
lugit uannutnassiussimasaanni nassaassaqanngilaq ingerlatsivinni (Na-
alakkersuisut, Pisortaqar fik aamma Mittarfeqarfiit Sanaartornermut
aqqissuisoqarfiat) 1995-imut aningaasati gut akuersissutit tamarmiusut
iluanni pilersaarusionsornermut il.il. aningaasartuutinut killissanik sukan-
ganerusunik suliffimmik iluanni naatsorsuutiginninersut.*

*Aningaasatigut killigisassat taamaattut Mittarfeqarfiit Sanaartorner-
mut aqqis suisoqarfiata imaluunniit Pisortaqarfiup naammagittaallior-
tumik allaffigeqatigiin nerannit ersersimangillattaaq.*

*Isumaqarnarsorinangilaq sanaartornissamik pilersaarummi pilersa-
arusiorner mut aningaasartuutinut missingersuutit aningaasartaat
anigaasanut inatsimmi aalajangersagaallutik aningaasartuutinut killi-
usutut naatsorsuusionsorinarsimasut, naallu aammattaaq aningaasanut
inatsimmi akuersissutit aamma aningaasanut missingersuutit tamarmi-
usut sanaartornissamik pilersaarummi missingersuutinik tunngaveqa-
raluartut.*

*Pisortat annertuumik ingerlassaqarnerup ajunngequtaanik an-
gusaqarnissamin nik kissaataat taamaalilluni tunngaviusut pigineqartut
tunngavigalugit eqqortumik ima paasineqassaaq, pilersaarutip akikinne-
rusunnngortinnissaanik kissaateqarnertut nalinginnaasutut, kisiannili
anigaasanik akuersissuteqartarnermut inatsiseqartitsi nermi qilersor-
neqarsimasutut' pinnani.*

*Kisiannili Pisortaqarfiup ...naammagittaallioortumut nalunaarutigisi-
mavaa “siunnersorneqarnissamik isumaqatigiissutissanut missingersuutit oqa-
loqatigiissutigineqarsimasut taakkua aningaasartuutinik akilernissaat aningaasa-
nik akuersissuteqartarnerup tungaatigut imaannaq matussutissaqartinneqann-
gitsunik nassataqarumaartut”.*

*Aammattaaq X-ip Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfi-
anmeersup soorlu naammagittaallioortumut sinniisuutitanik allanik 30.
marts 1995-imi ataatsimee qateqarnermi, qupperneq 15-imi issuakka-*

mik, nalunaaruteqarsimavoq “neqeroorutitigut (taakkunatigut) tiguneqareersimasutigut ... aningaasat missingersuasiat tungaatigut qaangiisoqarsima soq”.

Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiata naammagittaalliortullu akornanni allaffigeqatigiittarsimanernit misissorsimasannit qupeprnorni 8 - 10-mit erserpoq piffissami 2. november 1994-imit 30. januar 1995-imut isumaqatigiinniute qarnerit ingerlaannartut ingerlaneranni naammagittaalliortup neqeroorutigisaani akit nalleqqatigiiffigisaat oqaloqatigiissutigineqartarsimasut.

Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiata naammagittaalliortumutallagaata 2. november 1995-imeersup takutippaa pisortat piffissap taassuma nalaanili siunnersuisartoqatigiiaanit allanit neqeroorutitik tigusaqareersimasut, naammagittaalliortummi neqeroorutaa taak-kununnga sanilliunneqarsimammat.

Taamaattumik isumaqarpunga pisortat pilersarusiornermut aaqqiis-sutissap annertuunik ingerlassaqarnerup ajunnequtaanik tunngaveqar-tinneqartup tungaanut sulissutiginnikkumanermik 1995-imi martsip naa-lerneraninngarnit siusinnerujussuak kut pisumik isummerfiginninnissa-minnut periarfissaqarsimagaluartut.

Tulliullugu suliame aningaasanik akuersissuteqarnerup tungaatigut naammagit taalliortumik paasisutissiinerup aammalu pilersarusior-nissamik suliassanut ataatsimoortumik aaqqiissutissamik kissaatigi-saqarnermut tunuliaqutaasoq pillugu piumasarisamik, pisortat oqartus-saasoqarfiisa pissusissaq eqqorlugu toraarsisumik iliorlutik suliame il-lua tungeriinnik paasisutissiisussaanagerat pillugu piumasarineqar tari-aqartunik, piviusunngortitsisimangitsuusorivara.

Tamatumunnga atassuteqartumik isumaqarpunga Pisortaqarfiup imaluunniit Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiata isu-maqatigiinniuteqarnerup ingerlanerani siusinnerusukkut naammagit-taalliortumik neqerooruteqartunillu allanik ilisimatitsisimasariaqaralu-artoq sanaartornermut pilersaarummi akit qaangerneqaaq qusaanngin-nerannik, tamanna pilersarusiornissamik isumaqatigiissummik Naalak kersuisuni akuerisassanngorlugu siunnersuuteqarnermut tunngavissa-asimappat.

Pissutaaqataasorpiaalli, tassa pisortat aalajangiinermut tunngavigi-saminni pilersaarutip aningaasatigut pitsaanerpaamik ineriartortinnis-saanik akuliussisima nerata, isornartorsiornissaanut naammattumik pis-sutissaqarsorinngilara.

Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfianit Pisortaqarfim-mut allakkamit 2. marts 1995-imeersumit quppernermi Issuakkamit ilaa-tigut imaattoq erserpoq, pisortaqarfiup taassuma taamatullu ...-ip tama-tuma nalaatigut neqerooruteqarfigin neqqinnissaq nangaasaarutigigaat, pingaartumik isumaqatigiinniuteqarnerit siusissu mi inissisimanerat pis-sutigalugu.

Tamanna ileqqaaruteqarnissanik kissaateqarnerup Pisortaqarfiup tungaaniit piumasarillaqquneqarnissaanut kattusimatillugu aammalu, naammagittaallior tup GLV/Anlæg-illu akornanni maannamut isumaqatigiinniuteqarsimanerit uanga isumaga malillugu ersersitsippat GLV/Anlæg-ip Pisortaqarfiullu akornanni suleqati giinneq naammaginarluinartumik ingerlasimangitsoq, matumani aammattaaq tak. "paasisstissinneqartannginneq il.il. " pillugit naammagittaallior tumut immikkoortumi kinguliiniittumi oqaaserisakka.

Piffissalersuut pillugu:

Inatsisartut Naalakkersuisunut piginnaassuseqartitsissutaanni piffissap tungaa tigut killiliinernik immikkut ittunik aalajangersaasoqarsimanngilaq, Naalakkersuisullu saqqummiussinerannit ersepoq mittarfis-sarpiaat 1996-iutinnagu aallartinneqarsin naassanngitsut.

Mittarfegarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata Pisortaqarfi-mut allagaani nr. 0033-mi 2. marts 1995-imeersumi, taakkunatigut Pisortaqarfiup Mittarfegarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiat ileqqaarfi-usinnaasunik uparuaaqqusimallugu, piffissalersuut pillugu immikkut it-tumik ima allassimasoqarpoq:

"Ataatsimoortumik neqeroortitsiumalluni neqeroortitsinissamut ator-tussanik, tassa akiliutissat qanoq atsigisut neqeroortutigineqassanerinik assigim-mik aalajangersaaffiusunik, suliarinnitoqassaaq. Matuma kingorna neqerooruteqartussat ator-tussat suunerinik paasisaqaarfiginninnissaminut neqero orutissanillu naatsorsuinis-saminut piffissaqartinneqassapput. Naggataatigut neqeroorutit nalilersorne qas-sapput isumaqatigiissuteqarnissamullu missingiut inerlugu isumaqatigiinniutigine-qassaaq.

Neqeroorfiginnittut piffissamik atuinerannut apeqqutaassaaq kikkut neqeroorute-qaqqueneqarsimaner sut.

Piffissamik minnerpaamik atuneq siunnersuisoqatigiinnut, maannamut isu-maqatigiinniuteqarfigineqar simasunut, neqeroorfiginnikkut anguneqassaaq. Neqeroortinniakkat amerliartortillugit piffissamik atuneq annertusiartussaaq.

Mittarfegarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata aamma ...ip nalilersuineri-vaat piffissamit ataatsimut neqeroortitsinissamik aalajangerfiusumiit piffissamut isumaqatigiissutissamut missingersuummik inerlugu isumaqatigiinniutigisamik pi-gisaqarsinnaalerfimmu qaammatit marluk ingerlajumaartut, neqerooruteqar-neq siunnersuisut maannamut akuliunneqarsimasut akornanni pippat. Neqeroortinni-ak kat amerlippata ilimagisariaqarpoq isumaqatigiissutissatut missingersuut inerlugu isumaqatigiinniutigi neqarsimasoq inissitsinnagu minnerpaamik qaammatit 3 ator-neqartussaasut.

Neqeroorutinut a aamma b-mut, tassani aqqusinniassanik pilersaarusiornissaq neqeroortutigineqarluni, 1995-imi ukiuunerata nala sioqqullugu aqqusinniassanik qallikkut aallartitsinissaq ajornassaaq. Aningaasanut tunngasut pissutigalugit na-atsorsuutigisariaqarpoq qallikkut pisumik aallartitsineq aatsaat 1996-imi uperna-akkut pissasoq.

Neqeroorummumut c-mut, tassani Maniitsumi, Sisimiuni Aasiannilu aqqusinniassa-nik pilersaarusiorneq neqerooruteqarfiussanani (taamaallaalli mittarfissavimmik sananeq, aqqiss.), taakkuninnga piler saarusiornerup martsip qaammataata inger-lanerani aallartitsinissaq ajornassanngilaq tamatumuunak kullu 1995-imi ukiup ila-ata sanaartorfiusinnaaffiup nalaani qallikkut sanaartornermik aallartitsineq angu-neqarluni.

Neqeroorummot d-mut, tassani Maniitsumi, Sisimiuni Aasiannilu aqqusinniassanik pilersaarusiornissaqkiisalu mittarfissavimmik sananissaq Uummannami atortorissaarutinut atassuserfiit ilanngullugit neqerooruteqarfiussanatik, illoqarfinni 4-ni taakkunani aqqusinniassanik pilersaarusiornierup martsip qaammataata ingerlanerani aallartitsinissaq ajornassangilaq tamatumuunakkullu 1995-imi ukiup ilaata sanaartorfusinnaasup nalaani qallikkut sanaartornermik aallartitsineq anguneqarluni”.

Ataatsimiinnermi siusinnerusukkut eqqartorneqartumi 30. marts 1995-imi pisumi X nalunaarsimavoq mittarfiliornissami “pisimasunut pingaarnernut” ilaasoq tassaasoq isumaqatigiissutinik 15. maj 1995-imi atsiuineq.

Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata naammagitaalliortumut allagaani 31. marts 1995-imeersumi, qupperneq 15-imi issuak-kami, sapaatp-akun nerisa 14-ata naanera (tallimangorneq apriliip 7-at) pilersaarusiornissamik isumaqa tigiissummik atsiuinissamut piffissaliussatut taaneqarpoq.

Allakkat immikkoortuisa siullersaannit tunngavigisassaasutigut aammattaaq erserpoq nutaamik neqeroortitsisoqassasoq GLV-mit Pisortaqarfimmu allakkani 2. marts 1995-imeersuni siuliini taaneqartuni allaatigineqarluni model “a”-mut naleqqut tumik.

Neqerooruteqarnissamut piffissaliussaq 5. april 1995-iusoq nutaaq taanna Pisortaqarfiup tusarniaassummut maanga akissummini 5. februar 1995-imeersumi paasissutissiissutai malillugit naammagittaalliortumut nalunaarutigineqarsimavoq martsip 29-ni, ataatsimiinnermit tassanga ataatsimiissutit allannerannik nassaassa qarani, taamatullu piffissaritataq Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfianit allakkani 31. marts 1995-imeersuni nalunaarutigineqarsimallunittaaq.

Tusarniaassummut maanga akissummi allassimavoq piffissaritataq si-vikitsoq taanna aalajangersarneqarsimasoq pissutigalugu “siunnersuisar-toqatigiit taakkua marluullu tik mittarfiit pilersaarusiornissaannik neqeroorutinik suliarinnissimmamata suliaassiissutinillu ilisimasa qartuummata taamaalilluni as-singanik pisoqarnerup sunniinerata ajornarunnaarsissammagu neqe-roorummik ataatsimoortumik akikinnerusumik suliarinninnissap pisariikuluttuunissaa”.

Ataatsimiinnermi 30. marts 1995-imi pisuminaammagittaalliortoq nalunaarute qarsimavoq neqeroorutissanik naatsorsuineq qaammat ataaseq missiliorlugu sivilissuseqassangatinneqartoq.

Oqarasuaatikkut oqaluussinermi allattukkat 31. marts 1995-imeersut, qupperneq 13-imi issuakkat, malillugit Y-p Pisortaqarfimmeersup naammagittaalliortup tungaa nut qularnaallillugu paasitissimavaa “assigiis-suteqannginnermi taanna siunnersuisut ataatsiak kaat sumiissutsinik ataasiakka-anik ilisimasaqassusiisa akornanniitsoq tassa allanngartinneqarsinnaasi manngit-soq”.

Pisortat mittarfinnik pilersaarusiornissaq pillugu isumaqatigiissutinik isumaqati ginnissuteqapallannissamik anguniagaqarsimanerata isornar-torsiornissaanut pissutissaqarsorinngilara, pisortammi pisariaqanngit-

sumik kinguartooruteqanngitsu nik Inatsisartut aalajangiinerinik inatsi-siliornerannillu piviusunnngortitsinissaminnut pisussaammata.

Kisiannili Pisortaqarfik Mittareqarfiillu Sanaartornermut aaqqissu-isoqarfiata neqerooruteqarnissamut piffissarititap 5. april 1995-imut kil-lilerneratigut taama sivikitsigisumik piffissaliinerup pisariaqassusia pil-lugu naammagittaalliortup tungaa nut kissaatiginartumik erseqqissu-silimmik tunngavilersuuteqarsimannngitsoraakka, pingaartumimmi Mit-tarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiata Pisortaqarfimmut al-lakkamini 2. marts 1995-imeersumi piffissalersuut pillugu nammineq pa-asissutigisai tunngavigitikkakkit.

Tamatumunnga atasumik qularnaallillugu paasisariaqarpara sivikit-sumik piffissaliineq taanna isornartumik kinguneqarsimasoq, aammat-taaq soorlu Pisorta qarfiup Y aqqutigalugu naammagittaalliortup tunga-anut oqarasuaatikkut tamanna nassuerutigisimagaa, tassalu siunnersuis-artoqatigiit arlaat mittarfinnik tamanik pilersaarusiornermut teknikkik-kut tunngavigisassanik ilisimannereersut neqeroorute qarnissamut piffis-sarititap maleruarnissaanut naammagittaalliortuminnarnit, Maniit sumi mittarfissap pilersaarusiornissaanik taamaallaat neqerooruteqarfi-ginnissimasu mit, pitsaaneroqisunik tunngavissaqarsimasut.

Tunngavigisassat pigineqartut tunngavigalugit assigiinnngisitsinermut taamaattu mut naammattumik uppernarsaatissaqanngissoraara.

Paasissutissiisannginneq il.il.

Naammagittaalliortup siullermik pingaartillugu ersersinniarpa Pi-sortaqarfiup peqataasup isumaanik tusarniaaqqaarani naammagittaal-liortumik isumaqatigiinniu teqarnerup ingerlannera unitsissimasari-aqanngikkaluaraa.

Pissutsit taakkua isornartorsiornissaannut pissutissaqanngissoraara, peqataa summi isumaanik tusaniaanermut maleruagassat pisortat inger-latsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisa-ata ilagimmagu, suliami tassani atorineqarsinnaanngitsaq.

Tulliullugu naammagittaalliortup uparuarsimavaa Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiata allagaani nr. 0068-imi 31. marts 1995-imeersumi nutaamikneqerooruteqarnissamik piumasaqarnermut naammannngitsumik tunngavilersuuteqar toqarsimasoq.

Pissusiviusunut taakkununnga immikkut isummerfiginninnissannut tunngavissa qarsorinngilara, tassami soorlu qulaani taagiga oqaaseqar-figissannginnakku naam magittalliortumik isumaqatiginninniarnit unitsinnissaannut pisortat pisussaasimaner sut taarsiullugulu pilersa-arusiornissaq pillugu suliaasap tamarmiusup suliariumannit tussarsi-uunneqarnissaanik aalajangiisussaasimanersut.

Taarsiullugu annertuunik ingerlassaqarnerup ajunnequtai pillugit pi-sortat pissutigitiitaannut oqaaseqaatigeriikkakka unnersuussutigissa-vakka.

Aammattaaq naammagittaalliortup naammattumik paasissutissinneqartanngin neq il.il. pillugit immikkoortumi pingaartillugu ersersissimavaa nutaamik neqeroortitsi niarnermut atasumik naammagittalliornissamut ilitersuisoqarsimasariaqaraluartoq. Tamatumunnga atasumik naammagittaalliortoq oqaaseqarpoq ersernerlussimasoq pisortat sorliit naammagittaalliortup akerliliilluni nalunaarutaanik isummerfiginnissima nersut, naammagittaalliortulli paasinninnerivaa Pisortaqarfik maalaaruteqarfissatut eqqortutut isigisariaqartoq.

Pissusiviusunut taakkununnga oqaatigissavara paasissutissat pigineqartut malillugit naammagittaalliortoq siullermeersumik Pisortaqarfiup allagaasigut 27. marts 1995-imeersutigut allakkatigut kalerrinneqarsimasoq sanaartortitsisoq, Namminersor nerullutik Oqartussat, aalajangersimasut naammagittaalliortumik isumaqatiginninniu teqarnermik ingerlaneranik unitsitsiniarlutik taarsiullugulu aaqqissutissamik ataatsi moortumik aallussinialerlutik.

Piffissap sivikitsup iluani nutaamik neqerooruteqarnissamik naammagittaallior tup qinnuigineqarnera siullermik saqqummiunneqarpoq Mit-tarfeqarfiit Sanaartorner mut aaqqissuisoqarfiup sinniisuutitaanit ...-mit 30. marts 1995-imi ataatsimiinnermi, tassani aammattaaq Pisortaqar-fimmur sinniisuutitanik peqataasoqarluni.

Qinnutigisaaq Pisortaqarfiup naammagittaalliortumut allagaani 31. marts 1995-imeersumi utertarneqarsimallunilu piviusunngortinneqarsimavoq.

Ingerlatsivinnut tunngasumik inatsiseqartitsinerup suliama atorneqar-sinnaann gereenera pissutigalugu Pisortaqarfiup imaluunniit GLV/An-læg-ip naammagittaallior nissamut malittarisassat malillugit ilitersui-nissamik pisussaaffeqartuusorineqarnis saanut tunngavissaqarsorinn-gilara.

Kisiannili pisortat sorliit allaffigeqatigiinnikkut attavigineqarnerata paasissaallu annginneranik naammagittaalliortup oqaatigisaata erse-qqinnerusumik nalilersornis saanut tunngavissaqarpoq.

Pisortat katitigaanerat naalakkersuisut ataatsimiinnerannit imaqarni-liami siuliini qupperneq 5-imi issuakkami eqqartorneqarpoq.

Matuma saniatigut atortussanik Inatsisartut 1994-imi ukiakkut ataatsimiinneran ni agguanneqarsimasunik nassaassaqarpoq, imm. 44 pil-lugu (nunap immikkoortuini mittarfiliornissat pillugit nassuiaat), tassalu taaneqartartoq “overordnede byggepro gram” (“sanaartornissamut pi-lersaarut pingaarneq”) GLV’p aamma ...-ip ilisarnaa taannik piligaq, qupperneq 5, sanaartortitsisup aaqqissuisoqarfianik allaatiginninner mik imaattumik:

“1994-imi februarip qaammataani sanaartortitsisup aaqqissuisoqarfianik piler-sitsisoqarpoq Pisortat Suliassaqarfiutaannut Angallannermullu Pisortaqarfiup (PI-SAP) ataani. Mittarfeqarfiit, Grønlands Luftfartsvæsen, GLV’p namminersornerul-lutik oqartussat sinnerlugit sanaartortitsisuuneq isumagaa PISAP nalunaarfignis-

saralugu. Sanaartortitsinermik aaqqissuisoqarfik GLV-mit aqunneqar toq ineriartortinneqarpoq”.

Qularnaatsumik paasisariaqarpara Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuiso qarfia naammagittaallortumik malittuinnartumik allaffigeqatiginnittarsimasoq Pisorta qarfiup naammagittaallortumut allagaatigut 27. marts 1995-imeersutigut isumaqati giissutissamut missingersuutip isumaqatigiissutiginiarneqarsimasup atorunnaarsin neqarneranik nalunaaruteqarneq tikillugu.

Maanngaaniit tusarniaassut pillugu Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuiso qarfiup Pisorta qarfimmu nalunaarsuutitut allagaani 2. oktober 1995-imeersumi pisinnaatitaanermik apeqqut pillugu ima allasimasoqarpoq:

“Siunnersuisartorilerumaakkanik assigiinnigitsunik ataatsimeeqateqartarnertigut sianigitinniarne qartuartsimavoq isumaqatigiissuteqarsinnaaneq aatsaat Pisortat Suliassa qarfiutaannut Angallanner mullu Pisorta qarfimmitt pisariaqassappallu Naalakkersuisunit akuerineqaqqaartussaasoq. Imaappoq Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfik isumaqatigiissutiginninnissaminut piginnaaneqarti taanngitsaq”.

Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiata oqaaseqaatimini 8. november 1995-imeersumi Pisorta qarfiup tusarniaassummut maanga akissutaanut 16. november 1995-imeersumut ilanngunneqarsimasumi nangilluni ilisimatitsissuti gaa “Siunnersuisartorilerumaakkanik assigiinnigitsunik ataatsimeeqateqartarnertigut sianigitinniarne qartuarta(toq)simasoq isumaqatigiissuteqarsinnaaneq aatsaat Pisortat Suliassa qarfiutaannut Angallanner mullu Pisorta qarfimmitt pisariaqassappallu Naalakkersuisunit akuerineqaqqaartussaasoq”.

Kisiannili Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiat naammagittaallior tumik allaffigeqatiginnittarnermini pissutsit pisortatigut atassuteqarfiginnittarnissamut tunngasut pillugit apeqqut tunngavigalugu eqqortumik iliortarsimannilaq:

Naalakkersuisut oqallisissiaannit 18. januar 1994-imeersumit qupperneq 4-mi issuarneqartumit erserpoq namminersornerullutik oqartussat Mittarfeqarfiit Sanaar tornermut aaqqissuisoqarfiat aamma Sanaartornermut Aqutsisoqarfik aqutigalugit suliffinnik siunnersuinermik suli-aqartunik “isumaqatigiissutissiortut”.

Naammagittaallortumut allakkani 27. december 1994-imeersuni ima allassima soqarpoq: “Soorlu siusinnerusukku nassuiaateqarfigineqareersimasoq Mittarfeqarfiit Sanaartorner mut aaqqissuisoqarfiat isumaqatigiinniuteqarnerit naammassinerisa kingorna mittarfissanut 4-nut taakkununga neqeroortit tigu-neqarsimasut tamarmik inernerinik Naalakkersuisunut saqqummiussi sussaavoq, akuersissutigisassatut”.

Telefaxikkut naammagittaallortumut 30. januar 1995-imi nassiusami ima allasimasoqarpoq: “Pisorta qarfimmu saqqummiussilinninnermi pisariaqarpoq pappiaranik takussutissanik 5,6,7,8 aamma 9-mik ilusilersorneqaqqaane-risut itsillugit tigusaqarnissara”.

Naammagittaallortumut allakkani 31. januar 1995-imeersuni ima allassimaso qarpoq: “Siunertarisaraarput pilersaarusiornissaq pillugu isumaqati-

giissummik, Namminersornerullu tik Oqartussat aalajangiigallannerinik imaattunik kisiat pissuteqartinneqartumik sapaatip-akunnerisa 14-ata naannginnerani atsi-usinnaanissarput”.

Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiata Pisortaqaqarfimmut Naalak kersuisunullu ataatsimoortunut naleqqiussilluni piginnaasuseqartitaanerata inatsisi nut tunngasumik killiligaanera, soorlumi tamanna Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfiata suliamut oqaaseqaataani allaatigineqartoq, sanaartortitsisup ingerlatassaanik allaatiginninnerit sanaartornermut aaqqissuisoqarfimmik pilersitsi nissaq pillugu Naalakkersuisut aalajangiinerinit ersersunit erseqqissumik taperser sorneqarsorinngilara.

Imatut nalilerpara Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqissuisoqarfia pisinnaati taanera suli annerusumik ilusilersorluarneqarsimasariaqaraluartoq sulilu annerusu mik paasinarsarneqarsimasariaqaraluarluni, Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqis suisoqarfia naammagittaallior-tumik allaffigeqatiginnittarnerminik aallartitsinnginnera ni.

Tulliullugu isumaqarpunga Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aaqqis-suisoqarfiata, naak naammagittaallior-tumik soqutiginnittunillu allanik pissutsit pisinnaatitaaner-mut tunngasut pillugit ingerlaannartumik paasissutissiisarnini nalunaarutigisarsimagalu arlugu, naammagittaal-liortumik allaffigeqatiginnittarnermini allaganngorlugit allakka mini tunngavigisassat naapertorlugit eqqornerusumik pisinnaatitaanermi eqqartor nissaa anguniarsimasariaqaraluaraa.

Kiisalu paasissutissinneqartannginneq il.il. pillugit naammagittaalliu-utit immik koortuani pissutsit arlallit pilersaarutip aningaasanik akuer-sissuteqartarnerup tungaatigut pissutsinut, piffissalersuutinut naligiis-sitsinissamillu pisariaqartitsinermut tunngasut assuarliutigineqarsimap-put.

Matumani suliami tangertat taakkua pillugit siuliini oqaaserisakka un-nersuussu tigissavakka.

Kiisalu naammagittaallior-tup naammagittaalliuutit immikkoortuani kingullermi namminersornerullutik oqartussat illuliortitsisutut sanaar-tornermillu suliasamik aaqqissuussisimanerat nassuiaateqarfigisima-vaa.

Aammattaaq matumuuna siuliini oqaaserisakka tunaartarisinna-avakka.

Kisiannili tamatumani suli annerusumik uparuaanissamut pissutis-saqarsoraara, qitiusumik oqartussaataitaasup, Pisortaqaqarfiup, avataati-gut sanaartortitsinermut oqartussaataitamik immikkut itumik pilersitsi-nissap toqqarneratigut Naalakkersuisut tamanna peqatigalugu qitiusu-mik oqartussaataitaqarfik sanaartornissamullu aaqqissui soqarfik immik-kut ima akisussaaffilersimagaat, oqartussaasoqarfiit taakkua marluk su-leqatigiinnerat suliffinnut namminersortunut, pilersaarusiornermik sanaartornermillu suliasamut akuliutitinneqartunut, akornutaanngitsu-mik pisinnaalluni.

Pilersaarusionerup ineriartortinneqarnerata ingerlasimaneranik ataatsimut nalilersuinerata tunngavigalugu paasinninnerivara suleqatigiinneq taanna pitsaaner paamik ingerlasimangitsoq, tamannalu ajuusaarnarluinnartuuvoq, pinngitsoortinne qarsinnaangimmammi Pisortaqarfiup aamma Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata akornanni paasissutisseeqatigiittarneq pitsaanagerusooq pissutaa qataasimasinnaagaluartoq naammagittaalliortup suliami tassani piffissami siusiu nerujussuakku namminersorerullutik oqartussat pingaarnerusutigut kissaatigisaat pillugit paasissutissinneqarnissaanut.

Suliami uppernarsaatissat pillugit tamanut tunngasut.

Naammagittaalluutip tunniunneqarneraniit qaammatit 9-nik amerlanerusutkingorna aatsaat matuminnga oqaaseqaateqarsinnaasimanagera ajuusaarnartorta qanngitsuunnigilaq.

Kisiannili soorlu immikkoortumit aallaqqaasiussamit ersersooq suliamik suliarin ninnerup ingerlanera iluamik paasisinnaajumallugu Pisortaqarfimmi tusarniaanerit qalleqqissarnissaat pisariaqarsimavoq.

Uannut ajornartorsiutaasoq annertoq tassaasimavoq ataatsimiittarsimanernut oqaloqatigiissuteqartarsimanernullu arlalinnut, naammagittaalliummi suliamilu pappiarat assilinerini Pisortaqarfiup maanga nassiussimasaani unnersuussutigine qartunut, imaqarnilianik allattukkanilluunniit peqartoqannginnera.

Taamaalillunga paasisimavara imaattut pillugit imaqarnilianik allattukkanilluunniit pigisaqartoqanngitsoq:

- *“Angerlariartuutigaluni” ataatsimiinneq 22. april 1995-imi pisoq, tassani naalakkersuisooq Pisortaqarfiup tusarniaassummut akissutigisimasaa 26. maj 1995-imeersoq malillugu ilaatigut illuliortitsisartunit sinniisuutit peqatigalugit isummanik taartigeeqatiginissinnaasimalluni,*
- *Ataatsimiinneq 5. januar 1995-imi pisoq Z-imit Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfianeersumit naammagittaalliortumullu sinniisunit marlunniit peqataaffigineqartoq naammagittaalliortup neqerorutaa kingullerpaaq, kukkunersiugaq 5. januar 1995-imeersoq pillugu ataatsimiinneruvoq. Ataatsimiinnermit tassannga ataatsimiissutit allannerannik pigisaqartoqarpoq naammagittaalliortumit suliaasumik.*
- *Sanaartornermut pisortamit Z-imit oqarasuaatikkut naammagittaalliortumutnalunaarut 30. januar 1995-imeersoq “isumaqatigiissutip immikkoortuisa tamarmik unitsinneqarsinnaanerit” pillugu Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiat immikkoortoq taanna pillugu nalunaarsuutit Pisortaqarfiimut allakkami 8. november 1995-imeersumi ilisimatitsissuteqarsimavoq:*

“Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfianit A-mut allaganngorlugu nalunaarummik nassiussisoqarsimangilaq manna pillugu a) “isumaqati giissutip immikkoortui tamarmik unitsinneqarsinnaasut” ...Mittarfeqarfiit Sanaartornermut aqqissuisoqarfiat oqarasuaatikkut oqaluussinermi allattukkanik A)-mut uppernarsaatissaqanngilaq ... Ima pisoqarsimassagaluarpat Mittarfeqarfiit

Sanaartornermut aqqissuisoqarfiat nalilersuisimalluni nalunaarutit taakkua suliamut aalajangiisuullutik pingaaruteqartuusut, taava taakkua allaganngorlugit assiunneqarsimassagaluarpit. A suliap ingerlanerani arlaleriaqaluni oqarasuaatikkut saaffigineqartarsimavoq”.

- *Mittarfeqarfii Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata Pisortaqarfiullu ataatsi meeqatigiinnerat 23. februar 1995-imi pisoq, siuliini eqqartorneqartoq.*
- *Naammagittaallioortumik oqarasuaatikkut 14. marts 1995-imi paasissutissiineq Pisortaqarfiup isumaqatigiissutinik inerlugit isumaqatigiinnituaasimasunik atorunnaarsitsilersaarnera pillugu.*
- *29. marts 1995-imi ...-imik ataatsimeeqateqarneq, Pisortaqarfimmit tusarni aassummut maanga akissummi 24. januar 1995-imeersumi eqqartorneqartoq, naammagittaallioortumik 30. marts 1995-imi ataatsimeeqateqarnermut ataani taaneqartumut naleqquttoq.*
- *Pilersaarusionermik suliassamik nutaamik neqerooruteqarfigiinninnissaq pillugu Pisortaqarfimmut, Mittarfeqarfii Sanaartornermut aqqissuisoqarfian nut naammagittaallioortumullu sinniisuutit akornanni ataatsimiinneq inini Mittarfeqarfii Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata ataatsimiittarfiutaani 30. marts 1995-imi pivoq. Ataatsimiisutit allannerat naammagittaallioortumit allanneqarsimasoq kisimi pigineqarpoq.*
- *Pisortaqarfimmi ataatsimiinneq 6. april 1995-imi pisoq V, Y, inatsisartunut ilaasortamit L-imit, Aninganut Ataatsimiititaliamit naammagittaallioortumillu pegataaffigineqartumik.*

Tamanna tunngavigalugu taassavara pingaartumik Pisortaqarfiup aamma Mittarfeqarfii Sanaartornermut aqqissuisoqarfiata ataatsimiisutigisat allannerinik sularinnissimanginnerat, minnerpaatulluunniit ataatsimiinnermi pisunik allattuisarsi manginnerat isornarluinartuusorigakku. Allattuisussaaneq ataatsimiissutinillu imaqarniliorussaaneq pillugit aallaqqaasiullugit oqaaseqaatigisannut unnersuussi vunga.

Naammagittaallioortup ingeniorit suliffiutaannut siunnersuisartuusunut, annertuu nik ingerlassaqarnermi ajunngequtinut piffissalersuummillu pingaartitsinissamut tunngasut pillugit apeqqutinut siuliiniittunut oqaaseqaatigisakka annertunerusutigut “tunngaviusut pigineqartut tunngavigalugit” imaluunniit “paasissutissat pigineqartut” tunngavigalugit oqaaseqaatigisaapput.

Nangaasutut pissuseqarnerit taakkua erseqqissumik kalerriunnissaat pisariaqartuusorisimavara, nassuitsumimmi paasinninnerigakku suli-ami tangertat pingaarutit teqartut taakkua pisortat tungaanniit pitsa-nerungaartumik uannut ilisimatitsissutigi neqarsinnaasimasariaqaraluarnerat:

Pisutsinik taakkuninnga suli-ami uppernarsaatissani nalunaarsuutitut allattu ganngorlugit ataatsimiissutinillu allannerisut taamatullu tusarnia-assutinut uannut akissutinngorlugit saqqummiussanik sukumiinerusumik paasissutaanerusutullu allaatiginninneq qularnannigsumik erseqqin-

nerungaartumik ersersitsisimasinnaassa galuarput qanga sunalu pissutigalugu pisortat suliassamik suliarinninnermi piuma sarisanik taakkuninnga, naammagittaalliortumik isumaqatigiinniuteqarnerit kipitinneqarnerannik nassataqartunik, akuliutitsinermik aallartitsisimanerannut.

Isornartuusoraara suliap ingerlanerata naammattumik erseqqissuseqanngin nerata nassatarisaanik uanga pissutsinik pineqartunik erseqqissumik ersersitsisin naasimanginnama.

Naggataarutaasumik oqaaserisat.

Sanaartornermut inatsisip mittarfissanik sanaartornissami Inatsisartunit akuer sissutigisami ingerlateqqinneqarnissaata maanna akuersisutigineqarsimanera eqqarsaatigalugu, suliame annertunerusumik qanoq iliuseqarnissannut tunngavis saqarsorinngilara.

Kisiannili Pisortaqarfimmik taamatullu Mittarfefarfinnik suliame matumani qularnaatsumik paasineqarsimasuminngarnit annertunerungaartumik siunissami ataatsimiinnerni oqalullunilu oqaloqatigiinnerni oqaluuserisanik allattueqquisarnis sannut imaqarnilioqquisarnissanullu pissutissaqarsoraara, aammattaaq suliassani ingerlatsivinni ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aqunneqanngitsuni”.

Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuiner Mullu Pisortaqarfiup Ombudsmandip peqqussuteqarnera allakkani 17. juni 1996-imeersuni imatut akissuteqarfigaa:

“Manna Ombudsmandip aalajangigaanit Pisortaqarfiup tigusimasaasa siul-lersaraat. Taamaattu mik Pisortaqarfiup assorsuaq pingaartippaa Pisortaqarfiup suliame suliarinninnermini pitsaanerulersitsi nissaanik peqqussuteqarnerit naalan-nissaat. Aalangiineq namminersorerullutik oqartussani allaffissornermut tamar-mut pingaaruteqangaatsiartussatut nalilerneqarmat Naalackersuisut Inatsisi lerif-fiat matumannagattaaq paasissutissinneqarpoq.

Aalangiineq taamatullu naalackersuisunut oqallisissiat oqaaseqarfigineqarsimasut malitsigitiin neqartut Pisortaqarfimmi suleqataasunut tamanut agguanneqarsimapput. Taassuma saniatigut sulisunik ataatsimiititsinermi paasissutissi-isoqarsimavoq, suliap imarisai tamatumalu kingunerisaanikpisortaqarfimmi suliame suliarinninnernut ataasiakkaanut sunniutigisassat pillugit apeqqutit akissuteqarfigineqarlutik.

Aammattaaq inatsisinut tunngasunut immikkoortortaqarfik ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq pillugu oqalugialersaarpoq, suliame naammassisaanernik suli-aqarnerit pingaaruteqartut tamaasa pillugit allattuisussaataitanerup suliame pissu-sissamisooruulluni ilaanera tamatumani nassuiarneqassal luni”.

Maanngaanniit 18. oktober 1996-imi Pisortaqarfik imaattunik nalunaarfigineqar poq:

“Pisortaqarfiup akissutaa imatut paasivara, peqqussuteqarfigineqarneq naalak-kunaneqartoq.

Tamatumunnga atassuteqartumik isumaqarpunga Pisortaqarfiup akissutaa Pi-sortaqarfimmut namminermut taamatullu oqartussaasoqarfinnut ataaniittunut na-ammaattuusoq.

Matuma kingorna suliame pillugu annertunerusumik qanoq iliuseqassanngi-langa”.

32 Suliffissaqartitsineq

32-1 Suliffimmi pisortat imigassartoqqusinnginnerannik uni-oqqutitsinermi tjenestamanditut atorfillip qinnuteqaatiginn-gisamik soraarsinneqarnera.

A-p Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfi-anni allaffimmini suliffiup avataani marlunnik immiaarartorsi-manini pissutigalugu tjeneste-manditut eqqunngitsumik soraar-sinneqarsimasorinini Ombudsmandimut naammagittaalliuuti-gaa.

Oqaaseqarsimavunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup sulisunut ilitersuutaa nr. 1/91 kisimiilluni tjenestemandinik soraarsitsiner-mut tunngavissatut atorsinnaanngitsoq.

Oqaaseqarsimavungattaaq suliffimmi imigassartunnginnissamik inerteq-qummik sulisitsisumit aalajangersarneqarsimasumik uni-oqqutitsinerup nassatarisaanik soraarsitsineq naalasseriitsulior-nermut qisuariaatitut pissuseqartoq, tjenestemanditut atorfillit tungaatigut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik oqartus-sani kommuninilu tjenestemandit pillugit inatsisartut inatsisaanni kapitali 5 malillugu siumut pisumik atorfimmi killisiui soqareer-tinnagu naammassineqarsinnaanngitsoq. (J.nr. 11.32.10.0/67-96)

A-p naammagittaalliuutigaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 14. februar 1996-imi nalunaarfigisimagaani Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik allaffissor neranni tjenestemanditut atorfeqarnerminit qinnuteqaati-ginnisaminik soraarsinne qarximalluni.

Naammagittaallioortumik soraarsitsisoqarsimavoq “ Namminersornerul-lutik Oqartussani kommunenilu tjenestemandit pillugit inatsisartut inatsisa-anni nr. 5-imi 14. maj 1990-imeersumi § 30 naapertorlugu, pissutsinik sul-i-nermut tunngasunik atornerluilluni paarsinnginnermik tunngavilersuute-qartinneqartumik, tak. Sulisoqar nermt Pisortaqarfiup Namminersorne-rullutik Oqartussat allattoqarfiisa initaanni aalakoornartulinnik imigassar-toqqusinnginneq pillugu sulisunut ilitersuutaa nr. 1/91”.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naammagittaalliummut oqaaseqaataani ima allassimasoqarpoq:

“Ombudsmandip allakkiaa unnersuussutigalugu ... matumuuna oqaase-qaatigi neqassaaq sivikillisamik periarfissiilluni qinnuteqaqqaarnani tunu-arneq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommunin-ilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 30-imi aalajangersakkat malillugit pisimasoq.

Ilisimatitsissutiqeqassaaq Pisortaqarfik inatsisartut inatsisaanni § 32 naaper torlugu peqataasup isumaanik tusarniaasimasoq.

...

Nammineerluni saaffiginnissuteqaqqinnermigut naammagittaalliortoq Sulisoqar nermut Pisortaqarfiup oqaaseqaataa pillugu nalunaaruteqarpoqatorfimmi unioqqtutit sineq taanna ima pingaaruteqartigisorinngikkini, soraarsitsinermut patsisaasinnaallu ni. Matuma saniatigut naammagittaalliortoq allanik oqaasissaqarsimangilaq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup Ombudsmandimut tapertaasumik oqaaseqaam mini imaattut ilisimatitsissutigai:

...

Sivikillisamik periarfissiilluni soraarsitsineq tjenestemandit pillugit inatsisip § 30-at naapertorlugu pisimavoq, taanna malillugu soraarsitsineq qaammatinit 3-nit sivikinnerusumik periarfissiilluni pisinnaalluni tamatumunnga pissutaappat, tjenestemandi pissutsit pinerluttuliornermik inatsimmi iliuuseqarfigineqarsinnaasut, atorfimminik unioqqtitsinini paarsinnginniniluunniit pissutigalugit atorfimminiiginarnissaminut naleqqukkunnaarpat.

Qulaani taaneqartunik 3-nik, tamarmik immikkut sivikillisamik periarfissiilluni soraarnermik tunngaveqartinneqarsinnaasunik, pissuteqarluni Anthon Schmidt'i sivikillisamik periarfissiillunisoraarsinneqarsimavoq atorfimminik atonerluisimanini pissutigalugu.

Sulisunut ilitersuummit nr. 1/91-imit erserpoq Namminersornerullutik Oqartus-sat allattoqarfiisa initaanni aalakoornartulinnik imigassartoqusaannginnermik unioqqtitsineq suliffimmik atonerluinertut isigineqassasoq, soraarsitaanermik kinguneqarsinnaasooq. Tjenestemandit siumut tusarneaqqaarsi matinnatik qinnutigisimanngisaminnik soraarsinneqarsinnaanngimmata, tak. tjenestemandit pillugit inatsimmi § 32, imm. 1, soraarsitaaneq sivikillisamik periarfissiilluni pisimavoq suliffimmilu pissutsinik atonerluerujussuarsimanermik pissuteqartinneqarluni.

Aammattaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigisimavaat A-p atorfigisamut tunngasumik siumut pisumik killisiuineqareersimatinnagu soraarsitaaneranut pissutaasumik ilisimatitsissuteqaqqul lugu, tak. tjenestemandit pillugit inatsimmi § 27, imm. 3.

Paragrafimi taaneqartumi allassimavoq unioqqtitsineq eqqartuussutikkut aalangiunneqann gikkaangat soraarsitaaneq atorfeqarnermi killisiuineqareersinnagu atorfimmi unioqqtitsinermut pillaatitut taamaallaat atorneqarsinnaasooq.

A atorfimmi unioqqtitsinermut pillaatitut soraarsinneqarsimanngimmat - sulinerup naammagi nanngitsumik ingerlanneqarsimaneranik Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut ilisimatitsissuteqartoqarsi manngilaq - atorfimmili pissutsinik atonerluerujussuarnermik pissuteqartinneqartumik, soraarsitsineq tjenestemandit pillugit inatsisip kapitali 5-nut, tamatumuunakkullu aammattaq § 27, imm. 3-mut ilaatinneqanngilaq.

Taamaallilluni soraarsitsineq tjenestemandit pillugit inatsisip §§ 28-anut, 30-anut aamma 32-anut kisiat ilaatinneqarpoq.”

Ombudsmandi matuma kingorna suliap ingerlasimaneranik imaattumik tunnga vilersuuteqartitsivoq:

Arfininngornermi 3. februar 1996-imi nal. 11.00-ip aamma 12.00-ip akornanni sulisut sinniisaata takusimavaa naammagittaalliortoq “aalakuu-alaarluni” inooqatigisa ni ilagalugu naammagittaalliortup allaffianut isertut

immiaaqanillu nassataminnik imilerlutik. Sulisut sinniisaata tamanna naammagittaallortumut assuarliutigaa.

Ataasinngornermi 5. februar 1996-imi sulisut sinniisaata pisimasoq A-p pisor taanut allaganngorlugu nalunaarutigaa.

Allakkatigut 7. februar 1996-imeersutigut ilaatigut soorlu naammagittaallortuq kattuffillu naammagittaallortup attavigisaa isumaqatigiinniuteqarsinnaatitaasoq allaffigineqarput naammagittaallortuq sivikillisamik 1996-imi februarip qaammataata naaneranut periarfissiilluni soraarsinneqalersaartuq, tjenestemandit inatsisaanni § 30 naapertorlugu “atorfeqartitanerme pissutsinik atornerluerujussuarsimanermik pissuteqartumik”, tak. sulisunut ilitersuut eqqartorneqartoq, naammagittaallortormi kattuffillu (NAK) sulissamut oqaaseqaatinik saqqummiussinissaminnut periarfissinneqarmata.

Aamma allakkanit taakkunanga erserpoq naammagittaallortuq ulloq taanna Sulisoqarnermut Pisorta qarfirmi oqaloqateqarnermi, tamatumani sinniisuutitaq pineqartoq najuussimalluni, pisimasut nassuerutigisimagai sulisunullu ilitersuummik nr. 1/91-imeersuni ilisimanninnerarsimasoq.

Allakkani 8. februar 1996-imeersuni naammagittaallortuq Sulisoqarnermut Pisorta qarfirmut ilaatigut imaattunik oqaaseqarpoq:

“...
Siullermik nassuerutigeqqinniarpara arfininngornermi 3. februar 1996-imi nal. 11.30-ip aamma 12.00-ip akornanni niuerniareerlunga angerlariartortillunga allaffinni marlunnik immiaartorsimagama, innunut marlussunut tamatuma nalaani sulisunut akornutaasutut isumaqarfiginngisannik, uangalu nammineq sulisimannigilanga aalakoorsimanangalu.

Aammattaq akuleqisumik - suleqatittut allatulli - suleqatima ilaata imertarnera aammalu annerusumik minnerusumilluunniit aalakoortarnera takusarsimavara, soorlu aammattaq tillidsmandi ma allaffimmilu pisortama tamanna nalungilluinnareeraat, taamaattorli oqaaseqarfigissanagu uangaluunniit tunginnut pisoqarnermut Sulisoqarnermut Pisorta qarfirmut, ... attavigisaanut, nalunaaruti ginagu. Tamanna assigiinngisitsinerulluinnartutut, akuersaarsinnaanngilluinnakkattut, isigaara. Tamamaalllunga sulisunut sinniisuutitap tatiginassuseqarnera apeqqusertariaqarpara innunik sinniisuuf figisaminik assigiinngisitsisinnaammat.

Siornatigut mianersoqqussummik tigusaqarsimanninnama uanga - Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq unnersuussutigalugu - naggataatigut Pisorta qarfik qinnuigissavara februarip naaneraniit soraarsitsinissamik eqqarsateqarneq qaammatit pingasut siumut kalerriilluni soraarsitsi nermet allangorteqqullugu, pisimasummi qulaani taaneqartup nassatarisaanik atorfinniiginnarmissannut piukkunnangitsutut misigisimagama. Aammattaq Pisorta qarfiup aalajanger-nini aalajangiusi maannarpagu piffissap taama sivikitsigisup ingerlanerani nammineq inissannik inissarsinnaasorinngi langa.

“...”
Sulisuqarnermut Pisorta qarfirmut allakkani 7. februar 1996-imeersuni NAK nalunaarpoq kattuffik “soraarsitsiniarnermut tamatumunnga tunngavilersuutigineqar tumik ilalimmut oqaaseqaatissaqanngitsuq”.

Matuma kingorna naammagittaallortuq, siuliini taaneqartutut, soraarsinneqar poq Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup allagaasigut 14. februar 1996-imeersutigut.

Matuma kingorna Ombudsmandip oqaaseqaataani ima allassimasoqarpoq:

“Qinnuteqaataangitsumik tjenestemandinik soraarsitsinermut tunngavissaallu tik maleruagassat pingaaruteqartut tassaapput Kalaallit Nunaanni Namminersor nerullutik Oqartussani Kommunninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi §§ 27, imm. 3 aamma 30, taakkunani ima allassimasoqarluni:

§ 27, imm. 3:

“Suliffimmut allamut atorfimmulluunniit nuutsitaaneq, atorfimmut minnerusumut pisitaaneq soraarsitaanerluunniit unioqqutitsineq eqqartuussutikkut aalajangi-unneqanngikkaangat atorfeqarnermi killisiuineqareersinnagu atorfimmi unioqqutisinermit pillaatit atorneqanngisaannassapput”.

§ 30:

“Tjenestemandit soraarsinneqarsinnaapput tamatuminnga qinnuteqanngikka-luarlutik qaammati nik 3-nik qaammattillu naanissaanut periarfissaqartitaallutik. Naannerusumilli periarfissiilluni soraarsitsi soqarsinnaavoq tamatumunnga pissutaappat tjenestemandi pissutsit pinerluttuliornermik inatsimmi iliuuseqarfingeqarsinnaasut, atorfimminik unioqqutitsinini paarsinnginniniluunniit pissutigalugit atorfiminiiginnarnissaminut naleqqukkunnaarpat”.

Matuma saniatigut soraarsitsinermut tunngavilersuutigisami Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup sulisunut ilitsersuutaanut nr. 1/91-imut, 24. april 1991-imeersumut unnersuussuteqartoqarpoq, tassani ima allassimasoqarluni:

“Naalakkersuisut, immikkut ittumik 5. april 1991-imi ataatsimiimmata, aalajangiunneqarpoq, Namminersornerullutik Oqartussat allattoqarfisa initaani tamani aalakoornartulinnik imernissaq inerteqqutaasoq.

Qitiusumik allattoqarfiup iniutaani tamani inerteqqut atuuppoq, uanilu ilanngunneqarput naalakkersuisunut ilaasortat allaffigisaat, suliffiup naligigaluarpagu so-raarnerulluunniit nalaatigut.

Inerteqqummik unioqqutitsineq suliffimmik atornerluinertut isigineqassaaq, so-raarsitaanermik kinguneqarsinnaasoq.

...”.

Naammagittaalliuutip pissutsit imaattut pillugit oqaaseqarnissannut pissutissa qartilersimavaanga:

1) Sulisunut ilitsersuutip tjenestemandit pillugit inatsimmut pissuserisai:

Ilitsersuummut piareersaataalluni suliamik, taassuma tjenestemandit pillugit inatsimmut pisortallu suliffissaqartitsineranni isumaqatigiissutitut atuuttunut pissuseri saanik sukumiinerusumik allaatiginnittumik, nassaassaqqanngilaq.

Ilitsersuut immikkoortunik marlunnik imaqarpoq, tassalu siullermik suliffiup nalaani suliffiullu avataatigut Namminersornerullutik Oqartussat allattoqarfisa initaanni imigassanik aalakoornartulinnik imerneq nalinginnaasumik inerteqqutaasoq, aappasaanillu inerteqqummik tassannga unioqqutitsinerup inatsisitigut malitsigisaa nik allaatiginninneq.

Namminersornerullutik Oqartussat allattoqarfisa initaanni imigassanik aalakoornartulinnik nalinginnaasumik imeqqusinnginneq pisortat

sulisitsisuata atorfigisaqnaapertorlugu naalakkiutinik tamanut tunngasunik ilaatigut s.i. atorfeqartitat suliffim minni ileqqulersornerinut tunngasumik ileqqorissaarnissap tungaatigut inassutigisanik naleqquttumik tunngavilersuuteqartitatut ilusilinnik atulersitsinissaanut nalinginnaasumik tunngaveqartutut isumaqarfigisariaqarpoq.

Taamaattumik inerteqqut allaatigineqartutut ittoq atortuulersinnaatinniassagaan ni inatsisitigut tunngavissaqangaartariaqanngilaq.

Inerteqqummik unioqqutitsinikkut peersitsinissaq pillugu ilitersuutip inassutigi saa pillugu, naannerusumik periarfissiilluni soraarsitsineq, isumaqarpunga inatsisit malitsigisaat taanna atorfik malillugu naalakkiuummi inatsisinut naapertuuttumik peqqussutigineqarsinnaanngitsoq tjenestemandit pillugit inatsimmi qinnutiginaq soraarnermut maleruaqqusanut akerliusumik.

Naammagittaalliut pillugu suliamut pineqartumut atasumik suleqatasunut ilitersuutip pisortat suliffissaqartitsineranni peqatigiilluni isumaqatigiissutinut pissu serisaanik immikkut itumik misissuinissannut naammattumik pissutissaqarsorisi manngilara.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 27, imm. 3, malillugu soraarsitaneq ileq qorissaarnissap tungaatigut qisuariariaatsit arlallit ilaattut atorneqarsinnaavoq, taamatullu soorlu aamma naannerusumik periarfissiilluni qinnutiginaq soraarneq tjenestemandit pillugit inatsisip § 30-at malillugu pissutsit pinerluttuliornermik inatsit malillugu iliuseqarfigineqarnermut "paarsinnginnermulluunniit" tunngasut malitsigi saattut atorneqarsinnaasoq.

Naannerusumik periarfissiilluni tjenestemandimik soraarsitsinissap toqqarnissaa nut tunngavilersuuteqaraluaraanniluunniit, tjenestemandit pillugit inatsimmi naatsor suutigineqarpoq inatsisit malitsigisaannik taassuminnga toqqaalinnginnermi nalilersui soqaaqaassasoq.

Nalilersuineq taanna nalilersuineramik suliaqarneq pillugu ingerlatsinermut inatsisinik maleruaqqusanik nalinginnaasunik malinnittussaavoq, matumunnga ilanngullugu ingerlatsivik maleruagassanik, nalilersuineramik suliaqarnissamik akornu siisunik, nammineerluni aqqissuisinnaanilu malinnissinnaanngitsoq, taamatuttaar lu soorlu nalilersuineq pissusissamut naleqqussuseqarneq pillugu tunngaviusumiissal luni, nalilersuinermillu tassannga suliaqarnermi pingaartitassat piviusorsiorut kisimik isumagineqartussaasut.

Taamaattumik tunngaveqartumik paasisariaqarpara sulisunut ilitersuut sulisunik imigassartoqqusinnginnermik unioqqutitsisimasunik peersitsinissamik peqqussute qarnerup tungaatigut soraarsitsinermut tunngavilersuutitut immikkoortutut atortuutin neqarsinnaanngitsoq, sulisut pineqartut tjenestemanditut atorfeqartitaappata.

Taamaattorli, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 11, aalajangersimavunga Naalakkersuisut Inatsisartullu Inatsisit Atortinneqarneran nut Ataatsimiititaliaat ajornartorsiuteqarfiumut

sumik taaneqartumik kalerrinniarlugu, siunnersuutigissagakkumi sulisunut ilitsersuut Namminersornerullutik Oqartussat sulisuinik qinnuteqaateqaataannigsumik soraarsitsinermut maleruagassat atuuttut tunuliaqutaralugit nalilersorneqaqqissasoq”.

2) *Naammagittaalliortumik soraarsitsinermut inatsisit najoqqutaralugit tunngavigisaq “sulinermi pissutsinik paarsinnginneq”*

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup maanga oqaaseqaatigisamini taasimavaa naammagittaalliortoq suliffimmi pissutsinik paarsinnginnerup nassatarisaanik soraarsinneqartoq, tamannalu uanga imatut paasivara oqaatsip tjenestemandit pillugit inatsimmi “paarsinnginnermik” taallugu eqqartorneqartup nassatarisaanik tassani mianersortariaqarnek pillugu soraarsitsineq (missiliorlugu) pineqartoq, pisoqarnermi tamatumani siumut pisumik atorfimmi killisiuisoqarnissaa pisariaqarani, tak. tjenestemandit pillugit inatsimmi § 27, imm. 3.

Naalasseriitsuliornerup nassatarisaanik soraarsitsinerup mianersortariaqarnerlu pillugu soraarsitsinerup assigiinngissutaat tassaavoq soraarsitsinermut pissutaasup kingulliullugu taaneqartup oqartussaasoqarfiup atorfinitsitsisup sulisitsisutut pisinnaa titaanerinut nalinginnaasunut ilaanera, mianersortariaqarnerli pillugu soraarsitsineq atorneqartarluni soraarsitsineq atorfimmi unioqqutitsinernik piviusunik, tjenestemand imut pisuutinneqarsinnaasunik, tunuliaqutaqarpat. Oqartussaasoqarfik atorfinitsitsi soq soraarsitseriaatsit taakkua marluk akornanni piumasaminik toqqaasinnaanngilaq.

Pissutsinik naalasseriitsuliornermut tunngasunik, soraarsinneqarnermik nassataqarsinnaasunik, pisoqarsimaneranik mianersortariaqarnerluunniit pissutigalugu soraarsitsisoqarsinnaaneranik naliliinermi tamaallilluni aalajangiisuusussaavoq atorfimmi unioqqutitsisimanernut s.i. atorfimmi atorsinnaanngissusermit, unioqqutit sinertut pineqartumut avoqqaarliutaanngitsumit, allaasunut pasilliuteqartoqarnersoq.

Tjenestemandimik soraarsitsinermut tunngaviutitami pissutsit, pineqartuppisussaaffimminik, atorfimmi sulinermut atuuttunik, qaangiinnaasimaneratut avoq qaarliutigineqartunik ilaqarpata, pissutsillu taakkua pineqartumik soraarsitsinermut tunngavilersuummi immikkoortumik pingaartuuppata, tjenestemandit pillugit inatsim mi kapitalit 5-anni maleruagqusat malillugit atorfimmi misissuisoqassaaq.

Naammagittaalliortup suliffimmini aalakoornartulinnik imigassartorsimanera kisiat tunuliaqutaralugu soraarsinneqarnera pillugu nalilersuinerivara pisoq taanna naalasseriitsuliorluni unioqqutitsinertut pissuseqartoq, unioqqutitsineq piffissap suliffiusup avataatigut pisimagaluarpalluunniit.

Nalilersuinermi taassumani annermik pingaartippara unioqqutitsineq torersuu nissamik maleruagassanik, atorfeqartitat suliffigisaminni qanoq iliornissaanut aalajangersagaasunik, piviusumik unioqqutitsinertut pis-

suseqartoq, pisorlu unioqqu titsinertut naammagittaalliortumut erseqqisumik avoqqaarliutigineqartoq.

Taamaattumik isumaqarpunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfik siumut pisumik atorfimmi killisiunertaqanngitsumik sivikillisamik periarfissiilluni naammagittaalliortu mik soraarsitsinissaminut inatsisitigut tunngavissaqarsimannitsoq, tak. tjeneste mandit pillugit inatsimmi § 27, imm. 3.

Matumunnga atassuteqartumik taassavara atorfimmi killisiuineq inatsisit tungaatigut tjenestemandimut qularnaallisaataalluni uppernarsaataasoo pingaarute qartoq, suliamilu matumani atorfimmi misissuisitsineq naammagittaalliortup soraarsit sineq pissusissamik naleqquttumik pisariaqartumik piviusorsiorlumillu tunngave qannginnerarlugu oqaatiginninneranik misiliinermut katersuuffiussagaluartoo pingaaruteqartoq (naligiinnissamik isuma).

Qaammatip naaneranut soraarsitsinissamik toqqaanermi naliliinissamik isumaliutiginninneq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup inatsisit tungaatigut soraarsitsinermut tunnga viusoq pillugu naammagittaalliortumut nassuiaataanit erinngilaq naammagittaalliortu mik soraarsitsinermi naliliisoqarsimaner-soq, soorlumi tjenestemandit pillugit inatsimmi peqqussutigineqartoq.

Kisiannili, tak. qulaaniittut, oqaaseqarama Sulisoqarnermut Pisortaqarfik siumut pisumik atorfimmi killisiuisoqarsimatinnagu sivikillisamik periarfissiilluni naammagit taalliortumik soraarsitsinissaminut inatsisitigut tunngavissaqarsimannitsoq, tak. tjenestemandit pillugit inatsimmi § 27, imm. 3, maannakkorpiaq suliami nalilinnissamik isumaliutiginninnissamut tunngavissaqarsorinngilara, naak naammagittaalliortup ilaatigut maanga taasimagaluaraa, pineqaatissiineq toqqarneqartoq naleqquttuu sorinngikkini.

Naggataatigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qinnuigissavara suliami qanoq pisoqaaqqinnissaanik paasissutisseqqullugu “.

32-2 Naammagittaalliortup isumaqatigiissuteqarneq malillugu tunuarsimanager-nik imaluunniit qinnuteqaatiginagu soraarsin-neqarsimanageranik apeqqu. Sulisitsisup suliffiup avataani naammagittaalliortumut saaffiginnissima-nera pillugu apeqqu ilanngullugu.

A-p, Peqqinnissaqarfimmi assistentitut isumaqatigiissutit malil-lugit atorfeqarti-tap, Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa unnuit arlaanni neriniartar-fimmiitilluni qullersarisaminut oqaat-sitigut akornusersorneqarsimalluni, tassami neriniartarfimmi isersimasut allat tutsaanni avoqqaarisimamma, naak napparsi-

manerminik nalunaaruteqarsimagalurluni lloqarfiliarsimammat, tamannalu ilutigalugu ulluinnarmi tullermi oqaloqatiginikkiartoqqusimagaani.

A naammagittaalliutigaattaaq suliffimminik oqaasiinnartigut marloriarluni oqaloqateqartarsimanermi kingorna ilisimatinnegarsimalluni napparsiman-ngikkuni suliarortariaqarluni, naallu matuminnga oqarfigineqarsimagalurluni aggingimmat allagar-sisinnegarsimavoq isumaqatigiissuteqarneq malillugu soraartoq. Neriniartarfimiinnerup nalaani pisimasut pillugit Ombudsmandi naammagit-taalliummut oqaaseqarpoq qularnarunnaarsinnegarsinnaanngitsoq A'p pisortaata nipangersimasussaasutsini unioqutissimaneraa, kisiannili A-mik imatut iliorluni, tassalu allat oqaloqatigiinnermik tusanngitsoorsimanissaat nalorninar-toqarluni, atassuteqarfiginninnermigut ingerlatsinermi pissusissa mut kusanartumut akerliusumikiliorsimasoq.

A-p atorfeqartitaanerata taamaatinneqarsimanera pillugu A-p sulisitsisuata suliamik suliarinnissimanera Ombudsmandip isornartorsiorpaa oqaaseqarlu-nilu A-p isumaqatigiissut malillugu tunuarsimanera uppersarsarneqarsiman-ngitsoq. Tamatumunnga atassuteqartumik A'p pisortaminik oqaloqateqar-nerani oqaloqatigiissutigineqartunik allattuisoqarsimannginnera isornartor-siorpaa.

A'p sulisitsisuata A'p atorfeqartitaanerata kipitinneqarnissaa kissaatiguniuk, tamanna qinnuteqaatiginagu soraarnissaq pil-lugu maleruagassat malillugit pisimasariaqaraluarpoq.

Tamanna peqatigalugu Ombudsmandip peqqussutigaa A'p sulisitsisuata A'p atorfeqartitaanerata taamaatinneqarnera pilugu suliaq suliareqqissagaa. (J.nr. 11.32.10.4./77-95)

A'p naammagittaalliutigaa,

siullermik, *napparsimmavimmi*, A'p atorfeqarfigisaani, *pisortap* ator-fimminut tunngasumik nipangersimasussaanini unioqutissimagaa talli-manngornermi 10. november 1995-imi akunnittarfiup neriniartarfittaani inuit allat najuuttillugit napparsi manermik nalunaaruteqarsimaneq sulisin-naannginnermillu nakorsap allagarsiussaa pillugit isornartorsiuilluni nikas-saallunilu naammagittaalliortumut oqaaseqarsimaner migut,

aappasaanik *napparsimmavimmi pisortaasut* naammagittaalliortoq oqarasuaa tikkut nalunaarfigisimagaat "ajunnginnerpaassasoq suliffimmi-nut takkuteqqinngip pat", taavalu naammagittaalliortoq allakkanik, isu-maqatigiissuteqarneq malillugu soraarnerminik imalinnik, tigusaqarsimall-uni.

Napparsimmavimmut direktøri 27. december 1995-imi suliamut nammineq imminut sinnerluni napparsimmavimmilu pisortaasut sinnerlugit imaattumik oqaase qaateqarpoq:

“A’p suliamik/pisimasumik saqqummiussinera eqqunngilaq. Ilisimatitsissutigineqassaaq A assistentitut ...-mi atorfeqartitaasimasoq ukioq manna julip aallaqqaataanit novembarip 27-at tikillugu.

A’p atorfinitsinnernerani erseqqissarneqarsimavoq suliap suussusia pingaartillugu inuit napparsimanertik pissutigalugu takkutinngitsuukulasut sulisorineqarsinnaanngitsut. Qaammagini 5-ni A’p atorfeqarfigisaani taakkunani A’p ullut 22-t, piffissanut takkutinngitsoorfusunut 6-nnut agguataak kat, napparsimaffigisimavai.

Pineqartoq kingusinnerpaamik pingasunngornermit 8. november 1995-imit napparsimanerminik nalunaaruteqarsimavoq. Novembarip 10-ata unnuaani ataatigut atsiortup nalaatsortumik A neriniartar fimmi aliikkusersuisoqartillugu naapissimavaa. Tamanna pillugu qinnuigineqarpoq ataasunngornermi novembarip 13-iani nammineerluni oqaloqateqarnissamut aggeqqullugu. Nalungisakka malillugit taamanalunaaruteqarneq allanit susassaqqanngitsunit tusarneqqanngilaq.

Pineqartoq 14. november 1995-imi ataatigut atsiortumut oqarasuaatikkut saaffiginnissuteqarpoq, naallu aliikkusersuineri peqataasimagaluarluni tamakkiisumik sulsinnaannginnini aalajangiusimallu gu. Periarfissami tassani erseqqissarneqarpoq napparsimanerup nalaani akissarsiaqartitsisinnaaner mut aalajangiisusooq tassaasoq pineqartup tamakkiisumik sulsinnaassuseqqannginnissaa, pineqartorlu tamakkiisumik sulsinnaassuseqqannginnikkuni suliartornissaminut pisussaasoq.

ulloq 27. november 1995-imi A allaffeqarfik atassuteqarfiginagu matuersaatiminek napparsimma vimmut tunniusseriitsiarnermi kingorna ataatigut atsiortumut oqarasuaatikkut saaffiginnissuteqarpoq. Aperivorlumi sulairtussanerluni. Taassumunnga ilisimatitsissutigineqarpoq sulsinnaassuseqaruni suliartornissaminut pisussaasoq. Suliartorumanngimmat sulsinnaassuseqarnerarmallu nammineq kissateqarnini malillugu soraartutut paasineqarpoq. Tamanna allakkatigut uppernarsarneqarpoq.

Pineqartumik eqqortumik pineqarsorisimannginnera ajuusaarutigineqarpoq. Suliaq maanngaan niit maleruagassat atuuttut suliaassarfigimmilu iliortaasusooq malillugit suliarineqarsimavoq”.

Napparsimmaviup pisortaata napparsimmavimmilu pisortaasut tusarniaassum mut akissvutaannut A oqaasiinnartigut imaattumik oqaaseqarpoq:

“Akunnittarfimmi oqaloqatigiinneq A’p imatut eqqaamavaa, napparsimmaviup pisortaa nipitooru jussuarmik oqaluttoq, najuuttullu allat oqaloqatigiinneq tusaanngitsoorsinnaanngikkaat.

A’p marlungornermi tulliusumi napparsimmaviup pisortaanik oqarasuaatikkut oqaloqateqarner mini napparsimasutut nalunaarsimanini, matumunnga ilanngullugu nakorsamut katsorsartikkiartortarni ni, erseqqinnerusumik nassuiaateqarfiginialuarpa, kisiannili napparsimmaviup pisortaata A nalunaarfigisimavaa “tusa-rumannikkini” aqagumullu suliartunngikkuni soraarsinneqarsimasutut imminut isigisimaasoq”.

Aammattaq naammagittaalliortup ilisarisimasaaanik allakkat assilinerannik A nassiussisimavoq, akunnittarfimmi pisimasup eqqartorneqartup pinerata nalaani najuussimasumit, taassumalu pisimasup ingerlasimanera imatut allaatigaa:

“Unnuk taanna nal. 23.00-ip missaani A ilagalugu akunnittarfimmi inimut iserpunga, inilu inoqangaatsiaqaaq.

Takuara angutip qallunaap annernartorujussuarnik iseqlarluni isigigaatigut, takuneqarsinnaavorlu kamattorujussuaq. Imminut oqaluutiitigaluni tungitsinnut agger-torlu nerrivik ornippara ingillungalu, angut taanna ilisarisingimangilara.

Nerrivimmut ingillungalu tunummut qiviarpunga isumaqaramami A tununnguan-niitqoq. Takuara angutip A oqaluukkaa nuannaanngippaloqisutullu isikkoqarluni. Kinguninngua A takkuppooq tupassima qaluni oqarlunilu pisortami nuanninngitsor-passuarnik oqarfigisimagaani, angerlarniarlunilu.

Oqartariaqarpunga sulisisisup sulinerup avataatigut taamatut iliorluni inuillu ta-ama amerlatigisut akornanni taamatut pissusilersornissamat immi-nut pisinnaatita-nera tupigusuutigigakku. ...”

Paasissutissanik tapertanik taakkuninnga saqqummiussivigineqarner-mini napparsimmaviup pisortaa nalunaarpoq “nassuiaatitut allakkat 27. de-cember 1995-imeersut imarisaat suliap/pisimasup ingerlaneranik piviusumik matus-sutissiisutut nangillutik isigineqartut”.

Paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit imaattut suliap ingerlanera-nut tunngavilersuutigittinneqarsinnaapput:

A 1. august 1995-imit atuutilersumik ... napparsimmaviani assistentitut aalaja-ngersimasumik atorfinitsinneqarpoq.

A pingasunngornermi 8. november 1995-imi napparsimanerminik nalu-naarute qarpoq tallimannngornermilu 10. november 1995-imi naammagit-taallior-toq nakorsamik atassuteqarfiginnippoq, nakorsarlu naammagittaal-liortup napparsimanini pissutigalu gu sap.ak. 3-ni sulisinnaanngineranik al-lagartaliivoq.

Ullup taassuma unnukkuani, nal. 23.00-ip missaani naammagittaallior-toq Akunnit tarfimmippoq aliikkusersuilluni katerisimaartoqarnera pissu-tigalugu, tassanilu A’p pisortaa najuupportaaq.

Pissutigittinneqartariaqarpoq inimi katerisimaarfiusumi inuit amerlanga-atsiartut najuummata.

A’p pisortaata tamatumunga atasumik A atassuteqarfigaa qinnuigalugulu ataasinngornermi 13. november 1995-imi namminee-luni oqaloqatiginnik-kiartoqqullu gu.

A’p unnerluutigaa pisortarisami inuit allat najuutsillugit ajuallannartu-mik nikas saasumillu nipeqarluni atassuteqarfigaani.

A’p pisortaa suliarnut oqaaseqarsimavoq A’p pisimasooq pillugu suliarni saqqum miussinerani isumaqatiginagu, susassaqqanngitsullu A-mik oqa-loqateqarnini tusar naarsimannikkaat.

Matuma kingorna ataasinngornermi 13. november 1995-imi A’p pisor-tani atassuteqarfiginnigilaa, aatsaalli marlunngornermi 14. november 1995-imi pisortani oqarasuaatikkut atassuteqarfigalugu.

Oqaloqatigiinnermi tassani oqaluussinerup eqqoqqissaartumik sunik ima-qar nera paasinarsisinneqarsimannigilaq, oqaloqatigiinnermi taanna pil-lugu suliarni allattukkanik nassaassaqqanngimmat.

Taamatutaaq kingorna 27. november 1995-imi oqarasuaatikkut oqa-loqatigiin neq, napparsimmaviup pisortaata tusarniaassummut akissum-mini unnersuussutigi saa, pillugu allattukkanik peqartoqqanngilaq, kisiannili naammagittaallior-tup oqaloqati giinneq taanna oqaaseqarfigisimannigilaa.

28. november 1995-imi napparsimmavimmi pisortaatitat teknikkimut tunngasunut immikkoortortaqarfimmut suliassiisummik allagartaliipput naammagittaalliortup allaffimmini oqarasuaataata peerneqarnissaa pillugu.

Ulloq taanna naammagittaalliortoq napparsimmaviup sulisoqarnermut immik-koortortaqarfianit allaffigineqarpoq ilaatigut imatut oqaasertalimik:

“Matumuuna uppersarsarneqassaaq napparsimmavimmi pisortaatitat isumaqatigiissuteqarfi gereerlugit atorfinnit tunuartutit... illit nammineq kissaateqarnerit malillugu 27. november 1995-imiit atuutilersumik”.

30. november 1995-imi sulisoqarnermut immikkoortortaqarfiup nalunaarsuutitut allagaq imaattoq Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut nassiuppaa:

“Ilanngullugu nassiunneqarpoq soraarniarluni nalunaarneq A-mut tunngasoq... Pineqartoq ...mi assistentitut atorfeqartitaasoq 27. november 1995-imi soraartussa-tussanngortinneqarpoq, tak. allakkiap assilineri ilanngunneqartoq”.

4. december 1995-imi Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup A imaattunik allaffigaa:

“Namminersorerullutik Oqartussat, Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup matumuu na uppersarsassavaa napparsimmavimmi pisortaatitanik isumaqatiginissimanerit malillugu assistentitut atorfinnit tunuartutit... 27. november 1995-imi atuutilersussa mik”.

Matuma kingorna Ombudsmandi imaattunik oqaaseqarsimavoq:

“Naammagittaalliuutit immikkoortua akunnittarfimmi pisimasoq pillugu A-p pisortaatalu akornanni oqaloqatigiinnerup allanit tusarneqarsimasorinissaanut tunngavissaqanngilanga.

Illuatungaatigut tunngaviutittariaqarpara oqaloqatigiinneq inimi tamanut ammasumi pisimasoq, tassani inuit allat amerlangaatsiartut najuussimallutik, ilisima titsissutigineqarsimannngilarlu napparsimmaviup direktoria oqaloqatigiinnerup allanit tusaaneqannginnissaa qulakkeerumallugu immikkut aaqqissuussaqaarsimanersoq.

Aammattaaq tunngaviutittariaqarpara oqaloqatigiissutigisat pingarnersaat tassaasimasoq napparsimmaviup pisortaata A-p napparsimanerminik nalunaarnerata eqqoortuussusianik nalornissuteqaarsimamera, A-lu tamanna pissutigalugu qinnuigine qarsimasoq ataasinngornermi tulliusumi napparsimmaviup pisortaqartitsiviani oqaloqatigineqarnissaminut aggeqqullugu.

Atorfeqartitap napparsimanerminik suliffimminut nalunaaruteqaarnerata pissusia nik sukumiinerusumik nalilersuineq ingerlatsiviup allanut tusarliusseqqusinnginnera nut ilaavoq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 1, nr. 6).

Aammattaaq ingerlatsivik atorfeqartitap napparsimanerminik nalunaaruteqarnerata pissusaa pillugu paasissutissani paasitinneqarsinnaanermik nalunaaruteqaq qusaanngilaq, tak. pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 12, imm. 1, nr. 1.

Ingerlatsinermi ileqqup kusanartup nassatarisarpaa ingerlatsivik ingerlatsivim milu sulisut paasissutissanik taamaattunik imatut suliarinnit-tassasut, tassa paasissu tissat susassaqaanngitsunit ilisimaneqalernissa-asa nalorninartoqalerneranik pilerso qaqqunagu.

Pisimasup ingerlaneranik allaatiginnineq pigineqartoq tunngavi-galugu isumaqarpunga najoqqutarisassaqaarsorinanngitsoq napparsim-maviup pisortaata napparsimanermik nalunaarneq taanna pillugu A-p saaffiginninnera ilumut oqarluni nipangersimasussaataaanimik uni-oqputitsineramik nassataqaarsimanersoq imatut, inuit allat oqaloqatigiin-neq tusarnaarsimallugu.

Nalilerparali saaffiginnineq imatut ingerlasimasoq oqaloqatigiinne-rat inunnit allanit tusarnaarneqarsimasinnaalluni.

Taamaattumik isumaqarpunga napparsimmaviup pisortaa qanoq iliu-useqarner migut ingerlatsinermi ileqqussamik kusanartumik unioqputit-sisimasoq.

Tamatumunnga atasumik imaattunik oqaaseqarnissannut pissutis-saqarsoraara, paasissutissat pigineqartut malillugit tunngavissaqaarso-rinanngitsoq A-p pisimasuti gut oqaluttuarineqartutigit napparsimaner-minik nalunaaruteqarnera pillugu oqaloqa tiginnikkiartoqqunissaanut pisariaqartitsisunik.

A-mik oqaloqatiginnikkiartoqqusineq taamaalilluni naammagittaal-liortumut allakkatigit imaluunniit oqarasuaatikkut naammagittaallior-tup suliffianinngaanniit mianersortumik periaaseqarluni nalunaarutigi-neqarsimasariaqaraluarpoq.

Naammagittaalliuutip immikkoortua A-p soraarneranut tunngasoq pillugu tunngaviutissinnaavara A napparsimmavimmi pisortaatitanik marloriarluni oqarasuaa tikkut oqaloqateqareernini, tassalu 1995-imi novembarip 14-iani 27-anilu, tunuliaqu taralugit atorfimminit soraarsi-masoq.

Napparsimmavimmi pisortaatitat ilisimatitsippat A oqaloqatigineqar-nermini siullermi, tassa 14. november 1995-imi, napparsimanerup nala-ani sulinnigiffeqartitaa nermut maleruagassat pillugit ilitsersorneqarsi-masoq, A-lli unnerluutigalugu nappar simmavimmi pisortaatitat oqa-loqatigiinnermi taassumani imatut iliornermik ersersitsisimasut, soraar-sinneqarumanerminik nalunaaruteqarnertut paasisariaqakkaminik.

Oqaloqatigiinneq taanna pillugu suliami allattukkanik pigisaqar-toqaanngimmat oqaloqatigiinnermik taassuminnga A-p nassuiaateqarfi-ginninnerata qaangiinnarnis saanut pissutissaqaanngilanga, tamannalu isumaqarpoq oqaloqatigiinneq naammagit taallior-tup matuma kingorna isumaqatigiinneq malillugu soraarneranut uppernarsaati tut atorsinna-anngitsoq.

Naatsorsuutigisariaqarparali napparsimmaviup pisortaata oqaloqati-giinnermi nalunaarutigisimassagaa A oqaloqatigiinnerup aqaguani suli-artunngippat soraarsin neqassasoq.

Oqaloqatigiinnerup aappa 27. november 1996-imi pisoq pillugu naammagittaal liuutigineqartumi allaganngukkanik uppernarsaatissaqannginnerup nassatarisaanik aamma A-p oqaloqatigiinneq taanna pillugu oqaaseqarsimannginera pissutigalugu nalilersunngitsoortari-aqarpara oqaloqatigiinneq taanna naammagittaalliortup soraar nissaa pillugu isumaqatigiissuteqarnermik nassataqarsimanersoq imaluunniit oqaloqatigiinneq A-mik oqarfiginnilluni, pissusissaq eqqorlugu iliuuseqarluni soraar sitsinermik kinguneqarsimanersoq.

Isumaqarpungali tunngavilersuutigisariaqarlugu A-p oqaloqatigiinnerup pinera ni, soorlu inuup naammagittaalliutigineqartup tusarnia-assummut akissutaani taaneqarsimasutut, ilisimatitsissutigisimagaa peqqissutut sulisinnaalluni, suliffimmi nulli aggernissani kissaatiginngikini.

Oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq 14. november 1995-imi pisoq pillugu ilisimatitsissutigineqartut tunngavigalugit isumaqarpunga pisimasoq, tassalu A-p matuersaatiminik napparsimmaviup aqutsisoqarfianut tunniussisimanera, isumaqati giissup malillugu soraarneranut uppernarsaatitut atorneqarsinnaanngitsoq, miserrati gineqarsinnaanngimmammi A oqarasuaatikkut oqaluussinerup pineqartup kingorna isumaqarsimamat piffissap tamatuma nalaanili soraarsinneqareersimalluni.

Pisimasut ingerlanerannik ilisimatitsissutigineqartunik, tassalu A-p napparsima nerminik nalunaaruteqarneraniit naammagittaalliutigineqartup naammagittaalliortu mik isumaqatigiissuteqarsimaneq malillugu soraarneraalluni allagaa 28. november 1995-immersoq tikillugu, tamar-miusumik nalilersuina tunngavigalugu tunngaveqar tumik paasisari-aqarsimavara A-p isumaqatigiissuteqarneq malillugu tunuarsimasori nissaanut tunngavissanik naammattunik pigisaqartoqanngitsoq.

Matumuuna pingaartumik taassavara pissutsinut A-p atorfinitsinneqarneranut tunngasunut isumaqatigiissut atuuttoq, tassalu Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Katuffiata akornanni niuernermi allaffim milu sulisunut isumaqatigiissutaanni 13. juli 1993-imeersumi § 36, malillugu soraar nissamik siumut ilisimatitsinermut maleruagassat immikkut ittut atuummata.

Taamaalilluni sulisitsisup taamatullu sulisorineqartup tungaaniit soraarnissamik kalerriineq isumaqatigiissutitigut atuuttoq pissutsini A-p atugarisaani qaammat ataasiuvoq qaammatip naanerata tungaanut.

Uppernarsarneqarsimanngilaq A soraarnissaq pillugu kalerriinissamik tassan-nga taamaatitsisimanersoq.

A nammineerluni isumaqatigiissutip maleruagassartai malillugit atorfimminit soraarniarsimanngimmattaq tunngavilersuutigisariaqarpara A-mik soraarsitsineq qinnuteqaatiginagu soraarnermut maleruagassat malillugit pisimasariaqaraluartoq.

Tamatuma nassataraa napparsimmavimmi pisortaatitat soraarsitsisoqanngin nerani suliami piviusut pillugit A-p suliami peqataasutut

isumaanik tusarniaasimasari aqaraluartut, tak. pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 19, imm. 1 (suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit).

Matuma saniatigut soraarsinneqarneq pillugu suliani taamatuttaaq suliap inatsisit tungaatigut tunngavigisaa pillugu peqataasup isumaanik tusarniaanissamut inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik pisussaaffeqarpoq (sulisitsisup suliamik inatsisitigut nalilersuinera uppersaatis-sanillu eqqarsaatiginnilluaanissaa).

Peqataasup isumaanik tusarniaasussaanerup taamaalilluni nassataraa sulisitsi sup suliamik paasinninnera pillugu allaganngorlugu nas-suaammik A nassiussivigine qarsimasariaqaraluartoq A matuminnga oqaaseqarfiginninnissamut periarfissalerlu gu.

Tunngavilersuuteqartussaneq suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 24-ani allaatigisaavoq, tassani allassimalluni aalajangiinnermut tunngaviumik nalunaarummi innersuutigineqassasut inatsisini maleruaqqusat aalajangiinnermi tunngavigineqartut maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviumik nalunaarummi taaneqassapput taaq pissuta-asut pingaarnerusut isummat tamakkua atonerannut aalajangiisuuneru-sut. Tunngaviumik nalunaarummi pisariaqarpat naatumik erseqqis-sarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinnermi annertuu mik pingaartinneqartut.

A-mik soraarsitsineq pillugu suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip maleruagassartaanut naapertuuttumik soraarsitsinnermut pissuta-asumut naleqqiussil luni taamatullu piffissaq sivikitsoq atorlugu siumut kalerrilluni soraarsitsinnermut naleqqiussilluni pissuteqartitsisoqarsi-masariaqaraluarpoq

Matuma kingorna tunngaveqartumik paasisariaqarpara napparsim-mavimmi pisortaatit napparsimmaviup pisortaata A-llu oqarasuaatik-kut oqaloqatigiissima nerannut malitsigisaanillu oqarasuaatik-kut oqaloqatiginnermut kingullermut naleq qiussilluni suliamik suliarinnissi-manerat isornartoqarsimasoq.

Peqqussutigissavara napparsimmavimmi pisortaatit A-p soraarnera pillugu suliamik suliarinneqqissasut.

Tamatunnga atasumik napparsimmavimmi pisortaatit isumaliuti-gisaasa inernerinik paasissuutissinneqarnissara qinnutigissavara.

Naggataatigut allattuisussaatitaaneq pillugu nalunaajaatinik qassii-nik taasagas saanga.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6-imi, imm. 1-imit erserpoq suliasani inger-latsinnermut oqartussanit aalajangiiffigineqartussani oqartussaq paasis-sutissat suliami pissusiviusunut pingaaruteqartut, oqartussat oqaatsiti-gut pisimasaasa, imaanik allattuissasoq. Taamaattorli tamanna atuutinn-gilaq paasissutissat suliap uppersaatisartaanit erserpata.

Aalajangersagaq maleruagassamik inatsisinit aalajangigaanngitsumik taperta qartinneqassaaq ima siunertalimmik, ingerlatsinermi ileqqoq pitsaasoq aammattaaq tassaasoq suliamik suliarinnineq pillugu paasissutissanik pingaarutilinnik allattuisar neq, s.i. illuatungerisap tungaanut oqaatsitigut paasisitsineq. Taamatuttaaq pibus saaffigineqarpoq, suliami aalajangiineq qaqutigoortumik pisumik oqaatsit atorlugit nalunaarutigineqassappat, aalajangiinerup imarisaanik suliamut allattuisoqarnissaa.

Napparsimmaviup pisortaata A-mik akunnittarfimmi oqaloqateqarneranut naammagittaalliortullu napparsimmaviup direktorianik 14. november 1995-imi oqarasuaatikkut oqaloqateqarsimaneranut naleqqiussilluni napparsimmaviup pisortaata pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinnegarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaq oqaatigineqartoq naapertorlugu oqaloqatigiin nerit marluk taakkua pillugit suliasamat nalunaarsuutinik allattuinnissaminut pibus saaffeqarpoq, taakkua A-p soraarsinnissaanik aalajangernermut tunngaviusumut ilaatinneqarsimappata.

Oqaluinnarluni oqaloqatigiinnerit taakkua aalajangernermut tunngaviusumut ilaatinneqarsimanngippata allattuisussaataitaaneq inatsisitigut aalajangigaanngitsoq naapertorlugu nalunaarsuutinik allattuisoqarsimasariaqaraluarpoq.

Oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq kingullerpaq 27. november 1995-imi pisoq, tamatumani A-mut allakkaniittunut unnersuussisoqarluni allakkanilu taakkunani nalunaarutigineqarluni isumaqatigiinneq malillugu soraarsimasoq, pillugu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinnegarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaani § 6, imm. 1, malillugu allattuisussaataitaaneq malinneqartussaavoq, A-mummi allakkani malinnaasuni oqaloqatigiissimanermut unnersuussinermi oqaloqatigiissimanerup sunik imaqarneranik taasaqartoqanngimmat, tamatumuunakkullu oqaatsitigut paasissutissiissutigisat suliami allakkiatigut takuneqarsinnaagaangata allattuisussaa titaanermik pinngitsoortitaanissaq pillugu inatsisip immikkut aalajangersagartaa eqquutitinneqarani.

Naalisarlugit oqaatigalugit isumaqarpunga suliami atorfeqartinneqarnermik taamaatitsinermut tunngasumi allattuisussaataitanerup malinneqarsimannginnera isornartuusooq”.

Tamatuma kingorna Ombudsmandi, napparsimmaviup direktoriata kissaateqar neratigut, suliamik malinnaaffiginninnissaq pillugu ataatsimiititsivoq.

32-3 Akiliunneqarluni sulinngiffeqarnermi angalanermut atasumik sulisitsisup akiligaanik qaannanik timersuutiniq marlunniq sulinngiffeqarnermi nassatatut nassaqqusaannginneq pillugu naammagittaalliuttip malittari-sassat kukkusut malillugit aalajangiivigineqarsimanera.

A-p, kommuni K-mi atorfeqartitap, naammagittaalliutigaa A-p Danmarkimut akiliunneqarluni angalanerani qaannat timersuutit marluk, A'p sulinngiffeqarnermini atugassaasa, nassiunnerinit aningaasartuutit K'p akilerumasimannikkai. K'p suliaq aalajangiivigisimavaa nuunnermi pigisanik assartuineq sillimasiinerlu pillugit Ilitsersuummi nuunnermi aningaasartuutit taartisiat pillugit malittarisassat malillugit oqaatigisimallugulu qaannat oqaatsimut taaguummumut "angallatinut", ilitsersuut malillugu nuunnermi pigisatut isigineqarsinnaanngitsumut, ilaasut. Tamanna tunuliaqutaralugu kommunip usitut nassiussineq akilerumasimannigilaa.

Ombudsmandi oqaaseqarpoq K'p aalajangiinera eqqortumik iliorluni isumaqatigiissummi A'p attavigisaani sulinngiffeqarner-siutit pillugit maleruagassat malillugit aalajangiivigineqartussa-asimagaluortoq. Ombudsmandip isornartorsiorpaa K malittari-sassat tamatuma tungaanik aqutsisumit allaasut malillugit aalajangiisimasoq K-lu peqqussuteqarfigaa suliaq suliarinera nangeqqeqqullugu suliamilu nutaamik aalajangeeqqullugu. (J.nr. 11.32.20.0/072-95)

A'p naammagittaalliutigaa K kommunip kingusinnerpaamik 27. februar 1996-imi qaannat timersuutit Danmarkimut sulinngiffeqarnermi nassatatut nassarnissaanik naammagittaalliortup qinnuteqaataanik itigartisisimasoq.

Kommuni Ombudsmandip suliamik suliarinninnerata nalaani siusinnerusukkat aalajangiinnerminik tunaartaqaannarsimavoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamut 1996-imi oqaaseqaammuni ilatigut isumaqatigiissummi 6. februar 1987-imeersumi § 9, imm. 10-p qanoq paasineqarnis saata tungaatigut isumaliutersuutiniq qassiinik taasaqarsimavoq. Taamatuttaaq Pisortaqarfiup isummani qalleqqissarpaa, taanna malillugu qaannat sulinngiffeqarnermi pisattanut nassatanut ilaanatik.

Kisiannili Sulisoqarnermut Pisortaqarfiata kingorna imaattut oqaatigisimavai:

“...

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ilisimatitsissutigissavaa allamik isumaqatigiis-suteqartoqarsi manngikkaangat suut tamaasa aallaavigalugit suliffigalugu najugari-samiit umiarsualivimmut tikiffissa mut suliffigisatullu najukkamut uterluni nassata-tut sulinngiffeqarfissamut nassarneqarsinnaasut allamik isumaqatigiis-suteqartoqar-simannikkaangat piviusumik isumaqatigiinniuteqareernerup imaluunniit iliuuseri-

sassaq illuatungeriinnit akuerineqarsimalluni aalajangersarneqarsimasoq malillugu, taamaattor li imatut nuunnermi pigisat sulinnigiffeqarnermut atassuteqartumik akiliunneqarluni angalanermut atasumik nassarneqassanatik.

Nalilerneqartariaqarpoq allanit allaasumik tassani pisoqarnersoq, taamaalilluni pigisat, akeqan-ngitsumik assartorneqarnissaat qinnutigineqartut, nuunnermi pigisanik taagorneqartunut ilaatinneqarlu tik. Matuminnga naliliinermi erseqqissisinniarneqartariaqarpoq tassani pigisat, illup pequtaatut isuamqarfingeqarsinnaasut, sulinnigiffeqarfissanut nassarneqarajunngitsut pineqarnermut.

Aamma qularnaatumik paasineqartariaqarpoq usit pigisat suliffiulluni najugaqarfiusumiit umiarsuarlivimmut tikiffissamut assartorneqartut, najugarisamulli suliffiusumut utertussaannngitsut taamaalillunilu usinik pigisanik nuussivinneq, tassani pineqarnermut

Sulisoqarnermut Pisortaarfik isumaqarpoq A’p nammineq ileqqulersornermigut takutikkaa malittarisassap qulaani taaneqartup isumaatut paasillugu naammineq qaannat nuunnermi pigisatut isigisimagai, tassami Sulisoqarnermut Pisortaarfimmi pigineqartut tunngavigalugit suliffigalugu najugaqarfisamiit Danmarkimut akeqanngitsumik assartuinissaq kisiat qinnutigineqarsimammat.”

A’p Ombudsmandimik 11. oktober 1996-imi ataatsimeeqateqarnermini upper narsarsimavaa akiliunneqarluni sulinnigiffeqariartorluni angalanerminut atasumik qajaatini timersuutit Danmarkimut nassiussimallugit, matumalu kingorna kommuni saaffiginnissimalluni usit nassiunnerannut akiliummik utertitsiffigineqarumalluni. Taa maalilluni saaffiginnissutaa piffissap tungaatigut usinik utimut Danmarkimiit nassius sinissap siornaniippoq. A nangilluni nassuiaasimavoq kommunip itigartitsinerata kingorna utimut nassiunnerisa akilernissaannut akissaqarsorisimanani, taamaattumil lu qaannat sulinnigiffeqarnini qaangiummat Danmarkimut qimaannarsimagini. Tamatumali kingorna A’p ataatami Danmarkimiittup qaannap aappaanik, A’p oqarnera malillugu ullumikkut Kalaallit Nunaanni najugaqarfisami silataaniittup, utertillugu nassiunnissaanut akissaanik nassissimavaa.

Suliap ingerlasimaneranut Ombudsmandi imaattumik tunngavilersuuteqarpoq:

1995-imi februarip qaammataani sulinnigiffeqariartorluni Danmarkimut akiliunneqarluni angalanermut atasumik perorsaasup A-p qaannat timersuutit marluk pigisatut sulinnigiffeqarnermi nassatut assartorneqarnissaat kissaatigisimavaa.

Suliamit erserpoq A-p tamatumunnga atasumik K kommunimi sulisut pisortaan nut, pigisat usitut nassiunnerisa akilernissaannik itigartitsisumut, saaffiginnissima soq.

Sulisunut pisortap itigartitsisimanera A-p allakkani 13. februar 1995-imeersuni K kommunimi Isumaginninnermut ingerlatsivimmut naammagittaalliuutigaa. A-p allakkamini taavaa Danmarkimi feerartilluni qaannat taakkua atulersaarini, taamaat tumillu qaannat pigisatut sulinnigiffeqarnermi nassatut isigineqassasut.

A-p qaannat 14. februar 1995-imi Royal Arctic Line A/S-imut tunniupai Danmarkimut assartorneqartussanngorlugit. Tamatumunnga atasumik usitut nassiunneri A-p nammineq akilerpai.

Isumaginninnermut ingerlatsiviup allakkani 17. februar 1995-imeersuni A-p naammagittaalliuutigisaa tunuartippaa. Aalajangiinnermi imaattut taaneqarsimapput:

“... ”

Isumaqatigiissutissinni aalajangersakkat misissorsimavakka soorlumi aamma sulisoqarnermut allaffik taakkua qanoq paasineqarnissaat pillugit KANUKOKAmik atassuteqarfiginnissimasoq.

Isumasiuinnermi nassuiaaneqarpoq qajaatitit timersuutit nassatatut ilaatineqarsinnaanngitsut aammattaq nuunnermi pigisat, tamatumani angallatit nammineq pigisat ilaatinneqaratik, pillugit maleruagassat tungaatigut.”

Matuma kingorna A allakkatigut 22. februar 1995-imeersutigut K koommuniata borgmesterianut naammagittaalliuuteqarpoq. Naammagittaalliuutigisamini perorsaa sunut isumaqatigiissut 1987-imeersoq unnersuussutigaa. Nammineq isumaa malillugu isumaqatigiissummi qaannat timersuutit nassarnissaannut periarfissamik tunngavissaqarpoq.

Suliamit erserpoq maleruagassat taakkua aalajangiinnermut ilanngullugit nassiuuneqarsimasut ilumut Nuunnermi pigisanik angallassineq sillimmasiinerlu pillugit Iltersuummik ilaqartut. Perorsaasunut isumaqatigiissutip 1987-imeersup, sulinngiffeqarnermi nassatassat pillugit maleruagassat tassanga erserlutik, A-mut atuuttup assilineranik taamatutaaq ilaqarsimnersut ersinngilaq.

Matuma kingorna A kattuffimmuut attavigisaminut ‘Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffianut’ (PIP) suliassaq pillugu saaffiginnissuteqarpoq.

PIP 1995-imi martsip aallaqqaataani Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmuut saaffiginnissuteqarpoq, tassami PIP’ip isumaa malillugu K kommunip maleruagassat ataqatigiissut kukkusut ilanngussimammagit - tamatumuunakkullu maleruagassat kukkusut malillugit aalajangiisimalluni. PIP’ip isumaa malillugu K kommuni taarsiullu gu akiliunneqarluni angalanerit pillugit isumaqatigiissut malillugu aalajangiisimasaria qaralarpoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 22. marts 1995-imi Kalaallit Nunaanni Kommu nit Kattuffiat aamma K kommuni qinnuigisimavai suliassaq pillugu oqaaseqaateqaaq qullugit. Ammattaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup imaattut taavai:

“... ”

K kommuni qularnanngitsumik taassuminnga itigartitsissuteqarsimavoq nuunnermi pigisanik assartuineq sillimmasiinerlu pillugit kaajallaasitamut 31. marts 1981-imeersumut; NAL C-I, 4-1-17, innersuussilluni.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq kaajallaasitaq akiliunneqarluni angalanerit atasumik atorneqarsinnaanngitsoq. Taamaattorli aammattaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq qaannat nuunnermi pigisavittut isigisariaqartut, taamaattumillu akeqanngitsumik nassatatut nassarneqarsinnaanatik.

“... ”

K kommunimik oqaloqatigiissuteqarfiginnereernerup kingorna Kalaallit Nunaan ni Kommunit Kattuffiata qinnutigisaqarneq 27. marts 1995-imi akissuteqarfigaa. Oqaaseqaammi ima allassimasoqarpoq:

“... ”

Eqqorpoq perorsaasunut isumaqatigiisummi 1987-imeersumi tunngavissaqarmat kisermaa pigisanik umiarsuartigut nassiussassanik 100 kg miss. nassarsinnaasoq, kisiannili nuunnermi pigisaviit aalajangersakkamut taassumunnga ilaatinneqanngitsut.

Taassuminnga paasinninnerput unaavoq angalanermi nassatat, nassiunneqarsinnaasut, tassaasut nammineq pigisat sulinnigiffeqarmissami atugassat, soorlu atisat meeraaqat qamutaat sikkilillu.

Uagut paasinninnerput malillugu nuunnermi pigisanut killiliineq pineqartup sunik pinik, sulinnigif feqarnermi nassarneqarajuttanngitsunik aammalu - annertussusiat oqimaassusialluunniit pissutigalugit - sulinnigiffeqarnermi nassatanut, soorlu qimuttuitsunut, bussinut timmisartumulluunniit ilaalluni angalanermi, allanut ilagitilugit nammineerluni assartorajunngisaanik nassataqarnermut, killeqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu A-p qajaasa usitut nassiunnerinut kommunip akiliissusaannginneranik K kommuni isumaqatigaarput.”

Oqaaseqaat tunuliaqutaralugu Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup suliaq pil-lugu isummani PIP’ip tungaanut 5. april 1995-imi ersersippaa.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq Nuunnermi pigisanik assartuiner mut sillimmasiinermullu Ilitsersuut suliami ator neqarsin-naanngitsoq. Taarsiullugu Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup Sulinermik Inuussutisarsariuteqartut Kattuffiata (SIK) aamma Pisortat isumaqatigiinniartartoqati-giivisa akornanni Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu ulluenerani paaqqinnittarfinni perorsaasutut sulisunut akissarsiatigut ator finitsita-anikkullu atugassarititaasut pillugit isumaqatigiisummi 6. februar 1987-imeersumi § 9, imm. 10 unnersuussutigaa. Aalajangersagaq taanna malil-lugu kisermaap 100 kg miss. nassarsinnaavai imatulli, nuunnermi pigis-aviit aalajangersakkami ilaatinneqaratik. Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup matuma kingorna oqaatigaa:

“...
Sulisoqarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq qaannat taakkua marluk nuunnermi pigisaasut, taamaattumillu K kommuni assartuinermut aningaasartuutinin akili-issanngitsoq.
”

PIP 20. april 1995-imi Sulisoqarnermut Pisorta qarfimmu saaffiginnis-suteqaq qippoq. Allakkani PIP akiliunneqarluni angalasarnerit pillugit isu-maqatigiisummi § 7, imm. 2-mut oqaaseqaatinut unnersuussivoq, matuma kingorna nassatat tassaallutik pigisat nalinginnaasut sulinnigiffeqarnermi atugassat. PIP pissutsinik imaattunik paasinninnginnerminik ersersitsivoq, tassalu qaannat, sisoraatit sikkilillu tungaatigut allaasumik, nuunnermi pi-gisatut isigineqarmata pigisatullu sulinnigiffeqarnermi nassatatut isigineqa-ratik.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfik saaffiginnissummut 25. april 1995-imi imatut akis-suteqarpoq.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq qaannat nuunnermi pigisatut isigine-qassasut, aammalu sikkilinut sisoraatinullu sanilliunneqarsinnaanngitsut. Taamaat-tumik Sulisoqarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq qaannat sulinnigiffeqarnermi nas-satatut taamaattutut isumaqarfigineqarsin naanngitsut, atorfeqartitap sulinnigiffeqari-artorluni angalanermini akeqanngitsumik nassarsinnaasaa tut.”

Tamanna tunuliaqutaralugu imaattunik oqaaseqassaanga:

“Aallarniutaasumik malugaakka K kommunip suliami aalajangiinera taamaallaat isummerfigisimagiga, tassami Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup K kommunip kattuffiullu tungaanut oqaaseqaatai kommunimut suliap qanoq paasisariaqarnera pillugu tapertaasumik paasisutissiissutitut isigisimagakkat, suliamilu Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit aalajangiinernut ersiutitut isiginagit.

K kommunip 17. aamma 27. februar 1995-imi aalajangiinernut tunngavilersuu tigusaa pillugu imaattut malugisimavakka:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 malillugu aalajangigaq allakkatigut nalunaarutigineqaruni tunngaviusumik ilaqartineqassaaq.

Tunngavilersuutigisap imarisaanut piumasarisat erseqqinnerusut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 24-anit erseput:

“Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapput taaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

...”

Aalajangiinerni 17. aamma 27. februar 1995-imeersuni K kommuni inatsisini maleruaqqusanut, aalajangiinermut tunngaviusunut, unnersuusuteqarsimangilaq.

Ajuusaarnarluinnartuusoraara K kommunip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 malillugu tunngavilersuuteqartitsinissamut piumasarisasaasunik malinnissimangimmat.

Kisiannili kinguliini taaneqartut pillugit amigartumik tunngavilersuuteqartitsiner mut tassunga tunngasumik annertunerusumik qanoq iliuuseqassanngilanga.

Suliami ilisimatitsissutigineqartut malillugit tunngavigitittariaqarpara K kommu-nip aalajangiinerni 17. aamma 27. februar 1995-imeersut Nunnermi pigisanik assartuinerumut sillimmasiinerumullu Ilitsersuummi, imm. 2, taarsiissutip annertussusia sillimmasiinerumilu atugassarititaasut pillugit, maleruagassat malillugit aalajangiinernu sut. Immikkoortoq 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Taarsiissummut ilaapput poortuinerumut puuiaanermullu aningaasartuutit, atorfimmi najugaqar fiusut akornanni assartuineq, Danmarkimi najugarisap atorfimmilu najugaqarfiusup akornanni, matumunnga ilanngullugu Den kgl. Grønlandske Handelip, Aalborgimiittup, najugarisallu akornanni isorartussuseq containerimik assartuiffiusoq isorakinnerpaaq.

...

Taarsiissummut ilaapput pequtit nalinginnaasut, tamatumuuna ima paasineqartussat illumi pequtit pigisaviit matumunnga ilanngullugit sikkilit.

Taamaalilluni soorlu imaattunut akiliussisoqarneq ajorpoq: angallatit (matumunnga ilanngullugit umiatsiaaqqat, qaannat) nammineq pigisat...”

Ilitersuummi maleruagassat pissusiusunik, tamatumani atorfeqartitaq nuunner mut atasumik akiliunneqartussaalluni, eqqartuipput tassa imaappoq pisoqarnerni atorfeqartitap allamik najugaqalerfigisaani.

Kisiannili pisoqarnermi pineqartumi A-p allamik najugaqarfegartussaanaera tamatumunngalu atasumik qajaatimi Danmarkimut assartorneqarnissaannik kissaati gisaqarnera pineqanngilaq, paarlattuanilli qaannat Danmarkimut assartorneqarnis saannik kissaateqarsimanera taamaaliornikkut taakkua sulinngiffeqarnermini atorsinnaaniassagamigit.

Taamaattumik A-p usitut nassiussat akiannik taarsiivigineqarsinnaanissaa pillugu aalajangiineq eqqortumik oqarluni Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata aamma Pisortat Isumaqatigiinniartartoqatigiivisa akornanni Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu ulluuneri paaqqinnittarfinni perorsaasutut sulisunut akissarsiaqarnikkut atorfinitsitaanikkullu atugassarititaasut pillugit isumaqa tigiissummi 6. februar 1987-imeersumi § 9, imm. 10-mi maleruagassaq malillugu pismaariaqaraluarpoq.

Aalajangersagaq ima oqaasertaqarpoq:

“Sulinngiffeqarnermut atasumik akiliunneqarluni angalanerni atorfeqarfiup akiligassaani taamaallaat nassarneqarsinnaapput nassatat tigumiaannarissat taamaattut, angalanermut atasumik tunngavigisassami immikkut akiliinertaqanngitsumik nassarsinnaatitaasut. Taamaattorli Kalaallit Nunaanniit Danmarkimi umiarsualivinnut tikiffissanut utimullu umiarsuutigut 100 kg miss. nassiussiso qarsinnaavoq aammalu kisermaanut pilersuisunullu tunngasumik nassatanik 200 miss., kisiannili imatut nuunnermi pigisaviit ilanngunneqarsinnaanatik.”

Tunngaviusut pigineqartut tunngavigalugit isornartuusoraara K kommunip maleruagassanik ataqatigiissunik, pissutsinit killeqartitsisunit allaasunik, atuinermigut suliami aalajangiisimammat.

Isumaqatigiissummi § 9, imm. 10-mi maleruagassap erseqqinnerusumik qanoq paasineqarnissaanik apeqqut pillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isumaa ilalersin naavara, matuma kingorna qajaq timersuut aallaaviulluni nassatatut isigineqartaria qassalluni aalajangersakkamit ilaatinneqartoq. Taamatuttaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup maanga oqaaseqaatigisamini 23. april 1996-imeersumi pigisat sulinngiffeqarnermi nassatassat nuunnermilu pigisat akornanni immikkoortitsineq pillugu taasai ilalersinnaavakka, matuma kingorna aalajangiisuusussaq unaassalluni sulinngiffeqarfissamut utimullu maanga assartuinermik pisoqassanersoq imaluunniit sulinngiffeqarfissamut assartuineq kisimi pineqarnersoq.

K kommunip aalajangiinerata maleruagassat ataqatigiissut, tamatumungaati gut killiliivissuninngarnit allaasut, malillugit pisimanera pillugu aammalu A-p 11. oktober 1996-imi ataatsimiinnermi uannut ilisimatitsissutigisimasai pillugit K kommuni peqqussuteqarfigissavara suliasaq suliareqqeqqullugu suliamilu nutaamik aalaja-ngeeqqullugu.

Tamanna peqatigalugu K kommuni qinnuigissavara suliasamik suliarinneqqin nerup inerneranik tusarleqqullunga”.

Kingorna allakkat, K kommunip A-mut allagarisimasaasa assilineranik imaattu mik tigusaqarsimavunga:

“Kommuni nangilluni isumaqarpoq sulinngiffeqarnermi nassatassat pillugit aalajangersakkanut pingaaruteqartunut pisariaqartunik, matumalu saniatigut aammat-taaq nuunnermi pigisat pillugit malittarisassanik, unnersuussivigineqarsimasutit.

Kisiannili Ombudsmandi ima isumaqarmat kommunip malittarisassanik unnersu-ussuteqarsima nera naammattumik erseqqissuseqarsimangitsoq, taava tamanna so-orunalimi ajuusaarutigaarput.

Qanga kattuffik attavigisat suliamik ingerlasseqqullugu qinnuiginikuusimavat, kisiannili Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasititsisimanerata kingorna annertune-rusumik qanoq iliuseqarnissamut P.I.P.-ip tunngavissaqarsorisimagunangilaa.

Paasissutissat pallinneqarsinnaasut tamaviisa tunuliaqutaralugit, matumunnga ilanngullugit pingaartumik Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup nalunaarutigisai, soor-lumi aamma Ombudsmandip allakkiaanit 23. oktober 1996-imeersumit ersersoq, kommunip suliaq suli ataasiarluni misissorsimavaa, kisiannili aalajangiinermi al-lanngortinnissaanut tunngavissaqarsorinagu, piumasarisavillu aalajangiusi maan-narnissaa kissaatigigukku taamaassappat apeqqutip eqqartuussisunit aalajangiivigi-sassangortil lugu misilinnissaanut unnersuunneqarputit.

...

Tamanna tunuliaqutaralugu Ombudsmandip nammineerneratigut K kommunip borgmesteria maannaanniit peqqussuteqarfingeqarnerup mal-linneqarnissaa suliallu suliareqqinneqarnissaa pillugit ataatsimeeqatigine-qarpoq.

Ataatsimiinenrmi tassani Ombudsmandip imaattut oqaatigai:

“Kommuni isumaqaruni paasissutissaviusut eqqunngitsut tunuliaqutaralugit isornartorsiuisoqarsi masoq, taava pissutsit allakkani immikkut ittuni nassuiaateqar-figisariaqarpai.

Kisiannili kommunip Ombudsmandip isornartorsiunerata oqallisigineqarnerani akuliunnissaminut pisinnaatitaanngilaq, isumaqarpungalu naammagittaallioortumut naleqqiussilluni soqutaanngitsoq kommunip suliami Ombudsmandip isornartorsi-uiffigisaani isumaqatiginninnginnerminik ersersitsinera, isornartorsiuneq taanna kommunimut sanilliussilluni naammagittaallioortup inatsisit tungaatigut inissisima-neranut aalajangiisuussumik pingaaruteqanngippat.

Kommunip suliami piviusumi tassani aalajangiinermi allanngortinnginnissaa kis-saatigaa, naak suliap suliareqqinneqarnissaanik peqqussuteqarsimagaluartunga.

...

Kisiannili suliami piviusumi tassani ilisimatitsissutigineqarsimangilaq kommu-nip suliamik suliareqqiinnermini uanga isumaqarfiginninnikka ilumut akuliussimane-rai, imaluunniit soorlikiarmi suliamik suliareqqinivimmik ilumut pisoqarsimane-rsoq.

Peqqussuteqarnera naapertorlugu kommunip suliamik suliareqqiisimangippat ta-ava paasisaria qarpara assartuinnermut aningaasartuutit taarsernissaannik naamma-gittaallioortumit kommunimut qinnuteqaammik ilaatigut inatsisit naapertorlugit sul-iarinqarsimangitsumik nangilluni peqartoq, ilaatigullu kommunip suliamik sulia-reqqiinerata inerneranik naammassissutaasumik paasissutissinne qarnissaq pillugu maannaanniit qinnuteqarneq malinneqarsimangitsoq”.

Ataatsimiinnermi kommunip imaattunik taasaqarpoq:

Kattuffiup A’p attavigisaata Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup akornanni allaga-risartakkanik kommunip tigusaqarsimanerata kingorna aatsaat kommunip Sulisoqar-

nermut Pisortaqarfiup suliami pissutiginiagaanik paasinnilersimavoq. Aammattarmi kommunip ilimagiuannarsimagaluarpaa suliaq immikkut ilinniagaqarsimasunik isumaqatigiissitsiniartartunit aaqinneqarsimasoq.

Matuma saniatigut kommuni maannagaanniit peqqussutigisap malinneqarnissanik qalleqqiissaalluni kissaateqarnermut oqaatigisassaqaanngilaq.”

Matuma kingorna imaattut isumaqatigiissutigineqarput:

“Kommunip maannagaanniit oqaaseqaatigineqartoq tunngavigalugu suliaq suliareqqissagaa, isumaliutersuutigsamilu inernerat maanga nalunaarutigalugu, aammalu kommuni suliaassat suliarine qartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuuteqarnisamik piumasaqarnek naapertorlugu taamatuttaaq suliareqqiinerup inerneranik naammagittaalliortoq nalunaarfigissagaa.

Aammattaaq isumaqatigiissutigineqarpoq maannagaanniit A-mut allakkani, assilinerinik kommunimut paasissutissiilluni, naammagitaalliortumut allakkanut 11. november 1996-imeersunut tunngasumik kommunimik ataatsimeeqateqarsimaneq pilugu paasissutissiisoqassasoq, kommunilu matuma kingorna aalajangiisummik naammagittaalliortumut saqqummiussaqaarumaartoq suliaassat suliarineqartarnerat pilugu inatsit naapertorlugu maannagaanniillu oqaaseqaat tunngavigalugu, tamatumalu kingorna Ombudsmandip isummerfigiumaarpaa, naammagittaalliortumut aningaasartuu taanngitsumik, naammagittaalliortup suliamik eqqartuussisunut aalajangigassanngortitsinissaa siunnersuutigineqassanersoq”.

Ombudsmandi kingusinnerpaamik K kommunip A-mut allagaasa assilinerannik tigusaqarsimavoq, taakkunani ilaatigut ima allassimasoqarluni:

“Kommunip allakkiaanut 11.11.1996-imeersumut nangissutitut kommunip ilisimatissutigisin naavaa kommunip, Inatsisartut Ombudsmandiata peqqussuteqarnerata kingorna, qinnuteqaatit sulisreqqilersimagaa.

...
Kommunip ilinnut allakkiaani 17.02.95-imeersumi taaneqarsimasutut apeqqut Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu ulluunerani paaqqinnittarfiini perorsaasutut sulisunut akissarsiatigut atorfinitsitaanikkullu atugassarititaasut pillugit Sulinerimik Inuusutissarsiupeqartut Kattuffiata Pisortallu Isumaqatigiinniartartoqatigivisa akornanni isumaqatigiisummi 06.02.1987-imeersumi § 9, imm. 10-mit aqunneqarpoq.

Aalajangersagaq imaattumik oqaasertaqarpoq:

...
Kommunip nutaamik aalajangiinissaa aalajangersagaq taanna naapertorlugu aalajangerneqaru maarpoo. Kommunip nutaamik aalajangiinermini Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup isumaa aallaavigiu maarpaa, tassalu suut tamarmik tunngaviusutut najugaqarfimmi atorfeqarfigisamit umiarsualivimmut tikiffiusumut utimullu najugaqarfimmi atorfeqarfigisamut sulinngiffeqarnermi nassatatut nassarneqar sinnaasut, allamik isumaqatigiissuteqartoqarsimannngikkaangat.

Aammattaaq kommuni isumaqarpoq oqaatsit “nuunnermi pigisat” taamatullu “nassatat” qanoq paasariaqarnerat nuunnermi pigisanik assartuineq pillugu maleruagassanit ataatsimut katersukkanit 31. marts 1981-imeersunit, NAL C-1, 4-1-17, taparserneqarsinnaasoq. Kisiannili maleruagassat taakkua tunngavigalugit aalajangiisoqassanngilaq, qinnuteqaateqarninnulli atasumik pissutsit pissutaaqataasut tamaviisa pillugit piviusumik naliliineq isumaqatigiissutip § 9-ani, imm. 10-mi maleruagassamut qulaani issuarneqartumut sanilliussaq tunuliaqutaralugu.

Suliareqqiinermut atasumik kommunip pissutsit pisunut pissutaaqataasut ilisimaneqartuttamaviisa misissorlugillu nalilersimavai. Taakkunanga ilaatigut erserpoq piffissami 1995-imi 13. februarimit martsip 13-ianut sulinngiffeqarsimasutit, qaanat nassiussassanngorlugit 14. februarimi tunniunneqarsimasut ilisimatissutigine-

qartullumalillugit qaannat sulinnigiffeqarnerup naaneranut atasumik utertillugit nassiunneqarsimannigitsut qularnannigitsumik pissutsit aningaasaqarninnut tunngasut nassatarisaannik.

Maaniittut pillugit kommunip ilisimatitsissutigissavaa kommuni nutaamik aalajangiilersaartoq, matumalu kingorna aningaasartuutit taarsinneqarsinnaassanatik, qaannammi isumaqatigiissutip § 9-ani, imm. 10-mi aalajangersakkat naapertorlugit kommunip naliliinera malillugu nuunnermi pigisatut isigisariaqarmata.

Matumunnga atasumik kommunip imaattut pingaartissimavai,

- qaannat sulinnigiffeqariartornermi nassatatut nalinginnaasumik nasarneqarneq ajortut,
- suliamit ersinngitsoq Illit qanoq ilisukkulluunniit, angerlamulluunniit utereeraluarnerpit kingorna, utimut nassiussinermut aningaasartuutit akilerneqarnissaannik kommunimut qinnute qarsimasutit, aamma
- isumaqatigiissummi § 9, imm. 10-mi piumasarineqartutut qaannat sulinnigiffeqarnerup naaneranut atasumik suliffigalugu najugaqarfiumut utertillugit ilumut nassiunneqarsimannigitsut,
- qaannat suliffigalugu najugaqarfisannut utertillugit assartortinniarnerat nalunaarutigisimann gikkit.

Tamanna pillugu kommunip qinnuigissavaatit taaneqartunut oqaaseqaatigiumasinnaasannik saqqummiusseqqullutit kingusinerpaamik ullumi ullormit ullut 14-it qaangitsinnagit”.

32-4 Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut atorfineqqaarlaat akissarsiaqarlutik sulinnigiffeqarsinnaatitaanerminnik katersisimanatik sulinnigiffeqartussaa-titaanerat pillugu apeqqut.

A-p, meeqqat atuarfinni misiligutaasumik 1994-imi julip aallaqqaataani ilinniartitsisutut atorfinitsitaasimasup, ilaatigut aamma Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa kommunip, atorfeqarfigisami, akissarsiaqarluni sulinnigiffeqarsinnaatitaanermut katersisimanani sulinnigiffeqarnermut akissarsiamini iluarsivigisimagaani, piffissamit atorfinitsinneqarfigisaminit atuarfiup 1994-imi augustip aallaqqaataanut aasaanerani matoqqaneratanaaneranut.

Ilinniartitsisut sulinnigiffeqartarnerinut malittarisassat isumaqatigiissummi 27. maj 1993-imeersumi nassaassaapput tjenestemandinut inatsisimmi § 49 naapertorlugu Naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaanni Tjenestemandit Isumaqatigiissullu malillugu atorfeqartitat Qitiusumik aaqqissuisoqarfiata akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasumi, taanna malillugu ilinniartitsisut meeqqat atuannigiffeqarneranni sulinnigiffeqartassalutik.

Kisiannili naalakkersuisut aalajangiinerat 26. maj 1982-imeersoq naapertorlugu ilinniartitsisut Ilinniarfissuarmi ilinniarnerminnik naammassinneqqammersut julip aallaqqaataanit akissarsiaqarlutik atorfinitsinneqartarput.

Oqaaseqarpunga Ombudsmandi suliffissaqartitsiniarnermi illuatungeriit akornanni ataatsimoortumik isumaqatigiissutigisat nasuiarnissaannut pisinnaatitaananiluunniit isumaqatigiissutip tjenestemandit pillugit inatsimmi § 49 naapertorlugu isumaqatigiissutigineqarsimasup feriarneq pillugu inatsimmut naapertuuttuuneranik isummerfiginnissinnaanngitsoq.

Kisiannili Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup, tamatuma tungaati-gut malittarisassanut oqartussaasoqarfiusoq aamma KIIP'ip, atorfinitsitsinermit oqartussaasoqarfiusup, sulinngiffeqarneq pillugu isumaqatigiissut imatut paasisimavaat Naalakkersuisut aalajangigaat 1982-imeersoq nangilluni atuuttoq, taamaammat Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip, paasinnineq taanna naapertorlugu, naammagittaalliortup sulinngiffeqarsimanermit akissarsiai iluarsii vigisariaqarsimanngikkalarai.

Tamanna peqatigalugu Ombudsmandip Sulisoqarnermut Pisortaqarfik ilisimatissimavaa sulinngiffeqarneq pillugu isumaqatigiissutip 1993-imeersup oqaasertamigut Naalakkersuisut aalajangigaannik 1982-imeersumik isummerfiginninngitsoq.

Aammattaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik ilisimatinneqarpoq sulinngiffeqarneq pillugu isumaqatigiissut 1993-imeersoq tamanna peqatigalugu sulinngiffeqarneq pillugu inatsimmit sanoqqutitsisinnaatitaanermik imaqartoq inatsimmi § 1, imm. 2 naapertorlugu, Ombudsmandimmi malugisimammagu Kalaallit Nunaanni oqartussaasoqarfik isumaqatigiissuteqartoq aamma sanoqqutitsisinnaatitaanermut oqartussaasoqarfik taamaaqatigiissut Danmarkimi atuuttup akerlianik, tassani sulinngiffeqarneq pillugu inatsit tunngavimmigut Kalaallit Nunaanni atuuttup asisinganik tunngaveqarluni. (J.nr. 11.32.20.0/62-95)

Meeqqat atuarfianni linniartitsisup A-p K kommuni makku pillugit naammagit taalliutigiaa:

- akissarsiat 31. oktober 1995-imi tunniunneqarneranni 17.765,10 kr.-t ilann gaatigineqarsimasut, piffissami 1.juli 1994-imit 1. august 1994-imut "feriamut/nammineq akilikkamut", piffissamilu tassani atuarfik matoqqasimal luni, taamaalillunilu suliffimminiinnginnini feriarnermik peqquteqanngitsoq,
- akissarsianit ilanngaassinissaaq imminut nalunaarutigineqarsimanngitsoq, aatsaallu piffissaq pineqartoq ukiumik ataatsimik qaangereersoq pisimalluni, aamma

- kommuni akissarsianit ilanngaassisimasoq akiliisitsiniartarnermi malittari sassat tunngavigalugit ilanngaatigineqarsinnaasunit amerlanerusunik.

K kommuni naammagittaalliuut pillugu imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

"Nammineq akilerlugu feriarnermut atatillugu akissarsiatigut aaqqiineq/ilanngaassineq feriarar neq pillugu isumaqatigiissut, Nalunaarutit serie C-I, immikkoortoq 8, gruppe 2, lb. nr. 17 27. maj 1993-imeersaq tunngavigalugu pisimavoq. Aaqqiisuteqarneq taanna isumaqatigiissummi § 4, imm. 1, 2 aamma 5 innersuussutigalugit pisimavoq, tassami tassani ilaatigut allassimammat ilinniartitsisut atuarfimi sulinnigiffeqarnerup nalaani feriarassasut, tassa imaappoq ilinniartitsisut isumaqatigiissut tunngavigalugu piffissami tassani feriasatik atortassagaat. Anker Enoksen 1. juli 1994 aallarnerfigalu gu atorfinitsinneqarpoq, 1994-imi akissarsiaqarluni feriar-nissaminut katersaqarsimanani.

Akissarsiatigut aaqqiisuteqarnerup ukioq ataaseq qaangiuttoq aatsaat pisimane-ranup pissutaa voq feriarmaneq taanna pillugu kultureqarnermut atuartitaanermullu ingerlatsiveqarfiup akissarsia leriffimmut sulisoqarnermullu immikkoortortaqaarfim-mut september 1995-imi aatsaat nalunaaruteqarsi manera.

Feriar-nissamut katersisimanani feriarnermut atatillugu akissarsianit ilanngaassi-neq tassaavoq akissarsiatigut aaqqiisuteqarneq, tak. feriarar neq pillugu isumaqati-giissut qulaani taaneqartoq, tasaanani akiliisitsiniartarnermi malittarisassat malil-lugit akissarsianit ilanngaassineq."

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

"...

Isumaqatigiissummi (*Nal, C-I, 8-2-17, aqq.*) § 4, imm. 1-imi allassimavoq ator-fillit (tjeneste mandit) atuartitsiner mi nal. akunnerinik aalajangersimasunik suliffis-saqartitaasut § 2-mi aalajangersak kami ilaatinneqanngitsut. Taamaallituk tjeneste-mandit taakku Inatsisartut feriarar neq pillugu inatsisaanni aalajangersakkanik tunn-gaveqarlutik akissarsiaqarlutik feriar-nissaminut (feriarnersiutinullu immikkut ittu-nut) taarsiullugu feriar-nersiutit tiginissaat toqqarsinnaanngilaat.

Isumaqatigiissummi § 4, imm. 2-mi allassimavoq atuarfiup feriarqarnerata nalaani sulinnigiffeqarneq tjenestemandit imm. 1-imi taaneqartut feriarnerattut isigineqartoq.

Isumaqatigiissummi § 4, imm. 5 malillugu feriasanik katersisimanani feriar-nermi tjenestemandit imm. 1-imi taaneqartut akissarsiatigut ilanngaatissaat naatsor-sorneqartarput, tak. feriarar neq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, atorfiup pine-qartup inissisimanissaanut aalajangersakkat tunngavigalugit ukiumut akissarsiat 8/2080-iatut ullormut naatsorsuullugu. Ilinniartitsisut piffissami sivikinnerusumi sulis-saataitaasut eqqarsaatigalugit ilanngaat tassunga naapertuuttumik naatsorsorne-qartarpoq.

Feriar-nersiuteqarneq feriarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 6 imatut oqaa-sertaqarpoq:

"Suliner-mik inuussutissarsiuteqartoq feriar-nersiuteqarluni ulluni 30-ni feriar-sin-naanermut ullunik katersaqarsimanngitsoq, ullut feriarfissani ullunut 30-nut ilassu-sertissinnaavai feriar-nersiuaqarnani imaluunniit akissarsiaqarnani."

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit oqartoqartariaqarpoq ilinniartitsisoq kinalu-umniit ulluni 30-ni akissarsiaqarluni feriar-nissaminut katersaqarsimanngitsoq, tama-tigut pisinnaatitaaffeqarmat ullut feri arfissat ullunut 30-nut ilassusertissallugit, so-orunami akissarsiaqarluni feriar-nissamut katersaqataann gitsumik ulluni feriarfigi-sani akissarsiatigut ilanngaatsilluni.

Tamatunnga peqatigitillugu erseqqissarneqassaaq pisinnaatitaaffik taanna pi-neqartup feriar-nissamut katersar-neqavissimasunit sivi-sunerusumik feriar-nissamut pisussaaffimmik illuatungilis sanngimmagu.

Allakkiani assigiinnik oqaasertalinni 8. april 1994-imeersuni ilinniartitsisunut ukiumi atuarfiusumi 1994/95-imi atorfinitseqqinneqarsimasunut nutaanullu tamanut nassiussorneqartuni Nuup Kommunia allassimavoq ulloq atuarfiusussaq siulleq tassaasoq sisamangorneq 18. august.

K kommunip allagaasigut 19. maj 1994-imeersutigut A nalunaarfigineqarpoq ...mmi ilinniartitsi sunngussasoq, tassami ilaatigut siusinnerusukkut pisarnertut nalunaarutigineqarmat ulloq atuarfiusoq siulleq tassaasoq 18. august.

Allakkatigut 13. juni 1994-imeersutigut ...mmi skoleinspektøriugallartumit ...mmi ilinniartitsisutut tikilluaqquneqarpoq. Allakkanut taakkununga ilaatigut ilanngullugit nassiunneqarput skema A-p akis sarsiassaasa naatsorsorneqarneranni immersugassaq, nal. akunneri akissarsiaqarfiusussat naatsorsorneqarallarnerat aamma tapit assigiinngitsut il.il. nalunaarutigineqarnerat - 1. august 1993-imi (eqortoq tassaagaluarpog 1994) tunniunneqartussanngorlugit.

Allakkani taakkunani aamma oqaatigineqarpoq aasaanerani feriarnerup kingorna atuarneq 18. august aallartissasoq, kisiannili pilersaarusiorluni ataatsimiinnissamut 16. aamma 17. august nal. 9.00 ilinniartitsisut isersimaartarfiannut ataatsimiigaaqu-sisoqartoq.

...mmi ilinniartitsisutut nutaatut A skoleinspektøriugallartup allaffianut ataasinn-gorneq 15. august nal. 10.00 aggersarneqarpoq, ...mmi sulineq pillugu immikkut ili-siarititsiniarluni sivikitsumik ataatsimee qatigiinnissamut. Taamatuttaaq oqaatigine-qarpoq atuarfiup allaffia piffissami 18. julimit 6. augustimut matoqqassasoq, atuarfi-ulli pedelia atuarfimi ulluinnarni naapinneqarsinnaasoq, aasaanerani feriarnerup nalaani atuarfik alakkarumassagaanni.

A atorfinitisaaneranut allakkiani 24. juni 1994-imeersumi ilaatigut allassimavoq 1. juli

aallanerfigalugu ilinniartitsisutut misiligutigalugu atorfinitinneqartoq, akissarsi-atigut ukiunik katersinera 1. juli 1994-imi aallartissasoq kiisalu akissarsiassai qaam-mammut siu moortumik tunniunneqartassasut.

Taamaalilluni A-p atorfinitisaanerumullu atatillugu sulisitsisup akornanni allaffi-geqatigiittarnermi Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmu oqaatigineqarsimasumi sulias-sami pineqartumi matumani qaammatini juli/august 1994-imi feriarnermut atatil-lugu ajornartorsiutinik suliami matumani pineqartunik immikkut taasaqartoqarsi-mannngilaq/aalajangiugallartoqarsimannngilaq.

A-p atorfinitisaaneranut atatillugu allakkiap imarisai isiginiaraanni pineqartup pissutissaqarluni naatsorsuutigisinnaavaa 1. juli 1994-imi atorfinitinneqarsimanini, ulloq taanna aallarnerfigalugu aki ssarsiatigut ukiunik katersilernini piffissarlu ta-anna aamma aallarnerfigalugu malittarisassat malillugit akissarsiassani tigusalissal-lugit.

Aammattaaq oqaatigineqartut malillugit qularnaatsutut isigineqarpoq A-p malit-tarisassat tunngavigalugit ulluni 30 akissarsiamigut ilanngaanneqatarluni feriar-nissamut periarfissatut pisinnaati taaffini atorsimannngikkaa - akissarsiaqarluni feriar-nissaminut katersaqarsimannnginni pissutigalugu.

Tamatuma kingorna oqaatigineqartut malillugit isumaqartoqartariaqarpoq A-p ul-luni 30-ni nammineq akilerlugu feriarmissaminut pisinnaatitaaffini atorsimannngik-kaa, tamatumunngami peqatigitil lugu isumaqartoqartariaqarmat taamaaliornissa-mut pisussaaffeqanngitsaq, Sulisoqarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq taakkuin-naalluunniit tunngavigalugit Nuup Kommuniata akissarsiatigut ilanngaassinera/aaqqiissuteqarnera eq-qortumik tunngavissaqarani pisimasoq.

Taamaalilluni Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq aningaasat 17.765,10 kr.-t K kom-munip utertillugit tunniuteqqittariaqarai."

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup oqaase qaataani ima allassimasoqarpoq:

"Pisortaqarfik naammagittaalliuteqartup atorfinitsinneqarneranut atatillugu alakkiaq 24. juni 1994-imeersoq innersuussutigalugu naliliilluni isumaqarpoq feriernersiuteqarneq feriarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 25. oktober 1990-imeersoq aamma Naalakkersuisut kiisalu Atorfillit Isumaqatigiissutillu aqquutigalugit atorfeqartitaasut Kattuffissuata (TOC-ip) akornanni isumaqatigiissut 27. maj 1993-imeersoq, Nalunaarutini serie C-I, afsnit 8, gruppe 2 lb. nr. 17-imi tamanut nalunaarutigi neqarsimasoq pisumi uani piviusumi tamarmik atorneqartut.

Isumaqatigiissummi taaneqartumi § 4, imm. 2 malillugu sulinngiffeqarneq atuarfiup feriarnerata nalaani tunniunneqartoq feriarfigineqartutut isigineqarpoq. Taamaattorli Pisortaqarfik isumaqarpoq aalajangersagaq taanna ilinniartitsisup nutsaat 1. juli aallarnerfigalugu atorfinitsinneqarnerani atorneqarsinnaanngitsoq. Tassani pisutigineqarpoq ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinneq qammertut piffissami tassani atorfinitsitsinermi oqartusaasumit aggersarneqarmissaminut piareersi majuartartut ilisareqatigiinnissaq pillugu pikkorissartitsinerneq peqataanissaq, suliffissamat nuulluni angalanissaq, nuuffigisami angerlarsimaffigilikkamut iserterneq kiisalu atuartitsinermik pilersaarusicor neq il.il. eqqarsaatigalugit.

Naalakkersuisut 26. maj 1982-imi ataatsimiinneranni ilinniartitsisutut naammasserlaat 1. juli aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartarnissaannik aamma tassunga atatilugu aningaasartuutaanerusut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutinut ilanngulugit naatsorsuunneqartarnissaannik aalajangerma tali, tak. ataatsimiinnermi imaqarniliaq nr. 22/1982 imm. 4a, aalajangersimasumik ileqquusimavoq ilinniartitsisut najugaqavissut 1. juli aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartarnerat, feriararneq pillugu inatsimmi § 6 tunngavigalugu feriarinnaatitaanertik aalajangiusimangippassuk. I-leqqusup taa ssuma feriararneq pillugu isumaqatigiissutit 27. maj 1993-imeersup isumaqatigiissutigineqarnerata kingorna allanngortinneqarsimanginnera Pisortaqarfiup kommuninut aamma kultureqarnermut atuartitaanermullu ingerlatsiveqarfinnut tamanut allagaasigut nr. 6230-ikkut 21. juli 1993-imeersutit erseqqiluinnaartumik takuneqarsinnaavoq - saaffiginnissutarsi bilagitut ilanngullugu nassiuunneqartoq ilanngullugu. Allakkat taakkua imarisaaat taamani nassiuunneqannginnerminni Sulisoqarnermut Pisoqartaqarfimmut saaffiginnissutigineqarput.

A piffissamat atorfinitsitaaffimminit akissarsiaqarsinnaatitaasimammatt aammalu oqaatigineqartut malillugit feriararneq pillugu inatsimmi § 6 tunngavigalugu juli 1994-imi feriarinnaatitaanini atorsi manggimmagu, Pisortaqarfik isumaqarpoq K komunip akissarsiatigut ilanngaassinera eqqunngitsoq.

Aningaasat unitsinneqartut 17.765,10 kr.-iusut qulaani taaneqartunik tunngaveqareersut utertillugit akilernerneqartariaqarmata. naammagittaalliutip immikkoortuisa sinneri oqaaseqaateqarfisigis sallugit pissutissaqarsorinangilaq.

Pisortaqarfimmit kommuninut tamanut aamma kultureqarnermut atuartitaanermullu ingerlatsiveqarfinnut tamanut allakkani taaneqartuni 21. juli 1993-imeersumi ilaatigut imatut allassimasoqarpoq:

"Ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinneqartut 1. juli aallarnerfigalugu atorfinitsinneqarsi matillutik atuarfiup aasaanerani feriararneq nalaani akissarsiaqarsinnaatitaanerat pillugu kommunit ataasiakkaat apeqquteqaataasa makkuninnga erseqqissaateqarnissaq pisariaqalersippaat:

Ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinneqartut 1. juli aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartarput tamatunala kingorna KANUKOKA-mik isumaqatigiissut Naalakkersuisullu akuersissuteqarnerata kingorna akissarsiaqartarlutik il.il..

Tamanna pillugu isumaqatigiissut taamani isumaqatigiissutigineqarpoq, isumaqartoqarmat suleqatigiit suleqatigiinnerlu pissutigalugit pingaaruteqarlunnaartu-

usog qallunaat kalaallillu ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinnerlaat akornanni akissarsiatigut taamalu akissarsiaqarnermi pensionisi aqarnissamilu ukiunik katersinermi naligiissitsisoqarnissaa.

Tunngaviusutigut taakku julip qaammataani sulisitsisutut oqartussat aggeqqusinnaaneranut piareersimasussaapput, ilisareqatigiinnissaq pillugu pikkorissartitsisarnerit, suliffigisassamut nuukkiar torluni angalanerit kiisalu atuartitsinerup pilersaarusiorneqarnissaa pissutigalugit.

...

Tamatuma kingorna eqqikkaalluni erseqqissarneqassapput,

...

- ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinnerlaat ukiumi atuartitsiviusumi 1. juli aallarnerfi galugu atorfinitsinneqartut ukiumi pineqartumi atuarfiup aasaanerani feriaqarnerata nalaani akissarsiaqarsinnaatitaassanngitsut, feriartarneq pillugu inatsimmi § 6 tunngavigalugu feriarsinnaatitaanertik aalajangiusimagunikkut, kiisalu
- ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinnerlaat ukiumi atuartitsiviusumi 1. juli aallarnerfi galugu atorfinitsinneqartut piffissamit atorfinitsinneqarfimminnit akissarsiaqarsinnaatitaapputferiarnissamut katersisimannginneq pissutigalugu akissarsiaminnit ilanngaassivigineqaratik, atorfinitsitsisutut oqartussat aggeqquseriartaarnissannut ukiup atuartitsiviusup aallartinnis saata tungaanut periareersimasassagunik."

Aammattaq K kommuni suliamut oqaaseqaammik ilassuteqataasumik imaattumik oqaaseqaateqarsimavoq:

"...

K kommunip matumuuna nalunaarutigissavaa Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup aamma KIIP-ip malittarisassanik atuuttunik nassuiaanerat tusaatissatut tiguneqartoq, tamatumalu kingunerisaanik ilinniartitsisup A-p akissarsiai aaqqivigineqassallutik, taamaalluni 1994-imi julip qaammataani feriarsimanera pissutigalugu akissarsianit ilanngaassisimaneq atorunnaarsillugu.

Naggasiullugu oqaatigineqassaaq ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinnerlaat Kultureqar nermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfiup suliniuteqarmeratigut Nuup Kommuniani 1. juli aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartut 1. julimit atuarfiup aallartinnissaata tungaanut suliassaqartinne qartalissammata, tamannalu feriarneq pissutigalugu akissarsiatigut ilanngaassisanninnissamut tunngaviussaaq, tak. Sulisoqarnermut PISOqartarfiup KIIP-illu allagaat.

Matuma kingorna K kommunip suliaq naammassineqartutut isigaa".

Tamatuma kingorna Ombudsmandip Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiaq 26. maj 1982-imi aalajangiinermut Kultureqarnermut, Ilinniartitaaner mut Ilageeqarnermullu Pisorta qarfiup innersuusutigisaaannut tunngaviusogq pissarsiar niarsimavaa.

Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiami tassani ima allasimaso qarpoq:

"Ukiup atuartitsiviusup 1979/80-ip tungaanut ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinnerlaat Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfianni 1. juli aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartarput. Kisianni Nalagaaffiup kukkunersiuisoqarfia isumaqarsimavoq Danmarkimi ileqqusoq malinneqartariaqartoq, Danmarkimimi ilinniartitsisut 1. august aallarnerfigalugu atorfinitsinneqartarmata, taamaattorli nassuerutig-

neqarluni qallunaat ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinnerlaat julimi LO-p aturfiani peqataasut suli 1. juli aallarnerfigalugu atorfinitsinneqarsinnaasassasut.

Namminersornerullutik Oqartussat apeqqut taanna pillugu KANUKOKA-mut saaffiginnissimap put, allakkatigulli akineqarsimanatik. Atorfilittat ataatsimiinneranni KANUKOKA-mi allattoqarfiup pisortaa oqarpoq KANUKOKA-p Namminersornerullutik Oqartussat tunngaviatigut isumaqatigigai, taamaattorli ataatsimoortumik tapiissutit taakku amerlaqataannik amerlineqarnissaat kissaatigalugu.

Inassutigineqarpoq ilinniartitsisut Ilinniartissuarmi ilinniarnerminnik naammassinnerlaat 1. juli 1982 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqassasut, ukiunilu tulliuuttuni pingasuni aningaasartuutaanerussasut 300.000 kr.-t missaanniittut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit KANUKOKA-p isumaqatiginniuteqarfigi neqarnerani ilanngullugit naatsorsuunneqassasut."

Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiami Namminersornerullutik Oqartussat KANUKOKA-mut saaffiginninnerannik innersuussutigineqartumi aamma imatut allassimasoqarpoq:

"...
Suleqatit suleqatigiinnissarlu pissutigalugit pingaaruteqarluinnartutut isigineqarpoq qallunaat kalaallilu ilinniartitsisut ilinniarnerminnik naammassinnerlaat akornanni akissarsiatigut taamalu akissarsiaqarnermut pensionisiaqarnissamullu ukiunik katersinermi naligiissitsisoqarnissaa. Tamatu munnga peqatigitillugu aturfii amerlanersaanni atuarnerup aallartinnissaa augustip aallartinneranut siuartinneqarsimavoq, taamaattumillu atorfinerlaat taakku Kalaallit Nunaata Seminariaanit suliffigisas saminnut julip ingerlanerani nooreersimasariaqarlutik, ukiup atuartsiviusup aallartinnissaanut piareersimasinnaajumallutik.

"...".
Tamatuma kingorna Ombudsmandip suliap ima ingerlasimanera oqaatisin naalerpara:

Naammagittaalliuteqartoq 1. juli 1994 aallarnerfigalugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisoqarfimmit ilinniartitsisutut misiligummik atorfinitsinneqarpoq.

Naammagittaalliuteqartup atorfinitsitaaneranut atatillugu allakkiami, assilineri 24. juni 1994-imi ullulernerqarsimasoq Ombudsmandimut kisiat saqummiunneqarsi masoq, ilaatigut imatut allassimasoqarpoq:

"Namminersornerullutik Oqartussat 1. juli 1994 aallarnerfigalugu ilinniartitsisutut misiligummik atorfinitsippaatsit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq tunngavigalugu...

Piffissaq misilinneqarfiusoq 1996-imi junip qaammataata naanerani naammassisutut isigineqas saaq.

"...
Suliffigigallagassat tassa K kommuni aturfii ilaat.
Akissarsianut ukiut ilinnut katersiffiusut 1. juli 1994-imit aallartissapput.

"...".
A atorfinitsitaanini pillugu K kommunimit marlunnik allagarsivortaaq:
Allakkani 940711-mik normulinni, 8. april 1994-imi ullulernerqarsimasuni ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

"Ukiuni atuartsiviusumi 1994/95-imi ilinniartitsisunut atorfinitseqqitanut aamma atorfinerlaanut tamanut allakkat assigiimmik oqaasertallit nassiuusunnegartut.

...
 Atuarfimmi sorlermi inissinneqarnissat 1994-imi majip qiteqqunneqarata missaani nalunaarutigineqarpoq. Tamanna atuarfimmi inissinneqarfissanni skoleinspektørimit ilinnut toqqaannartumik nalunaarutigineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

...
 Ulloq atuarfiusoq siulleq tassa 18. august. Kisianni atuarnerup aallartinnissaa siqqullugu ilinniartitsisut ataatsimiinnissaat qaqugu pissanersut suli nalunarallarpog. Tamanna atuarfinit toqqaannartumik nalunaarutigineqarumaarpoq.

..."
 Kommuni allagaani 19. maj 1994-imeersuni ima allassimasoqarpoq:
 "Siusinneruskut allakkannut nr. 940711-mut nangissutitut... matumuuna nalunaarutigissavara ... atuarfiani inissinneqassagavit ..., tassungalu saaffiginninnissannut soorunalimi tikilluaquneqarputit. Allakkat uku assilineqarneri skoleinspektørimit nassiunneqarput, naatsorsuutigineqarporlu taassuma ungasinngitsunnguakkut attaveqarfigiunnaaraatit ilaatigut atuartsissutit agguataarneqarneri, sapaatip-akunneranut skema, atuarfimmi pissutsit il.il. paasisutissiinissaq siunertaralugu.

Siusinnerusukkut nalunaarutigineqareersut ulloq atuarfiusoq siulleq tassa 18. august. Taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq inissaqartinneqanngikkallarlutik atorfinitisinneqarsimasut utaqqiisaagallartumik ineqartinneqarnissaminnik pisari-aqartitsisut sap. akunnerisa 32-ata missaani maani illoqarfimmiilereersimassasut, taamaattorli erseqqissarneqassaaq Nuup Kommuniata pisussaaf fiit tamakku tigummimmagit, matumani ullormit atorfinitisinneqarfinit aningaasaqarnikkut akisussaaffik ilanngullugu.

..."
 Atuarfiup ... skoleinspektøríanit naammagittaalliuuteqartumut allakkani 13. juni 1994-imeersuni ilaatigut imatut allassimasoqarpoq:

"... allagaanut nangissutitut ... atuarfimmi maani suleqatissatsit tikilluaqquni-arpakkit.

...
 Skemassat akissarsiaavillu naatsorsorneqarneranni immersugassap assilineqarnera ilisimatitsisutitut ilanngullugit nassiunneqarput.

1. ...
 2. Akissarsiaavit naatsorsorneqarnerannut immersugassaq nal. akunnerisa suliffigisassavit naa tsorsorneqarallarnerinik ilaqartoq aamma tapit assigiinngitsut il.il. nalunaarutigineqarneri - 1. august 1993-imi tunniunneqartussanngorlugit. Aasaanerani atuannigffeqarnerup kingorna atuarneq 18. august aallartissaaq, kisianni piler saarusiornissaq pillugu 16. aamma 17. august nal. 9.00 ilinniartitsisut isersimaartarfianni ataatsimiin nissamut aggersaasoqarsimavoq.

Ungali ilinniartitsisut nutaat katillugit 14-iusut ...-mi sulineq pillugu immikkut ilisaritikkusuppak ka, taamaattumillu qinnuigissvakkít ataasinngornermi 15. august nal. 10.00 uanga allafinnut ataatsimii giaqqullutit, paasisutissiisuteqalaassagama.

...
 Atuarfiup allaffia piffissami 18. juli - 6. august matoqqassaaq, kisianni pedeli aasaanerani atuannigffeqarnerup nalaani atuarfik alakkarusussagaanni atuarfinni nappinneqarsinnaavoq.

..."
 28. juli 1994-imi akissarsiat tunniunneqarneranni qaammatiní marlunni akissar siassat tapillu assigiinngitsut naammagittaalliuuteqartumut tunniunneqarput, kisianni feriarsimanermut akissarsiatigut ilanngaassisoqarani.

28. september 1995-imi akissarsiat tunniunneqarneranni akissarsiat nalingin naasut naammagittaalliuuteqartumut tunniunneqarput, ilaatigut mak-kuninnga ilanngaatitaqartillugit: "nammineq akilerlugu feriarneq, 15 enhe-der, sats 592,17, ilanngaat 8.882,55 kr."

31. oktober 1995-imi akissarsiat tunniunneqarneranni akissarsiat na-linginnaasut naammagittaalliuuteqartumut tunniunneqarput, ilaatigut mak-kuninnga ilanngaatita qartillugit: "nammineq akilerlugu feriarneq, 30 enhe-der, sats 592,17, ilanngaat 17.765,19 kr."

Naammagittaalliuutip suliarineqarnerata nalaani naammagittaalliuute-qartup kommunillu akornanni isumaqatigiissutigineqarsimavoq 28. sep-tember 1995-imi akissarsiat tunniunneqarneranni ulluni 15-ini feriarsima-nermut ilanngaat 1995-imi feriarsimanermet tunngassuteqartoq

Taamaalillutik 31. oktober 1995-imi ilanngaatit 17.765,10 kr.-iusut kisi-mik naammagittaalliuuteqartup 1. juli 1994 aallarnerfigalugu atorfinitsin-neqarnerani piffissamut atuarfimmu feriarfiusumut tunngassuteqarput.

"Tamakku tunngavigalugit Ombudsmandi imaattunik oqaaseqaateqar-poq:

Naammagittaalliuuteqartup piffissamit atorfinitsinneqarfimmint feriar-simanera pillugu apeqqummut.

Feriararneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 2-mi aalajangersarneqarsi-mavoq Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut suliat ilaanni sulias-saqarfylluunniit ilaanni sulinermik inuussutissarsiuteqartunut inatsit ta-anna tamakkiisumik ilaannakortumil luunniit atuutissanngitsoq, taakkua maleruaqqusatigut imaluunniit isumaqatigiissutiti gut feriarneqsaat aam-malu feriarnerneqsaat imaluunniit feriarnerminni akissar siaqar-nissaat qulakkeerneqarsimatillugit, malittarisassat feriararneq pil-lugu inatsimmi pitsaatigisutut periarfissinneqarfigisaat malillugit.

Taamattaq feriararneq pillugu inatsimmi § 2-mi erseqqissarneqar-poq inatsit taanna pisinnaatitaaffinnik annertunerusunik, inatsisinik al-lanik imaluunniit isumaqati giissutinik sulisitsisut sulinermillu inuussu-tissarsiuteqartut akornanni isumaqatigiissu taasunik killiliisuunngitsoq.

Naalakkersuisut 26. maj 1982-imi aalajangiinerat KIIP-ip innersuus-sutigisaa feriararneq pillugu inatsimmi § 2-mi pineqartunut ilaasutut paasineqartariaqarpoq.

Naalakkersuisut aamma Tjenestemandip Isumaqatigiissutillu tunnga-vigalugit atorfeqartitaasut Kattuffissuat (TOC) feriararneq pillugu inat-simmi § 1, imm. 2 aamma atorfillit (tjenestemandit) pillugit inatsimmi § 49 innersuussutigalugit 27. maj 1993-imi isumaqatigiissuteqarsimapput, K kommuni tusarniaanermut siullermut atatillugu akissutimini iliuuseri-simasaminut naammagittaalliuutigineqartumut tunnga viginarsimasa-anik. Feriararneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 2-mut innersuussineq ta-amaalilluni imatut paasineqassaaq, Naalakkersuisut isumaqatigiissute-qarnerminnut peqatigitillugu aalajangersimasut sulinermik inuussutis-sarsiutillit assigiinngitsut arlallit, matumani meeqqat atuarfianni ilinni-

artitsisut tjenestemandit atorfinitinne qarsimasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, feriararneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqassanngitsut, isumaqatigiisummi aalajangersakkat eqqarsaatigalugit.

Isumaqatigiisummi aalajangersakkat tunngaviusussat tassaapput § 4, imm. 2 aamma imm. 5.

§ 4 imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq atuarfiit aasaanerani atuann-giffeqarneri sa nalaanni tjenestemandit (ilinniartitsisut) sulinn-giffeqar-tinneqartartut, piffissallu suliffissaat nal. akunnerini aalajangersimasuni atuartitsisusaanikkut aalajangersar neqarsimasut, piffissani tassani fe-riartutut isigineqartassasut.

Atuarfinni il.il. ukioqatigiikkuutaanut ukioqatigiikkuutaartuunn-gitsunullu aggua taariviusimasuni nalinginnaasumik atuartitsinissamut pilersaarutit pillugit Namminer sorerullutik Oqartussat nalunaaruta-anni nr. 21-mi 17. maj 1994-imeersumi § 12, imm. 2 tunngavigalugu meeqqat aasaanerani atuann-giffeqarnerat sivikinnerpaamik sap. akun-nerinik imminnut ataannartunik 7-inik sivisussuseqassaaq, piffissallu 1.juni mit 31. augustip tungaanut ingerlasup iluani naammassineqassall-uni.

Isumaqatigiisummi § 4, imm. 5-imi akissarsiatigut ilanngaassissutis-sat naatsor sorneqartarnerat pillugu malittarisassat aalajangersarne-qarsimapput, akissarsiaqar luni feriarnissamut katersisimanani feriar-neq ingerlanneqarpat.

Isumaqatigiisummi oqaatigineqanngilaq Naalakkersuisut 26. maj 1982-imi aalajangiinerat suli atatiinnarneqassanersoq.

Ataatsimut isigalugu oqartariaqarpunga ataatsimoortumik isumaqati-giisutit isumaqatigiisutissiallu qanoq paasineqarnissaannik nassuia-aniarnissamut pisinnaatitaanngitsunga, tassami isumaqatigiisuteqar-nermi illuatungiusup aappaannaa, tassalu Naalakkersuisut, kisiisa eqqarsaatigalugit pisinnaatitaaffiligaagama, taamaat tumik isumaqatigi-issummi taaneqartumi Naalakkersuisut 1982-imi aalajangiinerata taar-serneqarnissaa siunertarineqarsimanersoq erseqqinnerusumik misilinni-arsin naanngilara.

Pingaartunik isumaqatigiisutit tjenestemandit pillugit inatsimmi § 49, imm. 1 tunngavigalugu isumaqatigiisutaasimasut eqqarsaatigalugit tik-kuarlugit oqasaan ga, Naalakkersuisut tjenestemandit pillugit inatsimmi § 49, imm. 2-mi isumaqatigiin niuteqarnissamut pisinnaatitaaffeqarne-rata killilersorneqarnera pillugu apeqqut Naalakkersuisut pissutsit inat-sisitigut aalajangersaavigineqarsimasut pillugit isuma qatigiisuteqar-sinnaatitaannginnerannut tunngasoq tassammat apeqqut tjeneste mandit pillugit eqqartuussiveqarnerup pisinnaatitaaffianut atasoq, tak. Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani kommuninilu tjeneste-mandit pillugit eqqartuussiveqarneq pillugu inatsimmi nr. 192-imi, 26. marts 1991-imeersumi § 2, imm. 1).

Taamaattumik Naalakkersuisut TOC-mik isumaqatigiissutaa 27. maj 1993-imeersoq feriartarnej pillugu inatsimmi sulinermik inuussutissarsiuteqartunut minnerpaaffissaliinikkut qulakkeerinniffiusunut ilumut naapertuuttuunersoq oqaase qaateqarfiginngitsoortariaqarpara.

Kisianni maluginiarsimavara naammagittaalliuuteqartup atorfinitsitaanerani oqartussaasoq, KIIP aamma Sulisoqarnermut Pisortaqarfik Naalakkersuisut sinnerlu git isumaqatigiinniuteqartartutut oqarsimamata isumaqatigiissummi Naalakkersuisut 1982-imi aalajangiinerata tarserneqarnissaa siunertarineqarsimanngitsoq.

Taamatut paasinninnermik nassuiaaneq KIIP-imit kommuninut tamanut allakka tigut 21. juli 1993-imeersutigut nalunaarutigineqarsimavoq.

Taamaalillunga oqartariaqarpunga A-p akissarsiaasigut aaqqiissuteqarnissa mik kummunip aalajangenera malittarisassat atuuttut qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanermut KIIP-imit Sulisoqarnermullu PISOqartarfimmit nalunaarutigineqartu mut naapertuuttuusimanngitsoq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga A-p akissarsiai piffissamit atorfinitsin neqarfinninit feriarsimanera pissutigalugu kommunip aaqqiissuteqarfigisariaqarsi manngikkaluarai.

Kisiannili naammagittaalliuuteqartup akissarsiaasigut oqaatigineqartutut aaqqiissuteqarsimanermik kommunip atorunnaarsitsisimanera tamatumalu kinguneri saanik 1994-imi julip qaammataani A-p akissarsiamigut pisassarisaanik tunniussinia lenera eqqarsaatigalugit aalajangiineq atorunnaarsinneqarsimasoq eqqarsaatigalu gu annertunerusumik iliuseqarnissara pissutissaqarsorinngilara.

Kisianni tamanna pillugu tusarniaanermut kingullermut kommunip akissutimini allammat ilinniartitsisut allat "1. juli aallarnerfigalugu Nuup Kommuniani atorfinitsinne qartartut 1. julimit atuarfiup aallartinissaata tungaanut suliakkersorneqartalissasut, tamannalu feriarnej pissutigalugu akissarsiatigut ilanngaassisanninnissamat tunngaviusasooq, tak. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aamma KIIP-ip allagaat", inassutigissavara KIIP-ip aamma Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliasaqarfimmi tassani malittarisassat qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanerat oqaatigineqartooq naapertorlugu kommunip ilinniartitsisut atorfinitsitaqqammersut, piffissamiillu a torfitsitaaffimminnit feriarsinnaatitaanerminnik aalajangiussisimasut kisiisa akissarsi aasigut aaqqiissuteqarfigisassagai.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik eqqarsaatigalugu malugeqqussallugu pissutissa qarsoraanga feriartarnej pillugu isumaqatigiissutip 27. maj 1993-imeersup oqaaser talersorneqarnermini ilinniartitsisunik atuarfiit aasaanerani atuannigiffeqarnerisa nalaanni atorfinitsitsisarnej pillugu siusinnerusukkut 1982-imi aalajangiineq isum merfiginngikkaa.

Aammattaaq isumaqatigiissutip oqaasertalersugaanermigut oqaatigaa feriartarnej pillugu Inatsisartut inatsisaat eqqarsaatigalugu Inatsi-

sartut inatsisaata taassuma arlalitsigut saneqqunneqarsinnaanera pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimasoq.

Feriartarnej pillugu inatsimmi § 1, imm. 2 naapertorlugu Naalakkersuisut sulinermik inuussutissarsiuteqartunik ilaatitsinningsinnaanermut piginnaatitaanerat danskit feriararnej pillugu inatsisaanni § 3-ip imarisaanut naapertuuppoq, taannami malillugu Suliffeqarfinnik Nakkutillisoqarnermut Pisortaqarfiup (Direktoratet for Arbejdstilsynet) Kalaallit Nunaanni iliuuseqartarnej assigalugu sulinermik inuussutis sarsiuteqartut assigiinngitsut feriararnej pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinn-gitsoorsinnaammagit.

Taamaallilluni tassani pineqarpoq Danmarkimi immikkut akuersis-suteqarsinnaa titaaneq oqartussamut, suliffissaqartitsineq pillugu pisortat sinnerlugit isumaqatigiinniuteqartartuunngitsumut, tunniunneqarsimasoq, Kalaallit Nunaanni isumaqatigiin niuteqarnissamut oqartussaasut immikkullu akuersissuteqartarnermi oqartussaasut assigiillutik.

Qulaani taaneqartut annertunerusumik iliuuseqarnissamut pisariaqalersitsiner sut nalunaarutigeqqullugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik qin-nuigisimavara.

Naammagittaalliummi immikkoortut allat pillugit (akissarsiat nalu-naaruteqaq qaarani aaqqiivigineqarnerat aamma naammagittaalliuuteqartup atorfinitsinneqar neranit ukioq ataaseq sinnerlugu qaangiutereer-soq taamaaliornej kiisalu akiliisitsini artarnermi malittarisassat eqqar-saatigalugit akissarsiatigut aaqqiissuteqarsimaneq pillugu apeqqu).

Naammagittaalliuuteqartup 1994-imi feriarsimanera pillugu akis-sarsiatigut aaqqiissuteqarnissamik aalajangiineq kommunip atortussa-ajunnaarsissimmamagu isumaqarpunga naammagittaalliummi immik-koortut taakku annertunerusumik suliarineqarnissaannut pissutissann-gitsoq, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisanni § 6, imm. 4".

36 - Aalisarnej, Piniarnej Nunalerinerlu

36-1 Tuttut piniagaanneranni killiliinernik aqutsineq pillugu apeqqu.

Oqaaseqarpunga aallaaniarnej il.il. pillugit inatsiseqartitsi-nermi atuuttumikommunit akiliilluni aallaaniarnermik aqutse-qqunissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq .

Inatsisartut inatsisiliorsinnaatitaanerat pillugu naammagittaalli-uutit arlallit suliarinissaat Ombudsmandip itigartitsissutigisima-vaa.

Aammattaaq Ombudsmandi isumaqanngilaq Naalakkersuisut aallaaniarnerit killiliivigineqarnerinik naammagittaalliuutigineqartunik taakkuninnga aalajangersaanermut atasumik pisinnaatitaanertik unioqqutissimangikkaat (akiliilluni aallaaniarneq aallaaniarnermillu atasumik pisassiineq).
(J. nr. 11.28.10.0/059-95)

1995-imi tuttunniarsinnaatitaanermut akuersissutinik tunniussinermi akiliutinik akiliisitsinermik aaqqissuisoqarneranut atasumik pissutsit arlallit pillugit KNAPK uannut naammagittaalliuuteqarpoq, 1995-imut ilassutitut aningaasaliissutinut Inatsi sartut inatsisaat II aamma Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 18, 18. juli 1995-imeersoq:

Siullermik, ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi inatsisilioritoqarsinnaangit soq,

aappaasaanik, Inatsisini-tunngaviusuni § 43 Naalakkersuisut Inatsisartullu tuttunniarsinnaatitaanermut akiliutinik akiliisitsinissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaatinneqarnissaannut akornutaasoq,

pingajussaanik, aningaasat akilersinneqartut aaqqissukkami allaffissorinikkut aningaasartuutitut naleqqiussilluni naleqqutinngitsut,

sisamasaanik, Naalakkersuisut kommuninik aaqqissukkamut tunngasumik aqutseqqusinissaminnut piginnaassuseqartitaasimangitsut,

tallimasaanik, Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 18, 18. juli 1995-imeersoq inatsisinik assigiinngitsunik tunngaveqarluni ator-tussannagortinneqarsi masoq,

arfinilissaanillu, Naalakkersuisut tuttuttassanik agguassineq pillugu aalajanger sakkamik kommunit akornanni agguasseqqinnissaminnut pisinnaatitaanngitsut.

Matuma saniatigut piffissaq naalakkersuisut suliamik suliarinniffigisimasaat naammagittaalliuutigineqarpoq, naammagittaalliortup naammagittaalliuutigisanik tassunga assingusunik Naalakkersuisunut allakkani saqqummiussisimaneranut atasumik.

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik suliamut oqaaseqarsimanngilaq.

1995-imi novembarip 21-ni Naalakkersuisut Allaffeqarfiat oqaaseqaateqarpoq.

Allakkani 20. november 1995-imeersuni, uanga 27. november 1995-imi tigusan ni, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik nalunaarpoq oqaase qaatissaqaratik, Naalakkersuisummi Allaffeqarfiannit oqaaseqaat tunaartariniareqar mat.

Aammattaaq 1995-imi decembarip 18-iani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri nermullu Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq inatsisartut aningaasanut inatsisaanni oqaasertaliussaq naapertorlugu kommunit aaqqissummik aqutsinerat tapertamik nassuiaateqarfigeqqullgu.

Suliasaq 29. januar 1996-imi Naalakkersuisut Allaffeqarfiata tungaateqqaasitsissutigineqarpoq.

Suliassaq 26. februar 1996-imi Naalakkersuisut Allaffeqarfiata tungaanut eqqaasitsissutigeqqinneqarpoq.

1996-imi martsip 22-ni Naalakkersuisut Allaffeqarfiat suliassaq pillugu pingajus saaneerlunga eqqaasitsissuteqarfigaara.

Naalakkersuisut Allaffeqarfiata oqaaseqaataa 29. april 1996-imi tiguara.

Matuma kingorna Ombudsmandi naammagittaalliummut imaattunik oqaase qaateqarpoq:

“Siullermik, ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi inatsisilior-toqarsinnaan-ngitsaq”:

Naammagittaalliuut imatut paasivara, naammagittaalliortoq ima isumaqartoq ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmut oqaasertaliussinikkut 1) aallaaniarnissamut akuersissutinut akiliutit pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaanngitsaq aamma 2) akiliinissamik aaqqissuus-sap aqunnissaanut maleruagassanik erseqqin nerusumik aalajangersaanissamut naalakkersuisut piginnaassuseqartitaasinnaan-ngitsut.

Tunnngaveqartumik paasisariaqarpara Inatsisartut konto 50.06.22-mut oqaaserta liussinikkut Naalakkersuisut tuttunniarnissamut akuersissutinut akilummik aningaasat oqaasertaliussami aalajangersagaasut amerlaqataattut angissusilimmik akiliisitsinis samut erseqqissumik piginna-assuseqartissimagaat.

Aningaasaliissutinut inatsisinut oqaasertaliussat pisarnertut siunertaqarluni inatsisit oqaasertaattut naatsorsuunneqartarput, naak amerlanertigit inatsisit pisarnertut ilusiligaaneratuut (paragraffinut agguataarlugit) ilusiligaaneq ajoraluarlutik. Oqaasertaliussat taamaattut qassii-tigit aalajangiiviginninnissanik, allatigit inatsise qartitsinermi tunngaveqanngitsunik, piginnaassuseqartitsinernik imaqartassapput. Oqaasertaliussap inatsisiliatut inatsisit naapertorlugit eqqortuussusiata, taasuma imaasa apeqqutinit aningaasaliissutinut tunngasunit allanut tunngasuunera allannguu tigissanngilaa.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 1, malillugu sulinerma Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsivii kommunillu susassarai. Matuma nassatarisaanik Inatsisartut, taakumi pisortat ingerlatsinerannik suliaqartuunngimmata, inatsisiliornerat pillugu naammagittaalliuutit suliarisinnaanngilakka.

Taamaattumik piginnaassuseqartitsineq, oqaasertaliussakkut Naalakkersuisu nut tunniunneqarsimasoq, taanna isummerfigisinnaanngilaa.

“Aappasaanik, Inatsisini-tunngaviusuni § 43 Naalakkersuisut Inatsisartullu tuttunniarsinnaatitaanermut akiliutinik akiliisitsisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaatinneqarnissaannut akornuta-asoq”.

Inatsisini-tunngaviusuni § 43 naapertorlugu akileraarusiisoqarsinnaan-

ngilaq akileraarutillu allanngortinneqarsinnaanatik soraarsinneqarsinnaanatik tamanna inatsisiliuutigineqarsimanngippat.

Akileraarutinin akiliisitsinermut inatsisigut tunngavissaqarnissamik piumasarisaaq imatut naammassineqarsimavoq, aningaasaliissutissanut inatsimmi, tak. qulaaniittut, oqaasertaliussami inatsisitut naatsorsuutigineqartumi inatsisitigut tunngavissaqarner mik pilersitsisoqarneratigut.

Oqaasertaliussaaq suliassami tassani eqqartorneqartoq taanna erseqqissumik piginnaassuseqartitsivoq Naalakkersuisut tuttunniarnissamut akuersissutinin atulersit sinermut atasumik aningaasanik aalajangersimasumik angissusilinnik akiliisitsisinnaa nissaannut.

“Pingajussaanik, aningaasat akilersinneqartut aaqqissukkami allaf-fissornikkut aningaasartuutininut naleqqiussilluni naleqqutinngitsut”.

Akileraarut inatsisartut inatsisaattut atuuttutut iluseqartillugu (oqaasertaliussaaq) akuersissutigineqarsimammat, tak. siuliiniittut, akileraarutit angissusissaat aalajanger sarneqarsimasut taakkua pillugit oqaaseqarsinnaanngilanga.

“Sisamassaanik, Naalakkersuisut aaqqissukkamut tunngasumik kommuninik aqutseqqusinissaminnut piginnaassuseqartitaasimannngitsut”.

Tuttut eqqissisimatitaanerat piniagaaneralu pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 18-imi, 18. juli 1995-imeersumi § 4 malillugu kommu nit aallaaniarnissamut akuersissutinin pisariaqartunik taakkuninnga tunniussissapput. Akuersissutinin tunniussinermut atasumik inuussutissarsiutigiginagu piniarnermut aallaaniarnermullu allagartamik pigisallit tuttumut pisarineqarsinnaatitaasumut ataatsimut 500 kr.-nik akiliuteqartinneqassapput, inuussutissarsiutigaluguli aallaanar nermt allagartamik pigisallit tuttumut ataatsimut 100 kr.-nik akiliuteqartinneqassallu tik. Akuersissutit tunniunneqannginnerani aningaasat Namminersorerullutik Oqartussanut akilerneqareersimassapput. Qinnuteqartunut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu allagartamik pigisalinnut akuersissutinin tunniussineq pissaaq sumiiffimmi aalisartut piniartullu peqatigiiffiat suleqatigalugu. Qinnuteqartunut inuussutissarsiutigiginagu piniarnermut aallaaniarnermullu allagartamik pigisalinnut tunniussineq makitsinikkut pissaaq.

Nalunaarummi § 9, imm. 4, malillugu nalunaaqutsiussat ataasiaanarlugit atortakkat tunniunneqarsimasut, atorneqarsimannngitsulli, sapinngisamik piaartumik kingusinnerpaamillu piffissap aallaaniarfusup naaneratigut kommunimut tunniunneqassapput.

Naalakkersuisut Allaffeqarfiannit allakkamit nr. 951186-imit 17. oktober 1995-imeersumit erserpoq allaffeqarfik isumaqartoq kommunit imminnut atasutigut ingerlat sisinnaasuunissaat pillugu Inatsisit-tunngaviusut § 82-iat inatsisinut tunngaviusunut nalequttuunerata naatsorsuutiginnissaa nalunaarut naapertorlugu kommunit aqutsi nerat pillugu apeqqummut naleqqiussiluni pingaaruteqanngitsoq.

Aammattaaq Naalakkersuisut Allaffeqarfiata maanngaaniit tusarniaasummut akissutimini 28. april 1996-imeersumi ersersissimavaa isumaqatigiissuteqarnerup tungaatigut inatsisilluunniit tungaatigut naluna-

arutip ilaanik kommunit aqutsisinnis saannut tungavissaasinnaasunik uparuaasoqarsinnaanngitsoq.

Matuma kingorna tunngavilersuutigittariaqarpara kommunit tuttunniarnissamut akuersissutinik tunniussinermik aqutsinerat inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq, aallaaniarnermut piniarnernullu inatsiseqartitsinermi eqqissisimatitsinissamilluunniit inatsiseqartitsinermi, taamatuttaarlu soorlu aqutsineq kommunit Namminersornerullu tillu Oqartussat akornanni isumaqatigiissummi suugaluamiluunniit tunngavissaqann gitsoq.

Inatsisiliornermut taaneqartumut siumut suliaasuni takuneqarsinaanngilartaaq kommunit peqataanerannut inatsisitigut akuersaarnartumik tunngavissaqartitsinerup nagguissisinnaanissaanut.

Taamaallilluni kommunit peqataanerat taamaallaat nalunaarut naapertorlugu pivoq.

Allaffeqarfiup nalilersuineranut isumaqataavunga, tassalu Inatsisitunngaviusut § 82-iannit kisiat suliassat, kommuninut suliassiissutigineqarsinnaasut, annertussuse qarneranni killiliinerit suugaluilluunniit nagguissineqarsinnaanngitsut.

Kisiannili inatsisit-tunngaviusut aalajangersagartaata taassuma malitsigivaa kommunit imminnut naalakkersortut, kommunillu inatsisitigut taamaallaat suliassanik suliassinneqarsinnaasut. Matuma saniatigut kommunit Namminersornerullutik Oqartussanik isumaqatigiissuteqarikkut suliassiissutinik nutaanik suliaqarsinnaa sarumaarput.

Taamaattumik pisoqarnermi pisimasumi nalunaarutip immikkoortuisa kommuni nut aqutassanngortinnissaat pillugit inatsisitigut tunngavissaqaraniluunniit kommuninik attorneqartunik isumaqatigiissummik najoqqutassaqanngimmat, tak. matumuunattaaq allaffeqarfiup uannut oqaaseqaataa, nalunaarut kisimiilluni kommunit aqutsinerannut, kommunit attorneqartut nalunaarummik aqutsinermi peqataanissaminnik akuersinerat tut annertutigisumik unioqqutinneqassanngilaq.

Kisiannili qularnaatsumik paasineqartariaqarsimavoq nalunaarutip pineqartup akuersissutigineqalinnginnerani Pisortaqarfiup KANUKOKA-llu akornanni oqaloqati giissuteqartoqartarsimasoq, taamatuttaarlu kommunit, nalunaarut naapertorlugu tuttunniarsinnaatitaaffiusut, Pisortaqarfimmit tusarneqarsimasut.

Pisortaqarfiup matumuunakkut nalunaarutip akuersissutigineqarnissaa sioqqullu gu kommunit peqataasimanerat pillugu apeqqutip paasinarsisinnissaanut atortussat imaattut assilinerinik nassiussivigisimavaanga:

- Pisassanik agguassinissaq pillugu ataatsimiigiaqqusineq akiliillunilu aallaaniarnissamik aaqqissuussaq pillugu alaffissornikkut apeqqutit pillugit KANUKOKA-mut allakkat 116633-imik normullit 20. juni 1995-imeersut assilinerat,

- *Pisortaqarfiup isumaqatigiinniarnissamut aallarniusiaa pillugu KANUKOKA-p kommuninut tamanut allagaata 22. juni 1995-imeersup assilinera,*
- *Suliamut allattukkat, Pisortaqarfiup, KNAPK'p KANUKOKA-llu akornanniataatsimiinnermit imaqarniliaq pillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri nermullu Pisortaqarfiup j.normua 21.01.05. aamma 21.20.010.012,*
- *KANUKOKA-mut tusarniaassummut akissut 26. juni 1995-imeersaq Maniitsup Kommunianit,*
- *KANUKOKA-mut tusarniaassummut akissut 26. juni 1995-imeersaq Sisimiut Kommunianit,*
- *Tuttunniarnermik aqutsinermi periusissaq, matumunnga ilanngulugulu akiliinissaq, pillugu Pisortaqarfiup kommuninut, KANUKOKA-mut, KNAPKmut suliamullu (J.nr. 21.20.010.012) nalunaarsuutitut allagaa 27. juni 1995imeersaq,*
- *Nalunaarutissamut missingiut pillugu tusarniaassummut KANUKOKA-mit Pisortaqarfimmu akissut 30. juni 1995-imeersaq,*
- *Kommunit aaqqissuussamik aqutsinissaannut aningaasanut tunngasumik apeqqu pillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersui sumut KANUKOKA-mit allagaaq 7. juli 1995-imeersaq,*
- *Nalunaarummik inaarlugu suliarisamik nassiusuunissaq pillugu kommuninut arlalinnut, KNAPK-mut KANUKOKA-mullu allagaaq 18. juli 1995-imeersaq.*

Atortussanit taakkunannga erserpoq kommunit attorneqarsimasut nalunaarutip akuersissutigineqannginnerani taassuma isummerfiginissaanut periarfissaqarsimaga luartut, kisiannili KANUKOKA'p kommunit ataasiakkaat tungaanniit kommunit aallaani arnissanut akuersissutinik tuniussinissamik aqutsisussaanerata tunngaviusutigut nangaanartoqartinneranik ersersitsisoqarsimangitsaq, tamatumali akerlianik akuer sissutinik taakkuninnga atortussanngortitsinermut akiliisitsisoqarnissaa nangaanarto qartinneqarsimasaq.

KANUKOKA-mit naalakkersuisunut ilaasortamut allakkami 7. juli 1995-imeersu mi kisiat KANUKOKA'p ersersippaa kommunit aaqqissuussamik aqutsinissaannut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasatigut annaasanut taarsiissuteqartariaqar tut, oqaatigineqarmami: "Namminersornerullutik Oqartussat Kattuffiullu akornanni nalinginnaasumik isumaqatigiissutaavoq suliaasap annertusineranut allannortiteri nernulluunniit atasumik aningaasartuuteqarnerunernik naatsorsuisoqassasq".

Taamaattorli tamanna ilutigalugu tunngavilersuutigittariaqarpoq Pisortaqarfiup nalunaarutissatut missingiutip tusarniaassutitut nassiunneqarneranut atasumik kommunit kalerrissimangikkai, tassalu kommunit

aaqqissuussamik aqutsisussaa nerannut isumaqatigiissuteqarsimansaq tunngavissaasoq.

Siunertarisamut naleqquttuosorinangilaq kommunit peqataanerat nalunaarutis satut missingiummi, kommunit suliassamik aaqqiinissaat pillugu inatsisitigut tunngave qarnissamik pisariaqartitsisoq, allaasrineqarsimammat.

Aammattaaq tunngavilersuutigittariaqarpara KANUKOKA'p tusarniaassummut akissummini kingullerpaami 30. juni 1995-imeersumi Pisortaqarfik nalunaarfigisimagaa kattuffiup nalunaarutissatut missingiut pigineqartoq akuerisinnaagaa.

Kiisalu assortorneqarsinnaanngilaq kommunit pineqartut tamatum kingorna ilumut oqarluni 1995-imi akiliilluni aallaaniarnissamik aaqqissuussaq aqussimagaat.

Kommunit aqutsinerat nalunaarutip atortuussuseqarnera pillugu inatsisini tammartajaarnej tunngavigalugu imaluunniit aaqqissuussap naammassineqarnissaa nut peqataanissamik politikkikkut kissaatigisaqarnej tunngavigalugu pisimassagaluar palluunniit iluatsitsinerunngitsorara siuningaamik inatsisitigut tunngavissanik pisariaqartunik pileritsinikkut imaluunniit aaqqissuussap aqunneqarnera pillugu kommuninik pissusissatigoortumik isumaqatigiissuteqarnikkut kommunit peqataan neqarnerat assigiimmik tunngavissinneqarsimangimmat.

“Tallimassaamik, Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 18, 18. juli 1995-imeersoq inatsisinik assigiinngitsunik tunngaveqarluni atortussanngortinneqarsi masoq”.

Naammittaalliutit immikkoortua taanna tunngavilersuuteqartinneqarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik inatsisit naapertorlugit peqqusutunik inatsiseqartitsinermi tunngavissalinik, Namminersorerullutik Oqartus sat iluanni ataasiusunit allanit aqunneqarajuttartunik, matumuunakkut atulersitsissa soq.

Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisut Namminersorerullutik Oqartussat suliassa qarfiisa ingerlanneqarneri akisussaaffigaat.

Aalajangersakkami imm. 2 malillugu Naalakkersuisut siulittaasuata aalajangii nera malillugu suliassat naalakkersuisunut ilaasortanut agguanneqassapput.

Aalajangersakkami imm. 3 malillugu suliassat Naalakkersuisut siulittaasuata aalajangiinera malillugu naalakkersuisunut ilaasortanut agguataarneqassapput.

Maleruaqqussat taakkua tunngavigalugit Naalakkersuisut aalajangersakkamik inatsisini arlalinni tunngavissalimmik akuersissuteqarnermikut pisinnaatitaanermut akisussa anermullu maleruaqqusanut atuuttunut akerliusumik iliuuseqarsimasorinis saannut tunngavissaqarsorinngilara.

“Arfinilissaanik, Naalakkersuisut tuttuttassanik agguaassinermik aalajanger sariikkamik kommunit akornanni agguasseqqinnissamut pisinnaatitaanngitsut”.

Nalunaarut imatut katitigaavoq tutut, tak. § 2 aallarniutitut, eqqissisimatitaasut, Naalakkersuisulli § 3 malillugu tutunuk, aallaaniarneqarsinnaasunik, pisassarititanik aalajangersaasinnaallutillu agguaassisinnaasut.

Isumaqarpunga aallaaniarsinnaatitaanermik annikillisitsineq taanna inatsisartut pinngortitamik allanngutsaaliuineq pillugu inatsisaanni nr. 11-mi, 12. november 1980-imeersumi tunngaveqartoq, taassuma § 2-ani ima allassimalluni: “Namminersornerul lutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni tamarmi nunalluunniit ilaani aalajangersimasuni naasunik uumasunillu eqqissisimatitassanngortitsisinnaapput. ...Eqqissisimatitsinerup suunera qanorlu annertutiginera pillugit maleruagqusanik erseqqinnerusunik Nammi nersornerullutik Oqartussat aalajangersaasinnaapput”. Eqqissisimatitsineq taanna inuussutissarsiutiginagu aallaaniarnermik killiliinertut paasisariaqarpoq, tak. matumuu na inatsisartut inatsisaata 2-anut oqaaseqaatit, tassani allassimalluni:

“Aalajangersagaq taanna malillugu allanngutsaaliuisinnaatitaanerup Landsstyre miitinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq ... pissutigalugu pilertortumik qanoq iliuuseqarnissaa imaluunniit tamanut atortuunerusumik piffissamiluunniit killilikkami allanngutsaaliuinissaa kissaatigineqarsinnaammat. ... Uumasunik eqqissisimatitsineq eqqarsaatigalugu inatsit Kalaallit Nunaanni inuutissarsiutinut atasumik eqqissisimatit sinermut tapertaavoq, maleruagassat marluit taakkua sianigisassat assigiinngitsut sulissutarimmatigik...”.

Inuussutissarsiutigalugu tutunniarnermik annikillisitsineq inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu inatsisartut inatsissata nr. 12-ip 22. november 1984-imeersup, kingusinnerusukkut allannguuteqartitsiffiusup, § 4-nik tunngavissaqarpoq, taanna naapertorlugu naalakkersuisunut ilaasortaqa aamma s.i. maleruagassanik aalajangersaasinnaalluni “a) piffissat eqqissisimatitsivissat sumiiffiillu eqqissisimatitsi viit, b) piniarnerup piniarnermillu ingerlatsinerup inerteqqutigineqarnissaa kililerneqar nissaaluunniit, ...”.

Maleruagqusanik Naalakkersuisut Namminersornerullutik Oqartussat inatsisilior neranni killissarititaasut iluanni pisassat aalajangersariikkat taakkualuunniit aguaan nerisa allanngortinnissaannik akornusiisunik maleruagassaqaarsorinanngilaq.

Killiliineq inuussutissarsiutiginagu aallaaniat inuussutissarsiutigalugulu aallaani at pillugit, tak. qulaaniittut, assigiinngitsunik inatsisitigut tunngavissaqarmat, Naalak kersuisuttaaq - inatsit tunngavissaasoq ataqqillugu - inuussutissarsiutigalugu aallaani anut pisassarititassanik inuussutissarsiutigalugu aallaanianut pisassarititassanikaalajangersaanngitsoorsinnaanngillat.

Kisiannili piasarititat ataasiakkaat iluanni aallaaniarnissamut akuersissutinik tunniussinerit oqartussaasoqarfiup aalajangiisup oqaaseqaataaniik salliutitsinerit ittumik pissuseqarput.

Tamatuma nassataraa Naalakkersuisut pisassarititat angissusissaanik

aqutsinermi akuersissutinik tunniunneqareersimasunik imaannaq utertitseqquisin naanngitsut.

Piffissaq Naalakkersuisut suliamik suliarinninnermut atorsimasaat pillugu:

Allaffeqarfiup tusarniaassummut uannut akissutaanit erserpoq KNAPK'p naammagittaalliuutaa 19. september 1995-imeersoq Allaffeqarfiup 20. september 1995-imi tigusimagaa. Matuma kingorna Allaffeqarfiup KNAPK 17. oktober 1995-imi akissuteqarfigaa, Allaffeqarfiummi oqaatigigamiuk akissut nutserneqaqqaartussaasoq.

Naalakkersuisut Allaffeqarfiannit paasissutissiissutigineqartut tunngavigalugit KNAPK'p Naalakkersuisunut allagai 19. september 1995-imeersut pillugit piffissap Naalakkersuisut suliamik suliarinniffigisimaasaata isornartorsiornissaanut naammattu mik tunngavissaqarsorinnigilara.

Naggataarutaasumik oqaaseqaatit:

Isumaqarpunga suliamik suliarinninnera siusinnerusukkut naammassineqarsin naasimagaluartoq, kisiannili paasissutissat Naalakkersuisuneersut pisariaqartut taakkua suliasap pingasoriarlunga eqqaasitsissutigereernerata kingorna aatsaat pissarsiarisimavakka. Isumaqarpunga tamanna iluatsitsinerunngitsuusoq.

Naammagittaalliuut pillugu suliasamik misissuininnut atasumik ajornartorsiute qarfiusut inatsisit naapertorlugit inarlitsaaliinertut pissusillit, naammagittaalliummut ilaatinneqanngitsut, qassiit malugilersimavakka. Tassaavoq nalunaarutip nuna tamakkerlugu assigiiaartumik aqunneqarnissaata qulakkeernissaa siunertaralugu periusissamut male ruagassanik eqqoqqissaartunik suliarinnittoqarsimanngitsoq, taamatuttaarlu soorlu sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik pigisallit pillugit malugisimagiga makitsisitsinermut periuseqartitsisoqarsorinanngitsoq, tak. nalunaarummi § 4. Imm. 4, paasitinneqarsinnaatitanermik naammattumik makitsiner nillu nakkutilliinermik qulakkeerusisoq, taamaaliornikkut sunngiffimmi aallaaniarsin naanermut allagartamik atorsinnaasumik pigisallit tamarmik makitsinermi peqataanis samut periarfissaqarnerat qulakkeerneqassalluni.

56 - Kisitsisit atorlugit nassuiaasiorneq nalunaarsuinerlu

56-1 **Namminersornerullutik Oqartussat suliffiutaanit aalajanger-simasumik tapiiffigineqartarluni imminut aquttumit paasis-sutissanik akiitsullit pillugit paasissutissiisarfirmut tunnius-sineq aamma suliffiup nukingisaarutinik allagaqaneranut atasumik “akiliineq ajulertartutut” nalunaarsorneqarsinna-aneq pillugu innuttaasunut paasissutissiineq.**

A-p ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa Nukissiorfiit 19. marts 1996-imi naammagittaalliortumut nukingisaarummik al-lagaqarsimasut Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imut atassuteqarnerat ilisimatitsissutigalugu, naqitamik RKI Kredit Information A/S-imeersumik “akiliineq ajulertartutut” nalunaar-sorneqarsinnaaneq pillugu nalunaarfigineqarnermik akilinnissa-mulluaaqqiissutissatut missingersuummik ilanngussiffigisamik.

Aammattaaq A-p piffissaq, 1992-imi julip qaammataani Kalaallit Nunaannit nuunnermi kingorna Nukissiorfinnut akiligassaminik naatsorsukkanik malinnaaffiginninnermut Nukissiorfiit atorsima-saat naammagittaalliuutigaa.

A-p akiligassaanik naatsorsuineq pillugu Nukissiorfiit sularin-ninninnermini piffissamik sivilisunarinerat ombudsmandip as-sorsuaq ajuusaarnartuusora.

Tulliullugu ombudsmandip ajuusaarnarluinnartutut isumaqarfi-gaa Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinernullu Pisortaqarfik Nukissiorfiillu ataatsimiinnermi 11. januar 1996-imi pisumi isumaqatigiissutigisimammasuk suliffik innuttaasu-nut paasissutissanik paasinerluutaasinnaasunik atuisinnaasoq Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-mut ilaasortaanerat pil-lugu paasissutissatut ilusilimmik.

Kiisalu ombudsmandip ajuusaarnarluinnartut isumaqarfigaa Nukissiorfiit naammagittaalliortumut allakkani “Nukingisaaruti-tut allakkiaq nr. 3”-tut taasami imaattumik ersersitsisimammata, erseqqilluartumik imaattumik nalunaaruteqarnerat paasisari-aqarluni, paasissutissanik RKI Kredit Information A/S-imut tun-niussisoqarsimasoq imalunniit naammagittaallior-toq nangilluni akiliinngiinnarpat tunniussisoqarumaartoq.

(J.nr. 11.12.33.8./96-96)

A-p naammagittaalliuutigaa Nukissiorfiit 7. marts 1996-imi allakkiamik nukingi saarummik naammagittaalliortumut nassiuusaqarsimasut tamatu-muuna ilisimatitsis sutigalugu Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imut atassuteqartut, RKI Informa tion A/S-imit najoqutassiaq naqiteriigaq “akiliiumaataartartutut” nalunaarsorneqarsi masinnaanermik nalunaarfi-

ginninnermik akiliisarnissallu aaqqinnissaanut missinger suummik imalik ilanngullugit.

Aammattaq A-p piffissaq, Kalaallit Nunaannit juli 1992-imi nuunnermi kingorna suliffimmik akiligassa qarfiginninnerminut naatsorsuinerup malinnaaffigineranut, Nukissiorfiit atorsimasaat, naammagittaalliutigaa.

Naammagittaalliut pillugu Nukissiorfiit imaattunik oqaaseqarput:

“... ”

Pingaartumik Nuummi DeR’ip ataani Ataatsimoorussamik allaffiusimasuni nukingisaa-ruteqar nermik periaaseqarnermut atasumik piffissaq sulianik naammassi-saanermut atorneqartoq ajoraluartu mik sivisuallaarsorinarsimavoq. Nukissiorfiit Allaffinnik Ataatsimoorussanik 1.1.1994-imi tigusinerat pissutigalugu tamannalu peqatigalugu EDB-lerinermik nutaamik 1994-imi atulersitsinermi ajornartorsiu te-qarneq pissutigalugu pissutsit 1995-imi aatsaat pitsaanerulersimapput.

Taamaalilluni aatsaat 1996-ip aallartinnerani akiitsutoqqat Allaffinnit Ataatsimo-orussaneersut tamakkiisumik iluarsaavigineqarsimapput. Akiliinissamik nukingisa-arinermut tunngasumik piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq soorun-ami tassaavoq Nukissiorfinni maannakkut pisortaausut sapinngisamik sivikinnerpa-anngorlugu appartinniarsarisaat malittuinnarmillu malinnaaffigineqartussa.

Naammagittaalliortumut pingajussaanik nukingisaarut pillugu akiligassalimmut nukingisaarutaal luni RKI’p assigiiaartumik naqitertitaa ilanngunneqarpoq. Nukis-siorfiit 1995-imi RKI-mik isumaqatigiis suteqarsimapput ukioq ataaseq atasussann-gorlugu Nukissiorfiit akiligassalimmik nukingisaarinermi RKI’p assigiiaartunn-gorlugu naqitertitaanik atuisinnaanissaannik siunertaqartumik. (Tamatumunnga atassuteqartumik ilisimatitsissutigineqassaaq tassani pineqarmata akiligassallit Nu-kissiorfinnut akiitsutik akilernagit Danmarkimut/nunanut allanut nuussuimasut). Tamanna peqatigalugu Nukissiorfiit RKI’p matoqqasumik periaasianik atuisutut nalunaarnikuupput. Tassa imaalluni Nukissiorfiit akiitsortigisinnaasai akiligassa-linnik nalunaarsuiffinnut tamanit paasiniaavigineqarsinnaasuni nalunaarsorneqar-tussaannigitsut, taamaaliornikkullu taamaallaat ateq “RKI” inunnik akiliiumalersitsi sussaasoq. Atorneqarluni RKI’p matoqqasumik periaasia akiliiumaataartartunut qassialunnguaannar nut, maannakkut naluaarsuiffimmit peerneqarsimasunut, ator-neqarsimavoq, Nukissiorfiimmi RKI-mik isumaqatigiissutertik atorunnaarsissi-mammassuk.

Naggataatigut oqaatigineqassaaq akiligassallit arlaannik sumilluunniit pissute-qartumik Kalaallit Nunaannit tamatumuunakkullu Nukissiorfinnut akiitsuminnit aallarsimasut akiitsui akiliisitsiniariaasit akileraarutinik akiitsunut il.il. atuuttut na-linginnaasut aqutigalugit Danmarkimi akiliisitsiniarnikkutakilersinneqarsinnaann-gimmata.

“... ”

Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinernullu Pisortaqarfik naammagittaalliut pillugu imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

“ Aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqassaaq pisortaqarfiup suliffiullu akornanni su-liassat sungiutiin nakkat pingaarnerusut ilaatigut aamma Namminersorerullutik Oqartussat missingersuutitut ilitersuinerannit iluarsineqarsimammata, matuma kingorna Nukissiorfiit suliffittut aalajangersimasumik tapiiffigineqartarluni imminut aquttutut siullermik pingaarnerpaamillu ingerlatsinermut aningaasanik akuersissutit (nettomik kisitsit) tamarmiusut aqutigalugit iluarsivigineqartarlutik, sukumiineru-sumik piviusunngortitsinissaq suliffimmut isumagissannngortinneqarsimagaangat.

Soorunalimi tamatuma pisortaqarfik qulliunerusumik allaffissornikkut akisussa-ajunnaarsinngilaa, suliassanilli sungiutiinnakkanik soorlu nukingisaareriiaasinik su-

lianillu suliarinninnerup sivisussusianik aaqqissuineq suliffiup pisortaanut isumagisassanngortitaapput, pisortaqarfiummi missingersuusianik ilitsersuisoqareernerup kingorna malittuinnarmik malinnaaffiginneq suliffiup angusanik naatsorsui nera oqimaaqatigiissitsinerlu ingerlatsinermut aningaasanik akuersissutinut taariikkanut naleqqiussillu ni nakkutigisinnaammagit.

Pisortaqarfik taamaalilluni Nukissiorfiit nukingisaareriaasiannik aaqqissuussi-nermi Nukissiorfiillu atuisuni pisassaminnik akileeqqusinerminnut atasumik piffiis-samik suliamik suliarinninnerminnut atuinerannut akuliutitinneqarsimanngilaq.

Nukissiorfiit RKI Kredit Informationimik isumaqatigiissuteqarfiginninnerannut Pisortaqarfik akuliussimanngilaq. 1995-ip ukiaani Nukissiorfinnik ataatsimeeqate-qarnermi RKI Kredit Informationi mik suleqateqarnissamik Nukissiorfiit imminer-minnut akiligassallit Danmarkimi najugallit tungaannut suliniuteqarnerata ilaatut isumaqatigiissuteqarsimaneq pillugu pisortaqarfik paasissutissinneqarpoq.

Kinguliiniittut pillugit Pisortaqarfik Akileraartarnermi Pisortaqarfimmik, akilii-sitsiniarnerup tungaatigut Namminersornerullutik Oqartussat pingaarnertut akisus-saaffiginniittorisannik, isumaqati giissuteqarpoq inuinaat Danmarkimi najugallit aqqi, akiitsui il.il. pillugit paasissutissanik kalaallit oqartussaasoqarfiisa qallunaat akiitsulinnik paasiniaasarfiinut ingerlateqqiisanermik apeqqut Naalakkersuisut Inatsisileriffiata akuliutitinnissaanik nalilersuinerunissamat pissutissaqartitsisariaqar toq, tamannalu Akileraartarnermi Pisortaqarfiup 23. oktober 1995-imi Inatsisilerif-fimmum notatimik allagaqarneratigut pivoq.

Inatsisileriffimmit akissut 1995-imi novembarip 6-ni pineqarpoq tassaalluni Al-laffeqarfimmit notatitut allagaq Akileraartarnermi Pisortaqarfimmukartoq, taannalu allakkatigut 4. december 1995-imeersutigut Nukissiorfinnut nalunaarpoq Nukis-siorfiit ingerlatsinermik suliffivimmik suliaqartu tut/ingerlatsisutut isumaqarfigine-qartut, taamaattumillu pisortat oqartussaaffiisa nalunaarsuutaat pillugit inatsimmi Kalaallit Nunaanni atuuttumi maleruaqqusanut ilaatinneqartut.

Pisortaqarfiup Nukissiorfiillu 11. januar 1996-imi ataatsimeeqatigiinneranni pi-sortaqarfiup ersersippaa Danmarkimi akiitsunik akiliisitsiniaanermut atasumik inu-innaat pillugit paasissutissanik akiligassalinnik paasiniaasarfinnut tunniussinissamat inatsisitigut tunngavissaqarumalluni nalunaarsui nermut inatsiseqartitsinerup allan-gortinnissaa pisariaqartinneqarpoq.

Taamatut isumaqarneq Pisortaqarfiup Nukissiorfinnut allakkamini 23. maj 1996-imeersuni qalleqqissarpaa.

...

Aammattaaq Nukissiorfiit tapertamik oqaaseqaateqarput imaattumik::

“Aappasaanik nukingisaarummik nassiussisoqarsimaneranik apeqqummut akis-sut.

Suliap ingerlanneqarnerani arlaleriarluni nukingisaarutininik nassiussisoqartarsi-mavoq, taamaat torli nukingisaarummik aappasaanik-nukingisaarummik taaguu-tilimmik pinnani.

RKI Kredit Information A/S-ip Nukissiorfiilu akornanni isumaqatigiissutissiaq ilanngunneqarpoq.

Akiligassallip naammagittaalliutaata sumik siunertaqarneranik paasinninnerput:

Akiligassalik akerliliilluni nalunaarsimaguni akiligassalik RKI Kredit Informati-onip nalunaarsuiffia nut ilanngunneqarsinnaanngilaq.

A ima isumaqarpoq 1993-imi akissuteqarnermini (akerliliilluni nalunaarnermini) tassa ataatsikkut inuunermi sinneranut akerliliissuteqarsimalluni.

Uagut isumarput unaavoq akiligassalik, nukingisaarutaalluni 29.12.94-imi allak-kiamik akissute qarfiginninnginnermigut, akerliliissuteqarnerminik atatitsinnarsi-manngitsoq.

A pingajussaani-nukingisaarut nassiunneqarsimasooq taanna allakkallu puani taanaasumi RKI Kredit Informationimit nukingisaarut/akiliinissamik aaqqiissut aapaluttumik qalipaatik ilanngunneqar simasooq pillugu saaffginnissuteqarmat, tamanna akerriliinertut isumaqarfigaarput. Taamaattumik nalunaarsorneqarsinnaanissap tungaa pillugu RKI Kredit Informationimut saaffginnissuteqanngilagut. Suliffik RKI Kredit Information qanoq ilisukkulluunniit akiligassalik pillugu paasisutissanik tigusaqarsi manngilaq.

Isumaqarpugut kalaallit inatsiseqartitsinerat malillugu RKI'p atorineqarsinnaanera atorineqarsin naannginneraluunniit A-p naammagittaalliutaani imarineqanngitsooq.

Suliamut tunngasumik Danmarkimi eqqartuussut nalunaarutigineqarsimavoq. Aningaasat pisassarisaatta tamakkerlugit akilernissaannut A eqqartuunneqarpoq.”

Ombudsmandeqarfup oqarasuaatikku apeqqutillissuteqarneratigut Inuussutis sarsiornermut, Angallannermut Pilersuinernullu Pisortaqarfup ilisimatitsissutigisima vaa 11. januar 1996-imi ataatsimiinnermit, Pisortaqarfup tusarniaassummut uannut akissummini 8. november 1996-imeersumi unnersuussutigisaanit, ataatsimiissutit imaqarneriornerannik pigisaqartoqanngitsooq.

Kiisalu Nukissiorfiit Ombudsmandimut imaattumik oqaaseqaateqarput:

“Nukissiorfiit iliortaatsimi toqarneqartumi (RKI'p matoqqasumik periaasianik atuineq) siuner taraat akiisugalinnet, Kalaallit Nunaanni akiligassatik akiisukkatik qimallugit Danmarkimut nuussimasu nit, akiligassanit akilinngitsuukkaminik sukanerusumik akiliinissaat qulakkeerumallugu.

Piffissami aalajangersimasumi (1995-ip aallartinnerani) qularnaatsumik paasisinnaasimavarput Nukissiorfiit akiisulinnut akiligassiissutit, Namminersorerullutik Oqartussat Danmarkimi allaffiata akiliisitsiniarnermut immikkoortortaqarfia aqutigalugu akilersinniagassatut nassiunneqartartut, ingerlaannartumik akilerneqamerinik tigusaqarneq ajortut.

Nukissiorfiit najuqarfiusuni nukissiorfiit allaffiini sulisuisa akiligassanit akilinngitsuukkanik misissuinerminni takusinnaasimavaat pisisartorisamik ilaat qassiit Kalaallit Nunaanniit Danmarkimut nuunnermikkut isumaqartartut Kalaallit Nunaanni akiligassanit akilinngitsuukkat pilersimasut Danmarki mi akilersinniarneqarvaniannigut, taamalu isumaqarneq siammaannerujartuinnarsimasooq.

Taamaattumik Nukissiorfiit Namminersorerullutik Oqartussat Danmarkimi allaffiat aqutigalugu akiligassanit akilinngitsuukkanik akiliisitsiniarnermik isumaqatigiissut taamaatitippaat. Matumunnga atassuteqartumik RKI-mik isumaqatigiissut maanna taamaatinneqarsimasooq taanna isumaqatigiissu tigrineqarpoq Nukissiorfiillu suliaasaataat akiliisitsiniutaasussat isumagineqarnissaat pillugu Danmarkimi eqqartuussissuserisut kattuffiannik suleqateqarneq aallarnerneqarluni.

Nukingisaaruteqarnermut akiliisitsiniarnernullu atasumik RKI atorsinnaajumallugu inatsisitigut tunngavissaasut pillugit Nukissiorfiit isumaqarsimapput Nukissiorfik suliffiusooq pisortat oqartussaaffiisa nalunaarsuutaat pillugit inatsimmi § 1-imut atagaluortoq, kisiannili inatsimmi taannaasumi § 17-i RKI'p ikiuineranut (RKI'p periaasianik naqitertitaanillu atuinissamik isumaqatigiissut) atasumik Nukissiorfiit immikkut ittumik suliaasaannik (aningaasanik pisassaqarfiusut Danmarkimiittut akiliisinniarnissaannik) aaqqiiniarnermut atorineqarsinnaasooq.”

Ombudsmandi oqaaseqaatigisamini suliap ingerlasimaneranik imaatumik imaqarnerisuisimavoq:

1992-imi julip qaammataani A Kalaallit Nunaanniit Danmarkimut nuupooq.

1992-imi aggustip 31-ani Nukissiorfiit nuunnermut atasumik naatsorsuipput A-p 404,56 koruuninik akiitsoqarneranik takutitsisumik A-p Danmarkimut nuunnissani tikillugu 1992-imi innaallagissamik atuineranut, katillugit 2.544,56 koruuninik nalilim mut, naleqquttoq a contomik akili-ummik 960 koruuniusumik (akiligassiissut nr. 180296) a contomillu akili-ummik 1.180 koruuniusumik (akiligassiissut nr. 184530) ilanngaassivigi-saq. Nuunnermut atasumik naatsorsugaq taanna A-mit akilerneqartus sa-avoq.

A matuma kingorna aappasaanik akileraammut 1992-imeersumut (akiligassiis sut nr. 184530) a contomik akileraat 1.180 koruuniusoq pillugu akiligassiisummik 12. juli 1993-imik ullulikkamik tigusaqarpoq.

Allakkatigut 18. august 1993-imeersutigut Nukissiorfiit akiligassiissut nr. 184530 naaportorlugu A 1.180 kr.-inik akiliinissaanik nukingisaarute-qarfigaat, aningaasat piaarnerpaamik akilerneqarnissaat qinnutigalugu.

Allakkatigut 30. august 1993-imeersutigut A-p Nukissiorfiit nalunaaru-teqarfigai nuunnermut atasumik naatsorsugaq malillugu akiitsuni, katillutik 404,56 koruuniusut, 26. august 1992-imi akilerneqarsimasut.

Allakkani 6. december 1993-imeersuni Nukissiorfiit naammagittaallior-toqnalunaarfigaat:

“Nukissiorfiit innaallagissap nukinganik akiligassiissutinik naatsorsuisartuullu-tillu akiligassiisar tuummata ataatsimoorussamillu allaffik aningaaserinermik suli-aqartuummat, immikkoortortaqrfigut marluk maskiinanut EDB-lerissutisinnut ta-akkununnga immikkut tamanut atassuteqanngillat.

Nukissiorfiit qarasaasiaataasa ilaannaasumik (a contomik) akiligassiissut allan-eqarniariartoq inaarutaasumillu akiligassiisummi tullermi ilanngaatigineqarniari-artoq akilerneqarsimasutut ingerlaan nartumik allattarpaat, naak akiligassiissut im-maqa ilumut suli akilerneqarsimanngikkaluaq, ajoraluartu millu inaarutaasumik ilinnut akiligassiisummi taamatut pisoqarsimasorinarpoq.

Taaneqareersutut ilinnut a contomik akiligassiissut kingulleq akilerneqarsimann-gitsutut maani ataatsimoorussamik allaffimmi pigineqarpoq, naak inaarutaasumik akiligassiisummi ilanngaatigine qarsimagaluarluni, nangillutillu qinnuigineqarputit aningaasat akiliinermut allagartaq ilanngunneqartoq atorlugu akileqqullugit.”

A Nukissiorfinnit allakkanik taakkuninnga tigusaqarnermi kingunitsi-anngua oqarasuaatikkut tassunga nalunaaruteqarpoq a contomik akiligassi-issut pineqartoq taanna nangilluni akilerneqarsimasutut isigigini.

Nukissiorfiit uannut ilisimatitsissutigisaat malillugit matuma kingorna allakkiamik nukingisaarummik 29. december 1994-imeersumik nassius-sisoqarsimavoq.

1995-imi julip 4-nni Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imik su-leqateqarnis samik isumaqatigiissutiginnipput.

1995-ip ukiaani Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuiner-mullu Pisortaqrfiup, soorlumi Pisortaqrfiup uannut allagaanit 8. novem-ber 1996-imeersu nit taamatut ersersoq, paasilerpaa Nukissiorfiit RKI Kre-dit Information A/S-imik suleqateqarnissaminnik isumaqatigiissuteqarsi-masut.

Akilerartarnermi Pisortaqarfiup isumaqatigiisummik paasissutissinneqareer nerata kingorna pisortaqarfiup taassuma Inatsisileriffik 23. oktober 1995-imi imaattu nik allaffigaa.

“Akilerartarnermi Pisortaqarfiup akiliisitsiniarnerup tungaatigut sulinerata ilaatut Akilerartarner mi Pisortaqarfimmi ataqatigiissaarilluni sulinermik pilersitsinisamik maannakkorpiaq isumaliutiginnitto qarpoq Kalaallit Nunaanni pisortanut akiitsunik Danmarkimi akiliisitsiniartarnerup kinguneqarluarneru lersinnissaa siunertaralugu. Akilerartarnermi Pisortaqarfik ilaatigut malittarisassat attortuulersinneqaaq qammersut qassiit tunuliaqutaralugit ilaatigullu suliffiup aalajangersimasumik tapiiffigineqartarluni imminut aquttup maaniittup Rieberip akiitsullit pillugit paasiniaasarfiutaanik (Riebers Kreditinformation (RKI)) isumaqatigiissuteqarsimaneramik paasissutissiisut tiguneqarsimasooq tunuliaqutaralugu Kalaallit Nunaanni pisortanit paasissutissiisutunik inuinnaat akiitsulinnik paasiniaasarfiutaannut ingerlatitseqqiiluni taarsigeeqatigiittarnissamik apeqqutip ilanngunnissaanut isumassarsisinneqarsimavoq.

Taamaalilluni Akilerartarnermi Pisortaqarfiup § 17'i pillugu Inatsisileriffiup isumaa tusarusuppaa, tak. nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsimmi nr. 294-imi, 8. juni 1978-imeersumi § 16, aalajangersakkap inatsisunik tunngavissaqarnerup tungaatigut inuinnaat Danmarkimi najugallit, aqqi, najugaat, akiitsui kiisalu qularnangitsumik inuup-normui pillugit qallunaat akiitsulinnik paasini-aasarfiunut inuinnaat pigisaannut paasissutissanik Kalaallit Nunaanni pisortanit ingerlatitseqqinnissaq pillugu isumaqatigiisummut tunuliaqutaasinnaaneranut atasumik.

Ataani allassimasut apeqqut pillugu pisortaqarfiup nammineerluni misissuinerigallagaanit pisuupput.

Nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsisip Kalaallit Nunaanni atuuttup § 1-anit erserpoq “inatsit atortuuvoq edb-registerinut naalakkersuisuni pisortat atugassaattut ingerlanne qartunut inummut imminermut tunngasunik ilisimatitsissutissanik imaqartunut”.

Qallunaat inatsisaata § 1-ani aalajangersakkamut tassunga assingusumut Karnov'ip nassuiaa taani taaneqarpoq “Atofeqarfiit sorliit “pisortat ingerlatsinerannut” naatsorsuunneqarnissaannik aalajangersaanermi atofeqarfiit aqqissuussaanikkut inissisimanerannik nalilersuineq pingaartinne qartussaavoq taamaallaallu pisoqarnermi tamatumingga qularuteqalersitsisinnaffiusuni ingerlatanik sunik atofeqarfiup suliaqarnera ilanngullugu. Oqaaseq pisortat ingerlatsinerat taamaalilluni pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi oqaatsinik paasisanik tassunga assingullutik taakkuusunik imaqarpoq. Ingerlatsinermi susat soorlu assers. Nationalbanken aamma ATP taamaalillutik ilaatinneqarput. Atofeqarfiit, piginneqatigiiffittut ilusilerlugit aqqissuussat, s.im. iluanaarniaqatigiiffiit soqutigisaqatigiiffiillu, aammalu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip § 1-ani, imm. 2-mi taagorneqartunut ilaatinneqannigitsut § 2 malillugu ilanngunneqarsimannikkunik inatsisip avataaniipput.”

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 1-imut nassuiaatigisani (ilumut oqarluni tamatumaa tungaatigut pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qallunaat inatsisaannut naleqquttoq) oqaatigineqarpoq “Taamaalilluni inatsimmut tunngaviusutut ilaapput ingerlatsinermik suliaqarnermi allagaatinik (suliaat aalajangiivigineqarsimasut) tamanut tunngasunik piviusunilluunniit atulersitsineq pillugu suliaassaannaangitsut, kisiannili suliaqarnerit sugaluartulluunniit pisortat ingerlatsineranni suliarineqartartut (ingerlatsinermik suliaqarnivik).”

Nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsisip § 16-ianit ilaatigut imaattut erserput “Ilisimasassiisutit inunmut aalajangersimasanut tunngas-

suteqarsinnaasut inuinnarnut suliffinnullu il.il. ingerlatseqqinneqassanngitsut male-ruagassanik §§ 17-19-imi allassimasunik najoqqutassaqqanngipata ... imaluunniit nalunaarsuiffimmiittoq imaluunniit taanna sinnerlugu oqaasissaqartuusoq akuersisimannngippat.” § 17 malillugu “inunnik aalajangersimasunik ilisimatitsissu tissat ingerlateqqinneqarsinnaapput suliffinnut inuinnaat pigisaanut il.il., inatsimmik najoqqutaqarlutik imaluunniit isumaqatigiissuteqarlutik pisortaqrarfiup pineqartup su- liassaataasa aaqqinniarnernani suleqataasunut.”

Tamatuma tungaatigut qallunaat maleruagassaataat kalaallit maleruagassaanninn- garnit ullumikkut allaanerungaatsiartumik oqaasertaligaapput, tamannalu tunuli- aqutaasimagunarpog nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsimmi kapitalimik 5 a-mik nutaamikikkussisoqarnissaata Danmarkimi pisari- aqartitsisoqarso-rilerneranut.

Kalaallit Nunaanni pisortat qallunaat akiitsulinnik paasiniaasarfiinut paasissutis- sanik ingerlateq qüisamerisa inatsisinut naapertuuttuunera pillugu apeqqut qular- nannngitsumik siunissami suli annerusu mik pingaartinnartinneqalerumaarmat, tassalu paasiniaasarfinni taakkunani nalunaarsorneqarnissamik siorasaariinnerneq akiitsulinni arlalinni akiliiumalernermut siuarsaataaleriartortillugu, siunertarisamut naleqquttuusaaq piaarnerpaamik, ajornanngippallu 1995-imi decembarip aallaqqa- ataa nallertinnagu, ingerlatitseqqiisimasinnaaneq pillugu inatsisitigut tunngaviusu- nik ajornartorsiuteqarnerit paasinarsisin neqarunik

“...
Inatsisileriffiup 6. november 1995-imi Akileraartarnermut Pisortaqrarfik imaattu nik allaffigaa:

“...
Aallarniutaasumik § 17, tak. nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsimmi nr. 294-imi, 8. juni 1978-imeersumi § 16, Kalaallit Nunaanni pi- sortat oqartussaaffiisa inuinnaat Danmarkimi najugallit pillugit akiitsulinnik paa- siniaasarfiinut paasissutissanik ingerlateqqii nissaannik isumaqatigiinnermut tunu- liaqutaalluni inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu Allaffeqarfiup isumaa qinnuti- gineqarsimavoq.

Matumani Allaffeqarfik isumaqarpoq akiitsulinnik paasiniaasarfik, tamatu- munnga atassuteqartu mik, oqartussaasoqarfimmut suliassap aaqqinniarnissaanut peqataasinnaanngitsoq. Tamatuma malitsigisaanik § 17 akiitsulinnik paasiniaasar- fimmut inuinnaat pigisaannut paasissutissanik ingerlatit seqqiinissamut tunngavissi- isutut isigineqarsinnaanngilaq notatitut allakkani ukioq manna oktobarip 23-aneers- uni allaatigineqartutut iliorluni.

Nassuiaatitut allakkani oktobarip 23-aneersuni taaneqarpoq tamatuma tungaati- gut qallunaat maleruagassaataat kalaallit maleruagassaataannit allaanerusumik oqa- asiliorneqartut, immaqalu tamanna tunuliaqutaasinnaavoq nalunaarsuutit naalakker- suisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsimmi kapitalimik 5 a-mik nutaamik ikkus- sisoqarnissaanik Danmarkimi pisariaqartitsisoqalersimanageranut. Kalaallit maleru- gassaataasa qallunaat maleruagassaataanninnarnit allaanerungaatsiartumik oqaaser- talersugaanerat ima iliorissamut ersiutaasinnaanngilaq, tassalu pingaarnerusutigut eqqartor neqarsimasutut akiitsugalinnik paasiniaasarfiinut paasissutissanik tunnius- sinnaatitsilerumalluni Kalaallit Nunaanni inatsimmik allannortitsinissaq pisari- aqanngitsoq. Allaasumik oqaasiliorsimaneq taanna tunngavissaqartitsisorinannngilaq akiitsulinnik paasiniaasarfiinut paasissutissanik ingerlatit seqqissinnaatitsiuma- nermut.

Taamaattumik inatsisip nr. 294-ip, 8. juni 1978-imeersup kapitali 5-ta maannak- kut oqaasertaqar neratut, allaffeqarfik isumaqarpoq qallunaat akiitsulinnik paasinia-

asarfiinut paasisutissanik nalingin naasumik ingerlatitseqqiinnermut inatsisitigut tunngavissaqan-ngitsoq.”

Akileraartarnermut Pisorta qarfiup allakkani 4. december 1995-imeersuni Nukissiorfiit imaattunik nalunaaruteqarfigaat:

“...
Nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsisip Kalaallit Nunaanni atuuttup § 1-anit erserpoq “Inatsit atortuuvoq edb-registerinut naalakkersuisuni pisortat atugassaattut ingerlanneqartunut inummut imminermut tunngasunik ilisimatitsissutissanik imaqtartunut”.

Qallunaat inatsisaata § 1-iani aalajangersakkamut assingusumut Karnov’ip nasuiaatigisaani allassimavoq “Suliffeqarfiit sorliit “pisortat ingerlatsinerannut” natsorsuunneqarnissaannik aalajanger saanermi suliffeqarfiit aaqqissuusaanikkut inissisimanerininik naliliineq pingaartinneqartussaasoq, aatsaallu pisoqarnerni tamatum qularutiginneqalerneranut pissutaasinnaasuni, suliffeqarfiup ingerlata nik sunik suliaqarnera ilanngullugu. Oqaaseq pisortat ingerlatsinerat taamaalilluni pisortat ingerlatsi nerannik paasitin-neqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi oqaatsip tassunga assingusup assinganik imaqrpoq. Taamaalilluni ilaatinneqarput ingerlatsiveqarfiusut soorlu assers. Nationalbanken aamma ATP. Suliffeqarfiit ingerlatseqatigiittut aaqqissuussat, s.im. piginneqatigiit soqutigisaqatigiillu aammalu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip § 1-iani, imm. 2-mi taaguinermi ilaatinneqanngit sut, § 2 naapertorlugu ilanngunneqanngikkunik inatsisip avataaniipput.”

Pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 1-imut (ilumut oqarluni tamatum tungaatigut pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qallunaat inatsisaannut naleqquttuusumi) nasuiaatigisani oqaatigineqarpoq “Inatsimmut taamaalillutik tunngaviusutut ilaatinneqaannanngillat inatsisitigut allagaatit nalinginnaasut piviusulluunniit pillugit suliaassat (suliaassat aalajangiissutit), kisiannili aamma suliaqarnerit sugaluartertulluunniit pisortat ingerlatsineranni suliarineqartartut (ingerlatsineramik suliaqarnivik).”

Tamanna tunuliaqataralugu Akileraartarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq Nukissiorfiit ingerlatsineramik suliaqarnivimmik suliaqartuusutut nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlas saat pillugit inatsimmi Kalaallit Nunaanni atuuttumi maleruagassanut ilaatinneqartut.

Nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsisip § 16-ianit ilaatigut imaattut erserput, “Ilisimasassiissutit inunmut aalajangersimasunut tunngasuteqarsinnaasut inuinnar nut suliffinnullu il.il. ingerlateqqinneqassanngillat maleruagassanik §§ 17-19-imi allassimasunik najoqqutassaqaanngikkunik ... imaluunniit nalunaarsuiffimmiittoq imaluunniit taanna sinnerlugu oqaasissaqartuusooq akuersisimanngippat.” § 17 malillugu “Inunnik aalajangersimasunik ilisimatitsissu tissat ingerlateqqinneqarsinnaapput suliffinnut inuinnaat pigisaannut il.il., inatsimmik najoqqutaqarlutik imaluunniit isumaqatigiissuteqarlutik pisorta qarfiup isumaqatigiissuteqarfimmik suliaasaasa naammas sineqarnissaannut suleqataasunut.”

Akileraartarnermut Pisorta qarfiup tamanna tunuliaqataralugu Namminersornerlutik Oqartussat Inatsileriffiat qinnuigisimavaa nalunaarutigeqqullugu nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsimmi § 17 akiitsulinnik paasiniaasarfinnut qallunaat inuinnaat pigisaannut paasisutissanik ingerlateqqiisarnermut inatsisitigut tunngavissiisnnaanersoq.

Inatsisileriffiup akissummini ersersissimavaa isumaqartoqartoq akiligassalinnik paasiniaasarfik tamatumunnga atassuteqartumik suliaassamik piviusumik oqartussaasoqarfimmut aaqeeqataasin naanngitsoq. Tamatum kinguneraa § 17 inatsisitigut matumunnga tunngavissiisutut isigineqarsin naanngitsoq, tassalu Kalaallit Nunaanni oqartussaasoqarfiit inuinnaat Danmarkimi najugallit aqqi, najugaat, akiitsui taama-

tullu inuup-normui pillugit paasissutissanik qallunaat namminersortutakiitsulinnik paasinaasarfiutaannut paasissutissanik ingerlatitseeqqissinnaangitsut.

...

Nukissiorfiit A-mut allagaanni 7. marts 1996-imeersuni imaattut naluna-arutigine qarput:

“Akiligassat Nuummi ilinnit pisassarisavut 1.230 koruuniusut uatsinnut tunniun-neqarsimapput.

Pisussaaffeqarunnaarsitsissutaasumik akiliineq maanna taamaallaat check-imik nassiussinnikkut pisinnaavoq uunga: Nukissiorfiit, Postboks 6002, 3905 Nuussuaq.

Allakkat ullulerneqarnerinit ullut 14-it qaangiutsinnagit akiliinissat qila-naaraarput, tamannalu ilutigalugu ilisimatikkumavatsigit Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imut atammata.”

Allakkanut ilanngunneqarsimavoq assigiiaartunngorlugu naqitaq RKI Kredit In-formation A/S-imeersoq, ilisimatitsissutinik imaattunik ilaatigut imaqartoq:

“Allattukavut malillugit - naallu siusinnerusukkut nukingisaaruteqartarsimagalu-arluta - akiliinissa mut killigeqqusat isumaqatigiissutigineqarsimasut eqqutitittarsi-manngilatit. Naammagittaannarsinnaa junnaarpugut, tassalu maanna periarfissaq kingulleq takkussimavoq. Aningaasat ULLUMIMIIT ULLUT 10 QAANGIUT-SINNAGIT TIGOREERSIMASSAVAGUT. Taama pisoqanngippat akileeqqusissut ingerlaannavik akiliisitsiniartartunut tunniunneqassaaq, illillu RKI-p nalunaarsuiffi-ani akiliumajunnaar tartutut nalunaarsorneqassaatit. Naatsorsugaq suliarisimasarput isumaqataaffingngikkukku, taava erniinnarluinnaq atassuteqarfignisigut.

...

RKI-mi ilinnik nalunaarsuineq illit akiligassarsisinnaassuseqarninnik nalilisuinermut RKI’p pisiniartigisartagaanit atorneqarumaarpoq.”

A-p 18. marts 1996-imi RKI Kredit Information A/S atassuteqarfignaa, ta-anna ilisimatitsivoq aningaasat saqitsaassutigineqaraangata inuk akiliuma-junnaartartutut nalunaarsorneqarneq ajortoq, aammalu RKI’p ilaasortai “aningaasat, nalunaarutigin ninnermut tunngaviusut, saqitsaassutaanngin-nerannik atsiuisartut”.

Matuma kingorna A’p Danmarkimi Atuisunut Ombudsmandi atassute-qarfignaa, taassumalu naammagittaalliortoq ilisimatitsissuteqarfignaa naam-magittaalliortumut nukingisaarummi kingullermi iliuserisaq “erseqqivis-sumik inatsisinut akerliusoq”, akiligassarsisitsisoq Qallunaat Nunaanni pi-sortat suliffiutigisimagaluarpassuk.

Kingorna A-p Nukissiorfiit paasissutissanik, RKI Kredit Information A/S-imit aamma Atuisunut Ombudsmandimit pisimasaminik, taakkuninnga oqarasuaatikkut nalunaaruteqarfignaa, tamannalu Nukissiorfiit qisuariaate-qarfignngilaat, nalunaarute qarlutilli suliassaq akiliisitsiniartartunut nassi-unneqarumaarpoq.

Naammagittaalliortup aningaasanik pineqartunik akiisugaqarnera pil-lugu suliassaq tamatuma kingorna qallunaat eqqartuussisuisa aalajangiivi-gaat, naammagittaalliortorlu eqqartuunneqarpoq aningaasanik Nukissior-fiit pisassamittut naatsor sugaannik akiliissasoq.

A-p maanga naammagittaalliorneranut atasumik Pisortaqarfik allakkani 23. maj 1996-imeersuni ataani allassimasunik imaattunik Nukissiorfinnut oqaaseqaateqar poq:

“...
 Inuinnarmut tunngallutik paasissutissanik tunniussinerup inatsisinut naapertuus-
 susianik Pisortaqarfiup isumaa unaavoq, paasissutissanik tuniussinerpiaq Kalaallit
 Nunaannut atuulluni nalunaarsuinermut inatsiseqartitsinermi tunngavissaqanngit-
 soq. Taamaattumik, soorlu aammattaaq 11. januar 1996-imi ataatsimiinnermi oqalli-
 sigineqarsimasoq, nalunaarsuinermut inatsiseqartitsinerup allannguuteqartinnissa-
 anik pisariaqartitsisoqarpoq, tamatumani soorlu ilaatigut akiligassalinnik paasinia-
 asarfinnut paasissutissanik tunniussinermut inatsisitigut tunngavissaqartitsineq
 ilanngunneqar sinnaalluni, akiligassallit Danmarkimi najugallit pisortanut akiitsui-
 nik akiliisitsiniarnissaq siunertaralugu.

Taamaattumik isumaqatigiissimavugut paasissutissanik RKI-mut tunniussisarnis-
 sinnik Nukissiorfiit allaqqittarunnaassasut, taamallaalli RKI-mut ilaasortaasusi ta-
 amaaliornikkut nalunaaruti ginninnissamik, taamaattorli taama iliorani, “sioorasaa-
 ruteqartoqaqqullugu”. Taamaallaat inatsisit atuuttut naapertorlugit paasissutissanik
 tunniussisoqarnissaa tunngavissaavoq. Kisiannili tamatumani saniatigut Nukissiorfiit
 allakkiamut tassunga RKI-mut nalunaarutiginninnermut allaffissiamik immer suim-
 mata, atsiuimmata ilanngussimmatalu, qanoq iliuuseqarneq taanna assigiinngissute-
 qanngilaq, taavalu allallutik RKI-mut paasissutissanik tunniussisoqassasoq.

Inatsisitigut tunngavissatut najoqqutassatuaalluni paasissutissanik tunniussiner-
 mut toqqammavi giniarneqarsinnaasutuaasoq tassavoq tunniussinerup oqartussa-
 asoqarfimmut suliassamik piviusumik aaqiiniarnermut iluaqutaanissaa, tak. § 17,
 tassalu aningaasanit pisassat pisassanit akiliutigineqarsi masunit pinissaat. Qularnar-
 toqarporli tamanna eqqortinneqarsinnaanersoq, tassalu immaqa apeqqut akineqanngit-
 sooruni ajunnginneruvoq oqaaseqarfinginninnanilu Ombudsmandi inatsisinut na-
 apertuutsit sinermik nalilersuisillugu.”

Ombudsmandi imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

Nukissiorfinnut tunngasumik pisinnaatitaanera pillugu tamanut tunngasut:

*Nukissiorfiit pillugit suliani siornatigut oqaaseqaateqarnikuunnginnama aallar
 niutaasumik suliffimmut, Namminersornerullutik Oqartussat suliffiutai aalajanger-
 sima sumik tapiiffigineqartarlutik imminnut aquttut allat naligalugit suliassat
 tungaasigut aningaasatigullu aqutsinerup tungaatigut pisortat oqartussaaffiinit, ta-
 akkua suliassaat pingaarnerpaq tassalluni sulianik sularinninneq, immikkooru-
 teqartumut naleqqius silluni pisinnaatitaanera naatumik nassuiaateqarfignissa-
 vara.*

*Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 1 naaper-
 torlugu sulininni susassaraakka ingerlatsiviit Namminersornerullutik Oqartussanut
 kommuninullu atasut tamaasa.*

*Atorfeqarfiit il.il. sorliit qitiusumik allaffissornerup kommunillu pisortat inger-
 latsi nerannut tamatumuunakkullu pisinnaatitaanerma ataanut natsorsuunneqar-
 sinnaa nerisa avataaniinnerannik killiliinnermi aallaaviusutut suliffeqarfiit aaqis-
 suussaannikkut inissisimanerat pingaartittariaqarpara.*

*Suliassat atorfeqarfiup aqqittagaasa suussusiat atorfigisaq naapertorlugu
 pisinnaatitaaninnik killiliinnermut pingaaruteqartussaannigilaq, suliffeqarfiup
 aaqis suussaannikkut inissisimanera erseqqissuuppat.*

*Nukissiorfiit aqqissuussaannikkut inissisimanerat Inatsisartut 1995-imi aningaa
 sanut inatsisaanni imatut nassuiaagaavoq:*

*“Pisortat suliassaqarfiutaannut Angallannermullu Pisortaqarfiup suliassaqar-
 finni ukunani allaffissornikkut, pilersaarusiornikkut, missingersuusiornikkut akuer-
 sissuteqarnikkullu aqutsineq qulliusutut suliassaraa:*

...
 - Nukissiorfiit

...

Aqutsineq allaffissornerlu tamakkiisumik pilersaarusiat aalajangersagaliallu iluaqutigalugit ingerlanneqartarput. Suliffeqarfii ingerlatamik ingerlannerini anguniakkat politikikkut - piffissanut ungasinnerusumut pilersaarusiani, suliniutissatut pilersaarusiani, aningaasanut inatsimmi il.il. nalunaarsorneqarsimasutut iluseqartillugit - aalajangersarneqarsimasut naammassisarneraat taakkulu malilugit ingerlatsisarnersut pisortaqarfiup nakkutigisariaqarjaa.

Suliffeqarfii ataasiakkaat ulluinnarni allaffissorneq aningaasanillu aqutsing nammin-neerlutik isumagisarpaat, pisortaqarfili piginnaatinneqarpoq pisariaqallissappat suliffeqarfii allaffissornikkut aningaasanillu aqutsinikkut ingerlatilernissaannut.

Suliffeqarfii ataasiakkaat suliffeqarfittut ingerlatassat saniatigut pisortatut nakkutilliinermik suliassat pisortaqarfittullu suliassat isumagisarpaat, pisussaappullu immikkoortut taakku tungaasigut pisortaqarfiup tungaanut qanoq iliuuseqarnissaminnut. Pisortaqarfiup pisussaaffigaa immikkoortut taakku tungaasigut inatsisissatut siunnersuutinik saqqummiussisarnissani.

Aaqqissuussaannikkut inissisimaneq taamaalilluni Inatsisartut 1996-imi aningaa sanut inatsisaanni ima nassuiagaavoq:

“Uku suliffiit aalajangersimasumik tapiiffigineqartarlutik imminnut aquttut naalakkersuisoqarfiup suliassaqarfiinut ilaapput:

...

- Nukissiorfiit

...

Suliffeqarfii ataasiakkaat suliffeqarfimmik ingerlatsinerup saniatigut oqartussaasutut suliassanikaamma pisortaqarfittut suliassanik ingerlataqarput aamma pisortaqarfimmu suliniuteqartussaataaallutik imminerminnut tunngasut pillugit inatsisissanut siunnersuutinik saqqummiussisarnissaminnut.

Suliffeqarfinnut aalajangersimasumik tapiiffigineqartarlutik imminnut aquttunut qullersaqarfittut missingersuutinut akisussaanerup kingunerisaanik tamakku-nunnga ataasiakkaanut tunngasuni inatsiseqartitsinerup kingunerisaanik oqartussaasutut suliassat saniatigut pisortaqarfiup suliffeqarfii aalajangersimasunik tapiiffigineqartarlutik imminnut aquttut pisortaannut qullersaqarfimmu assingusu mik suliassat isumagisar-pai. “

Taamaalilluni qularnaateqanngilaq Nukissiorfiit Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinernullu Pisortaqarfiup ataanerpiaq ingerlataqarfittut aaqqissuussaasoq, tamatumuunakkullu aammattaaq atorfigisara naapertorlugu pisinnaatitaanerma ataaniilluni, Namminersornerullutik Oqartussat suliffiutaannut namminersortunut inatsiseqartitsineq najoqqutaralugu aaqqissuussaasunut (soorlu KNI-mi ingerlatseqatigiiffiit suliffeqarfissuarlu Royal Greenland) akerliusumik.

Nukissiorfiit akiligassiisarnerrannut akiisorsisarnerrannullu ingerlatsinermi malittarisassatigut naliliinermut tunngaviusut pillugit tamanut tunngasut.

Nukissiorfiit nukissanik pilersuinermik suliaqarnerat pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqanngilaq, inatsimmummi - inatsimmi § 2, imm. 1, naapertorlugu - taamaallaat ilaatinneqarmata “suliassat ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqarsimasut aalajangiiffigi neqarumaartullu-unnit”. Nukissanik pilersuinermik suliffiup pisisartorisaminut naleq qiussilluni aalajangiiffigisassatut siunnerfiginngisaanik.

Nukissamut pilersuutigineqartumut akiligassiisarneq pillugu isumaqarpunga taamatut suliaqarneq pilersuineramik suliaqarnerpiamut ima qanitsigisumik atassute qartoq, akiligassiisarneq suliaqarnerpiamut suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi isuma malillugu immikkoortumik aalajangiinertut isigineqarsinnaannani. Taamaattumik Nukissiorfiit akiligassiinernut atasumik taamaallaat ingerlatsinermi ileqqussamik kusanartumik malinnittussaapput.

Akiisorsisarnermut atassuteqartumik suliffiup immikkoortumik aalajangiisarneq nut atasumik tamanna naliliinermik piviusumik pissuteqartussaavoq, tassalu aalajan giineq suliaqarnerat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi killigisassat iluanniinnersoq.

Naammagittaalliummi suliaqarnerat pineqartumik ilaatigut piffissaq akiligassamik akileeqqusinermi naammassisaanermut atorineqartoq ilaatigullu suliffiup nukingisaarinerminut atasumik oqaaseqatigiinik imatut atuisimaneq, tamanna imatut paasineqarsinnaalluni akiitsunik akiligassalinnik paasinaasarfimmuut nalunaarutiginnikkumasiinnaanermik sioorasaarinerusoq.

Ingerlatsinermik suliaqarfik qanoq ittuugaluarpalluunniit piffissamut suliamik suliarinninnermut atorineqartumut piumasarisaasut inatsisitigut aalajangersagaanngil lat, kisiannili ingerlatsinermi ileqqussanut naliginnaasumik piumasarisaasut malinne qarlutik.

Taamaattumik naammagittaalliuutip immikkoortuata ilaanik tassanga suliarin ninnera ingerlatsinermi ileqqussamut kusanartumut tunngavissaallutik piumasarisaasut sunik aallaaveqartussaavoq.

Allakkiat nukingisaarutit oqaasertalersorneri imarisaallu isumaga malillugu suliffiup pilersuutigisimasaanik akileeqqusinermut atasumik suliffiup suliaqarnerat ilaapput.

Taamaattumik naammagittaalliuutip immikkoortuata ilaata taassuma suliaqarnerat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aallaaveqarlunga nalilernissaanut tunngavis saqarsorinngilara, taamaallaalli nalilerumavara nukingisaareriaaseq ingerlatsinermi ileqqussamik kusanartumik naammassinnissimanersoq, aammalu nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsit malinneqarsimanersoq.

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorineqarsimasoq pillugu naammagittaalliuut:

Ingerlatsinermut inatsisip pisortat suliaqarnerat suliarinninnerannut piumasarisaasut naliginnaasut suliaqarnerat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuummi, Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata december 1994-imi saqqummersi taani aammalu Namminersornerullutik Oqartussat oqartussaasoqarfiinut nassiussoq neqarsimasumi ersersin-neqarneri nassaassaapput.

Pingaartumik ilisimatissavara ilitersuummi immikk. 199, tassani ima allassima soqarluni:

“Suliaqarnerat pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsu mik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarine-

qartarnissaannik piumasaqaat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat ... attuumassuteqarfigisaannut.

...”.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16, imm. 2, naapertorlugu sulininut taamaal laat ilaatinneqarsinnaapput pissutsit 1994-imi apriliip aallaqqaataata kingornaniittut, taamaattumillu suliap ingerlasimanera piffissap taassuma kingorna pisimasoq kisiatmisissuiffigisimavara, piffissamillu suliamik suliarinninnermut atorneqarsimasumik naliliininnut aal-laaviusimalluni.

Isumaqarpunga piffissaq taanna, allakkiamik nukingisaarummik 7. marts 1996-imeersumik nassiussinermi Nukissiorfiit nuunnermut atasumik naatsorsukkamik 31. august 1992-imi suliarinninneranniit naammagittaallioortullu allakkatigut 30. august 1993-imi naatsorsukkamut allakkatigut akerliliissuteqarneranut ingerlasimasoq, tunuliaqutaralugu naammagittaallioortup suliffimmut akiligassaani Nukissiorfiit inaarutaasumik paasinarsisitsiniarsimassagaluartut, matumunnga ilanngullugu nukingisaareriaasiusinnaasut piffissami siusinnerujussuakkut naammassiniar-simasariaqaraluarlugit.

Matumuuna annertunerusumik pingaartissinnaangilara Nukissiorfiit allaffinnik ataatsimoorussanik tigusinermik qarasaasialerinermilu ajornartorsiutinik taasaqarlutik piffissap suliamik suliarinninnermi atorneqartup siviisunaarneranut pissuteqarneraasi manerat.

Tamanna pingaartumik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuutip siuliini issuarneqartup, immikk. 205 , tunuliaqutaralugu paasineqassaaq, tassani ingerlatsinermi ileqqussamut kusanartumut tunngaviusussaq imaattoq taaneqarsimalluni:

“Ingerlatsinermut oqartussaasup suliassap suussusia pissutigalugu imaluunniit oqartussaaffimmi tassani suliassat nalinginnaasumik suliarineqartarnerat pissutigalugu suliassaq tigusinermi piffissap sivikinnerusup iluani aalajangiivigisinaannikkuniuk oqartussaaffiup suliassamut tunngassuteqartoq nalunaarfigisariaqarpaa suliassap qanoq inissisimaneranik aammalu ajornanngippat paasissutisillugu suliassap qaqugu aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffimmit naatsorsuutigineqarneraasoq..”

Qularnaatsumik paasisariaqarpara Nukissiorfiit naammagittaallioortoq taamatut nalunaarfigisimannikkaat.

Tamanna tunuliaqutaralugu piffissap misissuisinnaaffigisama iluani piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqarsimasoq ajuusaarnarluinartuusoraara.

Nukissiorfiit nukingisaarutaat 7. marts 1996-imeersoq pillugu aam-malu RKI Kredit Information A/S-imut pissusiusut pillugit naammagittaalliut:

Nukissiorfiit uannut oqaaseqaataat 18. november 1996-imeersoq mallillugu tunngavilersuutigitissinnaavara naammagittaallioortoq RKI Kredit Information A/S-imut nalunaarutigineqarsimannigitoq, naammagittaallioortup “pingajusaanik nukingi saarut” pillugu akerliliissuteqarsimaneranik pissuteqartumik, kisiannili suliffiup uannutoqaaseqaataa 30. maj

1996-imeersaq malillugu paarlattuanik tunngavilersuutigittari aqarpara akiligassallit pillugit paasissutissanik tunniussineq ilaatigoortumik pisarsi masoq.

Tunngavilersuutigittissinnaavarattaaq allakkiap nukingisaarutip oqaasertalersu gaanera "... ilisimatissavatsigit Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imut atamma ta" taamatullu assigiiartunngorlugu naqitigaq akiitsulinnik paasiniaasarfimmeersaq ilanngunneqarsimasoq naammagittaalliortup akiliinissamut "kajumissaarnissaanik" siunertaqarsimasut.

Matuma kingorna oqaatigissavara RKI Kredit Information A/S-imut nalunaaruti ginninneq pisimassagaluarpat pisimassangikkaluarpalluunniit allakkiap nukingi saarutip pineqartup oqaasertaliugaanera ilanngussatullu nassiunneqartoq naamma gittaalliortumik isumaqalersitsilersinnaammata nalunaarutiginnittoqareersimasoq imaluunniit naammagittaalliortoq akiliinngippat nalunaarutiginnittoqarumaartoq.

Nukissiorfiit akiligassalinnik inatsisinut naapertuuttumik akiitsulinnik paasiniaa sarfinnut inuinnaat pigisaannut nalunaarutiginninnissamut periarfissaqarnerat pillugu matuma kingorna imaattunik oqaaseqassanga:

Nukissiorfiit taamatullu Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuiner mul lu Pisortaqarfik isumaqarput Nukissiorfiit nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsimmi ilaatinneqartut, tak. inatsisip §-iisa 1-iat.

Taamatut isumaqarnek akuersorsinnaavara, tassami suliami pineqartumi nalunaarsuutit pillugit inatsimmik atuinermut imaattunik oqaaseqarnissamut pissutis saqarsorigakku:

Nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsit nr. 294, 8. juni 1978-imeersaq Kalaallit Nunaannut atuuttoq.

Inatsimmi allannguutit, Danmarkimi naammassineqarsimasut, Namminersor nerullutik Oqartussat nalunaarsuutaannut atuutinngillat.

Inatsisip § 1-iani, imm. 1-imi, taaneqarpoq taanna qarasaasiaq atorlugu nalunaarsuinernut "pisortat ingerlatsineranni " atugassatut ingerlanneqartunut atuuttoq.

Oqaaseq taanna pillugu aalajangersakkamut tassumunnga oqaasereqartuni ima allassimasoqarpoq:

"Suliffeqarfiit sorliit "pisortat ingerlatsinerannut" naatsorsuussaanissaannik aalajangersaanermisuliffeqarfiit aaqqissuussaanikkut inissisimanerannik nalilersuineq pingaartinneqartussaavoq, taamaallaallu pisoqarnerni qularuteqalersitsif-fusinnaasuni suliffeqarfiup ingerlatanik sunik suliaqarnera ilanngullugu. Oqaaseq pisortat ingerlatsinerat taamaalilluni pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsin naatitaaneq pillugu inatsimmi oqaatsimik assingusumik taannaasumik imaqarpoq..."

Pisortatigoortumik aalajangiineqartillugu paasisinneqarsinnaatitanaermik inatsimmi nr. 280-imi, 10. juni 1970-imeersumi, nalunaarsuutit

pillugit inatsimmi taamaalilluni unnersuussutigineqartumi, § 1-imut nasuaatigineqartuni ima allassi masoqarpoq:

“Oqaaseq “pisortat ingerlatsinerat” pisortat ingerlatsinerannik suliaqarnerup ilaanut, pisortat inatsisinut tunngasunut allagaataannik inaarsaanermut tunngasunik ilaqaannangilaq, aammattaarli pisortatigoortumik suliaqarnermik allanik soorlu angallannermik, atuartitsinermik, sanaartornermik, nunalerinermik, pissutsinik isumaqatigiissutissiornermut tunngasunik siunnersuinermillu suliaqarnermik.

Inatsit atuupportaaq suliffik taaneqartoq naalagaaffiup kommunillu iluanni ingerlatsi-nermi oqartussaasunit nalinginnaasunit, immikkut ataatsimiititanit siunnersuisoqati-giinnilluunniit (...) imaluunniit ingerlatsinermi immikkut ingerlatsiffiusunit ataatsiakkaanit ingerlanneqaraluaangalluun niit...”

Tamatumunnga atasumik taaneqassaaq pissutsit, pisortat ingerlatsinerannik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi 1985-imeersumi Danmarkimi aalaja-ngersarneqarsimasut, tassalu nukissanik pilersuiffiit annerusut tamarmik inatsimmi ilaatinneqartut, aalajangersagarli tassunga assingusooq Kalaallit Nunaanni pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni nassassaanani, nalunaarsuutit pillugit inatsisip suliami matumani atorneqarneranut pingaaruteqanngitsoq, Danmarkimimi inatsimmik allannguinermi nukissanik pilersuif fiit taamaattut, inatsisit namminersortunut najoqqutassat tunngavigalugit aqqqissuun neqarsimasut taamaallaat siunertarineqarmata.

Aammattaaq Akileraartarnermut Pisortaqarfiup Inatsisileriffiullu akornanni allaffigeqatigiittarnermit, siuliini issuarneqartutut, erserpoq nalunaarsuutit pillugit inatsisip §§-iisa 16 aamma 17-iani maleruagassat Danmarkimi ullumikkut atuuttut paasissutissanik nalunaarsorneqarsimasunik inuinnarnut tunniussisinnaatitaanermut tunngassuteqartut kalaallit malittarisassaannut naleqqiussilluni allangortinneqarsi mammata.

Tamatuma Akileraartarnermut Pisortaqarfik qularutiginnilernermit pissutissa qartilersimavaa, tassalu Kalaallit Nunaata tungaatigut inatsimmik allanngueqakiitsulinnik paasiniaasarfinnut paasissutissanik tunniussinermit inatsisitigut tunngavissiinissamut pisariaqartinneqassanersoq, soorlumi taamaaliornissaq Danmarkimi inatsimmi 1994-imeersumi immikkut kapitali 5 a-mik ikkussinik kut/ivertitsinikkut pisariaqartinneqarsimasooq.

Pissutsinut taakkununnga ilisimatitsissutigissavara Danmarkimi inatsimmi allannguuteqartitsinerit taakkua inatsisip, Kalaallit Nunaannut atuuttup, atortinneqarfi anik paasinninnermut pingaaruteqanngimmata:

Qallunaat malittarisassa atatsisikkut nr. 383-ikkut 10. juni 1987-imeersukkut allangortinneqarput, tassani § 16 aamma 17 oqaasertamik Danmarkimi ullumikkut atuuttumik oqaasertaqalerlutik. Inatsimmik allannguuteqartitsinermi taassumani anguniarneqarpoq paasissutissanik immikkoortunik annertusisitsinissaq, pissutsinut inuinnartut inuunerminnaq tunngasorineqartariaqartunik, taamaattumillu tamatumani pis-

ariaqanngitsumik nalunaarsorneqarnissamut paasissutissanillu taakkuninnga atuinissamut illersorneqarnissamik immikkut pisariaqartitsiffiulluni, paasissutissanillu taakkuninnga ingerlatitseqqiinerit il.il. pillugit aalajangersakkanik sukanganerulersitsi nissaq, taamaaliornikkut pissutisit peqatigiiffeqarnermut tunngasut inooqatigiinnikkullu ajornartorsiutit annertuut pillugit paasissutissat aalajangersakkat oqaatigineqartut malillugit illersorneqassallutik.

Kisiannili assersuutigalugu akiitsulinnik paasiniaasarfinnut paasissutissanik tunniussisarneq inatsisip 1978-imeersup §§ 16-iat 17-iallu naapertorlugit nalinginnaa sumik inerteqqutaavoq.

Taamaalilluni § 16-imut, inatsisissatut siunnersuummi § 15, nassuiaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“Imm. 1 naapertorlugu paasissutissat, inunnut aalajangersimasunut tunngatinneqarsinnaasut, inuinnarnut suliffinnullu il.il. ingerlateqqinneqaqusaanngillat, taakkua §§ 16 - 18-imi malittarisassanik malinninngippata, imaluunniit paasissutissat tamanit takuneqarsinnaariinngikkaangata, imaluunniit nalunaarsorneqarsimasoq taannaluunniit sinnerlugu qanoq iliuuseqartoq matumunnga akuersinerminik nalunaaruteqariinngikkaangata.

Pingaarnerulluni najoqqutassaq imaappoq, inuit ataasiakkaat pillugit paasissutissat namminersortunut ingerlateqqinneqassanngitsut...”

§ 17-imi, inatsisissatut siunnersuummi § 16, allanit allaassuteqartitsineq, Nukissiorfiit suliami inatsisitigut tunngavissatut patsisiginiarsimasaat, inuit aalajanger simasut pillugit paasissutissanik namminersortut suliffiinut il.il., inatsit isumaqatigiissulluunniit naapertorlugu oqartussaasoqarfiup pineqartup suliassaanik aaqeeqataa sussanik, ingerlateqqiisinnaanermik siunertaqarpoq. Taamaattorli paasissutissanik, suliffiup tiguisussap pisortanik sullissineranut pisariaqartuinnarnik, ingerlateqqiiso qaqqusaavoq.

Aalajangersakkamut taassumunnga nassuiaatigisani ima allassimasoqarpoq:

“Imm. 1 malillugu inuit aalajangersimasut pillugit paasissutissat namminersortut suliffiinut il.il., inatsit isumaqatigiissulluunniit malillugu oqartussaasoqarfiup pineqartup suliassaataasa aqqinnissaan nut peqataasunut, ingerlateqqinneqarsinnaapput. § 15 malillugu siuliini taaneqareersutut paasissutissat inuinnarnut ingerlateqqeqqusaannginnerat aallaaviuvoq. Matuma aammattaaq illuatungaatigut malitsigaa malittarisassanik aalajangersaasoqartariaqartoq, namminersortut suliffiisa pisortallu oqartussaaffiisa akornanni suleqatigiinnissamik pilersitsinissap siunissami akornuserneqannginnissaa-nik qulakkeerussisunik. Aalajangersagaq paasissutissanik namminersortut suliffiinut, inatsit isumaqati giissuteqarnerluunniit naapertorlugit oqartussaasoqarfiup pineqartup suliassaataanik aaqqiinarnermi peqataasunut, ingerlatitseqqiisinnaalersitsivoq. S.im. sulisitsisut, toqqartumik akileraartarnermut inatsit malillugu unerartitsisinnaatitaasutut akileraarummik akissarsiatigut toqqartumik akilisitsinerni peqataasut, Akileraartarnermut Pisortaqarfimmit paasissutissanik pissarsisinnaapput.”

Aalajangersakkap taamaalilluni pinngitsoortinngilaa isumaqatigiissuteqarnermik aallaaveqartumik oqartussaasoqarfiup pineqartup suliassaataanik aaqqiinissaq pillugu pisortat oqartussaasoqarfiisa namminer-

sortullu suliffiisa akornanni suleqati giinnermik pilersitsisoqarsinnaanera. Kisiannili aalajangersakkamit nagguveqartinne qarsinnaanngilaq taamatut suleqatigiinneq qanoq annertutigisumik inatsisinut naapertuuttumik pilersinneqarsinnaanersoq. Apeqqut taanna pisortat inatsisitigut najoqqutassaanni malittarisassat allat tunngavigalugit aalajangerneqartariaqarpoq.

Taamaalilluni § 17-imi allanit allaassuseqartitsinermut aalajangersagaq naaper torlugu paasissutissanik pisortat oqartussaasoqarfianneersunik namminersortut suliffiutaannut tunniussinerup pisinnaaneranut tunngavigisassat marluupput:

Siullermik suleqatigiinnissamik inatsisinut naapertuuttumik isumaqatigiissut pigineqartussaavoq, aappasaanillu suleqatigiinneq taanna oqartussaasoqarfiup pineqartup suliassaataannik aaqqiinarnermut tunngassuteqartussaavoq.

Suliami pineqartumi Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imik suleqateqar nerat ilisimatitsissutigineqartut malillugit ilaatigut siunertaqarpoq akiitsunik nalunaaru tiginnittoqarsinnaanera ilaatigullu nalunaarsorneqarnissaq pillugu sioorasaarinerpi aap inuit akiliinissannik kajumissuseqalersitsinissaa, Nukissiorfiummi akiitsulinnik paasiniaasarfiup assigiiaartumik amerlasuunngorlugulu naqitertitaanik akiligassalinnik nukingisaarinerminni atuisinnaammata.

Isumaqarpunga Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imut atanerannik suliffiup pisisartuinut paasissutissiineq akiliisitsiniutitut kisimi atorneqarluni inatsisinut naapertuuttuusooq, nalunaarsuineq ilumut pivilluni inatsisit naapertorlugit pisinnaa gaangat.

Nalunaarsuineq inatsisit naapertorlugit pisinnaanngikkaangat, taava pisisartu mut ilisimatitsissut nalunaarsorneqarsinnaajumaarnermik siorasaarineritut paasine qarsinnaasoq piaarluni paasinerluutaasinnaasumik paasissutissiinerussaaq, ingerlatsinermi ileqqussamut kusanartumut akерliusoq taamaattumillu inatsisinut naapertuutinngitsoq.

Nukissiorfinit paasissutissanik akiitsulinnik paasiniaasarfimmuut tunniussinerup nalunaarsuutit pillugit inatsisip § 17-ia naapertorlugu pisinnaassanera pillugu apeqqummik aalajangiinermi tunngavigisassaq alla, tassalu tunniussineq RKI Kredit Information A/S'ip Nukissiorfiit suliassaataannik aaqqiinarnermut peqataanerata ilaatut pisoq, aammattaaq naammassineqarsimasussaavoq.

Nukissiorfiit sulinerat suliamut matumunnga tunngasumik nukissanik pilersui nermt sulineritut matumunngalu atassuteqartumik pilersuutigineqarsimasunut akiligassanik akileeqqusinertut nassuiarneqartariaqarpoq.

Ilisimatitsissutigineqartut malillugit Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imik isumaqatigiissuteqarsimaneq malillugu - ingerlatseqatigiiffiup naqitikkanik nukingi saarutitut atuinerata saniatigut - paasissutis-

sanik “periaatsimut matoqqasumut” taaneqartumut taamaallaat tunni-
ussisinnaasussaapput.

Taamaattumik isumaqarpunga paasissutissanik RKI Kredit Informa-
tion A/S-imut tunniussisimasinnaaneq aningaasanik Nukissiorfiit pisa-
sarisaannik akiliisitsiniaralu arsimanerup saniatigut immikkut siuner-
taqarsimanngitsaq.

Paasinerluutaasinnaasut atorlugit Innuttaasunik akiliisitsiniarneq, ta-
aneqarsima sutut, ingerlatsinermi ileqqussamut kusanartumut naapertu-
utinngimmat Nukissiorfiilu ingerlatsinikkut suliassaannut ilaasinnaan-
gimmat, tunngaveqartumik paasisariaqar para RKI Kredit Information
A/S inatsisit naapertorlugit tunngaveqartumik Nukissiorfiit suliassaannik
aaqqiiniarnermut peqataasimanngitsaq.

Taamaattumik paasissutissanik RKI Kredit Information A/S-imut tun-
niussineq inatsisinut naapertuuttumik, nalunaarsuutit naalakkersuisuni
pisortat ingerlassaatpillugi inatsimmi § 17 naapertorlugu, pisinnaasi-
massanngilaq; taamaattumillu apeqummik taassuminnga paasinninneq,
Akileraartarnermut Pisortaqarfiup allakka ni 4. december 1995-imeers-
uni siusinnerusukkut issuarneqarsimasuni Nukissiorfin nut nalunaaruti-
gisimasaa, taanna isumaqatigisinnaavara.

Matuma saniatigut taassavara paasissutissanik, paasissutissat taak-
kua ingerlatseqatigiiffiup akiligassalinnik paasissutissiisarneranut na-
linginnaasumut ilaalernissaannik siunertaqarluni, RKI Kredit Informa-
tion A/S-imut ingerlatitseqqiisar neq taamatuttaaq inatsisinut naapertu-
uttutut isigineqarsinnaassanngimmat, akiligas sallimmi pillugit paasis-
sutissiinermik suliaqarneq Nukissiorfiit piginnaaneqartitaaner mikkut
suliassaannut ilaanngimmat.

Tamanna tunuliaqutaralugu ataatsimut kattutaarillunga imaattut oqa-
atigisinnaa vakka, siullermik uanga assorujussuaq isornatuusorigiga
Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinerumuulu Pisortaqar-
fiup Nukissiorfiillu ataatsimiinnermi 11. januar 1996-imi pisumi isu-
maqatigiissutigisimammasuk suliffik innuttaasunut paasissutissanik pa-
asinerluutaasinnaasunik atuisinnaasoaq, Nukissiorfiit RKI Kredit Infor-
mation A/S-imut ilaasortaanera pillugu ilisimatitsissutitut ilusilimmik.

Aappaasaanik taamatuttaaq isornartorujussuartut taasariaqarpara
Nukissiorfiit nalunngikkaluarlugu (Akileraartarnermut Pisortaqarfiup
allagai 4. december 1995-imeersut aamma Inuussutissarsiornermut, An-
gallannermut Pilersuinerumuulu Pisorta qarfimmik 11. januar 1996-imi
ataatsimeeqateqarneq) “Allakikiatut nukingisaarutitut nr. 3-tut” taane-
qarluni naammagittaalliortumut allakkani paasissutissanik paasiner luu-
taasinnaasunik atuiinnarsimanngitsaq, tamatumali saniatigut - RKI Kre-
dit Informa tion A/S-ip assigiiaartumik amerlasuunngorlugulu naqiterti-
taanik naammagittaalliortu mut allakkanut ikisinermigut - imatut paasi-
tinniarsimasoaq, tamanna erseqqissumik imatut nalunaaruteqarnertut pa-
asisariaqarluni, akiligassalinnik paasiniaasarfimmut paasissutissanik

tunniussisoqareersimasoq imaluunniit naammagittaalliortoq nangilluni akiliinngiinnarpat tunniussisoqarumaartoq.

Kisiannili ilisimatitsissutigineqartut malillugit Nukissiorfiit akiligasanik akileeqqu sinerata eqqortuussusia pillugu apeqqutip maanna eqqartuussisunit aalajangiivigine qareersimanissaa ilimagalugu, aamalu Nukissiorfiit RKI Kredit Information A/S-imik isumaqatigiissutaata maanna taamaatitinnegareersimanissaa ilimagalugu suliami annertunerusumik qanoq iliuuseqarnissannut pissutissaqarsorinngilara”.

6. Sulianik ukiunut siusinnerusunut nalunaarutini eqqartorneqartunik malinnaaffiginnineq

Ukiumut 1995-imut nalunaarut, qupperneq 34 ff.

“32-1 Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq. Suliami uppernarsaatissaqarneq inuussutissarsiorsinnaassusermillu annaasaqarnermut taarsiivigineqarnissaq pillugu suliami ingerlat sinermut inatsisitigut eqqartugassat allat.

Ingerlatsiviup aqutsinikkut suliaasaataasa sungiussimasat pitsanngorsarnis saannik Ombudsmandi suliami Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfim mut arlalinnik peqqussuteqarsimavoq.

Pisorta qarfimit nassuiaammik imaattumik Atorfeqarfik 9. februar 1996-imi tigusaqarsimavoq:

“...

Allakkat aallartitassat pillugit allakkiatigut tunngaveqartitsinissaq qulakkeeru-mallugu piviusumik qanoq iliuuseqartoqarumaarnersoq ?

Allakkanik aallartitassanik nalunaarsuisoqartalerumaarpoq allakkanik normuler suinikkut, allakkanullu aallartitassanut allattuiffimmik pilersitsinikkut. Periaaseq atorneqalersussaq massakkut suliaralugu ingerlanneqarpoq, 1996-imilu martsip qaammataata naalernerani ilusivissaatut iluseqartillugu atorneqalernissaa ilimagine qarluni.

Sulisilluni ajoqusersinnaanerup iluani suliaasanik suliarinninnerup allaffissornik kut aqunneqarnera pitsanngorsaavigiumallugu piviusumik qanoq iliuuseqarto-qarumaarnersoq ?

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfik Arbejdskadestyrelsi suleqatigalugu, suliaasaq manna taamani suliaasangortinneqarmalli, sulianik suliarinninnermi pitsaassuseqartitsinerup allaffissornikkullu periaatsip qanoq iliorluni pitsanngorsarnissaannut sulinermi pilersaarummik aallartitsisimavoq; pisariaqartitsinerlu taanna suliap matuma pilersimane-ratigut erseqqinneruliinnarsimavoq.

Imaattut maannamut suliarineqarallarsimapput:

- Sulisilluni ajoquserarnerup suliaasaqarfiunerani sulisut amerlassusiligaanerat siunnersuisumik ataatsimik amerlineqarsimavoq, taamaaliornikkut sulianik piviusumik suliarinninneq maanna siunnersuisunit marlunnit isumagineqalerluni, siornatigut siunnersuisumit ataatsimit overassistentimillu isumagineqartarsimagaluarluni.
- Arbejdsskadestyrelsi inatsisinut tunngasutigut sullissisartumik ataatsimik atukkiussisimavoq 1996-imi junip qaammataata naalernerati killugu, ilaatigut siunnersuisunik sungiusaanissaq aammalu sulisilluni ajoquserarneq pillugu immikkoortorta qarfinni suleriaatsit mi-

sissornissaat siunertaralugu, ilaatigullu iluarsaasseqataanissaq sulianillu piviusumik suliarinninnermi peqataanissaq siunertaralugu.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup naatsorsuutigaa 1996-imi julip aallaqqaataanit sulisilluni ajoqusernarnerup suliassa qarfiunerani sulisut amerlassusiligaanerat fuldmægtigimik inat-silerituutut ilinniarsimasumik ataatsimik aalajangersimasumik atorfinitsitsinikkut nammineerluni amerlissallugit.

Kiisalu Arbejdsskadestyrelsi isumaqatigiissuteqarfigineqarsimavoq sulisilluni ajoqusersinnaanerup suliassa qarfiunerani fuldmægtigimik nutaamik atorfinitsitsinermi, taanna qaammatinik marlunnik sivissusilimmik Arbejdsskadestyrelsip Ajunaarsinnaanerup suliassa qarfiuneranut allaffiani aallarnersaataasumik pikkorissartinneqarumaartoq Kalaallit Nunaanni atorfimmuut ikkutinnnginnermini, taassuma suliassa qarfiusumi sulianik suliarinneriaatsimik ilisimasaqalernissaa siunertaralugu.

- Sulisilluni ajoqusersinnaanerup suliassa qarfiunerani aningaasatigut akiligassanik isumannaarisarneq missingersuutinillu nakutiginninneq Pisortaqarfiup aqutsinnermut immikkoortortaqarfianut nuullugu inissinneqarsimavoq aningaasat tungaatigut suleriaaseqarnerit naatsorsuutinillu saqqummiussisarnerit eqqarsaatigalugit pitsaasumik ataavartumillu sulianik suliarinnittarnissap qulakkeernissaa siunertaralugu.

Suliassanik suliarinneriaaseq nutaaq EDB-mik aallaaveqartoq ineriartortinneqarpoq 1996-imilu julip naanerani ikkussorneqarnissaa ilimagineqarluni. Periaatsip ilaatigut sulianik suliarinneriaatsinik ikior-siiniartussaavoq, ilaatigullu allaffigeqatigiinnermik, suliami allagaa-tinik, piffassaliinernik il.il. paasissaassuseqartitsinermik qulakkeerin-nittussaalluni, kiisalu periarfissiissalluni, tigulaakkat kisitsisillu ator-lugit nassuiaasiat aqutugalugit, suliassanik suliarinnittoqarneranik piffissanillu suliassanik suliarinninnermut atorneqartunik pisortaa-sut nakkutiginninnissaannik taamatullu suliassa qarfiusumi ajoqusernerit suunerinik, sillimmaserneqarsimasut qanoq amerlatiginerininik il.il. ukiumoortumik nalunaarusiami allaatiginninnissaa siunertaralugu.

- Sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiisarneq pillugu Ataatsi-miititamat suleriaasissamik atulersitsineq pingaartumik aaqqissuk-kamik atuuttumik kukkunersiuvinnissaaq siunertariinnarnagu, aam-mattaarli periaatsinik nutaanik naleqquttunngorsaanissaaq, taamaa-liornikkut suliamik sukkanerusumik pitsaassuseqartitsinikkullu qulakkiigaanerusumik suliarinninneq qulakkeerneqaqqullugu. Ar-bejdsskadestyrelsimi suleriaasissaaq nutaaq akuersissutigineqar-tussannngortinneqarpoq, 1996-imilu martsip aallaqqaataani atulernis-saa ilimagineqarluni. Paasissutissiissutissamat missingersuut ilanngunneqarpoq.

- Sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiisaneq pillugu Ataatsimiititamut pikkorissartitsinissaq pilersaarutigineqarpoq aaqqissukkap sukumiisumik aallarnersaatitut ilisaritinnissaa suliaqafiusumilu sulisaasissaq eqqarsaatigalugit, taamaaliornikkut Ataatsimiititaq, nammineq qinnutigisaqarninii malillu guttaa, sulianik ataasiakkanik Ataatsimiititamullu siunnersuutigineqartut pitsaassusiinik nalilersuinissaminut piginnaassuseqarluarneruleqqullugu.

Suliassanik inuinnarnut tamanullu tunngasunik iluarsaassinerup ingerlana kinguneralu ?

1995-imut tunngasumik suliati inuinnarnut tunngasut pillugit suliassat takkua misissorneqarsimapput, aammalu 1996-imut siunissamullu tunngasumik suliassat nutaat malittarisassat atuuttut naapertorlugit ingerlatsinermilu ileqqussaq kusanartoq malillugu suliarineqarlutillu suliarineqartarumaarlutik.

1994-imut tunngasumik ukiunullu 5-nit 6-nnut kingumut uterluni suliati inuinnar nut tunngasut pillugit Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik tamakkiisu mik misissuinermik aallartitsiniarpoq sulianik inaarneqarsimanngitsunik kukkusumilluunniit suliarineqarsimasunik peqannginnera qulakkeerumallugu. Taamatut sulineq sulianik 4.000-it misisinginik misissuinermik ilaqarpoq, suliaallunilu nammakkersuu taasq isumalluutissanik immikkut sulisussarsisinnani aaqqinneqarsinnaanngitsoq. Pisortaqarfiup Arbejdsskade styrelsillu maannakkorpiaq oqallisigaat ilusissamik atorsinnaasumik eqqussisoqarsinnaanersoq, tassani Arbejdsskade styrelsimit allatsi sungiussisimasoq sulisilluni ajoqusersinnaanerup suliasaqarfiunerani siunnersuisut inatsisilerituullu saniatigut Pisortaqarfimmi sulisunik marlunnik ikiorteqarluni sulianik misissuineq isumagissallugu. Piffissap killeqartup sapaatip-akunenrini 4-5-inik sivisussusillip ingerlanerani suliarinissaat ilimagineqarpoq, qularnanngitsumik 1996-imi majimi, upernaakkut ataatsimiinnerup naammassinerata kingorna, tamatumalu kingorna suliati inuinnarnut tunngasut aaqqinneqarsimassallutik.

Pisortaqarfiup tamanut tunngasumik toqqortugassanik ittujaarsaarinermik suliaqarnerani maannakkorpiaq suliati tamanut tunngasut misissorneqarput immik-koortiterneqarlutillu, taamatullu suliaqarnerup 1996-imi martsip naanerani inaarne qarnissaa ilimagineqarluni.

Ataatsimiititap isumaqatigiinniuteqarneri pillugit allakkiatigut assigiimmik tunngavissaqarnissaq qulakkeerumallugu piviusumik qanoq iliuseqartoqaru maanersoq ?

Ataatsimiititap 1995-imi decembarip 4-ni 5-nilu ataatsimiinnerani Ataatsimiititap ataatsimiinnermini aalajangiineri imaqarnerisiorneqarsimapput, periaaserlu taanna siunissami malinneqartarumaarpoq, tak. suleriaasissamut missingiut.

Nalunaarsukkanik ittujaarsaarinermut pilersaarut ilitsersuullu ?

Pisortaqarfiup ilimagaa piaarnerpaamik 1997-ip aallartinnerani Namminersor nerullutik Oqartussat nalinginnaasumik ittujaarsaareriaasiannik atuinermut nuutto qassasoq.

Kisiannili nalunaarsukkanik ittujaarsaareriaaseq Pisortaqarfimmi maannakkut atorpeqartoq sulisilluni ajoqusersinnaanerup suliassa qarfiunerani ittujaarsaarinermut ilitsersuut maannakkut atuuttoq malinneqarpat pisari-aqartitsinermut naammaappoq, tamatumalu tungaatigut periaasissanik aallartitsisoqarsimavoq taamatullu sullissisu nik sungiusaasoqalersimalluni. Taamaattumik ittujaarsaarinermut pilersaarut maan nakkut atuuttoq malil-lugu ittujaarsarineq aammattaaq sulisilluni ajoqusersinnaa nerup suliassa qarfiunerani sulianik suliarinninnermi aalajangiinernilu paasisimasaaqas-susermik paasisaassuseqartitsinermillu qulakkeerussisinnaassaaq”.

Aammattaaq Atorfeqarfik Pisortaqarfiup tapertamik nassuiaataanik imaattumik 13. december 1996-imi tigusaqarsimavoq:

“...
...

Iluarsaassineq annertunerusutigut naammassisimalerparput, taamaattumillu imaattumik nassuiaateqarsinnaalerluta:

Sulianik inaarneqarsimannigitsunik iluarsaassineq

1994-imi upernaakkut suliat 1994-imeersut toqqortarisat 100-t misissor-simava gut. Suliat 40 procentii eqqortumik inaarneqarsimannigillat, tassa imaappoq maa laaruteqarnissamut ilitsersuinertalimmik aalajangiisoqarsimannigitsaq.

Tamanna tunuliaqutaralugu Ataatsimiititaq aalajangerpoq suliat 1991-imi januarip aallaqqaataanit ullumimullu pilersinneqarsimasut tamaasa misissorniarlugit.

Suliat inaarneqarsimannigitsut ilangaatsiaat kinguninngua inaarneqarsinnaasi mapput, erseqqissuumammi ajoqusernerup kingorna ajoqusernerup kinguneri taarsiisuteqarfiusussaannigitsut. Tassunga atugassatut allakkiaq pinngitsaaliissu taannigitsaq atorpeqarpoq, tassuuna oqaatigineqarluni suliap paasinarsinneqar neratigut ersersaq ajoqusernerup kingorna ajoqusernerup kinguneri taarsiisuteqar fiussaanngitsut, taamaattumillu suliaq inaarneqarsinnaasoq.

Oqaatigineqarpoq suliap pissusissamisoortumik suliarineqarnissaa ajoqusersi masup kissaatigippagu tamanna suliap aalajangiivigineqarluni inaarneqarneranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu matuminnga nalunaaruteqarnikkut pisinnaavoq. Aammattaaq oqaatigineqarpoq aalajangiineq Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuteqartarfimmut maalaarutigineqarsinnaasoq. Paragrafinut pingaar tinnartunu assilineri ilanngunneqartut, unnersuussisoqarpoq.

Pisoqarnerni ikittuaraannanguani nangitsinissaq qinnutigineqartarsimavoq.

Allakkanik isertunik anisunillu nalunaarsuineq

Sulisilluni ajoqusersinnaanermik sillimmasiisarneq pillugu Ataatsimiititaq Namminersornerullutik Oqartussat suliffiup iluani EDB-lerinermut immikkoortortaarfik a suleqatigalugu sulisilluni ajoqusersinnaanerup suliasaqarfiunerani periaatsimut nutaamut piumasarisat immikkut nalunaarsugaanerannik suliarinnissimavoq.

Kingorna Pisortaarfik EDB-lerinermullu immikkoortortaarfik suliffimmik EDB-lerinermik suliaqartumik ataatsimeeqateqarsimavoq, taanalu sulisilluni ajoqusersinnaanerup suliasaqarfiunerani periaatsimik ineriikkamik pilersuuteqarnissamik neqerooruteqaqqammerpoq. Sukumiinerusumik misissuereernerup kingorna neqeroorutigisaq akuerineqarsinnaasorigutsigu, 1997-imi martsip naanerani naam massereersimasinnaassaaq.

Periaaseq allakkanik isertunik anisunillu nalunaarsuisinnaasussaavoq.

Qarasaasiaq atorlugu nutaamik suleriaaseqalerserluta allakkanik isertunik anisunillu suliasanut piviusunut nalunaarsuilluta ittujaarsaarisarnerput ingerlassa varput.

Suliani tamani 1996-imi januarip aallaqqaataanili pilersinneqarsimasuni allakkanut ilanngussani tamavinni ilanngussanik normulersuineq atortarsimavarput.

Sulisilluni ajoqusersimaneq pillugu allagaatinik tamanut tunngasunik ittujaarsarineq

Inatsisartut Ombudsmandiata kalerriussimavaa sulisilluni ajoqusersimaneq pillugu allagaatinik tamanut tunngasunik ittujaarsaarinermut atasumik ajornartorsiute qartoq.

Pisortaarfup kingorna ilisimatitsissutigaa piaarnerpaamik 1997-ip aallartin nerani Namminersornerullutik Oqartussat ittujaarsaariaasiannik nalinginnaasumik atuilernaartugut. Taamaattorli Sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiiffik piffissami ikaarsaarfiusumi atugassaalluni ittujaarsaarinermut nutaamik pilersaaru siorsimavoq, sulisilluni ajoqusersimaneq pillugu allagaatinik tamanut tunngasunik naniumarnerulersitsisumik.

Taamaalilluni suliani tamanut tunngasuni aalajangiinernik piviusunik nassaas saaruppoq, ittujaarsaarinermullu normuliussami ataatsimi suliamut mappi ataasiin naalluni.

Nalunaarsukkanik ittujaarsinermut pilersaarutip assilinera ilanngunneqarpoq.

Maalaarutit kisitsisit atorlugit nassuiaasiorderi piffissallu sulianik suliarinninnermut atorneqartut

Sulianik pitsaassuseqartitsineq qaffariarsimaqaaq.

Sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiineq pillugu Ataatsimiititaq kinguller mik 1996-imi majip qaammataani ataatsimiimmalli Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfik maalaarutigineqartut pillugit suliani 25-ni aalajangiivi ginnissimavoq. Maalaarutigineqartunit si-

samat kingusinaarluni tunniunneqarsimapput, taamaattumillu Naammagittaalliuuteqartarfiup suliassat suliarinissaat itigartitsis sutigisimavaa, ataaseq suliareqqitassanngorlugu utertinneqarsimavoq, kiisalu Ataatsimiititap aalajangiivigisimasai 20-t Naammagittaalliuuteqartarfimmit akuerine qarsimapput.

Taamaalilluni Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfik qaammatini kingullerni 7-ni Ataatsimiititap aalajangiigaanik atasinnarmilluunniit allannguisimannigilaq.

Taamatutaaq piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq akuerineqarsin naalersimavoq.

Suliassat sapinngisamik sukkanerpaamik naammassisarneqartarput. Angunia garaarput allakkat isertut sapaatip-akunnerata missaata iluani aki-neqartassasut. Suliassat malittuinnarmik misissorneqartarput, assersuutigalugu soorlu kommuninit imaluunniit napparsimmavinnit paasissutissat amigaatigineqaraangata, allakkanik nukingisaarutitik nassiussinissaq si-unertaralugu.

Ataatsimut sillimasiineq

Pisortaqarfiup maanna ukiuni siusinnerusuni Ataatsimut sillimasiiner-nik iluarsaassinini aallartissimavaa.

Taakkua annermik tassaapput sillimasiinnermut akiliutinik kommuninut akileeqqusissutinik aqutsinerit. Ilimagineqarpoq piffissap sivikitsup ingerlanerani siunissami periaasissaq pillugu qanoq iliuseqarnissamat pilersa-arut pineqarumaar toq.

Paasissutissiinnermut atortussat

Pisortaqarfiup sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimasiineq pillugu atuagaq qanik marlunnik piareersaaneq ingerlappaa. Siulleq sulisilluni ajoquserarnernik tamanut tungasunik imaqassaaq aappaalu Ataatsimut sillimmasiisarnermik imaqas salluni. Atortussat qaammatit marlussuit ingerlaneranni inaarlugit suliarissavagut”.

Pisortaqarfiup nassuiaataanut Ombudsmandi 27. december 1996-imi imaattu mik akissuteqarpoq:

“.... pillugu naammagittaalliuutip suliassanerani (Ataatsimiititap j.nor-muliussaat 357/89) Ombudsmandip oqaaseqaataanut 28. december 1995-imeersumut ilassuti tut maanna pisortaqarfimmik siusinnerusukkut isumaqarteqarsimanertut nalunaarum mik tigusaqarsimavunga.

Pisortaqarfiup nalunaarutigigallagaanik 9.2.1996-imeersumik tigusaqarsimavu-nga, Ilissi journalnormuliussarsi 69-05-00 & 69-05-01, tassani ilaa-tigut imaattut ilisimatitsissutigineqarlutik:

Sulianik suliarinninnermi allaffissornikkut aqutsinermik pitsaaneruler-sitsineq:

- Sulisilluni ajoqusernerit pillugit immikkoortortaqarfimmi siunner-sortitut atorfirmik suli ataatsimik aalajangersimasumik piler-

sitsisoqarsimavoq, taamaaliornikkut suliassanik piviusumik suliarinninnerit maanna siunnersortinit marlunnit isumagineqalerlutik siornatigutut siunnersortimit ataatsimit overassistentimillu ataatsimit isumagineqartarunnaarlutik. Aammattaaq naatsorsuu tigineqarpoq sulisilluni ajoqusersarnerit suliassa qarfiunerat 1996-imi julip aallaqqaataanit fuldmægtigitut atorfirmik aalajangersimasumik piler-sitsinikkut inatsisilerituutut ilinniarsimasumik inuttaqartinneqaleru-maartoq.

- Sulisilluni ajoqusersinnaanermut styrelsi sulisumik inatsisinik ilinniarsimasumik atukkiussisimavoq siunnersortit ilinniartillugit sungiusarnissaannik sulisillunilu ajoqusersinnaanermut immikkoortorta-qarfimmi periaatsit misissornissaannik taamatullu iluarsaasseqata-anissamik suliassanillu piviusumik suliarinninnermi peqataanissamik siunertaqartumik.
- Aningaasatigut akiligassanik isumannaarisarneq missingersuutinillu nakkutilliineq allamut inissinneqarsimapput sulisilluni ajoqusernerit pillugit immikkoortorta-qarfimmit pisorta-qarfiup allaffissornermut immikkoortorta-qarfianut.
- Sulianik suliarinninnermi periaaseq qaraasiamik aqutaq nutaaq ineri-artortinneqassaaq 1996-imilu julip naalernerani ikkussorneqarnissaa ilimagineqarluni. Periaaseq ilaatigut sulianik suliarinninnermi suleri-aatsinik ikiorsisussaavoq, ilaatigullu allaffigeqatigiinnerup, suliami allagaatit takussutissat piffissalersuutillu tamakkiisumik paasinarsinnissaannik qulakkeerussisussaalluni kiisalu kisitsisit atorlugit nassiaasianik tigooraanissamut, pisortaaffiginninnermi misissugari-saqarnermut ukiumoortumillu nalunaarusiornissamut periarfissiilluni.
- Sulisilluni ajoqusersinnaaneq pillugu sillimmasiinnermut Ataatsimii-titanut suliassanik aaqqissueriaasissaaq nutaaq 1996-imi martsip aallaqqaataani atuutilernissaa ilimagineqarluni suliarineqassaaq.
- Ataatsimiititap ilaasortaanik pikkorissartitsinissaaq pilersaarusiorne-qassaaq, taamaaliornikkut sulianik ataasiakkaanik ataatsimiitita-mullu siunnersuutigineqartut pitsaassusaannik nalilersuinissaminnut piareersarsimanerusinnaaqullugit.

Suliani inunnut ataasiakkaanut tunngasuni nalinginnaasunilu iluarsaasilluni suli nerup ingerlanera inerneralu:

- Suliani inunnut ataasiakkaanut tunngasuni 1994-imitukiullu 5 - 6 kingumut uterluni tamakkiisumik misissuisitsisoqalersimavoq suli-at suugalulluunniit inaarneqarsimanngitsuutinneqannginnissaasa imaluunniit suli-at eqqunngitsumik suliarineqartinnginnissaasa qulakkeernissaannik siunertalimmik. Tassungailaapput suli-at 4000-it missingi 1996-imilu majip qaammataani inaarneqarsimanissaat ilimagineqarluni.

- Suliat tamanut tunngasut misissorneqassapput pisortaqarfiullu ittujaarsaarinera malillugu immikkoortiterneqarlutik suliarlu 1996-imi martsii naalernat naammassineqassangatinneqarpoq.

Ataatsimiititap oqaloqatigiissutigisai pillugit uppernarsaatissatigut tunngavissa nik assigiimmik qulakkeerineq:

- Ataatsimititap 1995-imi decembarip 4-ni aamma 5-ni ataatsimiinneranit aalajangiissutaasumik imaqarnersiuisoqarsimavoq periaaserlu taanna siunissami malinneqarumaarpoq ataatsimititap sulinerminik aqqissueriaasia naapertorlugu.

Ittujaarsaarinermit pilersaarut nutaaq ilitsersuutillu:

- Piaarnerpaamik 1997-ip aallartinnerani Namminersorerullutik Oqartussat nalinginnaasumik ittujaarsaarinermit periaasiannut ikaarsaartoqarnissaa Pisortaqarfiup ilimagaa. Pisortaqarfiup suliassanik suliarinnittuisa suleriaasissaannik ilinniartinneqarnissaannillu aallartitsisoqarsimavoq taamaaliornikkut pisortaqarfiup ittujaarsaareriaasiata atuuttup ilitsersuutillu malinneqarnissaat qulakkeerneqarluni.

Pisortaqarfiup naammagittaalliortumut allagaata 22.1.1996-imeersup asilinera nik 26.7.1996-imi tigusaqarsimavunga, tassani apeqqutit naammagittaalliortup ataatsimiititamut allakkamini 13.10.1994-imeersuni apeqqutigisai akineqarlutik. Tamanna peqatigalugu Pisortaqarfiup allakkat siusinnerusukkut akineqarsimannin nerat naammagittaalliortup tungaanut ajuusaarutigaa.

Kiisalu Pisortaqarfiup nalunaarutaa 11.12.1996-imeersaq tigusimavara, Ilissi journalnormorsi 69-05-00, tassani ilaatigut imaattut ilisimatitsissutigineqarlutik:

- Inuit ataasiakkat pillugit suliassatinik iluarsaassinermit atasumik suliat 1994-imeersut 100-t toqqorneqarsimasut 1996-ip upernaavani misissorneqarsimapput. Suliat 40%-ii eqqortumik inarneqarsimannigillat. Tassa imaappoq maalaaruteqarsinnaaneq pillugu ilitsersuutitaqanngitsumik aalajangiisoqarsimasoq. Tamanna tunuliaqutaralugu ataatsimiititap aalajangerpoq suliat 1991-imi januarip allaqqaataata kingorna pilersinneqarsimasut tamaasa misissorniarlugit. Suliat inarneqarsimannigitsut ilaat amerlangaatsiartut tamatuma kingunitsianngua inarneqarsinnaasimapput, tamannalu pivooq ajoqusersimasumut allakkatigut paasissutissiinnikkut, taannalu soorlu aamma ilisimatinneqarpoq pineqartoq ukioq ataaseq qaangiutsinagu suliap nangeqqinneqarnissaanik qinnuteqarsinnaasoq, soorlulu aamma paragrafinut pingaartinnartunut unnersuussisoqarsimalluni-lunaammagittaalliornissamut iliitersuussisoqarsimasoq. Pisoqarnerni qassialuinnannguani nangitseqqusisoqarsimavoq.
- Suliani tamanut tunngasuni iluarsaassineq, matumunnga ilanngulugu Namminersorerullutik Oqartussat ittujaarsaareriaasiannut 1997-ip aallartinnerani ikaarsaarnissaq, pillugu taamaattoq sulisilluni ajoqusernertut immikkoortortaarfik ittujaarsaareriaasissamik

nutaamik piffissami ikaarsaalerfiusumi atugassamik pilersitsisimavoq sulisilluni ajoqusernermut tunngallutik allagaatit nassaarinarnerinik ajornannginnerulersitsisumik. Taamaalilluni suliani tamanut tunngasuni piviusumik aalajangigaqarunnaarpoq ittujaarsaarnermilu normumut ataatsimut suliame mappi pappiaraasivik ataasiinnaalerluni.

- Kiisalu Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfiup, sulianik nangitseqqussutsinik 25-nik suliarinnissimasup, ataatsimiititap 1996imi majimili aalajangiinerinik ataasiinnarmilluunniit allannortitsisimanngilaq.
- Sulisilluni ajoqusersinnaaneq pillugu sillimmasiinnermut Ataatsimii-titaq anguniagaasumik imaattumik eqqussisimavoq, tassalu allakkat takkuttut sapaatip-akunnerata ataatsip iluata missaani akineqartussasut suliallu ingerlaannartumik misissorneqartassasut, taamaaliornikkut pisariaqassappatallakkianik nukingisaarutininik nassius-sisoqaqqullugu.

Qulaani taaneqarlutik ilisimatitsissutigisat tusaatissatut tiguakka immikkoortullu taakkua pillugit annertunerusumik qanoq iliuseqassanngilanga.

Allakkanut aallartitassanut uppersaatissatigit tunngavissaqarnissamik qulakkeerinnisaq pillugu Pisortaarfik allakkani 11.12.1996-imeersuni naggataatigit ilisimatitsissuteqarpoq allakkanik isertunik anisunillu nalunaarsuinnermut qarasaasiak kut periaatsip nutaap 1997-imi martsip naalernerani piareernissaa ilimagineqartoq.

Eqqartorneqartoq kingulleq taanna pillugu nangilluni malinnaaffiginninnisaq ilimagaara, qaraasiakkullu periaatsimik ikkussuineq tamarmiusumik naammassine qarpat nalunaarfigineqarnissara taamaalillunga qinnutigissavara”.

1995-imut tunngasumik ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 52 ff.

**“32-3 Suliassani sulisoqarnermut tunngasuni suliassamik suliarin-
ninneq, matumunnga ilanngullugu paasitinneqarsinnaatita-
aneq, tunngavigisat, naammagittaalliornissamut ilitersuineq
piffissarlu suliassamik suliarinninnermut atorneqartoq”.**

Suliami qulaani taaneqartumi Ombudsmandi peqqussuteqarsimavoq pa-
asitin neqarsinnaatitaanermik itigartitsineq Sulisoqarnermut Pisortaqarfim-
mit nalunaarutigi neqarsimasoq suliareqqinneqassasoq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit naammagittaalliortumut allakkat as-
silinerat Ombudsmandip 15. januar 1996-imi tigusimavaa.

“Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa 5. december 1995-imeer-
soq kingornalu, 20. december 1995-imi, Naalakkersuisut Allaffeqarfiannit,
Inatsisartut Ombudsmandiata aamma unnersuussuteqarfigisimasaanit,
oqaaseqaatip assilineru Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 6. december 1995-
imi tigusimavaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaammuni peqqussutigisimavaa Su-
liso qarnermut Pisortaqarfiup ..-ni soraarsitsinerit pillugit suliani taama-
tullu ...-p erngerluni soraarnera pillugu suliami paasitinneqarsinnaatita-
anermik itigartitsissuteqarneq nalunaarutigineqarsimasoq suliareqqissagaa,
pisortaqarfiummi ilisimatitsissutigissammagu ...-p soraarnera nammineq
kissaateqarnera malillugu pisimasoq, tak. pineqartup soraarniutaata assili-
nera ilanngunneqartoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata peqqussuteqarnera nassataqarpoq Su-
lisoqarner mut Pisortaqarfiup naalattariaqaraa suliani pingasuni taakkunani
paasissutissat allagaatillu pigineqartut tamaviisa piviusumik nalilissallugit,
taakkua ilaasa paasitinne qarsinnaatitaanermik tamakkiisumik ilaannaasu-
milluunniit ilanngutinngitsoorneqarnis saannik isummerfiginninnissaq si-
unertaralugu.

Naatsorsuutigisariaqarmammi Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik
nangitsi nissaa assorsuaq piffissaajaataajumaartoq, siunertarisamut nale-
qquttuusorineqarpoq paasissutissat suut ilisimatinneqalernissaannik kissa-
ateqarnerit piviusorsiornerusu mik Illit maannangaaq saqqummiussivigiss-
agit.

Erseqqissaaviginninnissaq taanna Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup
utaqqimaas savaa”.

Atorfeqarfiup Sulisoqarnermut Pisortaqarfik 29. januar 1996-imi imaat-
tunik allaffigaa:

“Pisortaqarfiup naammagittaallioortumut allagaasa assilinerannik Ombudsmandi 15. januar 1996-imi tigusaqarsimavoq, taakkunannga tunngavi-usutigut erserluni naammagittaallioortup paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qinnuteqaataata suliareq qinneqarnissaanik maanngaanniit peqqusuteqarneq Pisortaqarfiup malissimagaa, kisiannili Pisortaqarfiup qinutigisimagaa naammagittaallioortoq qinnuteqaamminik erseqqissaaviginnissasoq.

Qinnuteqaatip suliareqqinnissaanik Pisortaqarfiup aalajangernera Ombudsmandip tusaatissatut tiguaa, taamatuttaarlu soorlu naammagittaallioortup qinnuteqaamminik erseqqissaaviginninnissaa pillugu qinnutigisamut maanngaanniit oqaatigi sassaqaanngitsoq

Matumuuna suliaq maanngaanniit inaarneqarsimasutut isigineqarpoq”.

7. Ujarliutit

Aallaaniarneq.....	132
Akilerartarnermi Aalajangiisartut	3, 42-45, 48, 49, 51, 52
Akilerartarnermi Pisortaqarfik	43, 44, 46, 48, 148
Allattuisussaataitaaneq	33, 34, 71, 107, 108
Angalanerit tikeraarnerillu	2, 5, 11
Ataatsimut sillimmasiineq	170
Atorfeqarfiup pilersinneqarnera	2, 5, 8
EDB	9, 143, 147, 148, 150, 166, 169
Eqqartuussiveqarnermi Ataatsimiititaliarsuaq.....	11
Folketingip Allattoqarfia	11
Folketingip Ombudsmandia	8, 11
Ilanngaassineq	120, 121
Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat	10
Inatsisartut Siulittaasoqarfiat	17
Inatsisit-tunngaviusut	136, 137
INI A/S	9, 14
Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik	165, 167
Meeqqanut akilersuutit	41
Missingersuutit	5, 68, 78
Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq	175
naatsorsuiffik	57
Naatsorsuutit.....	2, 5, 16
Nalunaarsuutit.....	148-151, 156, 158, 159, 162, 163
Namminersorerullutik Oqartussat Danmarkimi Allaffiat	11, 146
Nipangersimasussaaneq.....	22
Nukissiorfiit.....	142-148, 150-155, 157, 158, 160-164
Nuunnermi pigisat	109, 111, 116
Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16, imm. 2	156
Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 4, imm. 2	14
Ombudsmandimik nutaamik qinersineq	2, 5
Paasitinneqarsinnaataitaaneq	14, 22, 33, 34, 71, 103, 107, 108, 149-151, 159, 174, 176
Piffissaq suliassanik sularinninnermut atorneqartoq	2
Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaataitaaneq	103, 107, 108, 149
Suliami peqataasinnaaneq.....	73
Suliami peqataasup isumaanik tusarniaaneq.....	49
Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19	48
Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24	114

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2	29
Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit	46-48, 55, 106, 156, 157
Sulinngiffeqarneq	119, 120, 123
Sulinngiffeqarnersiutit	109
Sulisoqarnermut Pisortaqarfik	92, 97, 98, 110, 112, 113, 120-122, 130-132, 175
Sulisut	2, 5, 7, 8, 12, 50, 61, 92, 93, 96, 103, 106, 110, 114, 165
Tjenestemandit.....	10, 91-98, 119, 121, 126, 128-130
Tuttut.....	4, 38, 132, 135, 140